

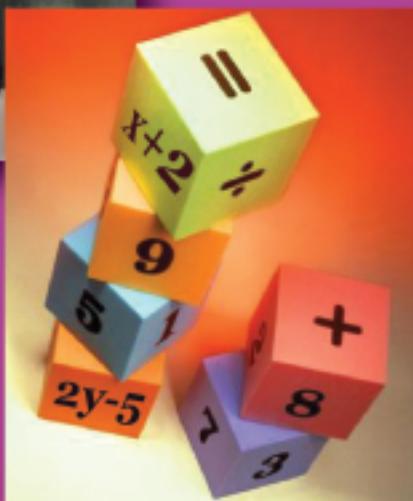
8

ගණිතය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

(2017 විසංරේ සිට ක්‍රියාත්මකයි)

ගෙෂණිය

ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව

විද්‍යා හා තාක්ෂණ පිළිය

ජාතික අධිකාරීන ආයතනය

මොරරුව,

ශ්‍රී ලංකාව.

Web: www.nie.lk

Email: info@nie.lk

ගණිතය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය 8 ශ්‍රී ලංකා

(වර්ෂ 2017 සිට ක්‍රියාත්මක වේ)

ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පීයා
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව
www.nie.lk

ගණිතය

8 ශේෂීය - ගුරු මාර්ගෝපදේශය

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ප්‍රථම මුද්‍රණය 2016

ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පීඩිය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මුද්‍රණය :

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉසුරුපාය

බත්තරමුල්ල

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ ප්‍රතිච්ඡය

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මගින් ගුරු හවතුනට තම පාසල තුළ විෂය නිරදේශය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වන මූලික දැ සැපයේ. විෂය නිරදේශය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගුරුවරුන් තම කාර්යයන් දරුවාගේ බුද්ධි වර්ධනය කෙරෙහි මෙන් ම වර්යාත්මක දියුණුව කෙරෙහි ද දිගු කාලීන බලපෑමක් ඇති කරවන බව නිරන්තරයෙන් ම සිහි තබා ගත යුතු වේ.

ප්‍රජානන සාධන මානය සම්බන්ධයෙන් අනෙක් කරුණු අතරට, ඉගෙනුම් ඉහළ මට්ටමකට ගෙන යාමට පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි ද ගුරුවරුන් සැලකිලිමත් විය යුතු වේ.

- ශිෂ්‍යයා තම ජීවිත අරමුණු පිළිබඳ අවධියෙන් සිටීම සහ කළ යුතු කාර්යය, හැකියාවන්ට සහ අරමුණු සාධනයට අදාළ වීම.
- ශිෂ්‍යයා ක්‍රියාකාරීව ඉගෙනුම් කාර්යාවලියෙහි නිරත වීම (ඉගෙනීම සිසු කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාවලියක් වීම.) කන්සියුසියස්ගේ කියමන සිහියට නගා ගත්ත. ඇසෙන දේ අමතක වේ. දකින දේ අමතක නො වේ. කළ දේ ඉගෙන ගැනේ.
- ඉගෙනුම් වාතාවරණය, ධනාත්මක ව අභියෝගාත්මක වී ඉගෙනුම් මෙවලම්, උපකරණ විද්‍යාගාර, විවිධ සම්පත් ආකාරවලට පිවිසුම් පහසු වීම.
- ශිෂ්‍යයාට ක්ෂේත්‍රීක ධනාත්මක සහ නිරමාණාත්මක ප්‍රතිචාර ලබා දීම මගින්, ඉගෙනුම ක්‍රමානුකූල ව ඉහළ මට්ටමකට ගුහණය කිරීමෙන්, ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම, කුසලතා සහ අරමුණු සමග අනුකූලනයකට අවකාශ ඇති කිරීම.

අධ්‍යාපනයේදී, රජයේ අපේක්ෂාව වනුයේ සියලු පාසල්වල සියලු දරුවන්ට, මූලික විෂය කරුණු අවශ්‍ය මට්ටමකට ගුහණය කිරීමෙන්, විභාගයට මූහුණ දීමෙන් පසුව සාර්ථකත්වයේ සතුට විද ගැනීමේ හැකියාව ලබාදීම ය.

දරුවාගේ වර්යාත්මක වර්ධනයට අදාළ මානය සලකා බැඳු විට අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය වනුයේ ප්‍රජානන හැකියාවන් වැඩ ලෝකය සමග සම්බන්ධ කිරීමයි. එබැවින් ගුරුවරුන් තම්තින් විෂය නිරදේශ ලබා දීමේ දී වර්ධනය කළ යුතු වන්නේ, පාසලන් බැහැර ලෝකය සමග ගනුදෙනු කිරීමට ශිෂ්‍යයාට අවශ්‍ය වන, දක්ෂතා සහ කුසලතා ය. එයින් සමහර වැදගත් ගණිත හැකියාවන් පහත සඳහන් කේෂ්තයන්හි වේ.

- කාර්යක්‍රීලි වැඩ අවාර ධර්ම
- අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා
- සඳාවාරාත්මක හර
- සාධනීය ආකල්ප සහ නව නිරමාණයට සංරක්ෂණයට ඇති ලැදියාව
- කණ්ඩායම් වැඩ, විනය සහ කාර්යක්ෂම සන්නිවේදනය
- විවිධත්වයට ගරු කිරීම වැනි පුරවැසි වට්නාකම්වලින් හෙබ්, සාපු පුද්ගලයෙක්

අවසාන වගයෙන් මම සියලු විදුහල්පතිවරුන්ටත්, ගුරු හවතුන්ටත්, පාසල්වල අනෙක් කාර්ය මණ්ඩල සහිකයන්ටත්, ඉතා ඕනෑම ඉගැනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය දෙස කළමනාකරණයේ ඒ 4 වගයෙන් හඳුන්වන පහත සඳහන් කරුණු මගින් තම සැලකිල්ල යොමු කරන මෙන් ඉල්ලීමට කැමැත්තෙමි. එනම් ආකළුපය, විශ්ලේෂණය, ක්‍රියාව සහ වගවීමයි. ඔබ නියුත්ත වන කාර්යයෙහි (පාඨම ආදි වගයෙන්) අවසානයත්, මාරුග පිළිබඳ අදාළ සාධනීය ආකල්පයන්ගෙන් ආරම්භ කරන්න. එය සංවිධානය කර ගැනීම උදෙසා (වරු ඒකක ආදි වගයෙන්) තොරතුරු සොයා බලා ලබා ගෙන ඒවා විශ්ලේෂණය කරන්න. විකල්ප සලකා බලා ක්ෂේක ක්‍රියා (ප්‍රකාශ කිරීම, බාරදීම) කාර්යක්ෂම ව ගන්න. ඔබ ප්‍රතිඵල අධික්ෂණය ඇගැයීම සහ මිණුම සම්බන්ධයෙන් (අයිතිය) වගකීම බාර ගන්න.

මෙම හා සම්බන්ධ සියලු ගුරු හවතුන්ට, ඉගැන්වීමේ දින් ඉගැනීමේ දින් සතුට අත්වේවා යයි ප්‍රාර්ථනා කිරීමට මම මෙය අවස්ථාව කර ගනිමි. අවශ්‍ය වූවහොත් මට ද පිටපතක් සහිත ව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්ට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය පිළිබඳ ඔබේ අත්දැකීම් සහ නිරීක්ෂණය ලියා දන්වා එවීමට තො පසුබට වන්න.

මහාචාර්ය ගුණාල නානායකක්කාර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
රාත්‍යික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

අතිතයේ සිටම අධ්‍යාපනය නිරන්තරයෙන් වෙනස්වීම වලට භාජනය වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කරමින් තිබුණි. මැත යුගයේ මෙම වෙනස්වීම දුඩී ලෙස සිසු වී ඇත. ඉගෙනුම කුම්බේදවල මෙන් ම තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතය අතින් භා දැනුම උත්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ද ගත වූ දෙක දෙක තුළ විශාල පිබිදීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය ද 2015ට අදාළ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා ප්‍රමාදව සුදුසු පියවර ගනිමින් සිටි. ගෝලීයව සිදුවන වෙනස්කම් ගැන හොඳින් අධ්‍යයනය කර දේසීය අවශ්‍යතා අනුව අනුවර්තනයට ලක්කර දිජ්‍යු කේන්ත්‍රීය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශය පාදක කර ගනිමින් නව විෂයමාලාව සැලසුම් කර පාසල් පද්ධතියේ නියමුවන් ලෙස සේවය කරන ගුරු හවතුන් වන ඔබ වෙත මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය පුද් කරන්නේ ඉතා සතුවිනි.

මෙවැනි නව මග පෙන්වීමේ උපදේශන සංග්‍රහයක් ඔබ වෙත ලබාදෙන්නේ ඒ මගින් ඔබට වඩා දායකත්වයක් ලබාදිය හැකිවේය යන විශ්වාසය නිසා ය.

මෙම උපදේශන සංග්‍රහය පන්ති කාමර ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ඔබට මහඟ අත්වැලක් වනවාට කිසිම සැකයක් තැත. එසේම මෙය ද උපයෝගී කර ගනිමින් කාලීන සම්පත් ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් වඩාත් සංවර්ධනාත්මක ප්‍රවේශයක් ඔසේසේ පන්ති කාමරය හසුරුවා ගැනීමට ඔබට නිදහස ඇත.

ඔබ වෙත ලබාදෙන මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මැනවින් අධ්‍යයනය කර වඩා නිරමාණකීලි දරු පරපුරක් බිහි කර ශ්‍රී ලංකාව ආර්ථික භා සමාජීය අතින් ඉදිරියට ගෙන යාමට කැපවීමෙන් යුතුව කටයුතු කරනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය නිරමාණය වූයේ මෙම විෂය කේෂ්තුයට අදාළ ගුරු හවතුන් භා සම්පත් පුද්ගලයින් රසකගේ නොපසුබව උත්සාහය භා කැපවීම නිසා ය.

අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සංවර්ධනය උදෙසා නිම වූ මෙම කාර්යය මා ඉතාමත් උසස් ලෙස අගය කරන අතර මේ සඳහා කැපවී ක්‍රියා කළ ඔබ සැමට මගේ ගෞරවාන්වීත ස්ත්‍රීය පිරි නමමි.

එම්.එං.එස්.පී. ජයවර්ධන
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
(විද්‍යා භා තාක්ෂණ පියය)

උපදේශකත්වය හා අනුමතිය :

භාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

අධික්ෂණය :

කේ. රංජිත් පත්මසිරි මයා,
අධ්‍යක්ෂ,
ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

සම්බන්ධීකරණය :

ඒ. එම්. එම්. ජගත් කුමාර මයා,
6 - 11 ශ්‍රේණි ගණීතය ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම් නායක

උපදේශක මණ්ඩලය :**බාහිර :**

ආචාර්ය යු. මාමිලිය

ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රීඛාචාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,
කැලුණිය විශ්වව්‍යාලය.

ආචාර්ය ඩී. ආර්. ජයවර්ධන

ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රීඛාචාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,
කොළඹ විශ්වව්‍යාලය.

එම්. එස්. පොන්නම්බලම් මයා

විශ්වාමික ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රීඛාචාර්ය,
සියනැශ ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාලීය,
පත්තලගෙදර.

චං.එම්. බේ. ජානකී විශේෂීකර මයා

විශ්වාමික අධ්‍යක්ෂ,
ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

චං. රත්නායක මයා

විශ්වාමික ව්‍යාපෘති නිලධාරී,
ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

චං. එම්. විශේෂාස මයා

විශ්වාමික අධ්‍යක්ෂ,
ගණිත ගාබාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, ඉපුරුපාය.

චං. ඩී. ඩී. බිජාන්විල මයා

අධ්‍යක්ෂ,
ගණිත ගාබාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, ඉපුරුපාය.

අභ්‍යන්තර :

කේ. රංජිත් පත්මසිරි මයා

අධ්‍යක්ෂ, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

ඒ. එම්. එම්. ජගත් කුමාර මයා

ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රීඛාචාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

ඒ.එම්. කරුණාරත්න මයා

ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යාපනයා, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

චම්. නිල්මේන්සි පීරිස් මිය	පෙෂජේය කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
චිස්. රාමේන්දුම් මයා	කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
කේ. කේ. ව්‍යුමා සුමෙධනී කංකානම්ගේ මෙනවිය	සහකාර කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
චම්. ඩී. අනුරුද්ධිකා සිරිවර්ධන මිය	සහකාර කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
පී. විජායි කුමාර මයා	සහකාර කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
සී. සුදේශන් මයා	සහකාර කළීකාවාර්ය, ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

ලේඛක මණ්ඩලය :

චි. එච්. විරකෝන් මිය	කළීකාවාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යා පියිය, පස්දුන්රට
චිච්. එම්. ඒ. ජයසේන මයා	විශ්‍රාමික ගුරු උපදේශක
චි. එම්. බිසේස් මැණිකේ මිය	ගුරු උපදේශක, කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලය, වාරියපොල.
චම්. එස්. එස්. කේ. අවේනායක මයා	සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, කන්තලේ.
චි.චි. අනුර විරසිංහ මයා	ගුරු උපදේශක, ශ්‍රී රේඛන මහා පිරිවෙන, මාතර
ඒ. එච්. එස්. රංජනී ද සිල්වා මිය	ගුරු සේවක, පන්තිපිටිය ධර්මපාල විද්‍යාලය, පන්තිපිටිය.
චම්. ඒ. එස්. රබල් මිය	ගුරු සේවක (විශ්‍රාමික)

භාෂා සංස්කරණය :

එච්. එච්. එස්. කේ. ප්‍රසාද මිය	එච්. එච්. එස්. කේ. ප්‍රසාද මිය, කළීකාවාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යා පියිය
චම්. ඒ. එස්. කේ. ප්‍රසාද මිය	චම්. ඒ. එස්. කේ. ප්‍රසාද මිය, කළීකාවාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යා පියිය

පරිගණක වදන් සැකසීම :

පිටකවරය සැලසුම :	රු. එල්. ඒ. කේ ලියනගේ මයා, කාර්මික සහකාර I මුද්‍රණාලය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
------------------	---

ජායාරුප :

භාෂා සංස්කරණය :	බස්නාහිර සහ වයඹ පළාත් පාසල්හි පාඨම් සැලසුම් අතහැර බැලීම
-----------------	--

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිභෑලනය සඳහා උපදෙස්

වසර අටකට වරක් ක්‍රියාත්මක කරන්නා වූ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුව 2007 වර්ෂයෙන් පසු 2015 වර්ෂයේ දී නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණයකට ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව ද සුදානම් ව සිටිය. ඒ අනුව සකස් කරන ලද 8 ශේෂීය ගණිතය ගුරු මාර්ගෝපදේශය සුවිශේෂ අංග කිහිපයකින් සමන්විත ය.

පළමුවන පරිවිශේෂයේ 8 ශේෂීය විෂය නිරදේශය ඇතුළත් ව ඇත. නිපුණතාව, නිපුණතා මට්ටම්, අන්තර්ගතය, ඉගෙනුම් පල හා කාලච්‍රේද සංඛ්‍යාව යන සීඩ්ස යටතේ විෂය නිරදේශය පෙළ ගස්වා ඇති අතර දෙවන පරිවිශේෂයේ යෝජිත පාඨම් අනුකූලය ඇතුළත් කර ඇත. තුන්වන පරිවිශේෂයේ යෝජිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ඇගයීම් ක්‍රමවේදය ද හඳුන්වා දී ඇත. මෙහි ඇති සුවිශේෂත්වය වන්නේ එක් එක් විෂය සංකල්පය සිසු මනස තුළ ගොඩනැගීම සඳහා පාඨම් සැලසුම් කිරීමේ දී වබාන් සුදුසු ක්‍රමවේදය හඳුනා ගනිමින් ඒ ඒ විෂය කොටසට අදාළ ව, අනාවරණ ක්‍රමය, මග පෙන්වන ලද අනාවරණ ක්‍රමය, දේශන - සාකච්ඡා ක්‍රමය වැනි විවිධ ක්‍රමවේද හඳුන්වා දී තිබීම සි.

යෝජිත පාඨම් අනුකූලය අනුගමනය කරමින් එක් එක් පාඨම තුළ අන්තර්ගත නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම් හා කාලච්‍රේද සංඛ්‍යාව ඒ ඒ පාඨම ආරම්භයේ සඳහන් කර ඇත. මෙම නිපුණතා අතුරින් තොරාගත් එක් නිපුණතාවකට අදාළ ව, තොරාගත් නිපුණතා මට්ටමක අන්තර්ගත ඉගෙනුම් පල එකක් හෝ කිහිපයක් සාක්ෂාත් කිරීමේ අරමුණ ප්‍රමුක කරගෙන නිදරණක පාඨම් සැලසුම් සකස් කර ඇත. මෙම පාඨම් සැලසුම් කාලච්‍රේද එකකට හෝ උපරිම වශයෙන් කාලච්‍රේද දෙකකට යෝගා පරිදි සකස් කර ඇත.

තවද, උගත් විෂය කරුණු ප්‍රායෝගික ව යොදා ගත හැකි අවස්ථා පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් තොරාගත් පාඨම් තුළ, ප්‍රායෝගික හාවිත යන සිරස්තලය යටතේ මෙවැනි ප්‍රායෝගික අවස්ථා ඉදිරිපත් කොට ඇත.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය තුළ පාඨම් සැලසුම් යෝජනා කර නැති නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම් හා ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ ව යෝගා පාඨම් සැලසුම් හා රේට අදාළ තක්සේරු නිර්ණායක නිරමාණය කිරීමටත් ඇගයීම සඳහා රේට අදාළ පෙළපොතෙහි අභ්‍යාස වෙත සිසුන් යොමු කිරීමටත් අවස්ථාව ඔබට උදාකර දී ඇති අතර ඒ සඳහා අවධානයට ... යන සිරස්තලය යටතේ මගපෙන්වීමක් ද සිදුකර ඇත.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි ඇති තවත් එක් සුවිශේෂි කරුණක් නම්. එක් එක් පාඨම තුළ දී ගුරුවරයාට හෝ සිසුනට පංති කාමරයේ දී හෝ ඉන් බැහැර ව සම්පත් මූලාශ්‍ර ලෙස යොදා ගත හැකි විඩියෝ, ත්‍රිඩ්‍රිඩ්‍රිඩ් වැනි වැඩිසටහන් ඇතුළත් වෙබ් ලිපිනයන් වැඩිදුර පරිභෑලනය සඳහා යන සිරස්තලය හා සංකේතය යටතේ ඇතුළත් කර තිබීම සි. මෙවා හාවිතය අනිවාර්ය තොවුණ ද තම පාසලේ පවතින පහසුකම් යටතේ මෙම සම්පත් මූලාශ්‍ර හාවිතයෙන් ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් - ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් සාර්ථක කර ගැනීමෙන් සිසුන්ගේ විෂය දැනුම වඩාන් නොදින් තහවුරු වනු ඇත.

සිංහල අන්තර්ගත පාඨම් තුළ ගුරුවරයාට පමණක් සුවිශේෂ වූ විෂය කරුණු ඇතුළත් කර ඇති අතර මෙම විෂය කරුණු නුදේක් ගුරුවරයාගේ විෂය දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමට පමණක් වන අතර එම විෂය කරුණු එලෙසින් ම සිසුන් සමග සාකච්ඡා කිරීම අපේක්ෂා තොකෙරයි.

මම ආකාරයේ සුවිශේෂ වූ අංග රසකින් සමන්විත නව ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි යෝජීත පාඨම් සැලසුම් පන්ති කාමරයේ හා සිපුන්ගේ ස්වභාවය අනුව යම් යම් සංගෝධනවලට ලක් කිරීමේ හැකියාව ගුරුවරයාට ලැබේ ඇත.

මම විසින් සංගෝධනයට ලක් කරන හෝ නිර්මාණය කරනු ලබන පාඨම්, අධ්‍යක්ෂ, ගණීත දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම යන ලිපිනයට ලැබෙන්නට සලස්වන්නේ නම් කතයේ වන අතර, නව නිර්මාණ පිළිබඳ ව සමස්ත පාසල් පද්ධතිය දැනුවත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සැලසුම් කිරීමට ගණීත දෙපාර්තමේන්තුව සුදානම් ව සිටියි.

ව්‍යාපෘති නායක

පටුන

පරිච්ඡේදය	පිටුව
1.0 විෂය නිර්දේශය	1 - 23
1.1 ජාතික පොදු අරමුණු	2
1.2 ජාතික පොදු නිපුණතා	3 - 4
1.3 ගණිතය ඉගෙනීමේ අරමුණු	5
1.4 විෂය අන්තර්ගතය	6 - 23
2.0 පාඨම් අනුකූලය	24
3.0 ඉගෙනුම - ඉගැන්වීම - ඇගයීම ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්	25 - 156

ବିଷୟ ନିରଦେଶ

1.0 විෂය නිරදේශය

1.1 ජාතික පොදු අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ලගා වීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතියට සහාය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මූල්‍යීල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික ආචාර්යතා සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබේය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලින් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා තීසා දරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළතාධාපනය තුළින් ලැබා ගෙනිම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙනා ඇත.

- i. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෑතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගැනීම් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සංස්කෑතිය, ජාතික සම්ඝය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩ ගැනීම සහ ශ්‍රී ලාංකිය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- ii. වෙනස් වන ලෝකයක අනියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානැති දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- iii. මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහළේ වන සමාජ සාධාරණයන් සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රික ජ්වන රාවක් ගැඹු වූ පරිසරයක් නිර්මාණ කිරීම සහ පවත්වා ගෙනා යාමට සභාය වීම
- iv. පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ගාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසර ජ්වන කුමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- v. සුසමානිත වූ සමබර පොරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ගක්තිය, විවාරණීලි වින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධෙනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- vi. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජ්වගුණය වැඩිහිළුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන එලදායි කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපන තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- vii. ශිෂ්ටයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැස්වීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සුදානම් කිරීම සහ සංකීරණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- viii. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුත්තිය සමානත්වය සහ අනෙක්නා ගැනුවය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෙශණය කිරීම

1.2 ජාතික පොදු නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

i. සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රුපක හා චිත්‍රය මත තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාව යන අනුකාශේ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් කර ගනී.

සාක්ෂරතාව : සාවධාන ව ඇඟුමිකන් දීම, පැහැදිලි ව කරා කිරීම, තේරුම ගැනීම සිද්ධා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිඛීම, එලදායී අයුරින් අදහස් භුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : හාණ්ඩ අවකාශය හා කාලය ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා කුමානුකුල ඉලක්කම් හා චිත්‍රය

රුපක හා චිත්‍රය : රේඛා සහ ආකෘති හා චිත්‍රයෙන් අදහස් පිළිබැඳු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගළපම්න් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාව : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිග්‍රයක් තුළ දී ද පොද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

ii. පොරුෂන්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණයීලි බව, අපසාරී වින්තනය, ආරම්භක ගක්තින්, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විවාරයීලි හා විශ්‍රාත්මක වින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලුන්තර සඛ්‍යතා, නව සෞයාගැනීම් සහ ගෙවීම් වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සාපුරු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ගක්තිය සහ මානව අනිමානයට ගරු කිරීමා වැනි අගයන්
- වින්තවේගී බුද්ධිය

iii. පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික ජෙව්ව සහ හොතික පරිසරයට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධයට බහුවාරිතික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුත්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා තොතික සම්ප්‍රදායන්, අධිකිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

- ලේඛන පරිසරය :** සහේවී ලේඛකයක, ජනතාව සහ ලේඛන පද්ධතිය, ගස් වැළැ, වනාන්තරප මූහුද්, ජලය, වාතය සහ පීවය-ගාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජ්වලයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීබව හා කුසලතා
- හොඟික පරිසරය :** අවකාශය, ගක්තිය, ඉන්ධන, උච්චතා, හා ගෙවී සහ මිනිස් ජ්වලයට එවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර ඇඳුම්, තිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ග්‍රෑසනය, තිනුදු, නිස්කලාංකය, විවේකය, අපදුවා සහ මළපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධයට සංවේදීතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජ්වත් වීම සිද්‍යා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගුවේ.
- iv. වැඩ ලේඛයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා
- ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
 - තම වෘත්තිය ලැදියා සහ අනියෝගතා හඳුනා ගැනීම
 - හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රිකියාවක් තොරා ගැනීම සහ
 - වාසිදායක හා තිරසර ජ්වනෝපායක නිරත වීම
- යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩ කිරීමට අදාළ සේවා නියුත්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා
- v. ආගම සහ සඳාවාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා
- පුද්ගලයන්ට තම දෙධිනික ජ්වලයේ දී ආවාර ධර්ම, සඳාවාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උවිත දේ තොරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වියකරණය
- vi. ක්‍රිඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ නිපුණතා
- සෞන්දර්යය, සාහිත්‍ය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රිඩා හා මලල ක්‍රිඩා, විනෝදාංග හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජ්වන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්
- vii. “ඉගෙනීමට ඉගෙනුම” පිළිබඳ නිපුණතා
- දිසුයෙන් වෙනස් වන සංකිරණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලේඛක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථකව ප්‍රතිචාර දැක්වීමන් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමන් සඳහා පුද්ගලයින් හට ගක්තිය ලබා දීම

1.3 ගණීතය ඉගෙනීමේ අරමුණු

කනිෂ්ච ද්වීතියික අවධියට එළඹෙන සිසුන් තුළ ගොඩනැගී ඇති ගණීත සංකල්ප නිර්මාණයේ හා වින්දනාත්මක හැකියා සංවර්ධනය කරමින් ඔවුන් තුළ ගණීතමය වින්තනය අවබෝධය හා කුසලතා විධිමත්ව ගොඩනැවීම සඳහා පහත සඳහන් අරමුණු ඉටු විය යුතු යැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

1. ගණීත සංකල්ප හා මූලධර්ම පිළිබඳ දැනුම ද ගණීත කරම පිළිබඳ දැනුම ද මගින් හා ගණීත ගැටුප අවබෝධයෙන් යුතු ව විසඳීමට අවශ්‍ය ප්‍රවේශ හැකියා ලබා දීම
2. වාචික, ලිඛිත, රුපීක, ප්‍රස්ථාරික, මූර්ත හා වීංය ක්‍රම හා වාචික පිළිබඳ නිපුණතා වර්ධනය කර ගැනීම සහ එමගින් නිවැරදි සන්නිවේදන හැකියා සංවර්ධනය කිරීම
3. වැදගත් ගණීතමය අදහස් හා සංකල්ප අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගමින් ඒවා අනෙකුත් විෂයන් හැදැරීමට ද අනෙකුත් විෂයන්හි සංවර්ධනයට යොදා ගැනීමට ද එදිනෙදා ජීවිතය තිරවුල් ව හා තාප්තිමත් ව ගතකිරීමට අදාළ වන ගික්ෂණ මාර්ගයක් ලෙස ගණීතය උපයෝගී කර ගැනීමට ද යොමු කිරීම
4. ගණීතමය සංදේශන (Conjectures) සහ සංවාද (Conversations) ගොඩනැගීමටන් ඇගයීමටන් අභ්‍යහන හා අප්‍රාහන තර්කන හා වාචික සඳහාත් අවශ්‍ය හැකියා වර්ධනය කිරීම
5. අංක ගණීතමය හෝ සංක්තමය හෝ හැසිරීම්වලට පමණක් සීමා තොවූ එදිනෙදා ජීවිතයේ මතුවන පුරු හා කුහුරු ගැටුප සූත්‍රගත කිරීමට සහ විසඳීමට ගණීතමය දැනුම හා ගිල්පතුම හා වාචික කිරීමේ හැකියා වර්ධනය කිරීම

1.4 විෂය අන්තර්ගතය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝචීය සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 01 ඒදිනෙදා පිටිතයේ අවශ්‍යතා සංඛ්‍යා න් කර ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික සංඛ්‍යා කුළකය තුළ ගණිත කරම හසුරුවයි.	1.1 පුරුණ සංඛ්‍යා අතර සම්බන්ධතා විමසයි	<ul style="list-style-type: none"> පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යා වර්ගය (1-20 තෙක්) වර්ගමුලය (1- 1000 තෙක්) නිරික්ෂණයෙන් ප්‍රථමක සාධක මගින් 	<ul style="list-style-type: none"> 1 සිට 20 තෙක් පුරුණ සංඛ්‍යාවල වර්ගය සෞයයි. පුරුණ සංඛ්‍යාවක හා එහි වර්ගයේ අග ඉලක්කම පිළිබඳ ව සෞයා බලයි. සංඛ්‍යාවක වර්ගමුලය, "✓" සංකේතය මගින් දක්වයි. 1 සිට 1000 තෙක් පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවල වර්ගමුලය නිරික්ෂණයෙන් සෞයයි. 1 සිට 1000 තෙක් පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවල වර්ගමුලය ප්‍රථමක සාධක හා විතයෙන් සෞයයි. 	05
	1.2 මූලික ගණිත කරම යටතේ සඳහා සංඛ්‍යා හසුරුවයි.	<ul style="list-style-type: none"> නිඩිල <ul style="list-style-type: none"> අඩුකිරීම ගුණ කිරීම බෙදීම සඳහා සංඛ්‍යා <ul style="list-style-type: none"> අඩු කිරීම ගුණ කිරීම බෙදීම 	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යා රේඛාවක් ඇසුරෙන් නිඩිල අඩු කරයි. නිඩිල අඩු කිරීම සඳහා ආකලනය යොදා ගතහැකි බව ප්‍රකාශ කරයි. නිඩිල අඩු කරයි. නිඩිල ගුණ කරයි. නිඩිල බෙදයි. ආකලනය යොදා ගතිමින් සඳහා සංඛ්‍යා අඩු කරයි. සඳහා සංඛ්‍යා ගුණ කරයි. සඳහා සංඛ්‍යා බෙදයි. 	05
නිපුණතාව 02 සංඛ්‍යාවල විවිධ සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් ඉදිරි අවශ්‍යතා සඳහා තීරණ ගනියි.	2.1 විවිධ ලක්ෂණ විමර්ශනය කරමින් සංඛ්‍යා රටාවක පද අතර සම්බන්ධතා දක්මින් ගැටුම විසඳයි.	<ul style="list-style-type: none"> සාධාරණ පදය සංඛ්‍යාවල ගුණකාර ඉරවිට සංඛ්‍යා මත්තේ සංඛ්‍යා සම්වතුරසු සංඛ්‍යා ත්‍රිකෝණ සංඛ්‍යා 	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යා රටාවක n වන පදය සාධාරණ පදය ලෙස හඳුනා ගනියි. ගණිත සංඛ්‍යා කුළකය තුළ a නම් සංඛ්‍යාවක ගුණකාර රටාවේ n වන පදය na බව හඳුනා ගනියි. ගණිත සංඛ්‍යා කුළකය තුළ සංඛ්‍යාවක ගුණකාර රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි. ගණිත සංඛ්‍යා කුළකය තුළ, ඉරවිට සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි. 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවේදී සංඛ්‍යාව
			<ul style="list-style-type: none"> ගණිත සංඛ්‍යා කුලකය තුළ, එන්තේ සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි. ගණිත සංඛ්‍යා කුලකය තුළ, සමවතුරසු සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි. ගණිත සංඛ්‍යා කුලකය තුළ, ත්‍රිකෝණ සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි. සංඛ්‍යා රටා ආශ්‍රිත ගැටුළ විසඳයි. 	
නිපුණතාව 03 එදිනෙදා පිවිතයේ අවශ්‍යතා පහසුවෙන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඒකක හා ඒකක කොටස් තුළ ගණිත කරම හසුරුවයි.	3.1 ගුණ කිරීමේ ගණිත කරමය යටතේ ඒකක සහ ඒකක කොටස් හසුරුවයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගුණකිරීම <ul style="list-style-type: none"> භාගයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් භාගයක් භාගයකින් භාගයක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රාන ප්‍රාන ඒකතු කිරීම මගින් හාග සංඛ්‍යාවක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම සිදුකරන ආකාරය විස්තර කරයි. භාගයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි. භාග දෙකක් ගුණ කිරීමේ දී, ඒවායේ ලැබෙන හා හරයන් වෙන වෙන ම ගුණ කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කරයි. භාගයක් භාගයකින් ගුණ කරයි. මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් භාගයකින් ගුණ කරයි. මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි. 	06
	3.2 බෙදීමේ ගණිත කරමය යටතේ ඒකක සහ ඒකක කොටස් හසුරුවයි.	<ul style="list-style-type: none"> පරස්පරය <ul style="list-style-type: none"> පූර්ණ සංඛ්‍යාවක භාගයක බෙදීම <ul style="list-style-type: none"> භාගයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් භාගයකින් භාගයක් භාගයකින් භාගයක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් 	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යාවකින් 1 ලබා ගැනීමට එම සංඛ්‍යාව ගුණ කළ යුතු සංඛ්‍යාව, මුළු සංඛ්‍යාවේ පරස්පරය ලෙස හදුනා ගනීයි. භාගයක පරස්පරය ලියා දක්වයි. පූර්ණ සංඛ්‍යාවක පරස්පරය ලියා දක්වයි. සංඛ්‍යාවක්, එම සංඛ්‍යාවෙන් බෙදීමෙන් ලැබෙන අගයන් එම සංඛ්‍යාව, එහි පරස්පරයෙන් ගුණ කිරීමෙන් ලැබෙන අගයන් සමාන වීම හාවිත කොට, හාග බෙදීම සඳහා කුමයක් විස්තර කරයි. භාගයක් භාගයකින් බෙදයි. භාගයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් බෙදයි. පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, භාගයකින් බෙදයි. භාගයක්, මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් බෙදයි. මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක්, මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් බෙදයි. 	06

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අත්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීමේද සංඛ්‍යාව
	3.3 ගුණ කිරීමේ හා බෙදීමේ ගණිත කර්ම යටතේ දශම සංඛ්‍යා හසුරුවයි.	<ul style="list-style-type: none"> දශම \rightleftharpoons හාග ගුණ කිරීම <ul style="list-style-type: none"> පුරුණ සංඛ්‍යාවක් දශමයකින් දශමයක් දශමයකින් බෙදීම <ul style="list-style-type: none"> පුරුණ සංඛ්‍යාවක් දශමයකින් දශමයක් දශමයකින් 	<ul style="list-style-type: none"> දශම, හාග බවත් හාග, දශම බවත් පරිවර්තනය කරයි. හරය, 10යේ බල වූ හාග දෙකක් ගුණ කිරීම මගින් දශම සංඛ්‍යා දෙකක් ගුණ කිරීම විස්තර කරයි. පුරුණ සංඛ්‍යාවක්, දශමයකින් ගුණ කරයි. දශමයක්, දශමයකින් ගුණ කරයි. හරය, 10 යේ බල වූ හාග දෙකක බෙදීම ඇසුරෙන් දශම බෙදීම සිදුවන ආකාරය විස්තර කරයි. පුරුණ සංඛ්‍යාවක්, දශමයකින් බෙදයි. දශමයක්, දශමයකින් බෙදයි. 	07
නිපුණතාව 04 ඒදිනෙදා කටයුතු පහසුකර ගැනීම සඳහා අනුපාත යොදා ගනියි.	4.1 එදිනෙදා කටයුතු සඳහා අනුපාත යොදා ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> අනුපාතයක් හාගයක් ලෙස දැක්වීම අනුපාතයකට $\xrightarrow{\text{බෙදීම}}$ <ul style="list-style-type: none"> රාඩි දෙකක් සංයුත්ත වී ඇති අවස්ථා 	<ul style="list-style-type: none"> අනුපාතයක් හාගයක් ලෙස දක්වා එහි අර්ථය විග්‍රහ කරයි. රාඩි දෙකක් සංයුත්ත කිරීමෙන් ගොඩනගා ගන්නා අනුපාතයකට අනුව බෙදීම සිදු කරයි. 	03
	4.2 අනුපාත දෙකක් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගමීන් ගැටලු විසඳයි.	<ul style="list-style-type: none"> සංයුත්ත අනුපාත (තුළු අනුපාත මගින්) 	<ul style="list-style-type: none"> රාඩි දෙකක් අතර අනුපාතය සහ ඉන් එක් රාඩියක් හා තවත් රාඩියක් අතර අනුපාතය දී ඇති විට එම රාඩි තුන සංයුත්ත කරමින් සංයුත්ත අනුපාත ගොඩනගයි. සංයුත්ත අනුපාත ඇතුළත් ගැටලු විසඳයි. 	03
නිපුණතාව 05 නුතන ලෝකයේ සාර්ථක ලෙස ගනුදෙනු කිරීම සඳහා ප්‍රතිශත යොදා ගනියි.	5.1 හාග, අනුපාත සහ ප්‍රතිශත අතර සම්බන්ධතාව ගොඩනගයි.	<ul style="list-style-type: none"> පරිවර්තනය <ul style="list-style-type: none"> හාග ප්‍රතිශත අනුපාත ප්‍රතිශත 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිශතයකට අයත් මූලික ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමින් හාග, ප්‍රතිශත ලෙස ලියා දක්වයි. ප්‍රතිශත, හාග ලෙස ලියා දක්වයි අනුපාතයක්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලියා දක්වයි. ප්‍රතිශතයක්, අනුපාතයක් ලෙස ලියා දක්වයි. 	03

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීසේද සංඛ්‍යාව
	5.2 ප්‍රතිගත ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගැටලු විසඳීම රාඩියකින් ප්‍රතිගත ප්‍රතිගතයක් දුන් විට රාඩිය 	<ul style="list-style-type: none"> රාඩියක් හා එයින් කිසියම් ප්‍රමාණයක් දුන් විට රෝ අදාළ ප්‍රතිගතය ගණනය කරයි. මුළු රාඩිය හා ප්‍රතිගතයක් දුන් විට, එයට අයත් රාඩි ප්‍රමාණය සොයයි. රාඩියකින් යම් ප්‍රමාණයක් හා රෝ අදාළ ප්‍රතිගතය දුන් විට, මුළු ප්‍රමාණය සොයයි. 	03
නිපුණතාව 06 ඒදිනෙදා පිවිතයේ ගැටලු පහසුවෙන් විසඳා ගැනීම සඳහා ලසුගතයක හා ගණක හාවිත කරයි.	6.1 ප්‍රසාරණය මගින් ගුණීතයක බල සූල් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගුණීතයක බල ප්‍රසාරණය <ul style="list-style-type: none"> $(ab)^n = a^n b^n$ ($n \leq 3$); $n \in \mathbb{N}$ 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රකාශනී සංඛ්‍යා හෝ විෂ්ය පද හෝ දෙකක ගුණීතයෙහි, දැරුණකය තුනට නොවැඩි වූ ප්‍රකාශනී සංඛ්‍යාමය බල ප්‍රසාරණය කරයි. 	03
	6.2 සංණ නිවිලයක බලය ප්‍රසාරණය කර ඇගය සොයයි.	<ul style="list-style-type: none"> සංණ නිවිලයක බලය (දැරුණකය 1 - 4 තෙක්) 	<ul style="list-style-type: none"> සංණ නිවිලයක , දැරුණකය 4 ට නොවැඩි වූ බලයක් ප්‍රසාරණය කර ඇගය ලියා දක්වයි. සංණ නිවිලයක බලයෙහි දැරුණකය, ඉරට්ට හෝ ඔත්තේ වීම අනුව, ඇගය වෙනස් වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. 	02
නිපුණතාව 07 දෙධනික කටයුතු එලදායි ලෙස ඉටුකර ගැනීම සඳහා පරිමිතිය සේවීමේ විවිධ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.	7.1 සරල රේඛිය තලරුපවල පරිමිතිය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් විවිධ අවශ්‍යතා සපුරා ගතියි.	<ul style="list-style-type: none"> පරිමිතිය <ul style="list-style-type: none"> සංයුත්ත තලරුප (සමජාද /සමද්විජාද ත්‍රිකෝෂණ, සමවතුරසු, සාපුරුකෝෂණාසු යන රුප දෙකකින් සමන්විත) 	<ul style="list-style-type: none"> සංයුත්ත තල රුපයක පරිමිතිය සේවීමේ දී, සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන සමස්ත රුපය දෙස අවධානය යොමු කළ යුතු බව පිළිගනියි. සමජාද ත්‍රිකෝෂණ, සමද්විජාද ත්‍රිකෝෂණ, සමවතුරසු හා සාපුරුකෝෂණාසු යන තල රුපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනස් වර්ගවල හැඩි දෙකක් සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන තලරුපවල පරිමිතිය සොයයි. සමජාද ත්‍රිකෝෂණ, සමද්විජාද ත්‍රිකෝෂණ, සමවතුරසු හා සාපුරුකෝෂණාසු යන තල රුප දෙකකින් සමන්විත සංයුත්ත තල රුප ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවේදී සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 08 වර්ගල්ලය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් සීමිත ඉඩකඩ ප්‍රශ්න මට්ටමින් ප්‍රයෝගනයට ගනියි.	8.1 පරිසරයේ ඇති සංයුත්ත තලරුපවල වර්ගල්ලය සොයුන් එවාට වෙන් කර ඇති ඉඩ ප්‍රමාණ පිළිබඳ විමසිලිමත් වෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> වර්ගල්ලය සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණ සංයුත්ත තලරුප (ත්‍රිකෝණ/සාපුරුකෝණී, ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු සාපුරුකෝණාසු යන තලරුප දෙකකින් සමන්විත) <p style="text-align: center;">×</p>	<ul style="list-style-type: none"> සාපුරුකෝණාසුයක වර්ගල්ලය ඇසුරෙන් සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගල්ලය සොයයි. එහැම ත්‍රිකෝණයක වර්ගල්ලය , $\frac{1}{2}$ ආධාරකය \times ලම්බ උස මගින් ලබා ගතහැකි බව පිළිගනියි. සූත්‍රය භාවිතයෙන් ත්‍රිකෝණයක වර්ගල්ලය සොයයි. ත්‍රිකෝණයක වර්ගල්ලය ආග්‍රිත ගැටළු විසඳයි . සංයුත්ත තල රුපයක වර්ගල්ලය සෙවීමේ දී එය සුදුසු පරිදි කොටස්වලට වෙන් කර ගතයුතු බව පිළිගනියි. ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු, සාපුරුකෝණාසු යන තල රුපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනස් වර්ගවල ඉඩ දෙකක් සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන තලරුපවල වර්ගල්ලය සොයයි. 	03
	8.2 විවිධ සින වස්තුවල පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් දෙනික අවශ්‍යතා සපුරා ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය සනකය සනකාභය 	<ul style="list-style-type: none"> සනකයක පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය, එම සනකයෙහි සමවතුරසුකාර මුහුණන් හයෙහි වර්ගල්ලවල එකතුවෙන් ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කරයි. පැන්තක දිග a වූ සනකයක පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය, $6a^2$ මගින් ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කරයි. මිනුම් දෙන ලද සනකයක පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය සොයයි. සනකයක පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය ආග්‍රිත ගැටුපු විසඳයි. සනකාභයක පාෂ්චාත්‍ය වර්ගල්ලය, එම සනකාභයෙහි සාපුරුකෝණාසුකාර මුහුණන් හයෙහි වර්ගල්ලවල එකතුවෙන් ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කරයි. 	03

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව
			<ul style="list-style-type: none"> දිග, පළල හා උස පිළිවෙළින් a, b හා c, සනකාහයක පෘෂ්ඨ වර්ගෝලය $2(ab + bc + ca)$ මගින් ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කරයි මිනුම් දෙන ලද සනකාහයක පෘෂ්ඨ වර්ගෝලය ගණනය කරයි. සනකාහයක පෘෂ්ඨ වර්ගෝලය ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. 	
නිපුණතාව 09 දෙනීක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා ස්කන්ධය කරමින් එදිනෙදා කටයුතු පහසු කර ගනියි.	9.1 විශාල ස්කන්ධ ප්‍රමාණ පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් එදිනෙදා කටයුතු පහසු කර ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> ස්කන්ධය <ul style="list-style-type: none"> කිලෝගෝම් හා මෙට්‍රික් වොන් අතර සම්බන්ධය කිලෝගෝම් $\frac{1}{c}$ මෙට්‍රික් වොන් පරිවර්තනය ස්කන්ධය ආශ්‍රිත ගැටලු (මෙට්‍රික් වොන් ඇතුළත්) 	<ul style="list-style-type: none"> විශාල ස්කන්ධ මැතිමේ දී ඒකකයක අවශ්‍යතාව හඳුනා ගනියි. විශාල ස්කන්ධ මැතිමේ ඒකකයක් ලෙස මෙට්‍රික් වොන් හඳුනා ගනියි. මෙට්‍රික් වොන් සහ කිලෝගැම් අතර සම්බන්ධය ප්‍රකාශ කරයි. $kg \rightleftharpoons t$ පරිවර්තනය කරයි. මෙට්‍රික් වොන් ඇතුළත් ස්කන්ධ ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. 	05
නිපුණතාව 10 පරිමාව පිළිබඳ විවාරිෂී ව කටයුතු කරමින් අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ සනකයේ අවකාශයෙන් අයත්කර ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණ නිර්ණය කරයි.	10.1 එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ සනකයේ අවකාශයෙන් අයත්කර ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණ නිර්ණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> පරිමාව පිළිබඳ සූත්‍ර <ul style="list-style-type: none"> සනකය සනකාහය 	<ul style="list-style-type: none"> පැන්තක දිග a වූ සනකයක පරිමාව a^3 මගින් ලබාගත හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි. සූත්‍රය ඇසුරෙන් සනකයක පරිමාව ගණනය කරයි. සනකයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. දිග, පළල හා උස පිළිවෙළින් a, b හා c වූ සනකාහයක පරිමාව, abc මගින් ලබා ගත හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි. සූත්‍රය ඇසුරෙන් සනකාහයක පරිමාව ගණනය කරයි. සනකාහයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. සනකයක හා සනකාහයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. 	03

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 11 දෙදිනික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා දුව මිනුම් පිළිබඳ ව විවාරණීය ව කටයුතු කරයි.	11.1 දුව ඇසුරුම්වල බාරිතාව පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් දෙදිනික කටයුතු පහසු කර ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> බාරිතාව බාරිතාව හැදින්වීම පරිමාව හා බාරිතාව අතර සම්බන්ධය බාරිතාව නීමානය බාරිතාව ආශ්‍රිත ගැටලු 	<ul style="list-style-type: none"> භාර්තනයක් සම්පූර්ණයෙන් පිරවීමට අවශ්‍ය දුව ප්‍රමාණය, එම භාර්තනයේ බාරිතාව ලෙස හඳුනා ගනියි. භාර්තනයක ඇති දුව ප්‍රමාණය, එහි දුව පරිමාව ලෙස හඳුනා ගනියි. බාරිතාව යනු සම්පූර්ණ භාර්තනය සැලකීමෙන් ලබාගත් පරිමාවක් ම බව ප්‍රකාශ කරයි. භාර්තනයක බාරිතාව නීමානය කරයි. පරිමාව හා බාරිතාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. 	03
නිපුණතාව 12 වැඩ ලෙසෙයේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා කාලය කළමනාකරණය කරයි.	12.1 පාරීවියේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් ඉන් ඇති වන ප්‍රතිඵල විමසයි.	<ul style="list-style-type: none"> කාල කළාප කාල කළාප හැදින්වීම 	<ul style="list-style-type: none"> සමකය, අක්ෂාංශ හා දේශාංශ හඳුනා ගනියි. දේශාංශ 0° රේඛාව ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්ත රේඛාව (GMT) ලෙසත් දේශාංශ 180° රේඛාව, ජාත්‍යන්තර දින රේඛාව (IDL) ලෙසත් හඳුනා ගනියි. $0^{\circ}, 15^{\circ}, 30^{\circ} \dots$ යන එක් එක් දේශාංශ රේඛාවේ දෙපසින් $\frac{7}{2}^{\text{th}}$ බැගින් යුත් 15° ක පර්තරයකින් යුතු බිම් තීරුව කාල කළාපයක් ලෙස හඳුනා ගනියි. ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්ත රේඛාව දෙපසින් $\frac{7}{2}^{\text{th}}$ බැගින් අයත් පෙදෙස , 0 කාල කළාපය ලෙස හඳුනා ගනියි. 0 කාල කළාපයේ සිට වම් පසට -1 සිට -12 දක්වාත් දකුණු පසට +1 සිට +12 දක්වාත් කාල කළාප වෙන් වන බව හඳුනා ගනියි. 	03

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අත්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝචීය සංඛ්‍යාව
	12.2 විවිධ රටවල වේලා වෙනස් වීම පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් එම රටවල සාපේක්ෂ පිහිටීම සොයයි.	• සම්මත වේලාවට අනුව ස්ථානය වේලාව	<ul style="list-style-type: none"> • ලිංගිත මධ්‍යස්ථාන රේඛාවට අදාළ ව එක් එක් රටවල සම්මත වේලාව සැකසීමේ දී දිනය වෙනස් විය හැකි අවස්ථා ලෙස, පැය 24 සම්පූර්ණ වීම හා ජාත්‍යන්තර දින රේඛාව පසු කිරීම හදුනා ගනියි. • ඔහු ම රටක පිහිටීම අනුව, එම රටෙහි දෙන ලද සම්මත වේලාවකට සාපේක්ෂ ව වෙනත් රටවල වේලාව, දිනය හා ද්‍රව්‍ය ලබා ගනියි. 	03
නිපුණතාව 13 විවිධ ක්‍රම විධි ගැවීමෙනය කරමින් ප්‍රායෝගික අවස්ථා සඳහා පරිමාණ රුප හාවිත කරයි.	13.1 දිගාවක් ඇසුරින් ස්ථානයක පිහිටීම දක්වයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ස්ථානයක පිහිටීම • ප්‍රධාන දිගාවක් ඇසුරින් 	<ul style="list-style-type: none"> • උතුර හා දකුණ මූලික කරගෙන ස්ථානයක පිහිටීම දැක්විය හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි. • උතුරෙන් බටහිර, උතුරෙන් නැගෙනහිරට, දකුණෙන් බටහිරට, දකුණෙන් නැගෙනහිරට ආදි ලෙස ස්ථානයක පිහිටීම විස්තර කරයි. • දිගාවේ මුළු අකුරු දෙපසටත් කොළඹයේ විශාලත්වය මැදටත් සිටින පරිදි ස්ථානයක පිහිටීම නිරුපණය කරයි. • නිශ්චිත ලක්ෂයක සිට යම් ස්ථානයක පිහිටීම දක්වීමට දිගාව හා දුර ඇසුරින් දළ සටහනක් අදියි. 	03
	13.2 පරිමාණ රුප ඇසුරින් පරිසරයේ විවිධ පිහිටීම විමර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පරිමාණ රුප විවරණය <ul style="list-style-type: none"> • පරිමාණය අනුපාතයක් ලෙස • පරිමාණ රුප ඇදීම (විවිධ සරල රේඛා තළ රුප) 	<ul style="list-style-type: none"> • දෙන ලද පරිමාණයක් \Rightarrow සංඛ්‍යා විස්තර කිරීමක් ලෙස \Rightarrow අනුපාතයක් විස්තර කිරීමක් ලෙස සම්බන්ධයක් ලෙස (1:x) (සෙන්ටි මීටර 1 කින් ලෙස සෙන්ටි මීටර x දක්වේ.) ($1\text{cm} \rightarrow x\text{ cm}$) පරිවර්තනය කරයි. • සරල රේඛා තළ රුපයක සැබැං දිගක් හා පරිමාණය දී ඇති විට පරිමාණ රුපයේ දිග ගණනය කරයි. • සරල රේඛා තළ රුපයක සැබැං මිනුම් හා පරිමාණය දී ඇති විට, පරිමාණ රුපයක් අදියි. • පරිමාණ රුපයක් ඇසුරින් සැබැං රුපයේ මිනුම් ගණනය කරයි. 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීසේදු සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 14 විවිධ කුම විධි ක්‍රමානුකූල ව ගැවීෂණය කරමින් විෂය ප්‍රකාශන සුළු කරයි. ,	14.1 විෂය ප්‍රකාශන සුළු කර, ආදේශයෙන් අයය සෞයයි.	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය ප්‍රකාශන • ගොඩනගීම • ගුණ කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • විෂය ප්‍රකාශනයක් සංඛ්‍යාවකින් • විෂය ද්වීපද ප්‍රකාශන-යක් විෂය පදයකින් • සුළු කිරීම (එකතු කිරීම, අඩු කිරීම හා වරහනක් සහිත) • ආදේශය (නිවිල) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගොනිත කර්ම කිහිපයක් යොදා ගනිමින් අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විෂය ප්‍රකාශන ගොඩනගීය. • වරහනක් සහිත අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විෂය ප්‍රකාශන ගොඩනගීය. • වරහන් රහිත විෂය ප්‍රකාශනයක් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි. • වරහන් රහිත ද්වීපද විෂය ප්‍රකාශනයක් විෂය පදයකින් ගුණකරයි. • එකතු කිරීම, අඩු කිරීම හා සුළු වරහන සහිත විෂය ප්‍රකාශන සුළු කරයි. • විෂය ප්‍රකාශනයක වරහන් ඉවත් කිරීමේ දී වරහනට පිටතින් ඇති සංඛ්‍යාවෙන් හෝ විෂය පදයෙන් වරහන තුළ ඇති පද ගුණ කළ යුතු බව පිළිගනියි. • අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විෂය ප්‍රකාශනයක අදාළ සඳහා නිවිල ආදේශ කර අයය සෞයයි. 	05
නිපුණතාව 15 විවිධ කුම විධි ක්‍රමානුකූල ව ගැවීෂණය කරමින් විෂය ප්‍රකාශනවල සාධක වෙන් කරයි.	15.1 විෂය ප්‍රකාශනවල සාධක වෙන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය පද තුනක් තෙක් වූ පද කාණ්ඩයක මහා පොදු සාධකය සෙවීම • විෂය ප්‍රකාශනවල පොදු සාධක (පද 3ක් තෙක්) <ul style="list-style-type: none"> • පොදු සාධකය පුරුණ සංඛ්‍යාවක් වන පරිදි විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන්කර ලියයි. • පොදු සාධකය විෂය පදයක් වන පරිදි විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන් කර ලියයි. • පොදු සාධකයෙන් ගුණ කිරීම මගින්, විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක වෙන් කිරීමේ නිරවද්‍යතාව පරික්ෂා කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය පද තුනක් තෙක් වූ පද කාණ්ඩයක මහා පොදු සාධකය සෞයයි. • පොදු සාධකය පුරුණ සංඛ්‍යාවක් වන පරිදි විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන්කර ලියයි. • පොදු සාධකය විෂය පදයක් වන පරිදි විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන් කර ලියයි. • පොදු සාධකයෙන් ගුණ කිරීම මගින්, විෂය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක වෙන් කිරීමේ නිරවද්‍යතාව පරික්ෂා කරයි. 	06

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝච්චේද සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 17 එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සම්කරණ විසඳීමේ ක්‍රම විධි නැපුරුවයි.	17.1 සරල සම්කරණ හාවිතයෙන් ගැටුපූ විසඳයි.	<ul style="list-style-type: none"> සරල සම්කරණ ගොඩ-නැගීම $ax + b = c$ ආකාරය, $a,b,c \in \mathbb{Q}, a \neq 0$ සරල සම්කරණ විසඳීම <ul style="list-style-type: none"> සංගුණකය හා ග ද වන එක් වරහනක් සහිත 	<ul style="list-style-type: none"> දෙන ලද දත්ත අනුව $a,b,c \in \mathbb{Q}$ හා $a \neq 0$ වූ $ax + b = c$ ආකාරයේ සරල සම්කරණ ගොඩ නැගයි. එක් වරහනක් සහිත සරල සම්කරණ ගොඩ නැගයි. $ax + b = c$ ආකාරයේ සරල සම්කරණ විසඳයි. එක් වරහනක් සහිත සරල සම්කරණ විසඳයි. විසඳුම්, සරල සම්කරණයෙහි ආදේශ කිරීමෙන් විසඳුමෙහි නිරවද්‍යතාව පරික්ෂා කරයි. සරල සම්කරණ පිළිබඳ දැනුම යොදා ගනීමින් ගැටුපූ විසඳයි. 	05
නිපුණතාව 20 විවිධ ක්‍රම විධි ගැවීළණය කරමින් විවෘත දෙකක් අතර පවතින අනෙකුත්තා සම්බන්ධතා පහසුවෙන් සන්නිවේදනය කරයි.	20.1 හා ග සහ දශම සැසඳීම සඳහා සංඛ්‍යා රේඛාව යොදා ගනියි.	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යා රේඛාව මත ලක්ෂණ නිරුපණය <ul style="list-style-type: none"> හා දශම (දශමස්ථාන එකක් සහිත) හා හා දශම සැසඳීම 	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත හා නිරුපණය කරයි. සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත එක් දශමස්ථානයක් සහිත දශම සංඛ්‍යා නිරුපණය කරයි සංඛ්‍යා රේඛාව හාවිතයෙන් හා ග හා දශම සපයයි. 	02
	20.2 විවෘත හැසිරීම රුපිතව නිරුපනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සංඛ්‍යා රේඛාව මත ප්‍රාන්තර නිරුපණය $x > a, x < a$ $x \geq a, x \leq a$ $a \leq x \leq b$ ආකාරයේ සංවෘත හා විවෘත ප්‍රාන්තර 	<ul style="list-style-type: none"> $x > a$ හා $x < a$ ආකාරයේ අසමානතා සංඛ්‍යා රේඛාව මත නිරුපණය කරයි. $x \geq a$ හා $x \leq a$ ආකාරයේ අසමානතා සංඛ්‍යා රේඛාව මත නිරුපණය කරයි. $a \leq x \leq b, a \leq x < b, a < x \leq b, a < x < b,$ $x \leq a \text{ හෝ } x > b, x \leq a \text{ හෝ } x \geq b$ $x \leq a \text{ හෝ } x > b, x \leq a \text{ හෝ } x \geq b$ ආකාරයේ අසමානතා සංඛ්‍යා රේඛාව මත නිරුපණය කරයි. සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත නිරුපණය කර ඇති අසමානතා විෂය ලෙස ලියා දක්වයි. 	04

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීසේ සංඛ්‍යාව
	20.3 කාට්සිය තලය ඇසුරින් පිහිටීම නිරැපණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කාට්සිය තලය මත නිරැපණ පිහිටීම නිවිලමය පටිපාටිගත යුගල (වෘත්ත පාදක හතර ම) $x = a, y = b$ ආකාරයේ ප්‍රස්තාර 	<ul style="list-style-type: none"> වෘත්ත පාදක හතරම ඇතුළත් වන පරිදි වූ කාට්සිය බණ්ඩාක තලය අදියි. $x, y \in \mathbb{Z}$ වූ (x, y) ලක්ෂ්‍ය, බණ්ඩාක තලය මත ලකුණු කරයි. බණ්ඩාක තලය මත ලකුණු කර ඇති ලක්ෂ්‍යයක්, පටිපාටිගත යුගලයක් ලෙස ලියයි. $a, b \in \mathbb{Z}$ වන පරිදි වූ $x = a, y = b$ ආකාරයේ ප්‍රස්තාර බණ්ඩාක තලය මත අදියි. • x අක්ෂයට හෝ y අක්ෂයට සමන්තර වූ සරල රේඛාවක සම්කරණය $x = a$ හෝ $y = b$ හෝ ලෙස ලියයි. 	03
නිපුණතාව 21 විවිධ කෝණ අතර සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් තීරණ ගනියි.	21.1 විවිධ කෝණ අතර ඇති සම්බන්ධතා ඇසුරින් ගණනය කිරීම් සිදු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කෝණ යුගල හැඳින්වීම හා කෝණ ආස්‍රිත සරල ගණනය කිරීම්. <ul style="list-style-type: none"> බ්ද කෝණ අනුපූරක කෝණ පරිපූරක කෝණ ප්‍රතිමුඛ කෝණ කෝණයක විශාලත්වය ගණනය කිරීම්. <ul style="list-style-type: none"> සරල රේඛාවක් මත පිහිටී කෝණ ලක්ෂ්‍යයක් වටා කෝණ 	<ul style="list-style-type: none"> සරල උදාහරණ ඇසුරින් අනුපූරක කෝණ, පරිපූරක කෝණ, බ්ද කෝණ සහ ප්‍රතිමුඛ කෝණ හඳුනා ගනියි. අනුපූරක බ්ද කෝණ යුගලයක එළක්‍රය 90° බව හඳුනා ගනියි. පරිපූරක බ්ද කෝණ යුගලයක එළක්‍රය 180° බව හඳුනා ගනියි. සරල රේඛා දෙකක් එකිනෙක තේශනය වූ විට සැදෙන ප්‍රතිමුඛ කෝණ විශාලත්වයෙන් සමාන බව හඳුනා ගනියි. අනුපූරක කෝණ, පරිපූරක කෝණ, බ්ද කෝණ සහ ප්‍රතිමුඛ කෝණ ආස්‍රිත සරල ගණනය කිරීම් සිදු කරයි. සරල රේඛාවක් මත ලක්ෂ්‍යයක පිහිටී කෝණ සියල්ලේහි එළක්‍රය 180° බව හඳුනා ගනියි. ලක්ෂ්‍යයක් වටා පිහිටී කෝණ සියල්ලේහි ම එළක්‍රය 360° බව හඳුනා ගනියි. සරල රේඛාවක් මත පිහිටී කෝණ සහ ලක්ෂ්‍යයක් වටා පිහිටී කෝණ ආස්‍රිත ගණනය කිරීම් සිදු කරයි. 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීජේදු සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව - 22 විවිධ සන වස්තු පිළිබඳ ව ගැවීම්ණය කරමින් නව නිර්මාණකරණයේ යෙදෙයි.	22.1 සන වස්තු නිර්මාණය කරමින් අංග අතර සබඳතාව තහවුරු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ආකෘති නිර්මාණය • අශ්වතලය • ද්වාදසතලය • විංසතිතලය • ශිරුෂ, දාර හා මුහුණන් සංඛ්‍යාව • අශ්වතලය • ද්වාදසතලය • විංසතිතලය • ඔයිලර් සම්බන්ධය සත්‍යාපනය • අශ්වතලය, ද්වාදසතලය විංසතිතලය වැනි සරල දාර පමණක් ඇති සන වස්තු සඳහා • ඒලෝටෝ කැට හැඳින්වීම 	<ul style="list-style-type: none"> දෙන ලද පතරම් ඇසුරෙන් අශ්වතලය, ද්වාදසතලය සහ විංසතිතලය යන සන වස්තුවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි. අශ්වතලය, ද්වාදසතලය සහ විංසතිතලයේ ශිරුෂ, දාර හා මුහුණන් ගණන පරීක්ෂා කරමින් ඔයිලර්ගේ සම්බන්ධය සත්‍යාපනය කරයි. අශ්වතලය ද්වාදසතලය සහ විංසතිතලයේ මුහුණන්හි ජ්‍යාමිතික හැඩ හඳුනා ගෙන ලෙක්ෂණ විස්තර කරයි. ඒලෝටෝ කැටයක ලක්ෂණ විස්තර කරයි. දෙන ලද සන වස්තු අතුරින් ඒලෝටෝ කැට වෙන් කර හඳුනා ගනියි. 	06
නිපුණතාව 23 එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු- වලදී අවශ්‍ය නිගමනවලට එළඹීම සඳහා සරල රේඛිය තල රුප ආක්‍රිත ජ්‍යාමිතික සංකල්ප යොදා ගනියි.	23.1 සරල රේඛිය තල රුපවල විවිධ කේෂ අතර සබඳතා විමසයි.	<ul style="list-style-type: none"> තලරුපවල අභ්‍යන්තර කේෂ හා බාහිර කේෂ අදීම හා මැෂීම <ul style="list-style-type: none"> • ත්‍රිකේෂය • වතුරසුය අභ්‍යන්තර කේෂ ඇසුරෙන් බාහිර කේෂ ගණනය කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • ත්‍රිකේෂය • වතුරසුය 	<ul style="list-style-type: none"> ත්‍රිකේෂයක අභ්‍යන්තර කේෂ ආසන්න අංශකයට මතියි. ත්‍රිකේෂයක අභ්‍යන්තර කේෂ තුනෙහි එළෙකාය 180° බව ප්‍රකාශ කරයි. ලත්තල වතුරසුයක අභ්‍යන්තර කේෂ ආසන්න අංශකයට මතියි. ලත්තල වතුරසුයක අභ්‍යන්තර කේෂ සියල්ලෙහි එළෙකාය 360° බව ප්‍රකාශ කරයි. රුප සටහන් ඇසුරින් ලත්තල බහු අසුයක බාහිර කේෂ නිවැරදිව හඳුනා ගනියි. ත්‍රිකේෂ හා ලත්තල වතුරසුවල එක් එක් පාද දික් කිරීමෙන් බාහිර කේෂ අදියි. 	06

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීපේදු සංඛ්‍යාව
			<ul style="list-style-type: none"> නිකෝර්ස් හා උත්තල වතුරසුවල බාහිර කෝර්ස් ආසන්න අංශකයට මතියි. නිකෝර්ස්යක හා වතුරසුයක, ඕනෑම දිරිප්පයක දී බාහිර කෝර්සයේන් අභ්‍යන්තර කෝර්සයේන් එක්සය 180° බව ප්‍රකාශ කරයි. නිකෝර්ස්යකත් වතුරසුයකත් බාහිර කෝර්ස් එක්සය 360° බව ප්‍රකාශ කරයි. නිකෝර්ස් හා උත්තල වතුරසුවල අභ්‍යන්තර කෝර්සයක් දී ඇති විට ඒ ආස්‍රිත බාහිර කෝර්සය ගණනය කරයි. නිකෝර්ස් හා උත්තල වතුරසුවල අභ්‍යන්තර කෝර්ස් ආස්‍රිත සරල ගණනය කිරීම් නිවැරදි ව කරයි. 	
නිපුණතාව 24 වෘත්ත ආස්‍රිත ජ්‍යාමිතික සංකල්ප පදනම් කර ගනිමින් නිගමනවලට එළඹීම සඳහා තරේකානුකූල වින්තනය මෙහෙවයි.	24.1 වෘත්තය හා බදුමු සුවිශේෂ ලක්ෂණ විමහයි.	<ul style="list-style-type: none"> වෘත්තය <ul style="list-style-type: none"> ජ්‍යාය කේන්ද්‍රික බණ්ඩය වෘත්ත බණ්ඩය සම්මිතත්වය 	<ul style="list-style-type: none"> වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ඕනෑම ලක්ෂණ දෙකක් යා කරන සරල රේබාව ජ්‍යායක් ලෙස හඳුනා ගනියි. වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ලක්ෂණ දෙකක් අතර පිහිටි වෘත්තයේ කොටස, වෘත්ත වාපයක් ලෙස හඳුනා ගනියි. වෘත්තයක අර් දෙකකින් හා අදාළ වාප කොටසෙන් වට වූ ප්‍රදේශය, කේන්ද්‍රික බණ්ඩයක් ලෙස හඳුනා ගනියි. වෘත්තයක වාප කොටසකින් සහ එම වාපයේ අන්ත දෙක යා කිරීමෙන් ලැබෙන ජ්‍යායෙනුත් වට වන ප්‍රදේශය, වෘත්ත බණ්ඩය ලෙස හඳුනා ගනියි. වෘත්තයක සම්මිත අක්ෂය, විශ්කම්භය වෙත වෘත්තයකට සම්මිත අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇති බවත් හඳුනා ගනියි 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලවීසේදු සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 25 විවිධ හැඩිවල ලක්ෂණ ගැවීපෙනෙය කරමින් අවට පරිසරයේ අලංකාරත්වය පිරික්සයි.	25.1 සම්මිතිය පදනම් කර ගනිමින් නුමණයක ප්‍රතිඵල විමසයි.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ නුමක සම්මිතිය <ul style="list-style-type: none"> • සංකල්පය • නුමණ කේත්දෝය • සම්මිතික ගණය (ජ්‍යාමිතික හැඩිතල සඳහා පමණි) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ තල රුපයක් එය තුළ වූ සුවිශේෂී වූ ලක්ෂණයක් වටා නුමණය කිරීමේදී, සම්පූර්ණ වටය ම නුමණයටම ව පෙර එහි පිහිටු ම සමග සමඟාත වීමේ ලක්ෂණය නුමක සම්මිතිය ලෙස ප්‍රකාශ කරයි. ▪ නුමක සම්මිතිය සහිත ජ්‍යාමිතික හැඩිතලට නුමණ කේත්දෝ ලක්ෂණ කරයි. ▪ නුමක සම්මිතිය සහිත තල රුපයක් එහි නුමණ කේත්දෝය වටා වටයක් නුමණය වීමේදී මූල්‍ය පිහිටුම හා සමඟාත වන වාර ගණන, නුමක සම්මිති ගණය ලෙස ප්‍රකාශ කරයි. ▪ ජ්‍යාමිතික හැඩිතල සඳහා නුමක සම්මිති ගණය ලියා ද්‍රාවයි. ▪ ද්‍රාව පාර්ශ්වික සම්මිතිය සහිත තල රුපයක, නුමක සම්මිති ගණය සහ සම්මිති අක්ෂ ගණන අතර සම්බන්ධතාවක් ලබා ගනියි. 	05
නිපුණතාව 26 විවිධ ජ්‍යාමිතික හැඩිතල පිළියෙළ කළ හැකි ක්‍රම විධි විමර්ශනය කරමින් ඒවා අලංකරණය සඳහා යොදා ගනියි.	26.1 අලංකරණය සඳහා යොදා ගත හැකි විවිධ රටා මවමින්, හැඩිතල පිළිබඳ ව සොයා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • වෙසලාකරණය • සවිධී වෙසලාකරණය • අර්ථ සවිධී <p style="text-align: center;">වෙසලාකරණය</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ජ්‍යාමිතික සවිධී හැඩිතල එකක් පමණක් යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලබන වෙසලාකරණ සවිධී වෙසලාකරණ බව ප්‍රකාශ කරයි. ▪ සවිධී වෙසලාකරණ නිර්මාණය කළ හැකි ජ්‍යාමිතික හැඩිතල හඳුනා ගනිමින් සවිධී වෙසලාකරණ නිර්මාණය කරයි. ▪ සවිධී හැඩිතල දෙකක් හෝ කිහිපයක් යොදාගනිමින් සිදුකරනු ලබන වෙසලාකරණ, අර්ථ සවිධී වෙසලාකරණ ලෙස ප්‍රකාශ කරයි. ▪ අර්ථ සවිධී වෙසලාකරණ නිර්මාණය කළහැකි ජ්‍යාමිතික හැඩිතල හඳුනා ගනිමින් අර්ථ සවිධී වෙසලාකරණ නිර්මාණය කරයි. ▪ වෙසලාකරණ යොදා ගනිමින් නිර්මාණකරණයේ යෙදෙයි. 	05

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝචීය සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 27 ජ්‍යාමිතික නියමයන් අනුව අවට පරිසරයේ පිහිටිම්වල ස්වභාවය විශ්ලේෂණය කරයි.	27.1 ත්‍රිකෝණයක් පැවතීමේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගනිමින් ත්‍රිකෝණ නිර්මාණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ත්‍රිකෝණයක් පැවතීමේ අවශ්‍යතාව • ත්‍රිකෝණයක් ඔහු ම පාද දෙකක දිගේහි එකතුව $>$ ඉතිරි පාදයේ දිග • ත්‍රිකෝණ නිර්මාණය (පාදවල දිග දී ඇති විට) 	<ul style="list-style-type: none"> • ත්‍රිකෝණයක ඔහු ම පාද දෙකක දිගේහි එකතුව ඉතිරි පාදයේ දිගට වඩා විශාල බව හැඳුනා ගනියි. • ත්‍රිකෝණයක් පැවතීමේ අවශ්‍යතාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි. • පාද තුනෙහි දිග දී ඇති විට අදාළ ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරයි. 	06
නිපුණතාව 28 දෙදෙනික කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා දත්ත නිරුපණය තිරිමේ විවිධ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.	28.1 සන්නිවේදනය පහසු වන සේ වෘත්ත පත්‍ර සටහකින් දත්ත නිරුපණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • දත්ත නිරුපණය <ul style="list-style-type: none"> • වෘත්ත පත්‍ර සටහන 	<ul style="list-style-type: none"> • වෘත්ත පත්‍ර සටහන හඳුනා ගනියි. • වෘත්ත පත්‍ර සටහනක යතුරක් ඇතුළත් කළ යුතු බව පිළිගනියි. • දත්ත සංඛ්‍යාව 30ට අඩු හා 1000ට අඩු සංඛ්‍යා ඇතුළත් දත්ත සමූහයක් වෘත්ත පත්‍ර සටහනක නිරුපණය කරයි. 	02
නිපුණතාව 29 දෙදෙනික කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා දත්ත විවිධ ක්‍රම මගින් විශ්ලේෂණය කරමින් පූර්වකථනය කරයි.	29.1 වෘත්ත පත්‍ර සටහන මගින් දත්තවල විසිරීම විග්‍රහ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • වෘත්ත පත්‍ර සටහන ඇසුරින් දත්ත සමූහයක <ul style="list-style-type: none"> • අවම අගය • උපරිම අගය • පරාසය 	<ul style="list-style-type: none"> • වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් ඇසුරින් දත්ත සමූහයක අවම අගය සෞයයි. • වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් ඇසුරින් දත්ත සමූහයක උපරිම අගය සෞයයි. • අවම අගය හා උපරිම අගය ඇසුරින් දත්ත සමූහයේ පරාසය ගණනය කරයි. • අවම අගය, උපරිම අගය හා පරාසය ඇසුරින් දත්තවල විසිරීම පිළිබඳ නිගමනවලට එළඹයි. 	04

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝච්චේද සංඛ්‍යාව
	29.2 දත්ත වැළක් ආග්‍රිත මිනුම් සංඛ්‍යාත්මක ව විමසමින් පූරෝක්පරිනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කේන්දික ප්‍රවණතා මිනුම් (අමු දත්ත වැළක) <ul style="list-style-type: none"> මාතය මධ්‍යස්ථය මධ්‍යන්තය විසිනිම පිළිබඳ මිනුම් (අමු දත්ත වැළක) <ul style="list-style-type: none"> පරාසය 	<ul style="list-style-type: none"> අමු දත්ත වැළක මාතය සොයයි. අමු දත්ත වැළක මධ්‍යස්ථය සොයයි. දත්ත තිහකට නොවැඩී දත්ත වැළක මධ්‍යන්තය ගණනය කරයි. අමු දත්ත වැළක මාතය, මධ්‍යස්ථය හා මධ්‍යන්තය ඇසුරින් තීරණවලට එළඹීයි. අමු දත්ත වැළක පරාසය සොයයි. 	04
නිපුණතාව 30 එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා කුලක ආග්‍රිත මූලධර්ම හසුරුවයි.	30.1 කුලක ආග්‍රිත විවිධ සම්බන්ධතා විග්‍රහ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කුලක අංකනය <ul style="list-style-type: none"> අවයවයක් (\in) අවයවයක් නොවේ (\notin) අනිග්‍රහා කුලකය (\emptyset) අවයව සංඛ්‍යාව ($n(A)$) 	<ul style="list-style-type: none"> අවයවයක්, දෙන ලද කුලකයක අවයවයක් වන බව දැක්වීමට සංකේතය භාවිත කරයි. අවයවයක්, දෙනලද කුලකයක අවයවයක් නොවන බව දැක්වීමට \notin සංකේතය භාවිත කරයි. අනිග්‍රහා කුලකය යන්න නිදිසුන් සහිත ව විස්තර කරයි. අනිග්‍රහා කුලකය දැක්වීමට \emptyset හෝ { } යන සංකේත භාවිත කරයි. A නම් කුලකයක අවයව සංඛ්‍යාව දැක්වීමට $n(A)$ සංකේතය භාවිත කරයි. කුලක අංකන ආග්‍රිත ගැටුලු විසඳයි. 	04

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අත්තරගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝපේද සංඛ්‍යාව
නිපුණතාව 31 අනාගත සිදුවීම් පුරෝග්‍යල-නය කිරීම සඳහා සිදුවීමක විය හැකියාව විශ්ලේෂණය කරයි.	31.1 ප්‍රමාණාත්මක අගයන් පදනම් කර ගනිමින් පරීක්ෂණ මත සිදුවීමක විය හැකියාව නිර්ණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සම්භාවිකාව 0-1 පරීමාණය 	<ul style="list-style-type: none"> ස්ථීර ව ම සිදු වන සිද්ධියක වියහැකියාවට ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ 1 බව ප්‍රකාශ කරයි. ස්ථීර ව ම සිදු නොවන සිද්ධියක වියහැකියාවට ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ 0 බව ප්‍රකාශ කරයි. සිදු වීම නිශ්චිත නොවන සිද්ධියක වියහැකියාවට ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ 0න් 1න් අතර බව ප්‍රකාශ කරයි. සමාන වියහැකියාවකින් යුත් ප්‍රතිඵල දෙකක් පමණක් ඇති පරීක්ෂණයක එක් ප්‍රතිඵලයක් සිදු වීමේ වියහැකියාවට ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ $\frac{1}{2}$ බව ප්‍රකාශ කරයි. යම සිද්ධියක් සිදු වීමේ හැකියාව, ඉතා වැඩි නම් රේ ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ $\frac{1}{2}$න් 1න් අතර බවත්, ඉතා අඩු නම් රේ ප්‍රදානය කරනු ලබන ලකුණ 0න් $\frac{1}{2}$න් අතර බවත් ප්‍රකාශ කරයි. දෙන ලද සිද්ධි සඳහා 0-1 පරීමාණය අනුව ලකුණු ප්‍රදානය කරයි. 	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලෝච්චේද සංඝ්‍යාත්මක
	31.2 සූදුසු අයයක් ලබා ගැනීමේ කුම විධි විමර්ශනය කරමින් සිද්ධියක විය හැකියාව සෞයයි.	<ul style="list-style-type: none"> සිද්ධියක වියහැකියාව සඳහා සූදුසු අයයන් <ul style="list-style-type: none"> සාර්ථක භාගය පරීක්ෂණාත්මක සම්භාවනාව සෙස්ද්ධාත්තික සම්භාවනාව 	<ul style="list-style-type: none"> පරීක්ෂණයක් සිදු කළ වාර ගණන සහ සාර්ථක වූ අවස්ථා ගණන ඇසුරෙන් සාර්ථක භාගය ප්‍රකාශ කරයි. පරීක්ෂණය කළ වාරගණන වැඩි වූ විට, ලබා ගන්නා සාර්ථක භාගය, සිද්ධියට අදාළ වියහැකියාවට වඩා සූදුසු බව ප්‍රකාශ කරයි. පරීක්ෂණය වැඩි වාර ගණනක් සිදු කිරීමෙන් ලබාගත් සාර්ථක භාගය, පරීක්ෂණාත්මක සම්භාවනාව ලෙස හඳුනා ගනියි. පරීක්ෂණයකින් තොර ව සමාන වියහැකියා මත පදනම් ව සෞයාගන්නා සම්භාවනාව, සෙස්ද්ධාත්තික සම්භාවනාව ලෙස හඳුනා ගනියි. පරීක්ෂණාත්මක සම්භාවනාව හා සෙස්ද්ධාත්තික සම්භාවනාව ආශ්‍රිත සරල ගැටුපු විසඳයි. 	04
			එකතුව	170

ජාධම් අනුකූලය

අන්තර්ගතය	නිපුණතා මට්ටම	කාලවීපේද සංඛ්‍යාව
1 වාරය		
1. සංඛ්‍යා රටා	2.1	05
2. පරිමිතිය	7.1	05
3. කොළඹ	21.1	05
4. සදිග සංඛ්‍යා	1.2	05
5. වීත්‍ය ප්‍රකාශන	14.1	05
6. සන වස්තු	22.1	06
7. සාධක	15.1	06
8. වර්ගමුලය	1.1	05
9. ස්කන්ධය	9.1	05
10. දැරකක	6.1, 6.2	05
		52
2 වාරය		
11. සම්මිතිය	25.1	05
12. ත්‍රිකොළඹ	23.1	06
13. භාග ඕ	3.1	06
14. භාග ඕප	3.2	06
15. දැකම	3.3	07
16. අනුපාත	4.1, 4.2	06
17. සම්කරණ	17.1	05
18. ප්‍රතිගත	5.1, 5.2	06
19. කුලක	30.1	04
20. වර්ගථිලය	8.1, 8.2	06
21. කාලය	12.1, 12.2	06
		63
3 වාරය		
22. පරිමාව හා යාරිතාව	10.1, 11.1	06
23. වෘත්තය	24.1	05
24. ස්ථානයක පිහිටීම	13.1	03
25. සංඛ්‍යා රේඛාව හා කාට්සියතලය	20.1, 20.2, 20.3	09
26. ත්‍රිකොළඹ නිර්මාණය	27.1	06
27. දත්ත නිරුපණය හා අර්ථකථනය	28.1, 29.1, 29.2	10
28. පරිමාණ රුප	13.2	05
29. සමඟාවිතාව	31.1, 31.2	06
30. වෙසලාකරණය	26.1	05
		55
	එකතුව	170

**ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් - අභයීම්
ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්**

I. සංඛ්‍යා රටා

නිපුණතාව 02 : සංඛ්‍යාවල විවිධ සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් ඉදිරි අවශ්‍යතා සඳහා තීරණ ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 2.1 : විවිධ ලක්ෂණ විමර්ශනය කරමින් සංඛ්‍යා රටාවක පද අතර සම්බන්ධතා දැක්මින් ගැටලු විසඳයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වම :

සැම අනුයාත පද දෙකක් අතර ම එක ම ආකාරයේ සම්බන්ධතා පවතින සංඛ්‍යා ජේෂ්වරුක් සංඛ්‍යා රටාවකි.

ප්‍රාථමික ජේෂ්වරුවල පටන් සංඛ්‍යා රටා ඇසුරින් සරල සඳහාසවල යෙදීමෙන් ශිෂ්‍යයන් අත්දැකීම් ලබා ඇත. සංඛ්‍යා රටාවක පද අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව හඳුනා ගැනීමෙන් ඉදිරි පද ලබාගැනීමේ හැකියාව මුළුන්ට ඇත. මෙවැනි සංඛ්‍යා රටා, සංඛ්‍යා අනුකූල ලෙස හැඳින්වේ.

සංඛ්‍යා රටාවක එක් එක් පදයේ අගයත්, පදය පිහිටි ස්ථානයත්, අනුයාත පද අතර සම්බන්ධතාවත් අනුව එම රටාව සඳහා සාධාරණ පදය තීරණය වේ. මේ අනුව ප්‍රකාශනී සංඛ්‍යා සඳහා n වන පදය, n ඇසුරින් ලිවිය හැකි ය. 2න් පටන් ගන්නා ඉරටිට සංඛ්‍යා සඳහා සාධාරණ පදය $2n$ ද 1න් පටන් ගන්නා ඔත්තේ සංඛ්‍යා සඳහා සාධාරණ පදය $2n-1$ ද 3න් පටන් ගන්නා 3හි ගුණාකාර රටාවේ සාධාරණ පදය $3n$ ද වේ. ඒ අනුව a වලින් පටන් ගන්නා a නම් සංඛ්‍යාවක ගුණාකාර රටාවේ සාධාරණ පදය an වේ. තවද සම්වතුරසු සංඛ්‍යා සඳහා සාධාරණ පදය n^2 ද ත්‍රිකෝණ සඳහා සාධාරණ පදය $\frac{n}{2}(n+1)$ ද වේ. මේ අනුව සාධාරණ පදය මගින් සංඛ්‍යා රටාවක ඕනෑම පදයක අගය ලබාගත හැකි වේ. මෙම සියලු සාධාරණ පදවල n යනු ධන නිවිල වේ. ($n \in \mathbb{Z}^+$)

නිපුණතා මට්ටම 2.1ට අදාළ ඉගෙනුම් පෘත :

1. සංඛ්‍යා රටාවක n වන පදය සාධාරණ පදය ලෙස හඳුනා ගනියි.
2. ගණන සංඛ්‍යා කුලකය තුළ a නම් සංඛ්‍යාවක ගුණාකාර රටාවේ n වන පදය an බව හඳුනා ගනියි.
3. ගණීන සංඛ්‍යා කුලකය තුළ, සංඛ්‍යාවක ගුණාකාර රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දැක්වයි.
4. ගණීන සංඛ්‍යා කුලකය තුළ, ඉරටිට සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දැක්වයි.
5. ගණීන සංඛ්‍යා කුලකය තුළ ඔත්තේ සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දැක්වයි.

6. ගණීන සංඛ්‍යා කුලකය තුළ සම්වතුරසු සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ලියා දැක්වයි.
7. සංඛ්‍යා රටා ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි.

පාර්හාණික වචන මාලාව :

සංඛ්‍යා රටා	- ගණ්කොලම්	- Number Patterns
සාධාරණ පදය	- පොතු ඉහුපු	- General Term
ගුණාකර	- මඟංගුකள්	- Multiples
ගණීත සංඛ්‍යා	- ගණ්නුම් ගණක්ල	- Whole Numbers
ඉරටිට සංඛ්‍යා	- මූර්ශ්‍ය ගණක්ල	- Even Numbers
මත්තේ සංඛ්‍යා	- ගුරුත්‍රෙ ගණක්ල	- Odd Numbers
සමරවතුරසු සංඛ්‍යා	- සතුර ගණක්ල	- Square Numbers
ත්‍රිකෝණ සංඛ්‍යා	- මුක්කොණී ගණක්ල	- Triangular Numbers
සංඛ්‍යා අනුතුම	- ගණන්තොට්‍රි	- Number Sequences

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 2.1 යටතේ වන 1, 2 හා 3 යන ඉගෙනුම පලවලට අදාළ විෂය සංකල්ප නිෂ්පාදන් තුළ ගොඩනැගීම සඳහා යුගල වශයෙන් යෙදෙන කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරෙන් සකස් කරන ලද නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කළය : මිනින්ද 40 ය

ගුණාකාර යොදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- ගුණාකාර සහිත සංඛ්‍යා රටාවක් ලැබේ පුද්ගලනය කරමින් අනුයාත පද දෙකක් අතර ඇති සම්බන්ධය මත කර දැක්වන්න.
- එය සංඛ්‍යා රටාවක් ලෙස හඳුන්වා සංඛ්‍යා රටාවේ පද අතර පවතින සම්බන්ධතාව හඳුනා ගැනීමෙන් ඉදිරි පද ලබාගත හැකි බව ද රටාවේ ඕනෑම පදයක් සියලු ම පද ලිවීමෙන් තොරව ලබාගත හැකි බවත් ප්‍රකාශ කරමින්, ඒ පිළිබඳ සොයා බැලීම පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙන් සිදුකරන බව දැනුවත් කරමින් පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

සාම්ප්‍රදායික සංවර්ධනය :

- 3, 6, 9, 12, ... ගුණාකාර රටාවේ අනුයාත පද අතර සම්බන්ධතාව සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් පදය සැදී ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

$$1 \text{ වන පදය } 3 \times 1 = 3$$

$$2 \text{ වන පදය } 3 \times 2 = 6$$

$$3 \text{ වන පදය } 3 \times 3 = 9$$

$$8 \text{ වන පදය } 3 \times 8 = 24$$

$$10 \text{ වන පදය } 3 \times 10 = 30$$

$$n \text{ වන පදය } 3 \times n = 3n$$

- ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනා බැහින් ක්‍රේයා යම් කර කාර්යය පත්‍රිකා බෙදා දෙන්න.
- ක්‍රේයා යම් නිමැවුම් අවසන් වූ පසු අවශ්‍ය කරුණු ගෙනහැර දක්වමින් සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- පහත දැක්වෙන ගුණාකාර සහිත සංඛ්‍යා රටාවල පද අතර සම්බන්ධතාව ලබා ගැනීම සඳහා හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$4, 8, 12, 16 \dots$$

$$1 \text{ වන පදය } 4 \times 1 = 4$$

$$2 \text{ වන පදය } 4 \times 2 = 8$$

$$3 \text{ වන පදය } 4 \times \dots = \dots$$

$$4 \text{ වන පදය } \dots \times \dots = \dots$$

$$8 \text{ වන පදය } \dots \times \dots = \dots$$

$$10 \text{ වන පදය } \dots \times \dots = \dots$$

$$n \text{ වන පදය } \dots \times \dots = \dots$$

- ඉහත අකාරයට පහත දැක්වෙන එක් එක් ගුණාකාර සහිත සංඛ්‍යා රටාවල පද අතර සම්බන්ධතාව ලියා දක්වමින් n වන පදය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

$$(1) \quad 5, 10, 15, 20, \dots$$

$$(2) \quad 6, 12, 18, 24, \dots$$

$$(3) \quad 10, 20, 30, 40, \dots$$

- n වැනි පදය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගැනීමේ වැදගත්කම කුමක් දැයි සාකච්ඡා කරන්න.

ඒක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- සංඛ්‍යා රටාවේ පද අතර සම්බන්ධතාව හඳුනාගෙන රේලුග පද ලියා දක්වයි.
- ගුණාකාර රටාවක සාධාරණ පදය ලියා දක්වයි.
- සාධාරණ පදය මගින් රටාවේ ඕනෑම පදයක් ලිවිය හැකි බව පිළිගනියි.
- තොරතුරු විමර්ශනය කරමින් සම්බන්ධතා සෞයයි.
- සම්බන්ධතා අනුව යමින් ඉදිරි අවශ්‍යතා සඳහා තීරණ ගනියි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 1 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- ගැනීන සංඛ්‍යා ක්‍රූලකය තුළ ඉරවිට සංඛ්‍යා රටාවේ, ඔත්තේ සංඛ්‍යා රටාවේ, සම්වතුරසු සංඛ්‍යා රටාවේ සහ ත්‍රිකේක්ණ සංඛ්‍යා රටාවේ සාධාරණ පදය ගොඩනැගීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

ඒක්සේරුව හා අභයීම:

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 1 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිභේදනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=zIcxrhYjs6M>
- <http://www.youtube.com/watch?v=IEKU6tubTEw>

2. පරිමිතිය

නිපුණතාව 7 : දෙනීක කටයුතු එලදායි ලෙස ඉටුකර ගැනීම සඳහා පරිමිතිය සෙවීමේ විවිධ කුම විමර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 7.1 : සරල රේඛිය තළ රුපවල පරිමිතිය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් විවිධ අවශ්‍යතා සපුරා ගනියි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 05 යි.

හඳුන්වම :

සමවතුරසුය, සාපුරුකෝණාපුය සහ ත්‍රිකෝණය යන තළ රුපවල පරිමිතිය සොයන ආකාරය මිට ඉහත උගෙන ඇති. සංයුත්ත තළ රුපවල පරිමිතිය සෙවීම් පිළිබඳ ව මෙම කොටසින් සාකච්ඡා කෙරේ. සරල රේඛිය තළ රුප දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් එකිනෙකට සම්බන්ධ වීමෙන් සංයුත්ත තළ රුප සැකසේ. සමවතුරසුය, සාපුරුකෝණාපුය, සමද්විපාද ත්‍රිකෝණය හා සමපාද ත්‍රිකෝණය යන සරල රේඛිය තළ රුපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනත් වර්ගවල හැඩා දෙකක් එකතු වීමෙන් සැදෙන සංයුත්ත තළරුපවල පරිමිතිය පිළිබඳ ව මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරේ. සරල රේඛිය තළ රුප දෙකක් එකතු වීමෙන් දී සමඟාත වන පාදය හෝ කොටස පරිමිතිය සෙවීමේ දී එකතු නොවන බව අවධාරණය කිරීම වැදගත් ය.

නිපුණතා මට්ටම 7.1ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

- සංයුත්ත තළ රුපයක පරිමිතිය සෙවීමේ දී සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන සමස්ත රුපය දෙස අවධානය යොමු කළ යුතු බව පිළිගනියි.
- සමඟාද ත්‍රිකෝණ, සමද්විපාද ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු හා සාපුරුකෝණාපු යන තළරුපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනස් වර්ගවල හැඩා දෙකක් සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන තළරුපවල පරිමිතිය සොයයි.
- සමඟාද ත්‍රිකෝණ, සමද්විපාද ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු හා සාපුරු කෝණාපු යන තළ රුප දෙකකින් සමන්විත සංයුත්ත තළ රුප ආශ්‍රිත ගැටුපු විසඳයි.

පාරිභාෂික වචන මාලාව :

සමවතුරසුය	- සතුරාම	- Square
සාපුරු කෝණාපුය	- ජේව්වකම්	- Rectangle
සමද්විපාද ත්‍රිකෝණය	- මිරුසම්පක්ක මුක්කොණී	- Isoceles Triangle
සමඟාද ත්‍රිකෝණය	- ජමපක්ක මුක්කොණී	- Equilateral Triangle
පරිමිතිය	- කුරුහෘෂවූ	- Perimeter
සංයුත්ත තළරුප	- කුට්ටුත්තෘවරු	- Compound plane figures

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 7.1 යටතේ වන දෙවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්පය ඩිජායන් තුළ ගොඩනැගීම සඳහා, අනාවරණය සහිත කණ්ඩායම් ශ්‍රීයාකාරකමක් ලෙස සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කළය : මිනින්නු 40 ය

ගුණන්මක යෙදුවම් :

- ප්‍රිස්ල් බොෂ්වලින් කපාගත් පැත්තක දිග 4cm වූ සමවතුරසු , පැත්තක දිග 4cm වූ සමඟාද ත්‍රිකෝර්ස, දිග 4cm හා පළල 3cm වූ සූප්‍රකෝර්සු, 4cm, 4cm හා 3cm පාද ඇති සමද්වීපාද ත්‍රිකෝර්ස හැඩි කට්ටල (කණ්ඩායමකට 1 බැඳින්)
- සරල දාර (කණ්ඩායමකට 1 බැඳින්)

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- තල රුපයක පරිමිතිය යනු කුමක් දැයි සිසුන්ට සිහිපත් කරන්න.
- සමවතුරසුය, සූප්‍රකෝර්සාපුය, සමද්වීපාද ත්‍රිකෝර්සය සහ සමඟාද ත්‍රිකෝර්සය යන තලරුපවල ගුණ පිළිබඳ ව ද, එවායේ පරිමිතිය නොයන ආකාරය පිළිබඳ ව ද සිහිපත් කරන්න.
- තල රුප දෙකක සමාන පාද දෙකක් සම්බන්ධ කිරීමෙන් සංයුත්ත තල රුපයක් තනා ගැනීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- ඩිජායන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම්වලට වෙන් කර, කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක්, තල රුප කට්ටලයක් සහ සරල දාරයක් බැඳින් ලබා දෙන්න.
- ඩිජායන් ශ්‍රීයාකාරකමෙහි යොදුවන්න.
- ඩිජායන් අනාවරණය කරගත් කරුණු සමස්ත පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ඩිජායන් ශ්‍රීයාකාරකමෙහි නිරත වන විට ඔවුන් තක්සේරු කරන්න.
- සංයුත්ත රුපයේ පරිමිතිය හා එය සැදිමට එකතු වූ රුපවල පරිමිත අතර ඇති වෙනසක්, එම වෙනසට හේතුවත් පැහැදිලි කරන්න.
- ඩිජාය අනාවරණ ඇසුරෙන්, සංයුත්ත රුපයක පරිමිතිය පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

ඇජ්‍යයක් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- පහත දැක්වෙන වගුව ඔබේ අභ්‍යාස පොතේ පිටපත් කර ගන්න.

අංකය	සංයුත්ත තල රුපයේ හැඩය	පරිමිතිය ලබාගැනීම සඳහා එකතු කළ යුතු පාද ගණන	පරිමිතිය ... + + +

- මෙට දී ඇති තල රුප කට්ටලයේ ඇති තල රුප හඳුනා ගන්න.
- තල රුපවල පාදවල දිග සරල දාරය හාවිතයෙන් මැන ගෙන අදාළ තල රුපයේ පාද මත ලියා දැක්වන්න.
- සුදුසු පරිදි තල රුප දෙකක් යොදාගෙන සංයුත්ත තල රුපයක් නිර්මාණය කරන්න.
- ලබාගත් සංයුත්ත තලරුප සුදු කඩාසියක් මත තබා, වමේ ඇදිමෙන් ලැබෙන රුපවල එක් එක් පාදවල දිග මනින්න.
- ලබාගත් තොරතුරු අනුව ඉහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- සංයුත්ත තල රුපයේ පරිමිතියන්, එම සංයුත්ත රුපය තැනීමට යොදාගත් තල රුප දෙකේ පරිමිති එකතුවත් අතර සම්බන්ධයක් පවතී දැයි පරික්ෂා කරන්න.
- මෙබේ අනාවරණ සමස්ත පන්තිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට සුදානම් වන්න.

තක්සේරුව හා අගයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- සාප්‍රකේත්ණාසුය, සමවතුරසුය, සමපාද ත්‍රිකේත්ණය හා සමද්විපාද ත්‍රිකේත්ණය යන රුප දෙකක් යොදා ගනිමින් සුදුසු පරිදි සංයුත්ත රුප නිර්මාණය කරයි.
- සාප්‍රකේත්ණාසුය, සමවතුරසුය, සමපාද ත්‍රිකේත්ණය හා සමද්විපාද ත්‍රිකේත්ණය යන රුප දෙකකින් යුත් සංයුත්ත රුපයක පාද නිවැරදි ව මැන දැක්වයි.
- පරිමිතිය ලබාගැනීම සඳහා දී ඇති සංයුත්ත රුපයෙහි අවශ්‍ය පාද ගණන ලියා දැක්වයි.
- සාප්‍රකේත්ණාසුය, සමවතුරසුය, සමපාද ත්‍රිකේත්ණය හා සමද්විපාද ත්‍රිකේත්ණය යන රුප දෙකකින් යුත් සංයුත්ත රුපවල පාදවල දිග එකතු කිරීමෙන් එවායේ පරිමිතිය සොයයි.
- සංයුත්ත තල රුපයක පරිමිතියට, එම සංයුත්ත රුපය තැනීමට එක් වූ තල රුපවල එකිනෙකට සමපාත වූ පාද කොටස් ඇතුළත් නොවන බව පිළිගනියි.
- පෙළ පොතෙහි පාඩම 2 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ඇජ්‍යයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික භාවිත :

- නිවසක වැනි පිහිලි සවි කිරීමේ දී අවශ්‍ය පිහිලිවල දිග ලබා ගැනීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

අවධානයට ...**පාඨම සංවර්ධනය :**

- විවිධ සංයුත්ත කළ රුපවල රුපසටහන් ලබා දී ඒවායේ පරීමිතිය සෙවීම සඳහා දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 2හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත දිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලා සඳහා :

- http://www.youtube.com/watch?v=sJmLjUj_h68
- <http://www.youtube.com/watch?v=5ZCKr4wTQvI>
- <http://www.youtube.com/watch?v=h0FFEBHBufo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1uWZNW5PF-s>

3. කොළඹ

නිපුණතාව 21 : විවිධ කෝළඹ අතර සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් තීරණ ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 21.1 : විවිධ කෝළඹ අතර ඇති සම්බන්ධතා ඇසුරෙන් ගණනය කිරීම් සිදු කරයි.

කාලවිපේශ සංඛ්‍යාව : 05 සි.

හඳුන්වීම :

ජ්‍යාමිතිය ඉගෙනීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික සංකල්ප වන්නේ රේඛා සහ කෝළඹයි. කෝළඹයක් එහි ගතික ස්වභාවය හා ස්ථීතික ස්වභාවය අනුව අර්ථ ගැන්වෙන බවත් විශාලත්වය අනුව, කෝළඹ වර්ගීකරණය වන බවත් මිට කළින් උගෙන ඇත. සරල රේඛාවක් මත පිහිටන කෝළඹ එක්සයත්, ලක්ෂණයත් වටා පිහිටන කෝළඹ එක්සයත්, යුගල වශයෙන් හඳුන්වා දෙන ප්‍රතිමුඩ, බද්ධ, අනුපුරක, පරිපුරක, අනුපුරක බද්ධ හා පරිපුරක බද්ධ යන කෝළඹ පිළිබඳවත් මෙම පාඨමෙන් කරුණු ඉදිරි කෙරේ. මෙම මූලික කරුණු, ඉදිරි ජ්‍යාමිතිය ඉගෙන ගැනීමේ දී අත්‍යවශ්‍ය වන බව අවධාරණය කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 21.1 ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පම :

1. සරල උදාහරණ ඇසුරෙන් අනුපුරක කෝළඹ, පරිපුරක කෝළඹ, බද්ධ කෝළඹ සහ ප්‍රතිමුඩ කෝළඹ හඳුනා ගනියි.
2. අනුපුරක බද්ධ කෝළඹ යුගලයක එක්සය 90° බව හඳුනා ගනියි. පරිපුරක බද්ධ කෝළඹ යුගලයක එක්සය 180° බව හඳුනා ගනියි.
3. සරල රේඛා දෙකක් එකිනෙක තේශනය වූ විට සැදෙන ප්‍රතිමුඩ කෝළඹ විශාලත්වයෙන් සමාන බව හඳුනා ගනියි.
4. අනුපුරක කෝළඹ, පරිපුරක කෝළඹ, බද්ධ කෝළඹ සහ ප්‍රතිමුඩ කෝළඹ ආශ්‍රිත සරල ගණනය කිරීම් සිදු කරයි.
5. සරල රේඛාවක් මත ලක්ෂණයක පිහිටි කෝළඹ සියල්ලෙහි එක්සය 180° බව හඳුනා ගනියි.
6. ලක්ෂයක් වටා පිහිටි කෝළඹ සියල්ලෙහි ම එක්සය 360° බව හඳුනා ගනියි.
7. සරල රේඛාවක් මත පිහිටි කෝළඹ සහ ලක්ෂයක් වටා පිහිටි කෝළඹ ආශ්‍රිත ගණනය කිරීම් සිදු කරයි.

ජාරණා පිළිබඳ මාලාව :

ලක්ෂණය	- ප්‍රශ්නී	- Point
කෝණය	- කොණම්	- Angle
බඳ කෝණ	- අඟුත්තුස්ල කොණාන්කස්	- Adjacent angles
අනුපූරුත් කෝණ	- නිර්පු කොණාන්කස්	- Complementary angles
පරිපූරුත් කෝණ	- මිශක නිර්පු කොණාන්කස්	- Supplementary angles
ප්‍රතිමුඛ කෝණ	- ක්‍රිත්තෙත්තිරුක් කොණාන්කස්	- Vertically opposite angles

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණකා මට්ටම 21.1 හි සඳහන් දෙවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ හැකියා වර්ධනය සඳහා ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරු කරගනිමින් සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කළය : මිනින්නෑ 40 යි

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- අදුමුණුම - 1හි සඳහන් උපකරණය (කණ්ඩායමකට එක බැඟින්)
- ව්‍යුත්ප්‍ර බෝෂි එකකින් සාදාගත් විශාලිත කෝණමානයක් (කණ්ඩායමකට එක බැඟින්)
- නුල්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- කෝණ සහ කෝණ නම් කිරීම පිළිබඳ ව දැනුම සිහිපත් කරන්න.
- සාපුරු කෝණයක අගය පිළිබඳ ව සිහිපත් කරන්න.
- සුළු කෝණය, සාපුරු කෝණය, මහා කෝණය, පරාවර්තන කෝණය සහ බඳු කෝණ පිළිබඳ ව ද සාකච්ඡා කරන්න.

ජාවම සංවර්ධනය :

- කෝණ දෙකක එළකුය 90° නම් (එනම් සාපුරු කෝණයක් නම්) එක් කෝණයක් අනෙකකි අනුපූරුත් කෝණය ලෙස හැඳින්වෙන බව ඉස්මතු කරන්න.
- ඩිජ්‍යාලි සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
- ගුණාත්මක යෙදුවුම්හි සඳහන් ද්‍රව්‍ය කණ්ඩායම්වලට බෙදා දෙන්න.
- අනුපූරුත් කෝණය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කර ඔබ සාකසා ගත් උපකරණය පිළිබඳ ව ද ඩිජ්‍යාලි දැනුවත් කර පහත ක්‍රියාකාරකම සඳහා ඩිජ්‍යාලි යොමු කරන්න.
- ඩිජ්‍යාලි අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- ඩිජ්‍යාලිටර් අසුරු කර ගනිමින්, බද්ධ කෝණ යුගලයක එක්‍රය 90°ක් වේ නම් එම කෝණ අනුපූරක බද්ධ කෝණ බවත් ඒ අනුව එක් කෝණයක් අනෙක් කෝණයේ අනුපූරකය වන බවත් නැවත සිහිපත් කරන්න.

ශේෂයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- පහත දැක්වෙන වගුව ඔබේ අභ්‍යාස පොතේ සටහන් කරගන්න.

පළමුවන කෝණය	දෙවන කෝණය	එක්‍රය

- ඔබට ලබා ඇති උපකරණ තුළ ඇදී සිටින සේ තබා එය තිරස් රේඛාව සමග සාදන කෝණය, පළමුවන කෝණය ලෙස ද, සිරස් රේඛාව සමග සාදන කෝණය දෙවන කෝණය ලෙස ද ගෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- මෙම ආකාරයට වගුව සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා කෝණ යුගලවල අගය තුළ වෙනස් කරමින් ලබාගන්න.
- එක් එක් කෝණ යුගලය හැඳින්වීම සඳහා සුදුසු තමක් යෝජනා කරන්න.
- ඒ අසුරුන් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

අනුපූරක කෝණ යුගලය	
පළමුවන කෝණය	දෙවන කෝණය
60°
72°
.....	15°
.....	5°
.....	23°

- අනුපූරක කෝණ යුගලයක් යනු කුමක් දැයි යන්න කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- උපකරණය නිවැරදි ව හාවිත කරයි.
- කොළ නිවැරදි ව මතිසි.
- අනුපූරක කොළ යුගලයක් යනු එකතුව 90° වන කොළ යුගලයක් බව පිළිගනියි.
- උපකරණ හාවිතයෙන් තොරව වගුවේ ඉතිරි කොළයේ අයය තීරණය කරයි.
- කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 3 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- පරිපූරක කොළ පිළිබඳව ද දිජ්‍යායන් සමග සාකච්ඡා කර පරිපූරක කොළ යුගල ලබාගැනීමට සුදුසු උපකරණයක් සැදීම සඳහා දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 3 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

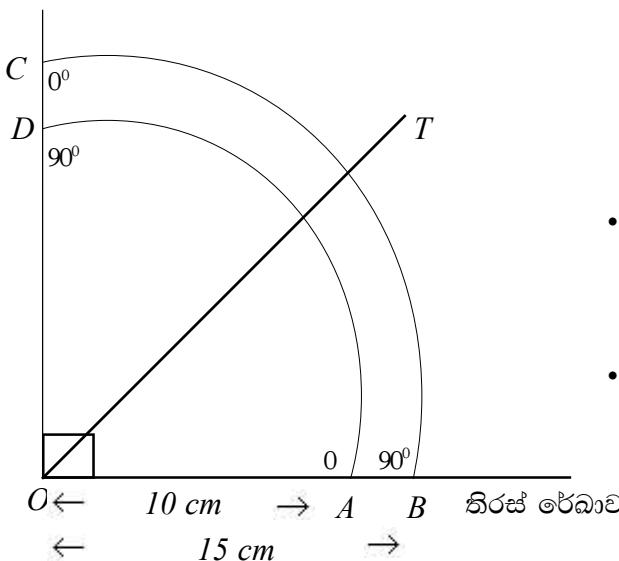

- <http://www.youtube.com/watch?v=BTnAINSgNsY>
- <http://www.youtube.com/watch?v=XDOH9UI2OOM>
- <http://www.youtube.com/watch?v=zNtbi4OJs9I>
- <http://www.youtube.com/watch?v=7aUxFzTG5w>
- <http://www.youtube.com/watch?v=zrqzG6xKa1A>
- <http://www.youtube.com/watch?v=vAlazPPFlyY>
- <http://www.youtube.com/watch?v=2439OIVBgPg>

ඇටුමුණුම 1

උපකරණය

සිරස් රේඛාව

සකස් කර ගන්නා ආකාරය :

- අරය 10 cm ක් හා 15 cm වන පරිදි කේත්දී කෝණය 90° වූ කේත්දීක බණ්ඩ දෙකක් කපා වෙන්කර, රුපයේ දක්වා ඇති ආකාරයට ඒවා එකක් මත එකක් සිටින සේ අලවා ගන්න.
- O ලක්ෂය හරහා සියුම් කම්බියක් සවි කර, රුපයේ දක්වා ඇති පරිදි එය ප්‍රමාණය කළ හැකි ආකාරයට සකස් කර ගන්න.
- OT කම්බිය, ඉහළට සහ පහළට ප්‍රමාණය කිරීමෙන් ලැබෙන, කුඩා හා විශාල කේත්දීක බණ්ඩ දෙක තුළ O ලක්ෂයයේ දී සැකසෙන කෝණවල අගයන් ලබාගන්න.

4. සඳිග සංඛ්‍යාව

නිපුණතාව 01 :

ඡැඳීනෙදා පිටිතයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා තාත්වික සංඛ්‍යා කුලකය තුළ ගණිත කරුම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.2 :

මූලික ගණිත කරුම යටතේ සඳිග සංඛ්‍යා හසුරුවයි.

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

යන හෝ සාණ ලකුණ සහිත ව (එනම් දිගාවක් සහිත ව) ලියනු ලබන සියලු ම සංඛ්‍යා සඳිග සංඛ්‍යා ලෙස ද බිංදුව ඇතුළත් ව දින සහ සාණ ප්‍රථම සංඛ්‍යා නිඩිල ලෙස ද මිට පෙර ඉගෙන ගෙන ඇත.

සංඛ්‍යා රේඛාව හාවිතයෙන් ද එය හාවිතයෙන් තොර ව ද සඳිග සංඛ්‍යා එකතු කිරීම මිට ඉහත පාඨමක දී ඉගෙන ගෙන ඇත.

සංඛ්‍යා රේඛාව හාවිතයෙන් නිඩිල අඩු කිරීම පිළිබඳවත් අඩුකිරීමක් එකතුවක් ලෙස සැකසීමෙන් සඳිග සංඛ්‍යා අඩු කිරීම පිළිබඳවත් මෙම පාඨමීන් සාකච්ඡා කෙරේ.

තවද සඳිග සංඛ්‍යා ගුණ කිරීමේ දී සමාන ලකුණු සහිත සංඛ්‍යා ගුණ කිරීමෙන් පිළිතුර ලෙස දින සංඛ්‍යාවක් ලැබෙන බව ද විරැද්ධ ලකුණු සහිත සංඛ්‍යා ගුණ කිරීමෙන් පිළිතුර ලෙස සාණ සංඛ්‍යාවක් ලැබෙන බව ද සාකච්ඡා කරන අතර සඳිග සංඛ්‍යා බෙදීමේ දී සමාන ලකුණු සහිත සංඛ්‍යා බෙදීමේ දී පිළිතුර ලෙස දින සංඛ්‍යාවක් ද විරැද්ධ ලකුණු සහිත සංඛ්‍යා බෙදීමේ දී පිළිතුර ලෙස සාණ සංඛ්‍යාවක් ද ලැබෙන බව ද මෙම පාඨමීන් සාකච්ඡා කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 1.2ට අදාළ ඉගෙනුම් පළ :

- සංඛ්‍යා රේඛාවක් ඇසුරෙන් නිඩිල අඩු කරයි.
- නිඩිල අඩු කිරීම සඳහා ආකලනය යොදාගත හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
- නිඩිල අඩු කරයි.
- නිඩිල ගුණ කරයි.
- නිඩිල බෙදයි.
- ආකලනය යොදා ගනීමෙන් සඳිග සංඛ්‍යා අඩු කරයි.
- සඳිග සංඛ්‍යා ගුණ කරයි.
- සඳිග සංඛ්‍යා බෙදයි.

පාරිභාෂික වචන මාලාව :

සඳිග සංඛ්‍යා	- තිශ්‍යකාණ්ඩ ගණකൾ	- Directed numbers
නිඩිල	- නිශ්චිත ගණකൾ	- Integers
සංඛ්‍යා රේඛාව	- ගණකාංක	- Number Line

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 1.2 ට අදාළ පළමුවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්පය දිෂ්‍යයන් තුළ ගොඩ නැගුණ පසු ඉගෙනුම් පල 2, 3 හා 6 අදාළ විෂය සංකල්ප ගොඩනැගීම සඳහා ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරින් සකස් කරන ලද නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නෑ 40 යි

ගුණාත්මක යොදවුම් :

- $(+1)$ හා (-1) ලියන ලද වර්ණ දෙකකින් යුත් වෘත්තාකාර හැඩැති කාචිපත් (ගුරු ආදර්ශනය සඳහා තරමක් විශාල කාචිපත්)
- ගැනල් පුවරුව
- මූශ්‍ය පින්ස්

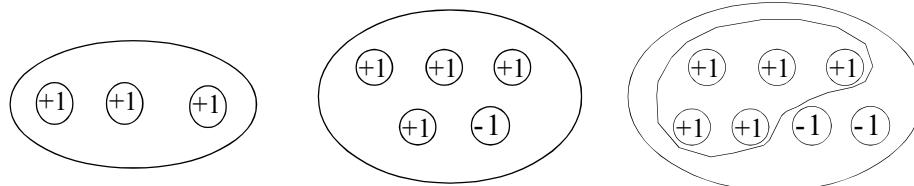
ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- සංඛ්‍යා රේඛාව හාවිතයෙන් නිඩිල අඩු කළ ආකාරය පිළිබඳ ව දිෂ්‍යයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- නිඩිල අඩු කිරීම සඳහා, ආකලනය යොදා ගත හැකි දැයි සෞයා බැලීමට දිෂ්‍යයන් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කර වන්න.

ජාවම් සංවර්ධනය :

- දහ සංඛ්‍යා සහ සාම්පූර්ණ සංඛ්‍යා නිරුපණය කළ හැකි වෘත්තාකාර හැඩැති කාචිපත් මේ සඳහා යොදා ගන්න. දහ සංඛ්‍යා නිරුපණය සඳහා $(+1)$ ලියන ලද කාචි පත් ද සාම්පූර්ණ සංඛ්‍යා නිරුපණය සඳහා (-1) ලියන ලද කාචි පත් ද සකසා ගන්න. ඕනෑම $(+1)$ කාචිපතක් (-1) කාචිපතක් සමග එකතු කළ විට පිළිතුර ගුනා (0) වන බව මතක් කරන්න.
- පහත රුප සටහන්වල $(+3)$ නිරුපණය කර ඇති ආකාරය දිෂ්‍යයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

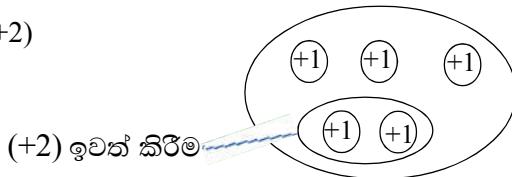

(a)

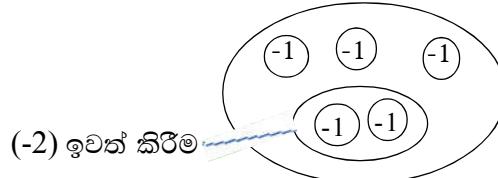
(b)

(c)

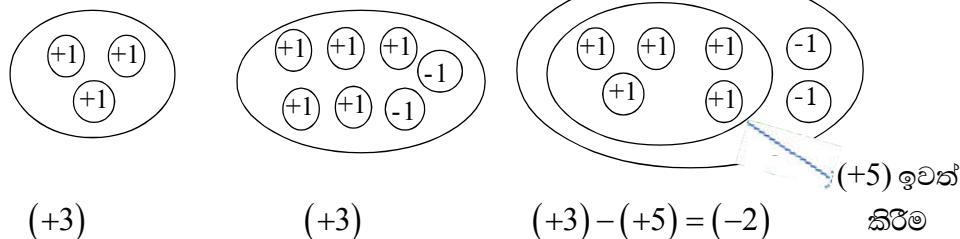
- (b) හි $(+1)$ ට (-1) එකතු විමෙන් ගුනා වී නැවත පිළිතුර $(+3)$ වන අතර (c) හි $+2$ ට -2 ක් එකතුවිමෙන් ගුනා වී නැවත පිළිතුර $(+3)$ ම වන බව සාකච්ඡා කරන්න.
- ඉහත සකස් කිරීම උදව් කරගෙන පහත දක්වෙන නිඩිල අඩු කිරීම ඇතුළත් අවස්ථා පිළිබඳ ව පහත පරිදි සාකච්ඡා කරන්න.
 - (i) $(+5) - (+2)$
 - (ii) $(+3) - (+5)$
 - (iii) $(-3) - (+5)$
 - (iv) $(+3) - (+5)$
 - (v) $(-3) - (-5)$

(i) $(+5) - (+2)$

$$\begin{aligned} (+5) - (+2) \\ = \underline{\underline{(+3)}} \end{aligned}$$

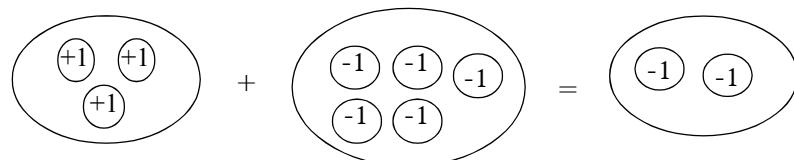

$$\begin{aligned} (-5) - (-2) \\ = \underline{\underline{(-3)}} \end{aligned}$$

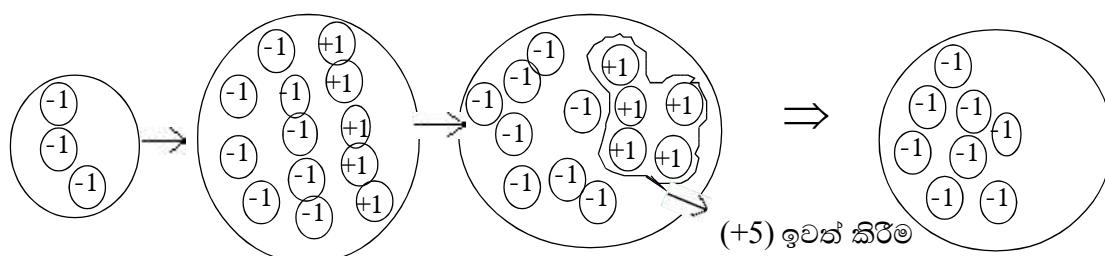
(ii) $(+3) - (+5)$

$$(+3) - (+5) = (-2)$$

മേഖലയിൽ അപ്പു കീറിക്കുന്ന വിരുദ്ധ ലക്ഷ്യം സഹിത സംബന്ധം ശക്തിയെ കീറിക്കുന്നതു ഒരു പിലിന്തുര മാറ്റം ലഭിക്കുന്നതു ഒരു പിലിന്തുര മാറ്റം എന്നാണ്. അപ്പു കീറിക്കുന്ന വിരുദ്ധ ലക്ഷ്യം കീറിക്കുന്നതു ഒരു പിലിന്തുര മാറ്റം എന്നാണ്. അപ്പു കീറിക്കുന്ന വിരുദ്ധ ലക്ഷ്യം കീറിക്കുന്നതു ഒരു പിലിന്തുര മാറ്റം എന്നാണ്.

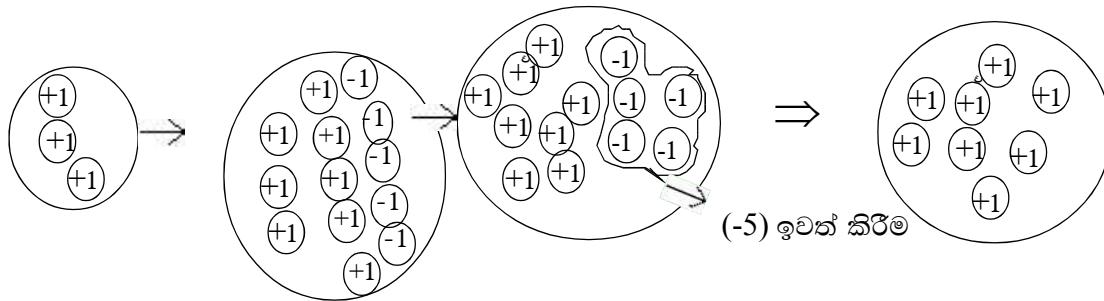
$$\text{അതും } (+3) - (+5) = (+3) + (-5) = (-2)$$

(iii) $(-3) - (+5)$

$$(-3) - (+5) = (-8)$$

ശക്തിയുടെ ലൈസ് അത് വിശദമാണ്, $(+3) - (+5) = (-3) + (-5) = (-8)$

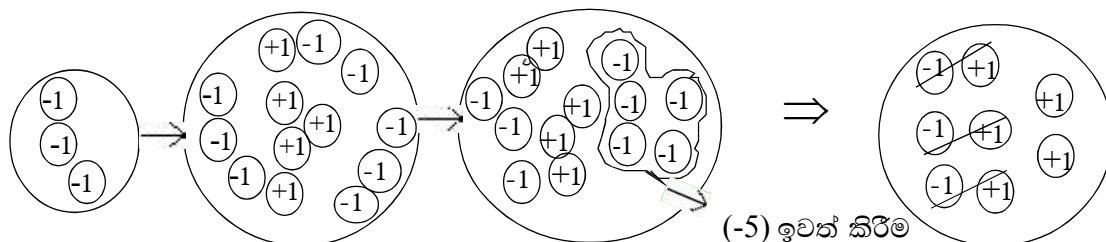
(iv.) $(+3) - (-5)$

$$(+3) - (-5) = (+8)$$

එකතුවක් ලෙස ගත් විට, $(+3) - (-5) = (+3) + (+5) = (+8)$

(v.) $(-3) - (-5)$

$$(-3) - (-5) = (+2)$$

එකතුවක් ලෙස ගත් විට,

$$(-3) - (-5) = (-3) + (+5) = (+2)$$

ඉහත දැක්වූ නිඩිල අඩු කිරීමේ අවස්ථා සිංහයන් සමග සාකච්ඡා කර, පහත දැක්වෙන ආකාරයට නිඩිල අඩු කිරීම, ආකලනයක් ලෙස ලියා සුලු කළ හැකි බව සාකච්ඡා කරන්න.

$$a - (+b) = a + (-b)$$

ක්‍රියාකාරකම :

- ගෙන යන ලද $+1$ ලියන ලද හා -1 ලියන ලද කාචිපත් සුදුසු පරිදි සිංහයන් කණ්ඩායම් කර බෙදා දෙන්න.

$$(+3) - (-2) / (+2) - (-5) / (-3) - (-2) / (-2) - (-5)$$

කිහිපයක් කාචිපත් මගින් නිරුපණය කරමින් හා ආකලනයක් ලෙස ලිවීමෙන් පිළිතුර ලබා ගැනීමට උපදෙස් ලබා දෙන්න.

- ශිෂ්‍ය ඉදිරිපත් කිරීමෙහි දී කාචිපත් නිරුපණයෙන් හා ආකලනයෙන් ලැබෙන පිළිතුර සමාන වන බව හා ආකලනයෙන් පිළිතුර ලබාගැනීමට පහසු බව තවදුරටත් තහවුරු කරවන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිරණයක :
 - දෙන ලද ගැටළුවට අනුරූප ව කාචිපත් නිවැරදි ව හසුරුවයි.
 - කාචිපත් ඇසුරින් දෙන ලද ගැටළුව නිවැරදි ව විසඳයි.
 - නිඩිල අඩු කිරීම ආකලනය මගින් සිදු කළ හැකි බව පිළිගනීයි.
 - නිවැරදි ව හා පැහැදිලි ව ප්‍රතිචාර දක්වයි.
 - කණ්ඩායම ක්‍රුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 4 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික අවස්ථා :

- ගනුදෙනු කිරීමේ දී, උෂ්ණත්ව වෙනසක් සෙවීමේ දී, විගණන කටයුතුවල දී මෙම සංකල්පය යෙදෙන බව සාකච්ඡා කරන්න.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- මෙවැනි ගැටළුවක් විසඳීමේ දී සංඛ්‍යා දෙක ඉදිරියෙන් ඇති ලකුණ එහි දිගාව දක්වන බැවින් එවා දන හෝ සාරු ලෙස පවසන අතර සංඛ්‍යා දෙක මැදි පිහිටි ගණිත කර්මය එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම ලෙස පවසන බව සාකච්ඡා කරන්න.
- නිපුණතා මට්ටම 1.2ට අදාළ ඉතිරි ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පුදුසු ඉගෙනුම් ක්‍රම සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 4 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිපුර පරීක්ෂණය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=lBscLuttQq0>
- <http://www.youtube.com/watch?v=Oo2vGhVkvDo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=fFdOr8U4mnI>
- <http://www.youtube.com/watch?v=NQSN00zL5gg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=C38B33ZywWs>
- <http://www.youtube.com/watch?v=47wjId9k2Hs>
- <http://www.youtube.com/watch?v=pzQY-9Nmtws>
- <http://www.youtube.com/watch?v=4ve7OaCnDLs>
- <http://www.youtube.com/watch?v=d8IP5tR2R3Q>
- http://www.youtube.com/watch?v=rK4sXm_MPWo
- <http://www.youtube.com/watch?v=bQ-KR3clFgs>

5. විජේය ප්‍රකාශන

නිපුණතාව 14 : විවිධ ක්‍රම විධි කුමානුකූල ව ගැවීෂණය කරමින් විජේය ප්‍රකාශන සූල් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 14.1 : විජේය ප්‍රකාශන සූල් කර ආදේශයෙන් අගය සෞයයි.

කාලවේලේද සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

අදාළයක් සහිත ගණිත කරම කිහිපයක් සම්බන්ධ වී ඇති විට විජේය ප්‍රකාශන ගොඩ නැගීමේ මේට ඉහත උගෙන ඇත. ගණිත කරම කිහිපයක් යොදා ගනිමින් අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විජේය ප්‍රකාශන ගොඩනැගීමේ මෙම කොටසින් අපේක්ෂා කෙරේ. විජේය ප්‍රකාශන ගොඩ නැගීමේ දී වරහන්වල අවශ්‍යතාව හා වරහන් යොදා ඇති විජේය ප්‍රකාශන සූල් කිරීම ද මෙම පාඨමින් අපේක්ෂා කෙරේ. අදාළ තුනක් සහිත විජේය ප්‍රකාශනයක අදාළ සඳහා නිඩිල ආදේශ කර විජේය ප්‍රකාශනයක අගය සේවීම ද මෙහි ඇතුළත් ය. වැඩිදුර ඉගෙනීමේ දී ගැටලු විසඳීම සඳහා විජේය ප්‍රකාශනයක් ගොඩනැගීමේ වැදගත්වන බැවින් මේ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය ය.

නිපුණතා මට්ටම 14.1ට අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. ගණිත කරම කිහිපයක් යොදා ගනිමින් අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විජේය ප්‍රකාශන ගොඩ නැගයි.
2. වරහනක් සහිත අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විජේය ප්‍රකාශන ගොඩනැගයි.
3. වරහන් රහිත විජේය ප්‍රකාශනයක් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි.
4. වරහන් රහිත ද්විපද විජේය ප්‍රකාශනයක් විජේය පදයකින් ගුණ කරයි.
5. එකතු කිරීම, අඩු කිරීම හා සූල් වරහන සහිත විජේය ප්‍රකාශන සූල් කරයි.
6. විජේය ප්‍රකාශනයක වරහන් ඉවත් කිරීමේ දී වරහනට පිටතින් ඇති සංඛ්‍යාවෙන් හෝ විජේය පදයෙන් වරහන තුළ ඇති පද ගුණ කළ යුතු බව පිළිගනියි.
7. අදාළ තුනක් තෙක් ඇති විජේය ප්‍රකාශනයක අදාළ සඳහා නිඩිල ආදේශ කර අගය සෞයයි.

පාර්භ්‍යාලික වචන මාලාව :

ගණිත කරම	- කණිතස් ජේය්කකස්	- Mathematical Operations
විජේය පද	- අට්සරකණිත ඉංජුප්පු	- Algebraic terms
විජේය ප්‍රකාශන	- අට්සරකණිතක කොටෙව	- Algebraic expressions
ප්‍රකාශ	- කුරුඛු	- Statements
වරහන	- අභ්‍යාප්පු	- Bracket
අදාළය	- තෙර්‍යාකක්ෂීයම්	- Unknown

ජාඩම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 14.1 යටතේ වන ඉගෙනුම් පල 1 සහ 2 හා ඊට අදාළ විෂය සංකල්ප හිජායන් තුළ ගොඩ නැගීම සඳහා කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් සමග ගුරු සාකච්ඡාවක් සහිත නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නෑ 40 ය

ගුණන්මක යෙදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත් හතරක්
- a, b, c, +, -, 2, 3, x, ÷, (සහ) යන සංඛ්‍යා , විෂය පද හා සංකේත ඇතුළත් කාඩ්පත්, අවසන් විෂය ප්‍රකාශන 8 ඇතුළත් කාඩ්පත් අලවන ලද ප්‍රශ්නල් පුවරු, බිමයි කඩාසි හා පැන්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- $x+2$, $2x$, $3x-5$ වැනි කාඩ්පත් කිපයක් පෙන්වා එම විෂය ප්‍රකාශන සැකසී ඇති ආකාරය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න .
- එක් අදාළයක් ඇතුළත් වාචික ප්‍රකාශන විෂය ප්‍රකාශන බවට පෙරලන ආකාරය හිජායන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

ජාඩම සංවර්ධනය :

- පන්තියේ හිජායන් සුදුසු පරිදි ක්‍රියා කණ්ඩායම්වලට බෙදන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකා පිටපත් කණ්ඩායම් අතරේ බෙදා දෙන්න. එක් එක් කණ්ඩායමට අදාළ වාචික ප්‍රකාශ A, B, C, D ලෙස එක් එක් කණ්ඩායමට පවරා දෙන්න.
- මුළුන් තමාට අදාළ කොටුව තුළ ඇති වාචික ප්‍රකාශ දෙකට අදාළ ව විෂය ප්‍රකාශන, දී ඇති විෂය පද, සංඛ්‍යා සහ සංකේත ඇසුරින් සකස් කර, දී ඇති බිමයි කඩාසියක් ඇලවීමට උපදෙස් දෙන්න.
- එම කාර්යය නිම කිරීමෙන් පසු වාචික ප්‍රකාශ සඳහා ගුරුවරයා සකසන ලද අවසන් විෂය ප්‍රකාශන සහිත ප්‍රශ්නල් පුවරුව ඉදිරිපත් කරන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායමට තමා සකස් කරන ලද විෂය ප්‍රකාශනයට ගැළපෙන විෂය ප්‍රකාශන ප්‍රශ්නල් පුවරුවෙන් තෝරා ගැනීමට ඉඩ සලස්වන්න.
- $2 \times a$ වැනි ප්‍රකාශන $2a$ ලෙස ලිවීමත් $b \div 3$ සඳහා $\frac{b}{3}$ ලෙස ලිවීමත් පිළිබඳ හිජායන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- වරහන් අවසාන අවස්ථාවල දී වරහන යෙදීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න. වරහන යෙදීය යුතු ම වන දෙවන වගන්තිය, නිවැරදි ව විෂය ප්‍රකාශනයකට පෙරලා ඇති දූසි පරීක්ෂා කර ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන්න.

- “කමලා, නිමලා හා සුගලා එග තිබූ මුදල් ප්‍රමාණ x, y හා z වන විට, කමලා එග තිබූ මුදල් තුන් ගුණයට නිමලා එග තිබෙන මුදලේ බාගය එකතු කර ලැබෙන පිළිතුරෙන් සුගලා එග තිබූ මුදල අඩු කරන්න”
වැනි වාචික ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කර එය විෂ්ය ප්‍රකාශනයකට පෙරපිළිම පිළිබඳ ව ශිෂ්‍යයන් සමග සාකච්ඡා කරම්න් පරිවර්තනය කරන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ඔබට ලැබේ ඇති කාචිපත් හොඳින් පරීක්ෂා කරන්න.
- ඔබ කණ්ඩායමට අදාළ වාචික ප්‍රකාශ දෙක තේරා ගන්න.
- වචනයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ සඳහා විෂ්ය පද, සංඛ්‍යා සහ ගණිත කර්ම ඇතුළත් කාචිපත් ඇසුරින් ප්‍රකාශනය සකස් කරන්න.
- දෙවනුව දී ඇති ප්‍රකාශය, විෂ්ය ප්‍රකාශනයක් ලෙස සැකසීමේ දී විෂ්ය පද, සංඛ්‍යා, ගණිත කර්මවලට අමතර ව ඔබට අවශ්‍ය දැස් සෞයා ගනිමින් එම විෂ්ය ප්‍රකාශනය ද ගොඩනගන්න.
- දැන් ඔබ සකස් කරගත් ප්‍රකාශන වෙන වෙන ම සිමයි කඩුසියේ අලවාගන්න.
- ඔබේ නිමවුම පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රදරුණය කර ගුරුවරයා ඉදිරිපත් කරන ලද විෂ්ය ප්‍රකාශන අතරෙන් ඔබ සකස් කරන ලද විෂ්ය ප්‍රකාශන දෙක ම ගැළපෙන ඒවා තේරා ඒ ඉදිරියෙන් අලවාගන්න.

A

- b දෙකෙන් බෙදා, a ට එකතු කර, c මෙන් තුන් ගුණයක් අඩු කරන්න.
- a දෙකෙන් බෙදා, එයට b එකතු කර ලැබෙන පිළිතුර, c වලින් අඩු කරන්න.

B

- a තුනෙන් ගුණකර b අඩු කර c මෙන් දෙගුණයක් එකතු කරන්න.
- a දෙකෙන් ගුණ කර, තුන් c අඩුකර ලැබෙන පිළිතුර, b වලින් අඩු කරන්න.

C

- a දෙකෙන් ගුණකර, c අඩු කර, b තුනෙන් බෙදා එයට එකතු කරන්න.
- a තුනෙන් ගුණ කර, එයට b එකතු කර ලැබෙන පිළිතුර, c දෙකෙන් ගුණකර ලැබෙන පිළිතුරෙන් අඩු කරන්න.

D

- a තුනෙන් බෙදා, එයට b දෙකෙන් ගුණකර එකතු කර, c අඩු කරන්න.
- a තුනෙන් බෙදා, එයින් b අඩුකර ලැබෙන පිළිතුර, c තුන් ගුණයෙන් අඩු කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක:
- දී ඇති ප්‍රකාශයට අනුව වීජ්‍ය ප්‍රකාශන ගොඩ නගයි.
- දෙන ලද වාචික ප්‍රකාශයක් වීජ්‍ය පද හා ගණිත කර්ම ඇසුරෙන් කෙටියෙන් දැක්විය හැකි බව පෙන්වයි.
- වීජ්‍ය ප්‍රකාශන ගොඩනැගීමේ දී අවශ්‍ය අවස්ථාවල වරහන් යෙදීමේ වැදගත්කමට හේතු දැක්වයි.
- කණ්ඩායම ක්‍රූල සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 5 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවිත :

- එදිනෙදා ජීවිතයේ හමුවන විවිධ ගැටුපු විසඳා ගැනීමේ දී ඒවා වීජ්‍ය ප්‍රකාශන බවට පරිවර්තනය කර සම්කරණ හා අසමානතා ඇසුරෙන් ඒවා විසඳා ගත හැකි වේ.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- ඉගෙනුම් පළ 3, 4, 5, 6, 7ව අදාළ වීජය සංකල්ප සාධනය සඳහා සූදුසු ක්‍රමවේදයක් හාවිත කරමින් පාඨම් සැලසුම් කරගන්න. වරහන් සහිත වීජ්‍ය ප්‍රකාශනයක් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේ දී ලකුණ පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.
- අදාළ සඳහා නිඩිල ආදේශය පිළිබඳ ව ද ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරෙන් පාඨමක් සැලසුම් කරන්න. සාන් නිඩිල ආදේශයේ දී ලැබෙන පිළිතුර ලබා ගැනීම සඳහා නැවත සඳිග සංඛ්‍යා පිළිබඳ සිහිපත් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම:

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 5 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=YFqeMzfcyg4>
- http://www.youtube.com/watch?v=vN0aL_vIKM
- <http://www.youtube.com/watch?v=E0TNh9uWesw>
- http://www.youtube.com/watch?v=Oe1PKI_6-38
- <http://www.youtube.com/watch?v=jroamh6Slo0>
- <http://www.youtube.com/watch?v=ahdKdxsTj8E>
- <http://www.youtube.com/watch?v=zaGUiwsIGGg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=ewEorPD4kdA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=V-5q6tKaRuM>
- <http://www.youtube.com/watch?v=S9pTSmXmXH8>
- <http://www.youtube.com/watch?v=3Po3nfITsok>

6. සන වස්තු

නිපුණතාව 22 : සිවිධ සන වස්තු පිළිබඳ ව ගෙවීමෙනය කරමින් නව නිර්මාණකරණයේ යෙදෙයි.

නිපුණතා මට්ටම 22.1 : සන වස්තු නිර්මාණය කරමින් අංග අතර සබඳතාව තහවුරු කරයි.

කාලවිශේද සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම් :

සනකය, සනකාභය, සවිධ වතුස්තලය, සමවතුරු පිරමිචිය පිළිබඳ උගෙන ඇති ශිෂ්‍යයන් ඒ සඳහා ඔයිලර් සම්බන්ධතාව ද ගොඩනගා ඇත. මෙම ගුණයේ දී අශ්වතලය, ද්වාද්සතලය හා විංසතිතලය සඳහා ආකෘති නිර්මාණය කිරීම ද එම සන වස්තු සඳහා ඔයිලර් සම්බන්ධතාව සත්‍යාපනය කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරේ. සවිධ සනවස්තුවල ලක්ෂණ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කිරීම් මෙහි දී සිදු කෙරේ. එවැනි සවිධ සනවස්තු ඇත්තේ පහක් පමණි. සවිධ වතුස්තලය, සනකය, අශ්වතලය, ද්වාද්සතලය සහ විංසතිතලය යනු එම සන වස්තු පහ යි. ප්ලේටෝ නම් ගණීතයා සොයාගත් බැවින් එම සවිධ සන වස්තු ප්ලේටෝ කැට ලෙස හඳුන්වා ඇත.

ප්ලේටෝ කැටවල ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන, දෙන ලද සන වස්තු අතුරෙන් ප්ලේටෝ කැට වෙන් කර හඳුනා ගැනීම මෙහි දී අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 22.1 අදාළ ඉගෙනුම් පල :

- දෙන ලද පතරම් ඇසුරෙන් අශ්වතලය, ද්වාද්සතලය හා විංසතිතලය යන සන වස්තුවල ආකෘති නිර්මාණය කරයි.
- අශ්වතලය, ද්වාද්සතලය හා විංසතිතලයේ ඕරුණ, දාර සහ මූහුණක් ගණන පරීක්ෂා කරමින් ඔයිලර්ගේ සම්බන්ධය සත්‍යාපනය කරයි.
- අශ්වතලය, ද්වාද්සතලය හා විංසතිතලයේ මූහුණක්හි ජ්‍යාමිතික හැඩ හඳුනා ගෙන ලක්ෂණ විස්තර කරයි.
- ප්ලේටෝ කැටයක ලක්ෂණ විස්තර කරයි.
- දෙන ලද සන වස්තු අතුරින් ප්ලේටෝ කැට වෙන් කර හඳුනා ගනියි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

සන වස්තු		- Solids
අශ්වතලය	- ගණ්මුකි	- Octahedron
ද්වාද්සතලය	- පණ්ඩිරුමුකි	- Dodecahedron
විංසතිතලය	- මිරුපතුමුකි	- Icosahedron
ජ්‍යාමිතික හැඩ	- කොත්තිරකණීත බඟවාන්කள්	- Geometric Shapes

ජාධිම සැලකුම සඳහා උපදෙස් :

තිපුණු මට්ටම 22.1 යටතේ 4 සහ 5 ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ විෂය සංක්ලේෂය සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා මග පෙන්වන ලද අනාවරණ ක්‍රමය සහිත නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කළය : මිනින්නු 40 දි

ගුණාත්මක යෙදුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්
- සහකය, සහකාරය, සවිධ වත්ස්තලය, පිරමිචය, අඡ්ටතලය, ද්වාදසතලය, විංසතිතලය හා සංයුත්ත සන වස්තු ඇතුළත් කට්ටල
- ඇමුණුම 1හි ඇතුළත් වගුවේ පිටපත්.

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- ඇමුණුම 1හි ඇතුළත් වගුවේ පිටපත්
- සකස් කරන ලද අඡ්ටතලය, ද්වාදසතලය සහ විංසතිතලය යන සන වස්තු පංතියට පුදරුණය කරමින් ඒවායේ දිරිපෑ, දාර හා මූහුණත් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරමින් මෙම පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

ජාධිම සංවර්ධනය :

- සහකයක් පුදරුණය කරමින් එහි ලක්ෂණ පිළිබඳ ව ගිහුයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. එහි දී පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ ව අවධාරණය කරන්න.
 1. සහකයේ මූහුණත් සියල්ල ම එක සමාන වීම
 2. ඒවා එකම වර්ගයේ සවිධ බහුජාටු වීම
 3. සැම දිරිපෑක දී ම නමුවන බහු අපු ගණන සමාන වීම
- මෙවැනි අවශ්‍යතා සියල්ල ම සපුරානු ලබන සන වස්තුව සවිධ සන වස්තුවක් බවත් එවැනි සන වස්තු, ජ්ලේටෝ කැට ලෙස හඳුන්වන බවත් සාකච්ඡා කරන්න
- ගිහුයන් පුදුසු පරිදි කණ්ඩායම්වලට වෙන් කර සන වස්තු කට්ටලය, කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක් සහ ඇමුණුම 1හි සඳහන් වගුවක් බැඳීන් ලබා දෙන්න
- ලැබේ ඇති සන වස්තු කට්ටලයේ ඇති, එක් එක් සන වස්තුවේ ලක්ෂණ පරීක්ෂා කිරීමෙන්, ලබා දී ඇති කාර්ය පත්‍රිකාව අනුව ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදුවන්න
- ගිහු අනාවරණ පංතියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දීමෙන් පසුව සමස්තය ගොඩනගන්න. එහි දී, ජ්ලේටෝ කැට ඇත්තේ 5ක් බවත් ඒවායේ ලක්ෂණ පිළිබඳවත් නැවත සිහිපත් කරන්න.

ඕනෑසයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ඔබට ලබා දී ඇති සන වස්තු උපයෝගී කරගෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- ගුරු උපදෙස් පිළිපින්න.
- ජ්ලේටෝ කැටයක ලක්ෂණ අනුව, දී ඇති සන වස්තු අතුරින් ඔබ කණ්ඩායම අනාවරණය කරන්න ජ්ලේටෝ කැට සමස්ත පංතියට ඉදිරිපත් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

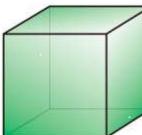
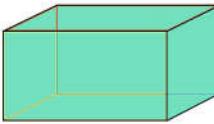
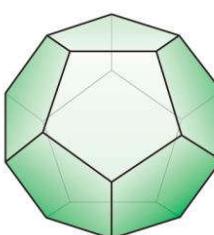
- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දෙන ලද සන වස්තු අසුරින් වගුව නිවැරදි ව සම්පූර්ණ කරයි.
- ජ්ලේටෝ කැටයක පොදු ලක්ෂණ විස්තර කරයි.
- දෙන ලද සන වස්තු අතුරින් ජ්ලේටෝ කැට වෙන් කරයි.
- ජ්ලේටෝ කැට ඇත්තේ 5ක් බව පිළිගනියි.
- තම අනාවරණ නිරමාණාත්මක ව පංතියට ඉදිරිපත් කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 6 හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත ඕනෑසයන් යොමු කරන්න.

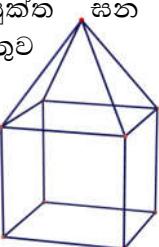
වැඩිදුර පරිශිලනය සඳහා :

- <https://www.youtube.com/watch?v=CCaX5eTteEg>
- <http://mathworld.wolfram.com/Octahedron.html>
- <http://mathworld.wolfram.com/Dodecahedron.html>
- <https://www.youtube.com/watch?v=voUVDAgFtho>

ඇමුණුම 1 : වගුව

සන වස්තුව	සන වස්තුවේ ඇති මුහුණක්වල හැඩය	මුහුණක් සියල්ල සවිධෙවිද? නොවේද?	එක එක් දිරිපූරේදී හමුවන සවිධේබහු අපු ගණන සමාන ද? අසමාන ද?	දිරිපූරේක දි හමුවන සවිධේ බහුඅපු ගණන කිය ඇ?	ඒ අනුව සන වස්තුව ජේල්ටෝවේ කැටයක් ද තැද්ද යන වග
සනකය		සමවතුරසු	සවිධී වේ.	සමාන වේ.	3 මත්‍ය
සනකාභය		සමවතුරසු, සෘජ්‍යකේත්‍රාසු	සවිධී නොවේ.	සමාන වේ.	3 නැත
වතුස්තලය					
අඡ්‍යතලය					
ද්වාද්‍යසතලය					

විංසතිකලය 					
සනකාභය හා පිරමිඩය ඇතුළත් සංයුත්ක්ත සන වස්තුව 					

7. සාධක

නිපුණතාව 15 : විවිධ ක්‍රම විධි ක්‍රමානුකූලව ගෙවීමෙන් කරමින් විෂ්ය ප්‍රකාශනවල සාධක වෙන් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 15.1: විෂ්ය ප්‍රකාශනවල සාධක වෙන් කරයි.

කාලවිපේශී සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම :

සංඛ්‍යා කිහිපයක මහා පොදු සාධකය සෞයන අපුරු මීට පෙර සූෂ්ණිවල දී ඉගෙන ගෙන ඇතු. විෂ්ය පද ක්‍රිතක් තෙක් වූ පද කාණ්ඩයක මහා පොදු සාධකය සෙවීමත් විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක වෙන් කර ලිවීමත් මෙම පාඨමින් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 15.1 ට අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. විෂ්ය පද ක්‍රිතක් තෙක් වූ පද කාණ්ඩයක මහාම පොදු සාධකය සෞයයි.
2. පොදු සාධකය පුරුණ සංඛ්‍යාවක් වන පරිදි වූ විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන් කර ලියයි.
3. පොදු සාධකය විෂ්ය පදයක් වන පරිදි වූ විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධකය වෙන් කර ලියයි.
4. පොදු සාධකයෙන් ගුණ කිරීම මගින්, විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක වෙන් කිරීමේ නිරවද්‍යතාව පරික්ෂා කරයි.

පාර්නාෂික වචනමාලාව :

මහා පොදු සාධකය	- පොතුක්කාරණිකගුණු	- පෙරියතු	- Highest common factor
විෂ්ය ප්‍රකාශනය	- අට්සරකණිතක කොට්ඨාස	- විෂ්ය ප්‍රකාශනය	- Algebraic expression
පොදු සාධකය	- පොතුක්කාරණී	- පොදු සාධක	- Common factor

පාඨම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 15.1 ට අදාළ ඉගෙනුම් පල 1 සාක්ෂාත් කරගැනීම් සඳහා, යුගල ක්‍රියාකාරකමක් සහිත ව දේශන සාකච්ඡා ක්‍රමය භාවිත කරනු ලබන නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මේනින්තු 40 යි

රුණාන්තමක යොදුවුම් :

- පන්තියේ දිජිතල් ප්‍රමාණයට ගැලුපෙන පරිදි කාර්ය පත්‍රිකා

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රධානය :

- ප්‍රථමක සාධක ඇසුරෙන් සංඛ්‍යා කිහිපයක මහා පොදු සාධකය සෙවීම පිළිබඳ අවස්ථා කිහිපයක් හිජ්‍යයන්ට සිහිපත් කරන්න.

උදා : 12, 18, 30

$$12 = ② \times 2 \times ③$$

$$18 = ② \times ③ \times 3$$

$$30 = ② \times ③ \times 5$$

(පොදු සාධක රුවුම් කරන්න.)

මහා පොදු සාධකය $2 \times 3 = 6$ වේ.

- ප්‍රථමක සාධකවල ගැණිතයක් ලෙස විෂේෂ පද්‍යයක් විහිදුවා ලියන අයුරු ද පැහැදිලි කරන්න.

$$8xy = 2 \times 2 \times 2 \times x \times y$$

$$36a^2b = 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times a \times a \times b$$

$$63pq^2 = 3 \times 3 \times 7 \times p \times q \times q$$

පාඨම සංවර්ධනය :

- පන්තියේ හිජ්‍යයන් යුගල් කරමින් කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත් බෙදා දී මුළුන් කාර්යයෙහි නිරත කරවන්න.
- හිජ්‍යයන් කාර්යයෙහි නිරත වූ පසු, කාර්ය පත්‍රිකාව ඇසුරෙන් විෂේෂ පද කිහිපයක මහා පොදු සාධකය සෞයන අයුරු හිග්‍යයන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

හිජ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- නිදසුන් හොඳින් පරික්ෂා කරමින් විෂේෂ පද කිහිපයක මහා පොදු සාධකය සෙවීම පිළිසිස පහත දැක්වෙන හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

නිදසුන 1

- $2x$ හා $4y$ හි මහා පොදු සාධකය සෞයමු.

පොදු සාධක රුවුම් කරමු

$$2x = ② \times x$$

$$4y = ② \times 2 \times y$$

මහා පොදු සාධකය 2 වේ.

නිදසුන 2

- ab හා bc යන පදවල මහා පොදු සාධකය සෞයුම්.

පොදු සාධක රවුම් කරමු. පොදු සාධක ඇසුරෙන් මහා පොදු සාධකය සෞයුම්.

$$ab = a \times (\textcircled{b})$$

$$bc = (\textcircled{b}) \times c$$

මහා පොදු සාධකය b වේ.

- $6a$ සහ $18b$ යන පදවල මහා පොදු සාධකය සේවීම සඳහා අදාළ හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$6a = 2 \times \dots \times a$$

$$18b = \dots \times 3 \times \dots \times b$$

පොදු සාධක රවුම් කරන්න

$$\begin{aligned} \text{පොදු සාධක ඇසුරෙන් මහා පොදු සාධකය} &= \dots \times \dots \\ &= 6 \end{aligned}$$

- $5x^2$, $15xy^2$ සහ $10xz$ යන පදවල මහා පොදු සාධකය සේවීම සඳහා හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$5x^2 = \dots \times x \times \dots$$

$$15xy^2 = \dots \times 3 \times \dots \times y$$

$$10xz = \dots \times 5 \times \dots \times z$$

පොදු සාධකය රවුම් කරන්න

$$\begin{aligned} \text{පොදු සාධකය ඇසුරෙන් මහා පොදු සාධකය} &= \dots \times \dots \\ &= \dots \dots \dots \end{aligned}$$

- පහත දැක්වෙන විෂේෂ පද කාණ්ඩාවල එක් එක් එක් පදය විහිදුවා ලියමින් එම පද කාණ්ඩාවහි මහා පොදු සාධකය සෞයුන්න.

$$(i) \quad 6pqr, \quad 9p^2q, \quad 15pq^2$$

$$(ii) \quad 4ab^2, \quad 8a^2b^2c, \quad 12ab^2c$$

$$(iii) \quad 12 xy, \quad 4x^2, \quad 6y^2$$

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක:
- ප්‍රථමක සාධක හාවිත කරමින් සංග්‍රහයක් සහිත විෂ්ය පදයක් විහිදුවා ලියයි.
- විෂ්ය පද කිහිපයක පොදු සාධක ලියයි.
- පොදු සාධක කිහිපයක් බැහින් ඇතුළත් විෂ්ය පද කිහිපයක මහා පොදු සාධකය පොදු සාධකවල ගුණීතය බව පිළිගනියි.
- පොදු සාධක ඇසුරෙන් දෙන ලද විෂ්ය පද කිහිපයක මහා පොදු සාධකය සෞයයි.
- අනෙකුත්තාවයෙන් කටයුතු කරමින් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වේ.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 7හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- කාර්ය පත්‍රිකා සකස් කිරීමෙන් හෝ වෙනත් ක්‍රමවේද හාවිත කරමින් ඉතිරි ඉගෙනුම් පල තුන කරා ගිෂ්‍යයන් ලාභ කරවීමට කටයුතු කරන්න.
- විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක ඉවතට ගැනීමේ දී මහා පොදු සාධකය සේවීම අත්‍යවශ්‍ය බව අවධානය කරන්න.
- තවද පොදු සාධක ඉවතට ගැනීමේ දී දන පොදු සාධකය මෙන්ම ම සාම් පොදු සාධකය පිළිබඳවත් මැනවින් පැහැදිලි කරන්න.
- පොදු සාධකයෙන් ගණ කිරීම මගින් විෂ්ය ප්‍රකාශනයක පොදු සාධක වෙන් කිරීමේ නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කළ හැකි බව නිදුසුන් මගින් ගිෂ්‍යන්ට පැහැදිලි කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 7හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍රානය සඳහා:

- <http://www.youtube.com/watch?v=mbb3msmX2xs>
- http://www.youtube.com/watch?v=_sluZHrWM
- <http://www.youtube.com/watch?v=OLVhZxHU38Q>
- <http://www.youtube.com/watch?v=499MvHFrqUU>

3. වර්ග මූලය

නිපුණතාව I : එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා තාත්වික සංඛ්‍යා කුලකය තුළ ගණිත කරම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.I: පූර්ණ සංඛ්‍යා අතර සම්බන්ධතා විමසයි.

කාලවිපේද සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, එම සංඛ්‍යාවෙන් ම ගුණ කළ විට පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවක් ලැබේ. එම පූර්ණ සංඛ්‍යාව පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ වර්ග මූලය යි. පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ හා එහි වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම අතර සම්බන්ධතාවක් පවතී.

පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 0 වන විට වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම 0 ද, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 5 වන විට වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම 5 ද, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 1 වන විට වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම 1 හෝ 9 ද, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 4 වන විට වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම 2 හෝ 8 ද, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 6 වන විට වර්ගමූලයේ අග ඉලක්කම 4 හෝ 6 ද, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම 9 වන විට වර්ගමූලයේ අග ඉලක්කම 3 හෝ 7 ද, වේ.

එහෙත් පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවක අග ඉලක්කම 2, 3, 7 හෝ 8 විය නොහැකි ය. මෙම ලක්ෂණ හාවිත කරමින්, පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාව නිරික්ෂණයෙන් එහි වර්ග මූලය ලබා ගත හැකි ය. එසේ ම පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාව ප්‍රථමක සාධකවල ගුණීතයක් ලෙස ලිවීමෙන් ද එහි වර්ග මූලය ලැබේ. මේ පිළිබඳ ව විස්තරාත්මක ව මෙම පාඨමෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 1.I ට පූර්ණ මූලයේ පළ :

- 1 සිට 20 තෙක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවල වර්ගය සොයයි.
- පූර්ණ සංඛ්‍යාවක හා එහි වර්ගයේ අග ඉලක්කම පිළිබඳ ව සොයා බලයි.
- සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය "√" සංකේතය මගින් දක්වයි.
- 1 සිට 1000 තෙක් පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය නිරික්ෂණයෙන් සොයයි.
- 1 සිට 1000 තෙක් පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය ප්‍රථමක සාධක හාවිතයෙන් සොයයි.

පාර්භාෂික වචනමාලාව :

පූර්ණ වර්ග සංඛ්‍යා	-	නිශ්ච්‍යවර්කක ගණකයන්	- Perfect Square Numbers
වර්ග මූලය	-	වර්කකමුලම්	- Square root
ත්‍රිකේත්‍රය	-	මුක්කොණී	- Triangle

ජාඩම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 1.1 යටතේ වන 1, 2, 3 යන ඉගෙනුම් පල තුන දිජ්‍යායින් තුළ තහවුරු වූ පසු 4 වන ඉගෙනුම්පලය සාක්ෂාත් කරවීම සඳහා මග පෙන්වන ලද අනාවරණය යටතේ වූ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කමය : මිනින්න 40 යි

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රධානය :

- පෙර පාඨමේ දී දිජ්‍යායන් සකස් කළ 1 සිට 20 තෙක් වූ පුරුණ සංඛ්‍යා හා ඒවායේ වර්ග සංඛ්‍යා ඇතුළත් වගුවට දිජ්‍යායන්ගේ අවධානය යොමු කරවන්න.
- පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවේ වර්ග මූලයේ අග ඉලක්කම හා පුරුණ සංඛ්‍යාවේ අග ඉලක්කම පිළිබඳ ව දිජ්‍යායන්ගෙන් විමසමින් එම කරුණ මතු වන සේ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- 10, 20, 30 යන 10 ගුණකාරවල පුරුණ වර්ගත්, එම පුරුණ වර්ගවල වර්ග මූල ලෙස 10, 20 හා 30ත් දිජ්‍යායන්ට මතක් කර දෙන්න.
- ඉහත මතකයට නගාගත් කරුණු අනුව, නිරික්ෂණයෙන් පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ගමූලය ලබා ගැනීමට උපදෙස් ද ඇතුළත් දිජ්‍යා වැඩ පත්‍රිකාව ඔවුන් වෙත යොමු කරන්න.

ජාඩම් සංවර්ධනය :

- ගුරුවරයාගේ මග පෙන්වීම මත හා දිජ්‍යා වැඩ පත්‍රිකාවේ සඳහන් උපදෙස් අනුව දිජ්‍යායන් තතිතනි ව ම කාර්යයේ තිරත විය යුතු බව දැන්වන්න.
- උපදෙස් ද සහිත දිජ්‍යා වැඩ පත්‍රිකාව කළුලැල්ලේ ඉදිරිපත් කරමින් එහි දිජ්‍යා වැඩ කොටස පමණක් තම අභ්‍යාස පොතේ ලියා ගැනීමට ඔවුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- $\sqrt{169}$ හි අගය ලබා ගැනීමට, දී ඇති උපදෙස් අනුව කළ යුතු දේ සාකච්ඡා කරමින් පියවරෙන් පියවර, ගුරුවරයාන් සමග ම දිජ්‍යායන්ට ද කියාත්මක වීමට උපදෙස් දෙන්න.
- වැඩ පත්‍රිකාවේ, දී ඇති පුරුණ සංඛ්‍යා දෙකේ වර්ග මූල ද ලබා ගැනීමට දිජ්‍යායන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- කාර්යය අවසානයේ දිජ්‍යායන්ගේ අත්දැකීම සමස්ත පන්තියට විස්තර කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- දිජ්‍යායන් ලබා ගත් ප්‍රතිඵල ඇසුරු කරගනිමින්, නිරික්ෂණය මගින් පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය ලබාගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

ගිණුමයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ලැඳෙල් පුදරුකනය කර ඇති උපදෙස් හා ගුරුවරයාගේ මග පෙන්වීම මත කටයුතු කරමින් $\sqrt{169}$ හි අගය ලබා ගැනීමට හිස් තැන් සම්පූර්ණ කරමින් පහත දැක්වෙන වැඩ පත්‍රිකාවේ පියවරෙන් පියවර ඉදිරියට ගන්න

උපදෙස්	සිංහ වැඩ
<p>1. වර්ග මූලය සෙවීමට නියමිත පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාව හිස් තැනා මත ලියන්න.</p>	☐
<p>2. වර්ග මූල ලකුණ තොමැති ව එම සංඛ්‍යාව නැවත වරක් කොටුව තුළ ලියන්න. 100, 400 හා 900 යන 10 ගුණාකාරවල වර්ග සංඛ්‍යා තුනෙන් කොටුව තුළ ඇති සංඛ්‍යාවට ආසන්න, කුඩා හා විශාල වර්ග සංඛ්‍යා දෙක කොටුව දෙපසින් ලියන්න. වර්ග මූලය සෙවීමට නියමිත සංඛ්‍යාවට, වඩා ආසන්න 10 ගුණාකාරයේ වර්ගය තෝරා රීට යටින් ඉරක් අදින්න.</p> ☐
<p>3. සංඛ්‍යා තුනට ම වර්ග මූල ලකුණ යොදන්න.</p>	☐ ☐ ☐
<p>4. වර්ග මූලය ලෙස ලැබෙන 10 ගුණාකාර දෙක දෙපසින් ලියන්න.</p> ☐
<p>5. අග ඉලක්කම අනුව වර්ගමූලය විය හැකි සංඛ්‍යා තෝරා රවුමක් යොදන්න.</p> <p>6. දෙවන පියවරදී යටින් ඉරක් ඇදි සංඛ්‍යාවට ආසන්න රවුම තුළ වූ සංඛ්‍යාව පිළිතුර ලෙස ගන්න.</p> <p>7. පිළිතුර නිරවද්‍යතාව ගැන කිරීමක් පරීක්ෂා කරන්න.</p>	<p style="text-align: center;">ඉහත පියර අනුව :</p> <p>☐..... පිහිටන්නේ හා යන 10 ගුණාකාර දෙක අතරේයි. එවිට ☐ හි අගය හා අතර පුරුණ සංඛ්‍යාවලින් එකක් විය යුතුයි. හා අතර පුරුණ සංඛ්‍යා වන්නේ , , , , , , , , ,</p> <p style="text-align: center;">$\therefore \sqrt{\dots} = \underline{\quad}$</p>

- ඉහත, දී ඇති උපදෙස් අනුව ම, පියවරෙන් පියවර ලියා දක්වමින් $\sqrt{256}$, $\sqrt{324}$, හා $\sqrt{625}$, හි අගයයන් නිරික්ෂණය මගින් ලබා ගන්න.
- ඔබ ලබාගත් ප්‍රතිඵල සමස්ක පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම් වන්න.

නක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය වන අගය, දෙපස පිහිටන 10හි ගුණාකාර දෙක ලියා දක්වයි.
- පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක අග ඉලක්කම නිරික්ෂණයෙන්, එහි වර්ග මූලය සෞයා ගනියි.
- පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය ලෙස, අනුයාත පුරුණ සංඛ්‍යා නවයකින් එකක් වන බව පිළිගනියි.
- දෙන ලද පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය, දී ඇති ක්‍රියා පිළිවෙළ අනුගමනය කරමින් තීරණය කරයි.
- නිවැරදි නිරික්ෂණයෙන්, සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත්පත් කරගනී.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 8හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ඕනෑම යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවින :

- සමවතුරසුයක වර්ගඑලය ආක්‍රිත ගැටලුවල දී, එහි පැත්තක දිග ලබා ගැනීම සඳහා වර්ග මූලය අවශ්‍ය වේ.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 1.1හි සඳහන් ඉගෙනුම් පල (5)ට අදාළ, පුරුණ වර්ග සංඛ්‍යාවක වර්ග මූලය ප්‍රථමක සාධක මගින් ලබා ගැනීම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සුදුසු පාඨමක් සැලසුම් කර ඕනෑම සමග ක්‍රියාත්මක කරන්න.

නක්සේරුව හා ඇගයීම:

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 8හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ඕනෑම යොමු කරන්න.

වැඩිපුර පරිශිලනය සඳහා :

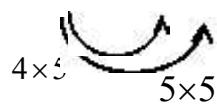

- <http://www.math.com/school/subject1/lessons/S1U1L9DP.html>
- <http://www.khanacademy.org/math/pre-algebra/exponents-radicals/radical-radicals/v/understanding-square-roots>

වැඩිදුර අවධානයට :

- අග ඉලක්කම 5 වූ සංඛ්‍යාවක වර්ගය :

- $45^2 = 20 \ 25$ ඒ අනුව

$$\sqrt{20 \ 25} = 45$$

$$85^2 = 72 \ 25$$

8x9 5x5

$$\sqrt{72 \ 25} = 85$$

9. ස්කන්ධය

නිපුණතාව 09 : දෙනීක අවශ්‍යතා සපුරාගැනීම සඳහා ස්කන්ධය පිළිබඳ දැනුම හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.1 : විශාල ස්කන්ධ ප්‍රමාණ පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් එදිනෙදා කටයුතු පහසු කර ගනියි.

කාලවිපේශු සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වම :

ස්කන්ධය මැනීමේ ඒකක ලෙස මිලිග්රෑම (mg), ග්‍රෑම (g) හා කිලෝ ග්‍රෑම (kg) පිළිබඳව ද, mg, g හා kg අතර සම්බන්ධතාවය ද, එම ඒකක පරිවර්තනය ද, මේට පෙර ග්‍රෑනීටල දී හඳාරා ඇත.

විශාල ස්කන්ධ ප්‍රමාණයන් මැනීමේ පහසු ඒකකයක් ලෙස මෙට්‍රික් ටොන් (t) හඳුන්වා දිය හැකි ය. 1000 kg ස්කන්ධයක් $1t$ ක ස්කන්ධයට සමානවේ. ඒ

අනුව $1kg$ ක් යනු $\frac{1}{1000}t$ කි. එනම් කිලෝග්රෑම ඒකක් මෙට්‍රික් ටොන්

එකකින් දාහෙන් පංගුවකි. kg හා t ඇතුළත් ස්කන්ධවලට ගණිත කරම යෙදීමෙන් ස්කන්ධය ආශ්‍රිත ගැටුපු විසඳීම මෙම පාඩමේ දී අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 9.1ට අභ්‍යු ඉගෙනුම් පල :

- විශාල ස්කන්ධ මැනීමේ දී ඒකකයක අවශ්‍යතාව හඳුනා ගනියි.
- විශාල ස්කන්ධ මැනීමේ ඒකකයක් ලෙස මෙට්‍රික් ටොන් හඳුනා ගනියි.
- මෙට්‍රික් ටොන් (t) සහ කිලෝග්රෑම (kg) අතර සම්බන්ධය ප්‍රකාශ කරයි.
- $kg \rightleftharpoons t$ පරිවර්තනය කරයි.
- මෙට්‍රික් ටොන් ඇතුළත් ස්කන්ධ ආශ්‍රිත ගැටුපු විසඳයි.

පාර්ජනාමික වචනමාලාව :

මෙට්‍රික් ටොන්	- මෙට්‍රික් තොන්	- Metric ton
ස්කන්ධය	- තිණිවු	- Mass
කිලෝග්රෑම	- කිලොකිරාම	- Kilogram

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 9.1 ට අදාළ 1, 2 හා 3 යන ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ විෂය කරුණු සිපුත් තුළ තහවුරු වූ පසු 4 වැනි ඉගෙනුම් පලය, ශිෂ්‍යයා තුළ ගොඩනැගීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම හා සාකච්ඡා ක්‍රමය ඇසුරිත් සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දක්වේ.

කලය : මිනින්දා 40 යි

ගුණන්මක යෙදුවුම් :

- සිපු කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුච්චරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- ස්කන්දය මතින ඒකක මොනවාදය විමසමින් සාකච්ඡාවට එළඹින්න.
- එම ඒකක mg , g , kg හා t බව සිහිපත් කර mg හා g , g හා kg , kg හා t අතර සම්බන්ධතා විමසීමන් ලැබේලේ සටහන් කරන්න.

$$(i.) \quad 4 \times 1000 = 4000 \quad (ii.) \quad 3.5 \times 1000 = 3500.0$$

$$(iii.) \quad \frac{8000}{1000} = 8 \quad (iv.) \quad \frac{7500}{1000} = 7.5 \quad \text{ආකාරයේ නිදසුත්}$$

හතරක් මගින් 10හි බල ඇතුළත් සුළු කිරීම් පිළිබඳ සිහිපත් කර කාර්ය පත්‍රිකාව වෙත යොමු කරවන්න.

ජාවම සංවර්ධනය :

- සිපුත් කණ්ඩායම් කර එක් එක් කණ්ඩායම වෙත කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත බැඳින් ලබා දී ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාව අවසානයේ එහි A කොටස වෙත සිපු අවධානය යොමු කරවන්න.
- සිපුත් ලියන ලද පිළිතුරු සාකච්ඡා කරමින් මෙටික්ටොන් (t) වලින් දක්වා ඇති ස්කන්ද, කිලෝ ගෝම්වලින් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී 1000න් ගැණ කළ යුතු බව පැහැදිලි කරන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ B කොටස සඳහා දෙන ලද පිළිතුරු සාකච්ඡා කරමින් කිලෝග්‍රැම (kg) වලින් දක්වා ඇති ස්කන්ද, මෙටික්ටොන් (t) වලින් ප්‍රකාශ කිරීමේදී 1000න් බෙදීම කළ යුතු බව පැහැදිලි කරන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාව නිම කිරීමෙන් පසු තවත් උදාහරණ කිහිපයක් කළලැඳ්ලේ සටහන් කර නැවත සිහිපත් කරන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

පහත හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$(A) \quad (i) \quad 2t = \dots \times 1000 \text{ kg} \\ = 2000 \text{ kg}$$

$$(vi) \quad 17t = \dots \times \dots \text{ kg} \\ = \dots \text{ kg}$$

$$(ii) \quad 5t = 5 \times \dots \text{ kg} \\ = \dots \text{ kg}$$

$$(v) \quad 4.5t = \dots \times \dots \text{ kg} \\ = \dots \text{ kg}$$

$$(iii) \quad 8t = \dots \times \dots \text{ kg} \\ = \dots \text{ kg}$$

$$(vi) \quad 12.5t = \dots \times \dots \text{ kg} \\ = \dots \text{ kg}$$

$$(B) \quad (i) \quad 3000 \text{ kg} = \frac{\dots}{1000} t \\ = 3t$$

$$(iv) \quad 7500 \text{ kg} = \frac{\dots}{\dots} t \\ = \dots t$$

$$(ii) \quad 9000 \text{ kg} = \frac{9000}{\dots} t \\ = \dots t$$

$$(v) \quad 10500 \text{ kg} = \frac{\dots}{\dots} t \\ = \dots t$$

$$(iii) \quad 12000 \text{ kg} = \frac{\dots}{\dots} t \\ = \dots t$$

ප්‍රායෝගික භාවිත :

- පාලම් මතින් ගමන් කරන වාහනවල පටවා ඇති භාණ්ඩයක් සමග උපරිම ස්කන්ද සටහන්කල අවස්ථා සිපුත් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- මෙට්‍රික් ටොන් එකක ස්කන්ධය කිලෝග්රීම් 1000ක් බව ප්‍රකාශ කරයි.
- t වලින් දක්වා ඇති ස්කන්ද kg මතින් ප්‍රකාශ කරයි.
- kg වලින් දක්වා ඇති ස්කන්ද t මගින් ප්‍රකාශ කරයි.
- විශාල ස්කන්ද මැනීම සඳහා එකකයක් ලෙස මෙට්‍රික් ටොන් භාවිත කළ හැකි බව පිළිගනී.
- කණ්ඩායමේ ත්‍රියාකාරකම් සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඩම 9 නි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- kg මගින් දෙන ලද ස්කන්ධයක් මෙට්‍රික් ටොන් එකක දැයුමයක් ලෙස ප්‍රකාශ වෙන අවස්ථා හඳුන්වාදීම සඳහා ක්‍රියාකාරකමක් යොදාගත්ත.
- මෙට්‍රික් ටොන් ඇතුළත් ස්කන්ධ ආග්‍රිත ගැටලුවල දී උදාහරණ සඳහා හැකි සැම අවස්ථාවකදී ම ප්‍රායෝගික භාවිත යොදා ගත්ත.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 9 හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරවන්න.

වැඩිදුර පරිභ්‍යනය සඳහා :

- <http://www.metric-conversions.org/weight/kilograms-to-metric-tons.htm>
- <http://www.mathsisfun.com/definitions/mass.html>

10. දුරශක

නිපුණතාව 06 : එදිනෙදා ජීවිතයේ ගැටලු පහසුවෙන් විසඳා ගැනීම සඳහා ලසුගණක හා ගණක භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 6.1 : ප්‍රසාරණය මගින් ගුණීතයක බල සූල් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 6.2 : සාණ නිඩිලයක බලය ප්‍රසාරණය කර අගය සොයයි.

කාලවිපේශ්ද සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

එදිනෙදා ජීවිතයේ දී හමුවන ගණීත ගැටලු පහසුවෙන් විසඳා ගැනීම සඳහා ලසුගණක හා ගණක යන්ත් භාවිත කරයි. ලසුගණකවල මූලධර්මයක් ලෙස යොදාගන්නේ සංඛ්‍යාවල දුරශකය යි. එබැවින් සංඛ්‍යා, දුරශක ආකාරයෙන් දක්වමින් භාවිත කිරීමේ තුළ තිබූ යුතු යි. සංඛ්‍යා දෙකක ගුණීතයෙහි දුරශකය තුනට නොවැඩි වූ ප්‍රකාශිත සංඛ්‍යාමය බල ප්‍රසාරණය කිරීමේ භැකියාව ලබා දීම මෙම පාඨමේ දී අදහස් කෙරේ. මෙහිදී පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

- ගුණීතයක බලය, බල දෙකක ගුණීතයක් ලෙස ලියා දැක්වීය හැකි ය.

$$(ab)^n \rightleftharpoons a^n b^n$$

$$(n \leq 3 \text{ හා } n \in N)$$

- සාණ නිඩිලයක බලයෙහි දුරශකය ඉරවිට හෝ ඔත්තේ වීම අනුව අගය වෙනස් වේ.

නිපුණතා මට්ටම 6.1 ව අභාෂ ඉගෙනුම් පළ :

1 : ප්‍රකාශිත සංඛ්‍යා දෙකක ගුණීතයෙහි, දුරශකය තුනට නොවැඩි වූ ප්‍රකාශිත සංඛ්‍යාමය බල ප්‍රසාරණය කරයි.

$$(ab)^n \rightleftharpoons a^n \times b^n \quad (n \leq 3; n \in N)$$

පරිභාෂ්ක වචන මාලාව :

ප්‍රකාශිත සංඛ්‍යා	- ඕයුර්-කාක ගණකයන්	- Natural numbers
දුරශකය	- කුට්ඩා	- Index
බල	- බවු	- Power
සාණ නිඩිල	- මග්‍රහ නිශ්චාල්‍යයක්	- Negative integers

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 6.1 යටතේ වන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්ප ශිෂ්‍යයන් තුළ ගොඩනැගීම සඳහා යුගල ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරින් අනාවරණයට මග සැලසු නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්තු 40 ය

රූණාත්මක යොදුවුම් :

- ශිෂ්‍ය පුදර්ශනය සඳහා ඇමුණුම -1 හි ඇතුළත් වගුව
- කාර්ය පත්‍රිකාවහි පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස්:

ප්‍රවේශය:

- ඇමුණුම 1හි සඳහන් වගුව, ලැංශේල් පුදර්ශනය කරමින් දරුණක හා බලයක අයය පිළිබඳ ව උගත් කරුණු මතු වන සේ ශිෂ්‍යයන් සමග සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය:

- බලයක් විහිදුවා ලිවීම මගින් එහි අයය ලබාගැනීම පිළිබඳ ව ශිෂ්‍යයන් උගෙන ඇති කරුණු ඇතුළත් සාකච්ඡාවක යොදෙන්න.
- ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනා බැහින් වෙන් කර කාර්ය පත්‍රිකාව බැහින් බෙදා දෙන්න.
- කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කරමින්, වගුව සම්පූර්ණ කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ශිෂ්‍යන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදෙන විට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට උදවු දෙමින් ශිෂ්‍යයන් අතර ගැවසෙමින් තක්සේරුකරණයේ යොදෙන්න.
- කණ්ඩායම් අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට ශිෂ්‍යන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ශිෂ්‍ය අනාවරණ අවසානයේ ගුණීතයක බලය, බලවල ගුණීතයක් සේ ලියන අයුරු මතු වන සේ සමාලෝචනයක යොදෙන්න.

ශිෂ්‍යන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- පහත A කොටුව තුළ ඇති හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$(i) \quad 2^2 = \boxed{\dots}$$

$$(ii) \quad 3^2 = \boxed{\dots}$$

$$(iii) \quad 2^2 \times 3^2 = \boxed{\dots} \times 9 = \boxed{\dots}$$

$$(iv) \quad (2 \times 3)^2 = \boxed{(6)} = \boxed{\dots}$$

← A

- A කොටුව තුළ (iii) හා (iv) අවස්ථා දෙකේ දී ලැබෙන පිළිබඳ අනුව $2^2 \times 3^2$ හා $(2 \times 3)^2$ අතර සම්බන්ධය පහත කොටුව තුළ ලියන්න.

- ඉහත දී ඔබ හඳුනාගත් සම්බන්ධය ඇසුරෙන් පහත සඳහන් හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$(i) 2^3 \times 3^3 = \boxed{\dots \times \dots} = \boxed{\dots}$$

$$(ii) (2 \times 3)^3 = \boxed{\dots} = \boxed{\dots}$$

- $2^3 \times 3^3$ හා $(2 \times 3)^3$ අතර සම්බන්ධය ද පහත කොටුව තුළ ලියන්න.

- ඔබ හඳුනාගත් සම්බන්ධය ඇසුරෙන් පහත සඳහන් හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$(i) 5^3 \times 2^3 = (\dots) \cdots$$

$$(ii) \dots \times \dots = (7 \times 5)^3$$

$$(iii) a^2 \times b^2 = (\dots \times \dots)^2$$

$$(iv) \dots \times \dots = (x \times y)^3$$

$$(v) (2 \times a)^3 = \dots \times \dots$$

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිරණයක :
- දරුගකය දෙකක් වූ බල දෙකක ගුණීතයට සමාන ගුණීතයක බලයක් ලියා දක්වයි.
- බල දෙකක ගුණීතයක් ගුණීතයක බලයක් ලෙස ලියා දැක්වීමේ දී දරුගක සමාන ව තිබීම අවශ්‍ය බව පිළිගනියි.
- දරුගකය දෙකක් වූ ගුණීතයක බලයක්, බල දෙකක ගුණීතයක් ලෙස ලියා දක්වයි.
- දරුගකය තුනට නොවැඩී ගුණීතයක බලයක්, බල දෙකක ගුණීතයක් ලෙස ලියා දක්වයි.
- ක්‍රියාකාරකමක් ලද ප්‍රතිඵල මත තීරණවලට එළඹේ.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 10හි අභාළ අභ්‍යාස වෙත සිංහයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- සෑණ සිංහලා ගුණ කිරීමේ දී සෑණ සිංහලාව යෙදෙන වාර්ගණය, ඔත්තේ සහ ඉරට්ටේ විම අනුව, පිළිතුර සෑණ හෝ ධන වන බව පැහැදිලි කරගතිමින් 6.2 ඉගෙනුම් පලය සංවර්ධනය කරන්න.
- පෙළ පොතකි පාඨම 10හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=dAvosUEUH6I>
- <http://www.youtube.com/watch?v=pD2-H15ucNE>
- <http://www.youtube.com/watch?v=8htcZca0JIA>

ගුරුවරයා සඳහා පමණි...

$$\begin{aligned} 1^2 + 1^2 &= 1 \times 2 \\ 1^2 + 1^2 + 2^2 &= 2 \times 3 \\ 1^2 + 1^2 + 2^2 + 3^2 &= 3 \times 5 \\ 1^2 + 1^2 + 2^2 + 3^2 + 5^2 &= \dots\dots\dots \text{ යන රටාව අධ්‍යාපනය කරන්න.} \end{aligned}$$

අනුමත්‍යම 1

$2^1 = 2$	$3^1 = 3$	$6^1 = 6$
$2^2 = 4$	$3^2 = 9$	$6^2 = 36$
$2^3 = 8$	$3^3 = 27$	$6^3 = 216$

II. සම්මතිය

නිපුණතාව 25 : විවිධ හැඩවල ලක්ෂණ ගෙවිජණය කරමින් අවට පරිසරයේ අලංකාරන්වය පිරික්සයි.

නිපුණතාව 25.1 : සම්මතිය පදනම් කර ගනිමින් නුමණයක ප්‍රතිඵල විමසයි.

කාලවිපේද සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

ස්වාභාවික පරිසරයේ මෙන් ම නිරමිත පරිසරයේ ඇති බොහෝ දැ සම්මතික ගුණය රැකෙන පරිදි සකස් වී පවතී. එමගින් ඒවායේ අලංකාර බව වැඩි දියුණු වීම මෙන් ම සම්බර ව හා ස්ථායි ලෙස පැවතීම ද සිදු වේ. ගාක හා ගාක කොටස්, සතුන් මෙන් ම නිරමිත පරිසරයේ වූ ගොඩනැගිලි, විවිධ උපකරණ හා වෙනත් දැ නිරික්ෂණය කිරීමෙන් මෙය සනාථ වේ. යමක් නුමණය වීමේ දී ඒ ආශ්‍රිතව ද සම්මතියක් පවතී. යම් තළ රුපයක් එය තළ වූ සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වටා එක් වටයක් එනම් 360° ක් නුමණය වීමේ දී, වටය සම්පූර්ණ වීමට පෙර එහි මුළු පිහිටුම සමග සම්පාත වන්නේ නම් එම තළ රුපයට නුමක සම්මතිය ඇතැයි කියනු ලැබේ. එම තළ රුපය සම්පූර්ණ වටයට ම එනම් 360° ම නුමණය වීමේ දී සම්පාත වන වාර ගණන නුමක සම්මති ගණය ලෙස හඳුන්වයි. තළ රුපය එහි නුමණ කේත්දුය වටා නුමණය කිරීමේ දී පළමු වරට සම්පාත වන අවස්ථාව දක්වා එය නුමණය වූ හාගය ඇසුරින් ද නුමක සම්මති ගණය ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. එනම් වටයෙන් $\frac{1}{6}$ කදී පළමු වරට සම්පාත වූයේ නම් සම්මති ගණය 6 වේ. තළ රුපය තුළ, එම සුවිශේෂ ලක්ෂණය නුමණ කේත්දුය නම් වේ. ඔනැම තළ රුපයක් එය තුළ වූ ඕනෑම ලක්ෂාක් වටා නුමණය කළවිට අනිවාර්යයෙන් ම එක් වතාවක් මුළු පිහිටුම සමග සම්පාත වේ. (වටය අවසානයේ දී) එබැවින් නුමක සම්මති ගණය හැමවිට ම 10 වඩා වැඩි වේ. දේවී පාර්ශ්වික සම්මතිය සහිත තළ රුපවල නුමක සම්මති ගණය හා සම්මති අක්ෂ ගණන සමාන වේ. එහෙත් දේවී පාර්ශ්වික සම්මතිය ඇතැන් නුමක සම්මතිය නැති තළ රුප ද පවතී. එමෙන් ම දේවීපාර්ශ්වික සම්මතිය නැති රුපවලට ද නුමක සම්මතිය පැවතිය හැකි ය. නුමක සම්මතිය පිළිබඳව වූ මෙම කරුණු පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පාඨමෙන් සිදු වේ.

නිපුණතා මට්ටම 25.1 ට අභ්‍යාල ඉගෙනුම් පල:

1. තළ රුපයක් එය තුළ වූ සුවිශේෂ ලක්ෂාකක් වටා නුමණය කිරීමේ දී, සම්පූර්ණ වටය ම නුමණයේමට පෙර එහි මුළු පිහිටුම සමග සම්පාත වීමේ ලක්ෂණය නුමක සම්මතිය ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
2. නුමක සම්මතිය සහිත ජ්‍යාමිතික හැඩවල නුමණ කේත්දු ලකුණු කරයි.
3. නුමක සම්මතිය සහිත තළ රුපයක් එහි නුමණ කේත්දුය වටා වටයක් නුමණය වීමේ දී මුළු පිහිටුම හා සම්පාත වන වාර ගණන, නුමක සම්මති ගණය ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.

4. ජ්‍යාමිතික හැඩිතලවල ප්‍රමාණ සම්මති ගණය ලියා දක්වයි.
5. ද්විපාර්ශික සම්මතිය සහිත තල රුපයක ප්‍රමාණ සම්මති ගණය සහ සම්මති අක්ෂ ගණන අතර සම්බන්ධතාවක් ලබා ගනියි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

ප්‍රමාණ සම්මතිය	- කුළුල් සමස්ස්ස්	- Rotational symmetry
ප්‍රමාණ සම්මති ගණය	- කුළුල් සමස්ස්ස් බරිසෑ	- Order of rotational symmetry
ප්‍රමාණ කේත්දය	- කුළුත්ස් ප්‍රමාණය	- Centre of rotation

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ගුරු ආදර්ශනය සහිත මග පෙන්වීම යටතේ දිජ්‍යායා කේවල වශයෙන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත වන පරිදි සකස් කළ ක්‍රියාකාරකමක් මෙහි දැක්වේ. 1,2 හා 3 යන ඉගෙනුම පල දිජ්‍යායාට අත්පත් කරදීම මෙමගින් අප්‍රක්ෂා කෙරේ.

කාලය : මිනින්නූ 40 දි

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- ව්‍යුත්ස්ථේරන්ට කඩ්දාසි 1 (විනිවිදක)
- A_4 ප්‍රමාණයේ කාවිබෝවි කැබලේලක්
- A_4 ප්‍රමාණයේ රිජ්ගෝම් කැබලේලක්
- රිඡ් කඩ්දාසි කැබලි (A_4 ප්‍රමාණයෙන් $\frac{1}{4}$ ක් පමණ වූ)
- අල්පෙනිති

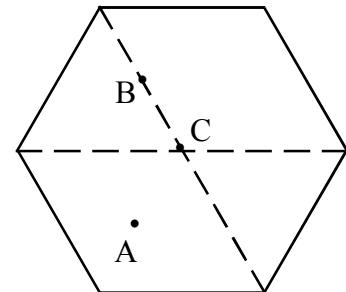
ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- 7 ශේෂීයේ දී උගත් ද්විපාර්ශ්වික සම්මතිය සහිත තල රුප කිපයක් කළලැබැලේ ඇද, ඒවායේ සම්මති අක්ෂ ගණන විමසමින් එම සම්මති අක්ෂ ඇද දක්වන්න.
- සම්මති අක්ෂ කිපයක් ඇති රුපවල එම අක්ෂ සියල්ල ම තල රුපය තුළ වූ ලක්ෂායක දී තේශනය වන බවත් අවධාරණය කරන්න.
- එහි දී, තල රුපය එක මත එක සමඟ වන පරිදි නැමිලෙන් ද්විපාර්ශ්වික සම්මතිය පිළිබඳ ව සොයා බැඳු බවත් තල රුපය ප්‍රමාණය කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සොයා බැඳීම මෙහි දී සිදු වන බවත් දැනුම දෙමින් පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

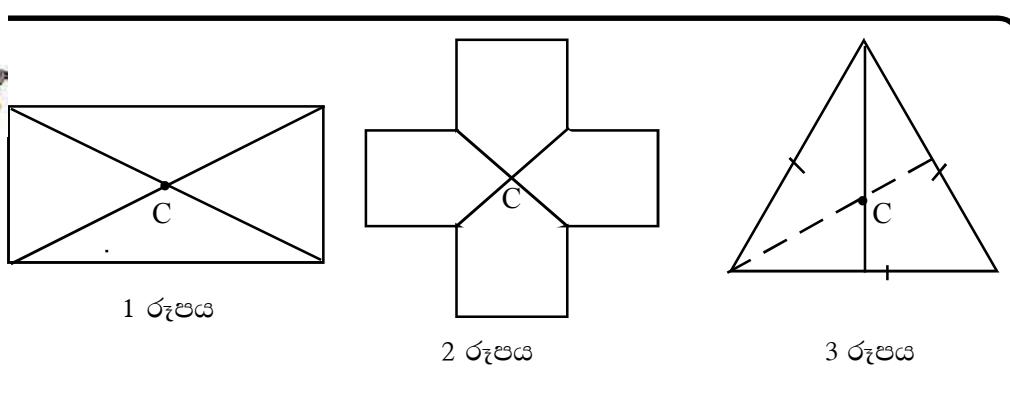
පාඨම සංවර්ධනය :

- කාඩ්බෝචි කැබැල්ල මත රුපයේ පරිදි සටියි හිජුපුයක් ඇද එහි A, B හා C ලක්ෂ්‍ය ලකුණු කරන්න.
- රුපය ඇදි කාඩ්බෝචි කැබැල්ල රිජ්ලෝම් කැබැල්ල මත රඳවා ගන්න.
- ව්‍යාන්ස්පේරන්ට් (විනිවිදක) කඩ්දාසිය මත ඉහත රුපය පිටපත් කර ගන්න.
(පාඨම ආරම්භයට පෙර මෙම සියල්ල සකස් කර තබා ගන්න.)
- ඉහත රුප දෙක ශිජුයන්ට පෙන්වා, එවා සම්පාත වන සේ තබා A ලක්ෂ්‍යයේ දී අල්පෙනිති තුළ තබා රඳවා ගන්න.
- ව්‍යාන්ස්පේරන්ට් (විනිවිදක) කඩ්දාසිය A ලක්ෂ්‍යය වටා වටයක් කරකැවීමෙන් රුප දෙක සම්පාත වන වාර ගණන නිරික්ෂණය කිරීමට ශිජුයන් පොලිවන්න.
(වටය සම්පූර්ණ වූ බව හඳුනා ගැනීමට රුප දෙක මත සලකුණක් යොදාගැනීම සුදුසු සි.)
- B හා C ලක්ෂ්‍යය සඳහා ද ඉහත පරිදි අදරුණය කරන්න.
- මෙම ආදරුණයයේ දී A හා B ලක්ෂ්‍ය වටා කරකැවීමේ දී සම්පාත වන වාර ගණන 1 බවත් C ලක්ෂ්‍යය වටා කැරකැවීමේ දී සම්පාත වන වාර ගණන 6 බව ද නිරික්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- තල රුපයක් එය තුළ වූ සුවිශේෂ ලක්ෂ්‍යයක් වටා වටයක් එනම් 360° ක් භුමණය කිරීමේ දී සම්පූර්ණ වටය භුමණය වීමට පෙර මුල් රුපය සමග සම්පාත වන්නේ නම්, එම තල රුපයට භුමක සම්මිතය තිබෙන බවත්, එසේ සම්පාත වන පරිදි භුමණය කරන්නා වූ සුවිශේෂී ලක්ෂ්‍යය භුමණ කේත්දය ලෙස හඳුවන්වන බවත් සම්පාත වන වාර ගණන භුමක සම්මිත ගණය ලෙස හඳුන්වන බව ත් පැහැදිලි කරන්න. එවිට භුමක සම්මිත ගණය සැම විට ම 1ට වඩා වැඩිවන බව ද සාකච්ඡා කරන්න.
- ද්විපාරුෂවික සම්මිති අස්‍ය දෙකක් හෝ වැඩිගණකක් ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යය භුමණ කේත්දය වන බවත් පැහැදිලි කරන්න.
- ඉහත ආදරුණය කළ තල රුපයේ භුමණ කේත්දය C ද භුමක සම්මිත ගණය 6 ද වන බව ශිජුයන්ගෙන් විමසා පැහැදිලි කර දෙන්න.
- අනතුරු ව, ශිජුයන්ට රිඥු කඩ්දාසි හා අල්පෙනිති සපයා දී, ශිජු කාරුය පත්‍රිකාව යටතේ ඇති රුප කළ ලැංලේල් ඇද, එහි ඇති උපදෙස් පියවර වශයෙන් වාචික ව ඉදිරිපත් කරමින් ශිජුයන් ක්‍රියාකාරකමේ නිරත කරවන්න.
- ශිජු ක්‍රියාකාරකම නිම වූ පසු සිසුන්ගේ පිළිතුරු සාකච්ඡා කරන්න.

* සලකුණ

ඹිජයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව

- 1 රුපයේ පරිදි සූත්‍රකෝණාසුයක් අභ්‍යාස පොතේ ඇදුගන්න.
- රිෂු කඩාසිය මත ඔබ ඇදි රුපය පිටපත් කරගන්න.
- රුපය තුළ C ලක්ෂණය ලකුණු කර ගන්න.
- රුප දෙක සමඟාත වන සේ තබා ගුරු ආදර්ශනයේ පරිදි රිෂු කඩාසිය C ලක්ෂණය වටා වටයක් භුමණය කර රුප දෙක සමඟාත වන වාර ගණන පරීක්ෂා කරන්න.
- එම රුපයට භුමක සම්මිතය තිබේ/නැද්ද යන්න රුපයට යටින් ලියන්න.
- භුමක සම්මිතය තිබේ නම් (i) භුමණ කේත්දය රුපයට යටින් ලියන්න.
(ii) භුමක සම්මිත ගණය ද රුපයට යටින් ලියන්න.
- 2 හා 3 රුප සඳහා ද ඉහත පරිදි කියාකාරකමේ නිරත වන්න.
- ගුරුතුමා සමග සාකච්ඡා කිරීමේදී ඔබේ පිළිතුරු ඉදිරිපත් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දෙන ලද තල රුපයක් එය තුළ වූ ලක්ෂණයක් වටා භුමණය කර එය එහි මුල් පිහිටුම සමග සමඟාත වන වාර ගණන සොයයි.
- භුමක සම්මිතය ඇති තල රුපයක භුමණ කේත්දය ලකුණු කරයි.
- භුමක සම්මිතය ඇති තල රුප හඳුනා ගනියි.
- වාචික උපදෙස්වලට අවබෝධයෙන් යුතුව සවන් දී නිවැරදි ව කියාකාරකමෙහි නිරත වෙයි.
- භුමක සම්මිතය නැති තල රුප ද පවතින බව පිළිගනියි.
- පහත කියාකාරකමෙහි ද සිජ්‍යයන් යොදුවන්න.
- ද්විපාර්ශ්වික සම්මිතය ඇති ඔබ කැමති විනැම තල රුප තුනක් අදින්න.
- ඉහත ඇදි තල රුපවල භුමක සම්මිතය තිබේ ද නැද්ද යන්න පරීක්ෂා කර රුපය අසලින් නිගමනය ලියන්න.
- භුමක සම්මිතය තිබේ නම් එම රුපවල භුමණ කේත්ද O ලෙස නම් කර දක්වන්න.
- පෙළ පොතෙහි පාඩම 11 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත සිජ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- සම්බුද්ධිය, සම්පාද ත්‍රිකෝණය, සමාන්තරාස්‍යය, රොම්බසය, වෘත්තය වැනි විවිධ ජ්‍යාමිතික නැඩතල සඳහා ද ඉහත පරිදි ක්‍රියාකාරකමේ යොදවා ඒවායේ භූමක සම්මිතය ඇති/නැති බව සෙවීමටත් භූමණ කේත්ද ලකුණු කිරීමටත් සිපුන් යොමු කරන්න.
- ඉහත රුපවල භූමක සම්මිත ගණය ද සෞයා ලියා දැක්වීමට යොමු කරවන්න.
- ද්වීපාර්ශ්වීක සම්මිත අක්ෂ 1ක්, 2ක්, 2ව වැඩි ගණනක් ඇති රුප ද ඇතුළත් වන සේ තල රුප කටිවලයක් ලබා දී ඒවායේ භූමක සම්මිතය ඇති රුපවල සම්මිත ගණය හා සම්මිත අක්ෂ ගණන සෞයා එම අගයන් අතර සම්බන්ධතාවයක් ලබා ගැනීමට ශිෂ්‍යයන් යොමු කරවන්න. මෙමගින් ශිෂ්‍යයන්ට ඉගෙනුම්පල 4, 5 අත්පත් කර ගැනීමට අවස්ථා උදා කර දෙන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 11හි අදාළ අන්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරවන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <https://www.youtube.com/watch?v=UzM6GnMnz>
- <https://www.youtube.com/watch?v=xVY9orJv08>

12. ත්‍රිකෝණ

නිපුණතාව 23 : එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතුවල දී අවශ්‍ය නිගමනවලට එළඹීම සඳහා සරල රේඛිය තැබූ උපාධිත ජ්‍යාමිතික සංකල්ප යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 23.1 : සරල රේඛිය තැබූ උපාධිය තුළ උපාධිවල විවිධ කෝණ අතර සබඳතා විමසයි.

කාලවිපේශ සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම්:

ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ තුනෙහි එළක්‍රය 180° බව ද වතුරසුයක අභ්‍යන්තර කෝණ හතුරෙහි එළක්‍රය 360° බව ද හඳුනා ගැනීම මෙම කොටසින් අපේක්ෂිත ය. තව ද බහු අසුයක බාහිර කෝණ හඳුනා ගනීමින් ඒවා ඇද දැක්වීම සහ ඒ ඇසුරින් බහු අසුයක බාහිර කෝණයක හා අභ්‍යන්තර කෝණයක එළක්‍රය 180° වන බව දැන ගැනීම ද මෙම පාඩමෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. උත්තල බහු අසුවල අභ්‍යන්තර කෝණ හා බාහිර කෝණවලට අදාළ ගණනය කිරීම් ද මෙම පාඩමට ඇතුළත් ය. ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ තුනේ එළක්‍රය 180° වේ යන ප්‍රමෝදය ඉදිරියේ දී බොහෝ ජ්‍යාමිතිය පාඩම්වල දී හාවිත වන බැවින් මෙම විෂය කොටස ඩිජ්‍යායන් තුළ හොඳින් තහවුරු කිරීම වැදගත් ය.

නිපුණතා මට්ටම 23.1 ට අඩාළ ඉගෙනුම් පළ :

1. ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ ආසන්න අංශකයට මතියි.
2. ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ තුනෙහි එළක්‍රය 180° බව ප්‍රකාශ කරයි.
3. උත්තල වතුරසුයක අභයන්තර කෝණ අංශකයට මතියි.
4. උත්තල වතුරසුයක අභ්‍යන්තර කෝණ සියල්ලෙහි එළක්‍රය 360° බව ප්‍රකාශ කරයි.
5. රුප සටහන් ඇසුරින් උත්තල බහු අසුයක බාහිර කෝණ නිවැරදි ව හඳුනා ගනියි.
6. ත්‍රිකෝණ හා උත්තල වතුරසුවල එක් එක් පාද දික් කිරීමෙන් බාහිර කෝණ අදියි.
7. ත්‍රිකෝණ හා උත්තල වතුරසුවල බාහිර කෝණ ආසන්න අංශකයට මතියි.
8. ත්‍රිකෝණයක හා වතුරසුයක සිනැම ඩිජ්‍යායක දී බාහිර කෝණයේන් අභ්‍යන්තර කෝණයේන් එළක්‍රය 180° බව ප්‍රකාශ කරයි.
9. ත්‍රිකෝණයකත් වතුරසුයකත් බාහිර කෝණ එළක්‍රය 360° බව ප්‍රකාශ කරයි.
10. ත්‍රිකෝණ හා උත්තල වතුරසුවල අභ්‍යන්තර කෝණයක් දී ඇති විට ඒ ආසුරිත බාහිර කෝණය ගණනය කරයි.
11. ත්‍රිකෝණ හා උත්තල වතුරසුවල අභ්‍යන්තර කෝණ ආසුරිත සරල ගණනය කිරීම් නිවැරදි ව කරයි.

ජාරිහාමික වචන මාලාව :

ත්‍රිකෝණය	-	මුක්කොණී	-	Triangle
බහු අසුය	-	පල්කොණී	-	Polygon
ලත්තල බහු අසුය	-	කුවි පල්කොණී	-	Convex Polygon
අභ්‍යන්තර කෝණය	-	අකක්කොණයම්	-	Interior angle
වනුරසුය	-	නාංඩපක්කල්	-	Quadrilateral
බාහිර කෝණය	-	පුරක්කොණයම්	-	Exterior angle

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 23.1ට අදාළ 1 හා 2 යන ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් කර ගැනීම අරමුණු කරගනීමින්, ක්‍රියාකාරකමක් සහිත දේශන සාකච්ඡා ක්‍රමය අනුගමනය කරන නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්තු 40 ඩි.

ගුණාත්මක යොදුවුම් :

- සුළු කෝණී, සාපුරුකෝණී හෝ මහා කෝණී ත්‍රිකෝණය බැහින් අදින ලද කඩ්ඩාසි (පිටපත් දෙක බැහින්)
- විශාලිත ව ත්‍රිකෝණයක් ඇදි ඩිමඩි කඩ්ඩාසි දෙකක්
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- සරල රේඛාවක් මත ලක්ෂ්‍යයක පිහිටි කෝණවල එළකාය 180° බව සිහිපත් කරන්න.
- ත්‍රිකෝණයක රුපයක් ඉදිරිපත් කර එහි අභ්‍යන්තර කෝණ නම් කිරීම පිළිබඳ ව දිශ්‍යයන්ට සිහිපත් කරන්න.
- කෝණයක් මැනීමේ දී කෝණමානය හාවිත කරන ලද ආකාරය පිළිබඳ ව දිශ්‍යයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- විශාලිත ත්‍රිකෝණයක රුපයක් ආදර්ශනය කර එහි අභ්‍යන්තර කෝණ තුනෙහි එකතුව පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. එම එකතුව 180° බව ප්‍රකාශ කර එය පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා ක්‍රියාකාරකමක යෙදෙන බව පවසන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත බැහින් කණ්ඩායම් වෙත ලබා දෙන්න.
- සිසුන්, කණ්ඩායම් හයකට වෙන් කරන්න.
- සුළු කෝණී, සාපුරුකෝණී හෝ මහා කෝණී ත්‍රිකෝණය බැහින් ඇදි කඩ්ඩාසියක් එක් එක් කණ්ඩායම වෙත ලබා දෙන්න.
- සිසුන් ක්‍රියාකාරකමේ යෙදෙන විට ඔවුනට කෝණමානය නිවැරදි ව හාවිත කිරීමට උදව් වන්න.

- ත්‍රිකෝණයක් ඇදි බිමයි කඩාසි දෙක ගෙන එය කලුලුල්ලේ අලවත්ත.
- කණ්ඩායම හයෙහි ගිහුයන් ලබාගත් තොරතුරු ත්‍රිකෝණය මැදි වන සේ බිමයි කඩාසි දෙකහි ඇලවීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- සමස්ත සටහන් දෙක පෙන්වමින් ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- එමගින් ත්‍රිකෝණයේ අභ්‍යන්තර කෝණ තුනේ එකතුව 180° බව තහවුරු කරන්න. එකතුව 180° බව ගිහුයන්ට ලැබේ නොමැති නම් රේ හේතුව මැනීමේ දෝෂ බව පැහැදිලි කර ඒවා නිවැරදි කරන්න.
- ලැබේ ඇති ත්‍රිකෝණයේ අනෙකුත් ලක්ෂණ පිළිබඳ ව ද සාකච්ඡා කර ත්‍රිකෝණයට දිය හැකි නමක් ද යෝජනා කරන්න.
- ත්‍රිකෝණයක කෝණ දෙකක විශාලත්වය දන්නා විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සෙවීම වැනි අභ්‍යාස ගිහුයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

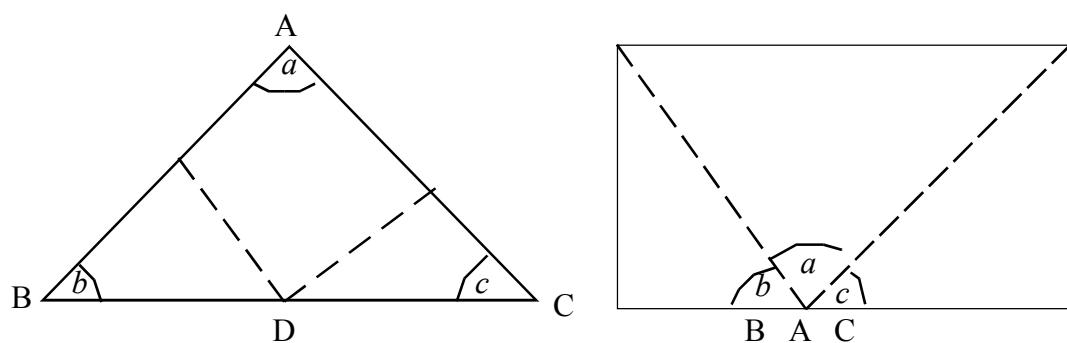
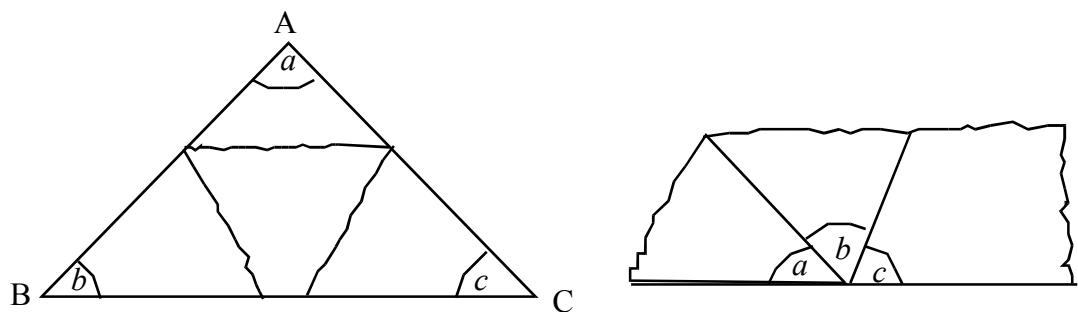
ගිහුයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ඔබට ලැබේ ඇති කඩාසියේ දී ඇති ත්‍රිකෝණය හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න.
- එම ත්‍රිකෝණය නම් කර එහි කෝණ එක එකක් මැන ඒවායේ අගය ලියන්න.
- කෝණ තුනේ එකතුව අංකක කිය ද?
- ඔබ කණ්ඩාමට ලැබේ ඇති ත්‍රිකෝණය පිළිබඳ ව ලිවිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ සියල්ල ලියන්න.
- ලැබේ ඇති ත්‍රිකෝණයේ කෝණ පිළිබඳ ව සැලකිල්ලට ගෙන රේ විශේෂ නමක් දිය හැකි නම් එය ලියන්න.

තක්සේරුව හා ප්‍රාග්ධිම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
 - ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ හැඳුනා ගනියි.
 - ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ තුනේ එකතුව 180° බව පිළිගනියි.
 - කෝණමානය නිවැරදි ව භාවිත කරමින් කෝණයක විශාලත්වය මතියි.
 - ත්‍රිකෝණයක් කෝණ අනුව නම් කරයි.
 - කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පෙළතෙහි පාඩම 12 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිහුයන් යොමු කරන්න.

<http://www.youtube.com/watch?v=Ka82QC4QvGA>
<http://www.youtube.com/watch?v=5CeBlu260Rw>
<http://www.youtube.com/watch?v=inIMrf2d-k4>
<http://www.youtube.com/watch?v=wPZla3SjPFO>
<http://www.youtube.com/watch?v=Ncg1HB5uVLc>
<http://www.youtube.com/watch?v=jRrRqMJbHKc>

13. භාග I

නිපුණතාව 03 : එදිනෙදා ජ්‍යෙෂ්ඨයේ අවශ්‍යතා පහසුවෙන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඒකක හා ඒකක කොටස් තුළ ගණිත කරුම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 03.1 : ගුණ කිරීමේ ගණිත කරුමය යටතේ ඒකක සහ ඒකක කොටස් හසුරුවයි.

කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම :

තත්‍ය භාග (නියම භාග), විෂම භාග, මිශ්‍ර සංඛ්‍යා 6 සහ 7 ග්‍රේනිවල දී හඳුනා ගෙන ඇති අතර ඒවා එකතු කිරීමටත්, අඩු කිරීමටත් උගෙන ඇත. භාගයක් පූන පූනා එකතු කිරීම මගින්, භාගයක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම විස්තර කළ නැති වේ. භාග දෙකක් ගුණ කිරීමේ දී ඒවායේ ලවයන් වෙන ම ද, හරයන් වෙන ම ද ගුණ කළ යුතු වේ.

මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක්, පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේ දී හෝ මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක්, මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේ දී එම මිශ්‍ර සංඛ්‍යාව, විෂම භාගයක් ලෙස ප්‍රකාශ කර ගුණ කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

නිපුණතා මට්ටම 3.1 ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

1. පූන පූනා එකතු කිරීම මගින් භාගයක්. පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම සිදු කරන ආකාරය විස්තර කරයි.
2. භාගයක්, පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි.
3. භාග දෙකක් ගුණ කිරීමේ දී, ඒවායේ ලවයන් හා හරයන් වෙන වෙන ම ගුණ කළයුතු බව ප්‍රකාශ කරයි.
4. භාගයක්, භාගයකින් ගුණ කරයි.
5. මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක්, භාගයකින් ගුණ කරයි.
6. මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක්, මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරයි.

පරිභාෂ්ඨීක වචන මාලාව :

භාගය	- පිශ්‍රීය	- Fraction
විෂම භාගය	- මුශ්‍රීයමයිල්ලාප පිශ්‍රීය	- Improper fraction
මිශ්‍ර සංඛ්‍යාව	- කළප්පු ගණ්	- Mixed number
පූර්ණ සංඛ්‍යාව	- මුශ්‍රීයන්	- Whole number
හරය	- පක්ති ගණ්	- Denominator
ලවය	- තොක්ති ගණ්	- Numerator

පාඨම් සැලැසුම් සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 3.1 යටතේ වන ඉගෙනුම් පල 1ට අදාළ විෂය සංකල්පය ගිහෘයන් තුළ ගොඩ නැගීම සඳහා කණ්ඩායුම් ක්‍රියාකාරකම් හා මග පෙන්වන ලද අනාවරණ ක්‍රමය ඇසුරින් සකස් කරන ලද නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නූ 40 ය

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුච්චා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- 6 හා 7 ග්‍රෑනීවල දී ශිෂ්‍යයන් ඉගෙන ගෙන ඇති පරිදි පහත සඳහන් සූල් කිරීම නැවත සිහිපත් කරවන්න.

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{5} + \frac{1}{5} + \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$$

- පහත ආකාරයේ නිදුසුන් යොදා ගනිමින්, ගුණන වගුව ඇසුරින් 1 ඒවා 2 යනු 1×2 බව ද
2 ඒවා 3 යනු 2×3 බව ද සිහිපත් කරන්න.

ජාබම සංවර්ධනය :

- සුදුසු පරිදි ශිෂ්‍යයන් කණ්ඩායම් කර එක් එක් කණ්ඩායමට කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත බැඟින් ලබා දෙන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ මූල් කොටස වෙත ශිෂ්‍ය අවධානය යොමු කරවන්න.
- මූල් කොටස උදව් කර ගනිමින් දෙවැනි කොටස සම්පූර්ණ කිරීමට යොමු කරවන්න.
- එම කාර්යය අවසන් කළ පසු, පිළිතුරු විමසමින් හාගෙක්, පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම යනු එම හාගෙ ගුණ කරන සංඛ්‍යාවට සමාන වාර ගණනක් පුනා එකතු කිරීම බව පැහැදිලි කරන්න.
- $\frac{2}{3} \times 2 = \frac{2}{3} + \frac{2}{3}$ හා

$$\frac{3}{5} \times 4 = \frac{3}{5} + \frac{3}{5} + \frac{3}{5} + \frac{3}{5}$$

වැනි උදාහරණ මේ සඳහා යොදා ගන්න.

හිම්බයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

$$5+5+5 = 5 \text{ ඒවා } 3 \text{ කි.}$$

$$5 \text{ ඒවා } 3 = 5 \times 3 \text{ ඇවේ.}$$

$$\text{එබැවින් } 5+5+5 = 5 \times 3 \text{ නේ}$$

මෙය ඩොටින් විමසමින් පහත සඳහන් ඒවායේ හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$\frac{1}{10}$$

$$\frac{1}{10}$$

$$\frac{1}{10}$$

$$\text{රුපයට අනුව, } \frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \dots = \frac{1}{10} \text{ ඒවා } 3$$

$$\frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \frac{1}{10} = \frac{1+ \dots + \dots}{10} = \frac{\dots}{10}$$

$$\therefore \frac{1}{10} \text{ ඒවා } 3 = \frac{\dots}{10}$$

$$\text{තවද } \frac{1}{10} \text{ ඒවා } 3 = \frac{1}{10} \times \dots \text{ නේ.}$$

$$\text{එබැවින් } \frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \frac{1}{10} = \frac{1}{10} \times \dots \text{ නේ.}$$

- $\frac{1}{5} + \frac{1}{5} = \frac{1}{5} \times \dots$

- $\frac{2}{7} + \frac{2}{7} + \frac{2}{7} = \frac{2}{7} \times \dots$

- $\frac{3}{8} + \frac{3}{8} + \frac{3}{8} + \frac{3}{8} + \frac{3}{8} = \dots \times 5$

තක්සේරුව හා අභියිම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- හාගයක්, දෙන ලද වාර ගණනක් පුන පුනා එකතු කරයි.
- හාගයක්, පුරුණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමෙන් ලැබෙන පිළිතුර සහ එම හාගය, ගුණ කරන සංඛ්‍යාවට සමාන වාර ගණනක් පුන පුනා එකතු කිරීමෙන් ලැබෙන පිළිතුර සමාන බව පෙන්වයි.
- හාගයක්, පුරුණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම යනු එම හාගය ගුණ කරන සංඛ්‍යාවට සමාන වාර ගණනක් පුන පුනා එකතු කිරීම බව පිළිගනියි.
- හාගයක්, පුරුණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කර ලැබෙන පිළිතුර හාගයක් හෝ මිගු සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලැබෙන බවට හේතු දක්වයි.
- කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 13හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- හාග දෙකක් ගුණ කිරීමේ දී ඒවායේ ලවයන් හා හරයන් වෙන වෙන ම ගුණ කළ යුතු බව පෙන්වීමට සුදුසු ක්‍රියාකාරකමක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- හාගයක්, හාගයකින් ගුණ කිරීමට අදාළ විෂය සංකල්පය සාධනය සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරන්න.
- මිගු සංඛ්‍යාවක්, මිගු සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමට අදාළ විෂය සංකල්පය සාධනය සඳහා ද සුදුසු ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරන්න.

තක්සේරුව හා අභියිම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 13 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=4PlkCiEXBQI>
- <http://www.youtube.com/watch?v=XDjbNykJ28E>
- <http://www.youtube.com/watch?v=CTKMK1ZGLuk>
- <http://www.youtube.com/watch?v=x6xtezhuCZ4>
- http://www.youtube.com/watch?v=KCehC_3CBY
- <http://www.youtube.com/watch?v=yUYDhmQsiXY>
- <http://www.youtube.com/watch?v=YJglGwTysk0>
- <http://www.youtube.com/watch?v=p729tFmpOXg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=tfjQVtOyoaQ>
- <http://www.youtube.com/watch?v=RPhaidW0dmY>

14. නාග II

නිපුණතාව 03 :

එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා පහසුවෙන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඒකක හා ඒකක කොටස් තුළ ගණිත කරම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 3.2 :

කාලවිශේද සංඛ්‍යාව : 06

නැඳින්වීම :

එකතු කිරීම. අඩු කිරීම හා ගුණ කිරීම යන ගණිත කරම යටතේ හාග භැසිරවීම, මිට පෙර ඉගෙන ඇත. බෙදීමේ ගණිත කරමය යටතේ හාග හසුරුවන ආකාරය ඉගෙනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුනා ගැනීම මෙහිදී සිදු කෙරේ.

මෙම සඳහා සංඛ්‍යාවක්, තවත් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කළ විට ගුණිතය 1 වූ අවස්ථා සැලකිල්ලට ගතිමින් හාග බෙදීම සඳහා ක්‍රමයක් ගොඩනගනු ලැබේ.

සංඛ්‍යාවක් තවත් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කළ විට ගුණිතය 1 වේ නම්, එම එක් සංඛ්‍යාවක්, අනෙක් සංඛ්‍යාවේ පරස්පරය වේ. හාගයක ලවය හා හරය මාරු කර ලිවීමෙන් එම හාගයේ පරස්පරය ලබාගනු ලැබේ.

(දදා: $\frac{2}{3}$ හි පරස්පරය $\frac{3}{2}$ වේ.)

මිගු සංඛ්‍යාවක පරස්පරය ලබා ගැනීම සඳහා පළමුව මිගු සංඛ්‍යාව, විෂම හාගයක් ලෙස ප්‍රකාශ කර එමගින් පරස්පරය ලබාගනු ලැබේ. හාගයක් තවත් හාගයකින් බෙදීම, පළමුවන හාගය දෙවැනි හාගයේ පරස්පරයෙන් ගුණකිරීමට සමාන වේ. මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින් තත්‍ය හාග, විෂම හාග හා මිගු සංඛ්‍යා බෙදීම මෙම කොටස තුළදී සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

නිපුණතා මට්ටම 3.2 ට අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. සංඛ්‍යාවකින් 1 ලබා ගැනීමට එම සංඛ්‍යාව ගුණ කළ යුතු සංඛ්‍යාව, මුල් සංඛ්‍යාවේ පරස්පරය ලෙස හඳුනා ගනියි.
2. හාගයක පරස්පරය ලියා දක්වයි.
3. ප්‍රරූණ සංඛ්‍යාවක පරස්පරය ලියා දක්වයි.
4. සංඛ්‍යාවක්, තවත් සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමෙන් ලැබෙන අගයත්, සංඛ්‍යාව, එහි පරස්පරයෙන් ගුණකිරීමෙන් ලැබෙන අගයත් සමාන වීම හාවිත කොට, හාග බෙදීම සඳහා ක්‍රමයක් විස්තර කරයි.
5. හාගයක්, හාගයකින් බෙදයි.
6. හාගයක්, ප්‍රරූණ සංඛ්‍යාවකින් බෙදයි.
7. ප්‍රරූණ සංඛ්‍යාවක්, හාගයකින් බෙදයි.
8. හාගයක්, මිගු හාගයකින් බෙදයි.
9. මිගු සංඛ්‍යාවක්, මිගු සංඛ්‍යාවකින් බෙදයි.

පාරිභාෂික වචන මාලාව :

මිශ්‍ර සංඛ්‍යා	- කළප්පු අඟ්‍රිට්	- Mixed Numbers
පරස්පරය	- නිකර්මාරු	- Reciprocal
බෙදීම	- වගුත්තල්	- Division
ගුණ කිරීම	- පෙරුක්කල්	- Multiplication
ලවය	- තොගුති	- Numerator
හරය	- පැහුති	- Denominator

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 3.2 යටතේ වන ඉගෙනුම පල 1, 2, 3 හා 4 අදාළ විෂය සංකල්ප දිෂ්‍යයා තුළ ගොඩනැගීම සඳහා කණ්ඩායම් කියාකාරකම හා සකවිතා කුමය ඇසුරින් සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්න 40 දි.

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- පෙර දැනුම හාවිතයෙන් හාගයක්, තවත් හාගයකින් ගුණ කිරීම සිදුකරන ආකරය උදාහරණයක් ඇසුරින් සිහිපත් කරන්න.

$$\text{දදා: } \frac{3}{5} \times \frac{1}{3} \text{ වැනි}$$

- මෙම හාග ගුණකිරීමේ දී, හාගයන්හි ලවයන් වෙන ම ද හරයන් වෙන ම ද ගුණකිරීම කරන බව සිහිපත් කරන්න.
- පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, හරය 1 වූ හාගයක් ලෙස ලිවිය හැකි බව ද පැහැදිලි කරන්න.

$$\left(\text{දදා: } 5 = \frac{5}{1}, \quad 7 = \frac{7}{1} \quad \text{අදි වගයෙන් ලිවිය හැකි බව ද පැහැදිලි කරන්න. \right)$$

පාඨම සංවර්ධනය :

- දිෂ්‍යයන් දෙදෙනෙකුට එක් කාර්ය පත්‍රිකාව බැඳීන් ලබා දෙන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ I නොටස සඳහා දිෂ්‍ය අවධානය යොමු කරවන්න.
- කාර්යය අවසන් කිරීමෙන් පසු, පිළිතුරු ලැල්ලේ සටහන් කර ඒවා සියල්ල 1 වන බවත්, එසේ ගුණීතය 1 වීම සඳහා ගුණ වෙන හාග දෙකෙහි ස්වරුපය එනම් ලවයේ අගය හා හරයේ අගයෙහි පිහිටීම ගැන අදහස් විමසන්න.

- ගුණිතය 1 වන්නේ භාගයක් සහ එම භාගයේ ලවය භා හරය මාරු විමෙන් සැදෙන භාගයත් ගුණ කිරීමෙන් බව ලබාගන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ II කොටස සඳහා ගිහෘ අවධානය යොමු කරවන්න.
- II කොටස සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසු , එහි පිළිතුරු ද ලැංලේ සටහන් කර, සංඛ්‍යාවක් තවත් සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමේ දී ලැබෙන පිළිතුරු සංඛ්‍යාව බෙදෙන සංඛ්‍යාවේ පරස්පරයෙන් ගුණ කිරීමෙන් ලැබෙන බව ගිහෘයන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. මේ අනුව බෙදීම වෙනුවට පරස්පරයෙන් ගුණ කිරීම භාවිත කළ හැකි බව තහවුරු කරන්න.
- ගුණිතය 1 වීමට $\frac{3}{5}$ වැනි භාගයක් ගුණ කළ යුතු භාගය කුමක් දැයි සිසුන්ගෙන් විමසා පිළිතුරු ලැංලේ සටහන් කරන්න.
- මේ අනුව සංඛ්‍යාවක්, තවත් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කළ විට ගුණිතය 1 වේ නම් එම එක් සංඛ්‍යාවක් අනෙක් සංඛ්‍යාවේ පරස්පරය බව පැහැදිලි කරන්න.

$$\left(\begin{array}{l} \text{දදා: } \frac{3}{5} \text{ හි පරස්පරය } \frac{5}{3} \text{ ද,} \\ \frac{5}{3} \text{ හි පරස්පරය } \frac{3}{5} \text{ ද බව පැහැදිලි කරන්න. } \end{array} \right)$$

- 4හි පරස්පරය $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ හි පරස්පරය 4 බව ද පැහැදිලි කරන්න.
- ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන භාගයක පරස්පරය, එම භාගයේ ලවයත්, හරයත් මාරු කිරීමෙන් ලබාගත හැකි බව සාකච්ඡා කර තහවුරු කරන්න.
- මේ අනුව $10 \div 2$ යනු $10 \times \frac{1}{2}$, එනම් 2හි පරස්පරය වන $\frac{1}{2}$ න් ගුණ කිරීම බව ලබා ගන්න. මෙය ඉදිරියේ දී භාග බෙදීමේ දී භාවිත වන බව දැනුවත් කරන්න.

ගිහෘ සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

I කොටස

හිස්තැන් පුරවා ඇගය සෞයන්න.

- $\frac{2}{5} \times \frac{5}{2} = 1$
- $\frac{3}{4} \times \frac{4}{3} = \boxed{}$
- $\frac{6}{7} \times \frac{7}{6} = \boxed{}$
- $\frac{6}{1} \times \frac{1}{6} = \boxed{}$
- $\frac{2}{3} \times \frac{\boxed{}}{2} = 1$

II කොටස

• හිස්තැන් පුරවන්න.

- $10 \div 2 = \boxed{}$
- $10 \times \frac{1}{2} = \boxed{}$
- $6 \div 2 = \boxed{}$
- $6 \times \frac{1}{2} = \boxed{}$
- $8 \div \boxed{} = 2$
- $8 \times \boxed{} = 2$

vi.	$\frac{3}{5} \times \frac{5}{\boxed{\square}} = 1$	මෙ අනුව
vii.	$\frac{5}{9} \times \frac{\boxed{\square}}{1} = 1$	viii. $10 \div 2 = 10 \times \boxed{\square}$
viii.	$\frac{7}{10} \times \frac{\boxed{\square}}{1} = 1$	ix. $24 \div 6 = 24 \times \boxed{\square}$
ix.	$\frac{7}{1} \times \frac{\boxed{\square}}{1} = 1$	

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- ගුණීතය 1 වන පරිදි, දෙන ලද හාගයකට අදාළව වෙනත් හාගයක් ලියා දක්වයි.
- සංඛ්‍යාවක්, තවත් සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කළ විට ගුණීතය 1 වේ නම්, එම එක් සංඛ්‍යාවක්, අනෙක් සංඛ්‍යාවේ පරස්පරය බව පිළිගනියි.
- හාගයක පරස්පරය, එම හාගයේ ලවය හා හරය මාරු කර ලිවීමෙන් ලබාගත හැකි බව පිළිගනියි.
- දෙන ලද පුරුණ සංඛ්‍යාවක පරස්පරය ලියා දක්වයි.
- සංඛ්‍යාවක් තවත් සංඛ්‍යාවකින් බෙදීම වෙනුවට සංඛ්‍යාව එහි පරස්පරයෙන් ගුණ කළ හැකි බව තීරණය කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඩම 14හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට..

පාඩම සංවර්ධනය :

- හාගයක්, තවත් හාගයකින් බෙදීම, පළමුවන හාගය, දෙවැනි හාගයේ පරස්පරයෙන් ගුණ කිරීමට සමාන බව පෙන්වීම සඳහා සූදුසු ක්‍රියාකාරකමක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- හාගයක්, හාගයකින් බෙදීමට ද, හාගයක්, පුරුණ සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමට ද, හාගයක්, මිගු සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමට ද අදාළ වන සේ ක්‍රියාකාරකම සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඩම 14හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=PQsgXNggV7Q>
- <http://www.youtube.com/watch?v=xoXYirs2Mzw>
- http://www.youtube.com/watch?v=yb7IVnY_VCY
- <http://www.youtube.com/watch?v=aNeCGxJVG7w>
- <http://www.youtube.com/watch?v=Mcm0Q3wGhMo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=tnkPY4UqJ44>

15. දැඟම

නිපුණතාව 03 : එහිනෙදා පිටිතයේ අවධානා පහසුවෙන් ඉටුකර ගැනීම සමග එකක හා එකක කොටස් තුළ ගණිත කරම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 3.3 : ගුණ කිරීමේ හා බෙදීමේ ගණිත කරම යටතේ දැඟම සංඛ්‍යා හසුරුවයි

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 07

හඳුන්වීම :

අනුයාත පූර්ණ සංඛ්‍යා දෙකක් අතර අගයක් සංඛ්‍යාත්මක ව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා දැඟම උපයෝගී කරගනු ලැබේ. හාග සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙසටත් දැඟම සංඛ්‍යාවක්, හාග සංඛ්‍යාවක් ලෙසටත් දැක්වීම කළ හැකි අතර මේ සඳහා තුළා හාග ප්‍රයෝගනවත් වේ.

හාග සංඛ්‍යා, දැඟම සංඛ්‍යා බවත්, දැඟම සංඛ්‍යා, හාග සංඛ්‍යා. බවත් පරිවර්තනය, පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම හා දැඟම සංඛ්‍යාවක් දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම, පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීම හා දැඟම සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීම පිළිබඳ හැකියාව ලබා දීම මෙම කොටසින් අපේක්ෂිත ය.

දැඟම සංඛ්‍යා ගුණ කිරීමක දී දැඟම සංඛ්‍යාව, හරය දහයේ බල සහිත සංඛ්‍යාවක් වන ලෙස, සාමාන්‍ය හාග ආකාරයට පරිවර්තනය කිරීමෙන් පසු, හාග ගුණ කර අවසානයේ ලැබෙන හාගමය පිළිතුර දැඟම සංඛ්‍යාවක් බවට පරිවර්තනය කිරීම මගින් අදාළ පිළිතුර ලබාගත හැකි ය.

දැඟම බෙදීමක දී හරයේ ඇති දැඟම සංඛ්‍යාවේ දැඟමස්ථාන ගණනට අනුව සුදුසු පරිදි දහයේ බල සහිත සංඛ්‍යාවෙන් හරය හා ලවය ගුණකර, හරයේ දැඟමස්ථාන ඉවත්කර ගැනීමෙන් පසු සුළු කිරීමෙන් අදාළ පිළිතුර ලබා ගත හැකි ය.

දැඟමයක්, දැඟමයකින් බෙදීමේ තවත් ක්‍රමයක් ලෙස, දැඟම සංඛ්‍යා දෙක, හරය දහයේ බලයක් සහිත හාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවිමෙන් පසු සාමාන්‍ය හාග දෙකක් බෙදීමේ ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමෙන් ද අදාළ පිළිතුර ලබා ගත හැකි ය.

නිපුණතා මට්ටම 3.3 ව අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

1. දැඟම, හාග බවත් හාග, දැඟම බවත් පරිවර්තනය කරයි.
2. හරය, 10යේ බල වූ හාග දෙකක ගුණ කිරීම මගින් දැඟම සංඛ්‍යා දෙකක ගුණ කිරීම විස්තර කරයි.
3. පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟමයකින් ගුණ කරයි.
4. දැඟමයක්, දැඟමයකින් ගුණ කරයි.
5. හරය, 10යේ බල වූ හාග දෙකක බෙදීම ඇසුරෙන් දැඟම බෙදීම පිළි වන ආකාරය විස්තර කරයි.
6. පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟමයකින් බෙදයි.
7. දැඟමයක්, දැඟමයකින් බෙදයි.

ජාරණා වචනමාලාව :

දැඟම සංඛ්‍යා	- තසම ගණකය්	- Decimal numbers
හරය	- පක්ති	- Denominator
ලවය	- තොගුති	- Numerator
භාගය	- පිළිගැනීම	- Fraction
පරිවර්තනය	- බවුත්පූ ගෙවීම	- Conversion

ජාඩා සංඛ්‍යා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 3.3 හි ඇතුළත් 1, 2, 3 ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ විෂය සංකල්ප දිජ්‍යායන් තුළ තහවුරු වූ පසු හතර වන ඉගෙනුම් පලය කරා දිජ්‍යායන් ගෙනයැමට සුදුසු ක්‍රියාකාරකමක් සහිත නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්දා 40 යි

ගුණන්මක යොදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්
- ඩීමයි කබදාසි
- මාකර් පැන්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- 0.3, 0.04 ආකාරයේ දැඟම සංඛ්‍යා දෙකක් කළුලුල්ලේ සටහන් කර සිස්සන් දෙදෙනෙකු ගෙන්වා, ඒවා දහයේ බලවල සංඛ්‍යා ඇති හරයන් සහිත භාග ලෙස ලිඛීමට යොමු කරන්න.
- 7 × 0.5 ආකාරයේ නිදුසුනක් කළුලුල්ලේ සටහන් කර තවත් දිජ්‍යායකු ලබා එහි පිළිතුර ලබා ගැනීමට යොමු කරන්න.
- මෙහි දී අනෙක් දිජ්‍යායන් ද සාකච්ඡාවට සම්බන්ධ කරගන්න.
- 7 × 0.5 ආකාරයේ ගැටුවක පිළිතුර ලබා ගැනීම පිළිබඳ දිජ්‍යායන්ගේ විමසමින් පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

අවධානයට ..

ජාඩා සංවර්ධනය :

- දිජ්‍යායන් ක්‍රියාවලියෙහි නියම පිටපත් හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබා දෙන්න.
- එහි උපදෙස් අනුව ක්‍රියාකාරකම යොමු කරන්න.
- ක්‍රියාකාරකම තුළ අවසන් වූ පසු එක් එක් ක්‍රියාවලියෙහි තම අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- අවසානයේ, දැඟම සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණකර පිළිතුර ලබා ගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

ඩිජ්‍යෙන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

$$\text{නිදසුන} : 0.5 \times 0.25 = \frac{5}{10} \times \frac{25}{100} = \frac{125}{1000} = \dots\dots\dots$$

ඉහත නිදසුනෙහි දී ඇති හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරමින් 0.5×0.25 හි පිළිතුරු ලබා ගන්න.

- ඔබ කණ්ඩායමට ලැබේ ඇති දෙන ගුණ කිරීම ගැටලු හතර භෞදින් පරීක්ෂා කරන්න.
- කණ්ඩායම සමග සාකච්ඡා කරමින් දී ඇති දෙන සංඛ්‍යා, භාග ලෙස ලියා සුළු කර පිළිතුරු දෙන සංඛ්‍යා ලෙස ලබා ගන්න.
- ගැටලු හතර සුළු කළ ආකාරය වෙන වෙන ම ඩීමයි කඩ්දාසියක සටහන් කරන්න.
- ඔබ කණ්ඩායම ගැටලු සුළු කර පිළිතුරු ලබාගත් ආකාරය හැර. පිළිතුරු ලබා ගත හැකි තවත් ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
- ඔබ කණ්ඩායමේ සටහන පන්තියේ අනෙක් ඩිජ්‍යෙන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.

1 කණ්ඩායම	2 කණ්ඩායම	3 කණ්ඩායම	4 කණ්ඩායම	5 කණ්ඩායම
0.3×0.4	0.3×0.2	0.8×0.7	0.5×0.6	0.4×0.4
0.24×0.6	0.08×0.6	0.5×0.05	0.7×0.15	0.6×0.08
0.56×0.12	0.43×0.07	0.06×0.02	0.14×0.01	0.02×0.11
1.5×0.3	0.47×0.6	0.7×0.05	9.4×1.5	6.5×2.5

නක්සේරුව හා අඟයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක
 - දෙන සංඛ්‍යා, භාග ලෙස නිවැරදිව ලියයි.
 - භාග සංඛ්‍යා ගුණකර නිවැරදි භාගය ලබා ගනියි.
 - දෙන සංඛ්‍යා දෙකක් ගුණකර නිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගනියි.
 - දෙන සංඛ්‍යා දෙකක් ගුණකර නිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගනියි.
 - දෙන සංඛ්‍යා දෙකක් ගුණකර නිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගනියි.
 - විසඳුමෙහි නිවැරදි බව තහවුරු කිරීමට කරුණු ඉදිරිපත් කරයි.
 - කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 15 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ඩිජ්‍යෙන් යොමු කරන්න.

අවධානයට..

පාඨම සංවර්ධනය :

- ඉගෙනුම් පළ 4, 5, 6, 7 ඩිජ්‍යෙන් තුළ තහවුරු කිරීම සඳහා සුදුසු පරීක්ෂා ක්‍රියාකාරකමක් හෝ වෙනත් ක්‍රම සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

නක්සේරුව හා අඟයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 15 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ඩිජ්‍යෙන් යොමු කරන්න.

වැඩිපූර පරිභෑලනය සඳහා :

- http://www.youtube.com/watch?v=GvgJ2_7P9SA
- <http://www.youtube.com/watch?v=cfr-yZxTH8Y>
- <http://www.youtube.com/watch?v=S0uuK7SQcA8>
- <http://www.youtube.com/watch?v=Nqts8zW8RxM>

16. අනුපාත

නිපුණතාව 4 : එදිනෙදා කටයුතු පහසුකර ගැනීම සඳහා අනුපාත යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 4.1 : එදිනෙදා කටයුතු සඳහා අනුපාත යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 4.2 : අනුපාත දෙකක් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගම් ගැටලු විසඳයි.

කාලවිපේශ සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම් :

එදිනෙදා බොහෝ කටයුතුවල දී අනුපාත පිළිබඳ දැනුම යොදා ගැනීමට සිදු වේ. බොහෝ වර්ග සැකසීම, ආහාර වර්ග සැකසීම, කෘෂිකර්මාන්තය ආස්‍රිත කටයුතුවල දී ව්‍යාපාරවල මුදල් යෙදීම හා ලාභ බෙදා දීම වැනි කටයුතුවල දී, අනුපාත පිළිබඳ දැනුම යොදා ගනී. එමගින් නිමැවුම්වල ගුණාත්මක බව ආරක්ෂා කරගැනීමටත් ව්‍යාපාරවල දී සාධාරණත්වය රැක ගැනීමටත් හැකි වේ. විශේෂ වශයෙන් හවුල් ව්‍යාපාර කටයුතුවල දී එක් එක් හවුල්කරුවන් යොදවන ලද මුදල් ප්‍රමාණයන් එම මුදල් ව්‍යාපාරයේ යොදවා තිබූ කාලයත් වෙනස් වන විට ලාභ බෙදීම සිදු කිරීමේ දී සාධාරණත්වය පිළිබඳ ගැටලු පැන නැති. රේට විසඳුම් ලෙස, මුදල හා කාලය යන රාජි දෙක සංයුත්ත කරයි. එනම් මුදලෙන් කාලයෙන් ගුණාත්මක සැලකිල්ලට ලක් කරමින් එක් එක් හවුල්කරුවාට ලාභ බෙදිය යුතු අනුපාතය තිරණය කර ඒ අනුව ලාභය බෙදා දීම සිදු කරයි. විවිධ නිශ්පාදනවල දී ඉවා මිගු කිරීම සිදු කිරීම තිරණය කර ගත් අනුපාතයකට අනුව සිදු කිරීමෙන් ඒවායේ ගුණාත්මක බව සුරක්ෂා අනුපාත ආස්‍රිත ගැටලු විසඳීමේ දී ඒවා හාග ලියන ආකාරයට ලියා ගැනීමට සිදු වන අවස්ථා තිබේ. එසේ ලියනු ලැබුව දී එය ඒකකයකින් කොටසක් ලෙස අර්ථ තොගැන්වෙයි. $a:b$ යන

අනුපාතය $\frac{a}{b}$ ලෙස ලියා දක්වයි. රාජි කීපයක් අතර අනුපාතය හා එක් රාජියක ප්‍රමාණය දන්නා විට ඒ ආස්‍රිත මුළු ප්‍රමාණය හා වෙනත් දැරණිය කිරීම පිළිබඳවත්, රාජි තුනකින් වරකට රාජි දෙක බැඟින් ගත් විට ඒවායේ අනුපාත දන්නා විට සංයුත්ත අනුපාතය ගොඩනැගීම හා ඒ ආස්‍රිත ගැටලු විසඳීම පිළිබඳවත්, මෙම පාඨමේ දී අධ්‍යයනය කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 4.1ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පළ :

1. අනුපාතයක් හාගයක් ලෙස දක්වා එහි අර්ථය විග්‍රහ කරයි.
2. රාජි දෙකක් සංයුත්ත කිරීමෙන් ගොඩනගා ගන්නා අනුපාතයකට අනුව බෙදීම සිදු කරයි.

පාර්ජාණික වචන මාලාව :

සංයුත්ත අනුපාත - කාට්‌ඩුවිකිතම් - Compound ratios

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 4.1 යටතේ වන පළමුවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්පය දිජ්‍යායන් තුළ තහවුරු වූ පසු ඉගෙනුම් පල දෙකට අදාළ විෂය සංකල්පය පිළිබඳ අවබෝධය හා හැකියා දිජ්‍යායන් තුළ ගොඩනැගීම සඳහා මග පෙන්වන ලද අනාවරණ ක්‍රමය ඇසුරින් කියාත්මක කළ හැකි නිදර්ශකයක් පහත දක්වේ.

කාලය : මිනින්දෝ 40 යි

ගණාන්තමක යෙදුවුම් :

- දිජ්‍යා කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත් (කණ්ඩායමකට 1 බැංගින්)

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- අනුපාතයකට අනුව බෙදීම පුනරීක්ෂණය සඳහා පහත සඳහන් ගැටලුව කළ ලැංලේලේ පුදර්ශනය කරන්න.
- $A:B:C = 2:3:5$ වන සේ රු. 1500ක් බෙදුවිට Aට, Bට සහ Cට ලැබෙන මුදල් ප්‍රමාණය වෙන වෙන ම සෞයන්න.
- මෙහි දී පහත සඳහන් වගුව කළ ලැංලේලේ පිටපත් කර දිජ්‍යායන් සමග පෙර දැනුම විමසමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

Aට ලැබුණු මුදල (රු.)	Bට ලැබුණු මුදල (රු.)	Cට ලැබුණු මුදල (රු.)	බෙදන මුදල මුදල (රු.)
2	3	5
$2 \times \dots\dots$	$3 \times \dots\dots$	$5 \times \dots\dots$	$10 \times \dots\dots$
.....	1500

- මෙහි දී $\frac{1500}{10}$ මගින් ගුණ කිරීමේ නියත අගය ලබා ගන්නා අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- ඉහත ගැටලුවම හාග ලෙස ලියා ගැනීමෙන් ද විසඳන අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.

- එහිදි Aට ලැබෙන මුදලේ ප්‍රමාණය හාගයක් ලෙස $\frac{2}{10}$ ලබාගන්නා ආකාරය ද Aට ලැබෙන මුදල = $1500 \times \frac{2}{10}$ යනු $\frac{1500}{10} \times 2$ ම

බව ද පැහැදිලි කරමින් ඉහත වගුව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ලද පිළිතුරු සමග සහඳුවන් පැහැදිලි කරන්න.

- හවුල් ව්‍යාපාරවල දී ලාභ බෙදා ගැනීම සඳහා ද අනුපාත දැනුම යොදාගන්නා බව පවසා එසේ ලාභ බෙදාගන්නා ආකාරය මෙම පාඨමෙන් විමසා බලන බව දැනුවත් කරමින් පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

ජාවම සංවර්ධනය :

- සුදුසු පරිදි ශිෂ්‍යයන් කණ්ඩායම් තුනකට වෙන් කර කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක් හා ඇමුණුම 1හි ඇතුළත් අභ්‍යාස පත්‍රිකාවේ පිටපතක් බැඟින් කණ්ඩායම් අතර බෙදා දෙන්න.
- අභ්‍යාස පත්‍රිකාවේ A කොටසට සියලු ම කණ්ඩායම් පිළිතුරු සැපයිය යුතු බව පවසා, B කොටසින් පිළිතුරු සැපයිය යුතු අවස්ථාව කණ්ඩායම්වලට ලබා දෙන්න.
- ශිෂ්‍යයන් කියාවලියේ නිරත විමේ දී තක්සේරුකරණයේ යෙදුම්න් අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් සිදු කරන්න.
- ශිෂ්‍ය කියාවලිය නිම වූ පසු එක් එක් කණ්ඩායම් අනාවරණ ඉදිරිපත් කරවා සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. මෙහි දී,
- A කොටසේ දී ව්‍යාපාරිකයන් යොදවා ඇති මුදල් ප්‍රමාණ හා ඒවා යෙදුවූ කාලය සමාන බැවින් ලාභය සම සේ බෙදීම සාධාරණ බව පැහැදිලි කරන්න.
- B - 1 අවස්ථාවේදී ව්‍යාපාරිකයන් යොදවා ඇති මුදල් ප්‍රමාණ සමාන නොවන බැවින් කාලය සමාන වූව ද ලාභය සමස් බෙදීම සාධාරණ නොවන බවත්, එහි දී යෙදුවූ මුදල් ප්‍රමාණවල අනුපාතයට ලාභ බෙදීම සිදු කරන බවත් පැහැදිලි කරන්න.
- B - 2 අවස්ථාවේ දී ව්‍යාපාරිකයන් යොදවූ මුදල් ප්‍රමාණ සමාන වූව ද, ඒවා යොදවා තිබූ කාලය සමාන නොවන බැවින් ලාභය සමස් බෙදීම සාධාරණ නොවන බව පැහැදිලි කර, එහිදී මුදල් යොදවා තිබූ කාලයේ අනුපාතයට ලාභ බෙදීම සාධාරණ බව පැහැදිලි කරන්න.
- B - 3 අවස්ථාවේ දී යෙදුවූ මුදල මෙන් ම කාලය ද අසමාන බැවින් යෙදුවූ මුදලත් කාලයන් ගුණ කිරීමෙන් ලබාගන්නා අයයන් ඇසුරින් අනුපාතයක් සකස් කර ගැනීම සිදු කරන ආකාරය පැහැදිලි කර දෙන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- මබට සපයා ඇති අභ්‍යාස පත්‍රිකාවේ A කොටස වෙත අවධානය යොමුකර කණ්ඩායම් තුළ සාකච්ඡා කරමින් එයට පිළිතුරු ලබාගන්න.
- B කොටසේ, ගුරු හවතා ලබා දුන් (I හා II) අවස්ථාව වෙත අවධානය යොමු කර පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයම්න් ව්‍යාපාරිකයන් දෙදෙනා අතර ලාභය බෙදා දක්වන්න.

 1. ව්‍යාපාරිකයන් දෙදෙනා යෙදුවූ මුදල් ප්‍රමාණ සමාන වේ ද?
 2. එක් එක් ව්‍යාපාරිකයා යෙදුවූ මුදල්, ව්‍යාපාරය තුළ හාවිත වූ කාලය සමාන වේ ද?
 3. ව්‍යාපාරිකයින් යෙදුවූ මුදල ව්‍යාපාරයේ හාවිත වූ කාලය මාසවලින් කොපමෙන් ද?
 4. ඒ ආකාරයට දෙදෙනා අතර ලාභය බෙදන්න.
 5. 3 අවස්ථාවේ දෙදෙනා අතර ලාභය සම සේ බෙදීම සාධාරණ වේ ද?/නො වේ ද?
 6. සාධාරණ නොවේ නම්,
 - රේට හේතු මොනවා ද?
 - ලාභ බෙදීමට සුදුසු තුමයක් යෝජනා කරන්න.
 - කණ්ඩායම් අනාවරණ පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සුදානම්වන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- තක්සේරු නිර්ණායක
- හැඳුල් ව්‍යාපාර කටයුතුවල දී ලාභ බෙදීම සාධාරණ වන/තොවන බවට තර්කානුකුල ව හේතු දක්වයි.
- ව්‍යාපාරිකයෙකු ආයෝජනය කළ මුදල හා එම මුදල ව්‍යාපාරය තුළ සැරිසරන කාලය අනුව ඔහුට හිමිවිය යුතු ලාභය තීරණය කිරීම සූදුසු බව පිළිගනියි.
- සාධාරණ ලෙස ලාභ බෙදා ගැනීම සඳහා ක්‍රම යෝජනා කරයි.
- ව්‍යාපාරික ලෝකයේ ලබන ලාභය බෙදා දැක්වීමට අනුපාත පිළිබඳ දැනුම යොදා ගතියි.
- තම අදහස් හා යෝජනා ඉදිරිපත් කරමින් කණ්ඩායම තුළ සත්‍යාචාර ලෙස කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 16 හි අදාළ අභ්‍යන්තර මාලාව වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- ඉගෙනුම් පල 1 සඳහා සූදුසු නිදසුන් සපයමින් ශිෂ්‍යයන්ට ගැළපෙන ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරමින් පාඨම සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- නිපුණතා මට්ටම 4.2 අදාළ ව මූලික ඉගෙනුම් පල සඳහා ද සූදුසු ක්‍රමවේදයක් හාවිත කර ඉගෙනුම් අවස්ථා උදා කර දෙන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- ප්‍රහේලිකාවක් හෝ ක්‍රිඩා කාඩ්පත් කට්ටලයක් සකස් කර ප්‍රියතනක ව අභ්‍යන්තර කරණයකට ද යොමු කරවන්න.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 16හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යනය සඳහා :

- <https://www.mathsisfun.com/numbers/ratio.html>
- <https://www.khanacademy.org/math/pre-algebra/rates-and-ratios/proportions/v/introduction-to-ratios-new-hd-version>

ආච්‍රිතුම 1

අභාස පත්‍රිකාව

A කොටස

පෙරේරා මහතා රු. 50 000ක් ද, සිල්වා මහතා රු. 50 000ක් ද යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. වර්ෂයක් අවසානයේ ව්‍යාපාරයෙන් ලද ලාභය වූ රු. 40 000ක මුදල දෙදෙනා අතර සම සේ බෙදා ගැනීම සාධාරණ වේ ද? නොවේ නම් ඊට හේතු මොනවා ද? ඔබේ අදහසට අනුව ලාභය බෙදා විට එක් එක් අයට ලැබෙන ලාභ මුදල සෞයන්න.

B කොටස

අවස්ථාව 1. : ධනුෂ්ක මහතා රු. 50 000ක් ද ප්‍රියන්ත මහතා රු. 75 000ක් ද යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. වර්ෂයක් අවසානයේ දී ව්‍යාපාරයෙන් ලද ලාභය වූ රු. 40 000ක මුදල දෙදෙනා අතර බෙදා ගැනීම

අවස්ථාව 2. : කුමාර මහතා රු. 50 000ක් යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. එය ආරම්භ කර මාස තුනකට පසු ගනෙන්ම මහතා රු. 50 000ක් යොදවා එයට හවුල් විය. ව්‍යාපාරය ආරම්භ කර වර්ෂයක් අවසානයේ ලද ලාභ මුදල වූ රු. 40 000ක මුදල දෙදෙනා අතර බෙදා ගැනීම

අවස්ථාව 3. : ඩුසේන් මහතා රු. 50 000ක් යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කළේ ය. ඊට මාස 3 කට පසු තැනිල් මහතා රු. 75 000ක් යොදවා ඊට හවුල් විය. ව්‍යාපාරය ආරම්භ කර වර්ෂයක් අවසානයේ ලද ලාභය වූ රු. 34 000ක මුදල දෙදෙනා අතර බෙදා ගැනීම

17. සමීකරණ

නිපුණතාව 17 : එදිනෙදා ඒවිනයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා සමීකරණ විසඳීමේ ක්‍රම විධි හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 17.1 : සරල සමීකරණ හාවිනයෙන් ගැටු විසඳයි.

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම :

කිසියම් ගණිතමය ප්‍රකාශන දෙකක සමාන බව දැක්වීමෙන් සමීකරණයක් ගොඩනැගේ. පළමු වන බලයේ එක් අදාළ පදනම් සහිත සමීකරණයක් සරල සමීකරණයක් වේ.

සමීකරණයේ ඇති සම්බන්ධතාව ත්‍යාපත කරන පරිදි අදාළ පදනම් සඳහා ගත හැකි අගයන් සේවීම සමීකරණයක් විසඳීම ලෙස දැක්විය හැකිය. සමීකරණය විසඳීමෙන් ලබාගන්නා අගය සමීකරණයේ මූලය හෙවත් විසඳුම ලෙස හඳුන්වයි.

විජ ගණිතයේ දී පමණක් නොව ගණිතයේ අනෙකුත් තේමා යටතේ ද සමීකරණ හාවිනය බහුල ව සිදු වේ. ගණිතයෙන් බාහිර ව විද්‍යාව, ආර්ථික විද්‍යාව වැනි වෙනත් විෂය ඉගෙනිමේ දී ද සමීකරණ විසඳීම පිළිබඳ දැනුම ඉතා වැදගත් වේ.

$f \text{ and } y = ax + b = c$ ආකාරයේ සහ එක් වර්ගනක් සහිත සරල සමීකරණ ගොඩනැගීම පිළිබඳ අවබෝධය ලබා දීමට අපේක්ෂිත ය. තව ද සංග්‍රහකය භාග ද වන එක් වර්ගනක් සහිත සරල සමීකරණ විසඳීමට සහ ලබාගත් විසඳුම ආදේශ කිරීමෙන් විසඳුමෙහි නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීමටත්, සරල සමීකරණ පිළිබඳ දැනුම උපයෝගී කරගනිමින් ගැටු විසඳීමටත් අවධානය යොමු කර ඇත.

සමීකරණ විසඳීම සඳහා ගැලීම සටහන් මෙන්ම වීඩිය ක්‍රම ද හාවින කළ හැකි ය. සමීකරණ විසඳීම සඳහා ප්‍රත්‍යක්ෂ හාවින කරයි. වර්ගන් සහිත වීඩිය ප්‍රකාශනයක වර්ගන් ඉවත් කිරීමට වර්ගනට පිටතින් ඇති සංඛ්‍යාවෙන් වර්ගන තුළ ඇති සියලු ම පද ගුණකළ යුතු ය. භාගමය සංග්‍රහක සහිත සමීකරණ විසඳීමේ ද පළමුව සංග්‍රහකවල හරයන් ඉවත් කිරීම වචා පහසු වේ. ඒ සඳහා හරයන්හි කුඩා පොදු ගුණාකාරයෙන් ගුණ කිරීම කළ යුතු ය. පසුව ලැබෙන සමීකරණය විසඳා ප්‍රකාශනවල අදාළවල අගය ලබාගත හැකි වේ.

නිපුණතා මට්ටම 17.1 ට අභ්‍යල ඉගෙනුම් පල :

- දෙන ලද දත්ත අනුව $a, b, c \in Q$ හා $a \neq 0$ සූ $ax + b = c$ ආකාරයේ සරල සමිකරණ ගොඩනගයි.
- එක් වරහනක් සහිත සරල සමිකරණ ගොඩනගයි.
- $ax + b = c$ ආකාරයේ සරල සමිකරණ විසඳයි.
- එක් වරහනක් සහිත සමිකරණ විසඳයි.
- විසඳුම, සරල සමිකරණයෙහි ආදේශ කිරීමෙන්, විසඳුමෙහි නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කරයි.
- සරල සමිකරණ පිළිබඳ දනුම යොදා ගනිමින් ගැටුව විසඳයි.

පාර්හාමික වචන මාලාව :

සරල සමිකරණ	-	ඝෑය ඡයාගැස්තුකൾ	-	Simple equations
ගැලීම් සටහන	-	පාය්ස්සර් කොට්ටුප්පතම්	-	Flow chart
අදාළය	-	ජ්‍යාගැස්තුකීයාම	-	Unknown
විසඳුම	-	ත්රේඛ	-	Solution

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 17.1 යටතේ එන පළමුවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංක්‍රෑප දිජ්‍යයන් තුළ සාධනය කරවීම සඳහා කණ්ඩායම තුළ කේවල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි දිජ්‍ය ක්‍රියාකාරකමක් ඇතුළත් නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්න් 40 යි.

ගුණාත්මක යොදුවුම් :

- ඝෑය කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- අදාළයේ සංග්‍රහකය 1ක් වූ සරල සමිකරණ ගොඩනැගීම, විසඳීම පිළිබඳ ව 7 ශේෂීයේ දී උගත් බව සිහිපත් කරන්න.
- එහිදි හඳුනාගත් පරිදි, x නම් සංඛ්‍යාවට 5ක් එකතු කළ විට උත්තරය 8යි යන ප්‍රකාශයට අදාළ ව $x \rightarrow \boxed{+5} x + 5$ ලෙස ගැලීම් සටහන ලියු ආකාරයේ සාකච්ඡා කරන්න.
- අදාළයක් ප්‍රාථමික සංඛ්‍යාවකින් ගුණ වීම ඇතුළත් සරල සමිකරණ ගොඩනැගීම පිළිබඳ ව මෙම පාඨමෙන් අධ්‍යයනය කරන බව දනුම් දී පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

ජාඩම සංවර්ධනය :

- x නම් සංඛ්‍යාව 5න් ගුණ කරන්න යන උපදෙසට අනුව ලැබෙන වීඩිය ප්‍රකාශනය $x \times 5$ බවත් එය $5x$ ලෙස ලියනු ලබන බවත් සාකච්ඡා කරන්න.
- ශිෂ්‍යයන් කණ්ඩායම් කර කෙශවල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ශිෂ්‍ය කාර්ය පත්‍රිකාව ලබා දී ශිෂ්‍යයන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- ක්‍රියාකාරකම අවසානයේ ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම් සකස් කළ උත්තර පත්‍රය ප්‍රදානය කරමින් නිරවද්‍යතාව පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- සංඛ්‍යාවක් 5න් ගුණකර 3ක් අඩු කළ විට ලැබෙන උත්තරය සඳහා අදින ලද ගැලීම් සටහනක් පහත දැක්වේ.
සංඛ්‍යාව 2 නම්,

$$\xrightarrow{2} \boxed{\times 5} \xrightarrow{10} \boxed{-3} \longrightarrow 7$$

එම් අනුව පහත ගැලීම් සටහන්වල හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

$$\xrightarrow{3} \boxed{\times 5} \longrightarrow \boxed{-3} \longrightarrow 12$$

$$\xrightarrow{7} \boxed{\times 5} \longrightarrow \boxed{-3} \longrightarrow \dots\dots\dots$$

$$\xrightarrow{10} \boxed{\dots} \longrightarrow \boxed{\dots} \longrightarrow \dots\dots\dots$$

$$\xrightarrow{x} \boxed{\dots} \longrightarrow \boxed{\dots} \longrightarrow \dots\dots\dots$$

- " x නම් සංඛ්‍යාව 5න් ගුණකර 3ක් අඩු කළ විට උත්තරය 32 ය යන්න සඳහා ගැලීම් සටහන භාවිතයෙන් ලබාගත් වීඩිය ප්‍රකාශනය හා පිළිතුර, සම්කරණයක් ලෙස ලියන්න.

එම් අනුව පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රකාශවලට අදාළ සම්කරණ ගොඩනගා ලියන්න.

- x නම් සංඛ්‍යාව 3න් ගුණකර, එයට 5ක් එකතු කළ විට, උත්තරය 23ක් වේ.
 - a නම් සංඛ්‍යාවේ දෙගුණයට, 7ක් එකතු කළ විට උත්තරය 15ක් වේ.
 - p නම් සංඛ්‍යාවේ පස් ගුණයෙන්, 10ක් අඩු කළ විට, උත්තරය 30ක් ලැබේ.
 - y නම් සංඛ්‍යාව 2 න් බෙදා, 3ක් එකතු කළ විට, උත්තරය 8ක් ලැබේ.
 - m නම් සංඛ්‍යාව 3න් ගුණකර, එය 15න් අඩු කළ විට, උත්තරය 2 වේ.
- කෙශවලව ලබාගත් පිළිතුරු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කර කණ්ඩායම් සඳහා පොදු උත්තර පත්‍රයක් සකස් කරන්න.
 - කණ්ඩායම් නිමැවුම පත්‍රයට ඉදිරිපත් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දෙන ලද උපදෙස්වලට අනුව ගැලීම් සටහන් ලියා දක්වයි.
- ගැලීම් සටහන්වලින් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය සහ එහි පිළිබුර සම්බන්ධකර සම්කරණයක් ගොඩනගයි.
- දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශවලට අදාළ ව සම්කරණ ගොඩනගයි.
- දෙනු ලබන ප්‍රකාශයක්, සම්කරණයක් ලෙස ලියා දැක්වීම පහසු බව පිළිගනියි.
- සහයෝගයෙන් හා කාර්යක්ෂම ව කණ්ඩායම තුළ කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි 17 පාඨමෙහි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

අවධානයට..

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 17.1 හි අනුලත් 2, 3, 4, 5 සහ 6 යන ඉගෙනුම්පල ගිජ්‍යායන් තුළ සාධනය කරවීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාකාරකම් සහ අභ්‍යාස සකස්කර ප්‍රියජනක තුම්බේද අනුගමනය කරමින් ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි 17හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිභාශක සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=KyHvVJWjW6Y>
- <http://www.youtube.com/watch?v=RGbA2IyJILY>
- <http://www.youtube.com/watch?v=W254ewkkMck>
- http://www.youtube.com/watch?v=bAUT_Pux73w
- <http://www.youtube.com/watch?v=pPqPj8CAPvl>
- <http://www.youtube.com/watch?v=DplUpe3oyWo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=0Ulrs9BgCS8>
- <http://www.youtube.com/watch?v=roHvNNFXr4k>
- <http://www.youtube.com/watch?v=xKH1Evwu150>
- <http://www.youtube.com/watch?v=f15zAOPhSek>
- <http://www.youtube.com/watch?v=cGS0vihzSlc>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1c5HY3z4k8M>
- <http://www.youtube.com/watch?v=zKotuhQWIRg>
- http://www.youtube.com/watch?v=eTSVTTg_QZ4
- <http://www.youtube.com/watch?v=DqeMQHomwAU>
- <http://www.youtube.com/watch?v=9DxrF6Ttws4>
- <http://www.youtube.com/watch?v=tuVd355R-OQ>
- <http://www.youtube.com/watch?v=XoEn1LfVoTo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=h9ZgZimXn2Q>
- <http://www.youtube.com/watch?v=PL9UYj2awDc>
- <http://www.youtube.com/watch?v=CJyVct57-9s>
- http://www.youtube.com/watch?v=a5uNoOnEy_A

18. ප්‍රතිශත

නිපුණතාව 05 : තුනත ලෝකයේ සාර්ථක ලෙස ගනුදෙනු කිරීම සඳහා ප්‍රතිශත යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 5.1: හාග, අනුපාත හා ප්‍රතිශත අතර සම්බන්ධතාව ගොඩනගයි.

නිපුණතා මට්ටම 5.2: ප්‍රතිශත ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳුයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම :

තුනත ලෝකයේ සාර්ථක ලෙස ගනුදෙනු කිරීම සඳහා ප්‍රතිශත යොදා ගනියි. හරය 100 වන හාගයක්, ප්‍රතිශතයක් වේ. ප්‍රතිශතයක් ලියා දැක්වීමේ

$\frac{1}{100}$ සංඛ්‍යා යොදාන බවත් එය හාගයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමේ දී

ලෙස යොදාගන්නා බවත් පැහැදිලි කිරීම මෙම කොටසින් අපේක්ෂා කෙරේ. එමෙන් ම අනුපාතයක් ද, ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්විය හැකි බවත් එසේ දැක්වීමේ දී අනුපාතය පළමුව හාගයක් කර එම හාගය හරය 100 වන තුළු හාගයකට හරවා ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්විය යුතු බව පැහැදිලි ව ගිහුවයන් තුළ තහවුරු කළ යුතු යි. තවද ප්‍රතිශතයක් අනුපාතයක් ලෙස දැක්වීම ද මෙම කොටසින් අපේක්ෂා ය. රාජියකින් කිසියම් ප්‍රතිශතයක් ගණනය කිරීම, ප්‍රතිශතයක් දුන් විට එය අයත් රාජියේ අගය සෙවීම හා ප්‍රතිශතයක් අනුපාතයක් ලෙස ලියා දැක්වීම පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ද මෙම කොටසින් අපේක්ෂා ය.

නිපුණතා මට්ටම 5.1 ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

1. ප්‍රතිශතයකට අයත් මූලික ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමින් හාග, ප්‍රතිශත ලෙස ලියා දැක්වයි.
2. ප්‍රතිශත, හාග ලෙස ලියා දැක්වයි.
3. අනුපාතයක්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලියා දැක්වයි.
4. ප්‍රතිශතයක්, අනුපාතයක් ලෙස ලියා දැක්වයි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

ප්‍රතිශත	- සත්‍යාත්මක	- Percentages
අනුපාතය	- බිජිතම්	- Ratio
හාග	- පිළිගියා පිළිගියා	- Fractions

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 5.10 අදාළ ඉගෙනුම් පල 1 හා 2 ගිණුයන් තුළ තහවුරු වූ පසු ඉගෙනුම් පලය 3 කරා ගිණුයන් ගෙන යැම සඳහා ක්‍රීයාකාරකමක් ඇසුරින් සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දක්වේ.

කාලය : මිනින්න් 40 දි.

ගුණාත්මක යොදුවුම් :

- විශාලිත ව සකස් කර ගත් (10×10) කොටු ජාලකයක් (අමුණුම 1හි පරිදි)
- ගිණු කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- විශාලිත කොටු ජාලකය ගිණුයන් වෙත ප්‍රදර්ශනය කරමින් ජාලකයේ එක් කොටුවකින් පෙන්නුම් කරන හායය $\frac{1}{100}$ ලෙස පෙන්වන්න.
- ජාලකයෙන් $\frac{1}{4}$ පංගුවක් පෙන්නුම් කරන ප්‍රදේශය මුළු ජාලකයේ කොටු ගණනින් $\frac{25}{100}$ ලෙස ද
- $\frac{25}{100}$ ත් $\frac{1}{4}$ ත් අතර සම්බන්ධතාව $\frac{1 \times 25}{4 \times 25} = \frac{25}{100}$ බව තුළා හාග ඇසුරෙන් දැක්වීම ද
- $\frac{25}{100}$ හායය, අනුපාතයක් ලෙස 25:100 ලෙස ලියා දැක්වීම ද
- $\frac{25}{100}$ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 25% ලෙස ලියා දැක්වීම ද ගිණුයන් සමග කරන සාකච්ඡාවක් මගින් සිහිපත් කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- ගිණුයන් පූදුසූ පරිදි ක්‍රීයාකාරකම්වලට වෙන් කරන්න.
- සැම ක්‍රීයාකාරකමකට ම කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත බැඟින් බෙදා දී ගිණුයන් ක්‍රීයාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- ගිණුයන් ක්‍රීයාකාරකමෙහි නිරත වීමෙන් පසු, ක්‍රීයාකාරකමේ අදහස් විමසා අනුපාතයක්, ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලියා දැක්වන ආකාරය නැවත සිහිපත් කර උගත් විෂය සංකාල්පය තහවුරු වී ඇති දිය බැලීමට අමතර අභ්‍යාසවල යොදවන්න.

ඁිජ්‍යන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

සමන්

$\frac{3}{5}$

ගණ්ඩ්

$\frac{3}{5} \times \frac{20}{5 \times 20}$

මොහොමධි

$\frac{60}{100}$

• ඉහත දක්වා ඇති රුප සටහනින් පෙන්වනුයේ වෙළෙදන් තිබේනෙකුගේ මුද්‍රවල ඇති අමු අඟ ගෙවී සහ ඉදුණු අඟ ගෙවී අතර අනුපාතය යි. එම දත්ත ඇසුරැකරගතිම්න් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

සමන්	ගණ්ඩ්	මොහමධි
1. වෙළෙදන් ලග ඇති ඉදුණු අඟ සහ අමු අඟ අතර අනුපාතය	$\frac{3}{5}$	$\frac{6}{10}$
↓	↓	↓
2. අනුපාතය, භාගයක් ලෙස	$\frac{3}{5}$	$\frac{6}{10}$
↓	↓	↓
3. හරය 100 වන කුලය භාගයක් ලෙස සකස් කිරීම	$\frac{3 \times 20}{5 \times 20}$	$\frac{.... \times}{.... \times}$
↓	↓	↓
4. හරය 100 වන කුලය භාගයක් ලෙස	$\frac{60}{100}$	$\frac{....}{....}$
↓	↓	↓
5. ප්‍රතිශතයක් ලෙස	60%	$\frac{....}{....}$

- වෙළඳුන් ලත ඇති අමු අං සහ ඉදුනු අං අතර අනුපාතය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලියා දැක්වීමේ දී මබ අනුගමනය කළ පියවර පිළිබඳ මබ කණ්ඩායමේ අදහස් ලියන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- අනුපාත, ප්‍රතිශත ලෙස ලියා දැක්වයි.
- එදිනේදා ජීවිතයේදී අනුපාත, ප්‍රතිශත ලෙස ලියා දැක්විය යුතු අවස්ථා ඇති බව පිළිගනියි.
- අනුපාත, ප්‍රතිශත අතර සම්බන්ධතා දකින්න ගැටලු විසඳයි.
- කණ්ඩායම් තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- කණ්ඩායම් තුළ අදහස් නිවැරදිව ප්‍රකාශ කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 18හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණකා මට්ටම 5.2 යටතේ වන ඉගෙනුම් පල 40 අදාළ විෂය සංකල්පය සාධනය සඳහා සූදුසු ක්‍රමවේදයක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

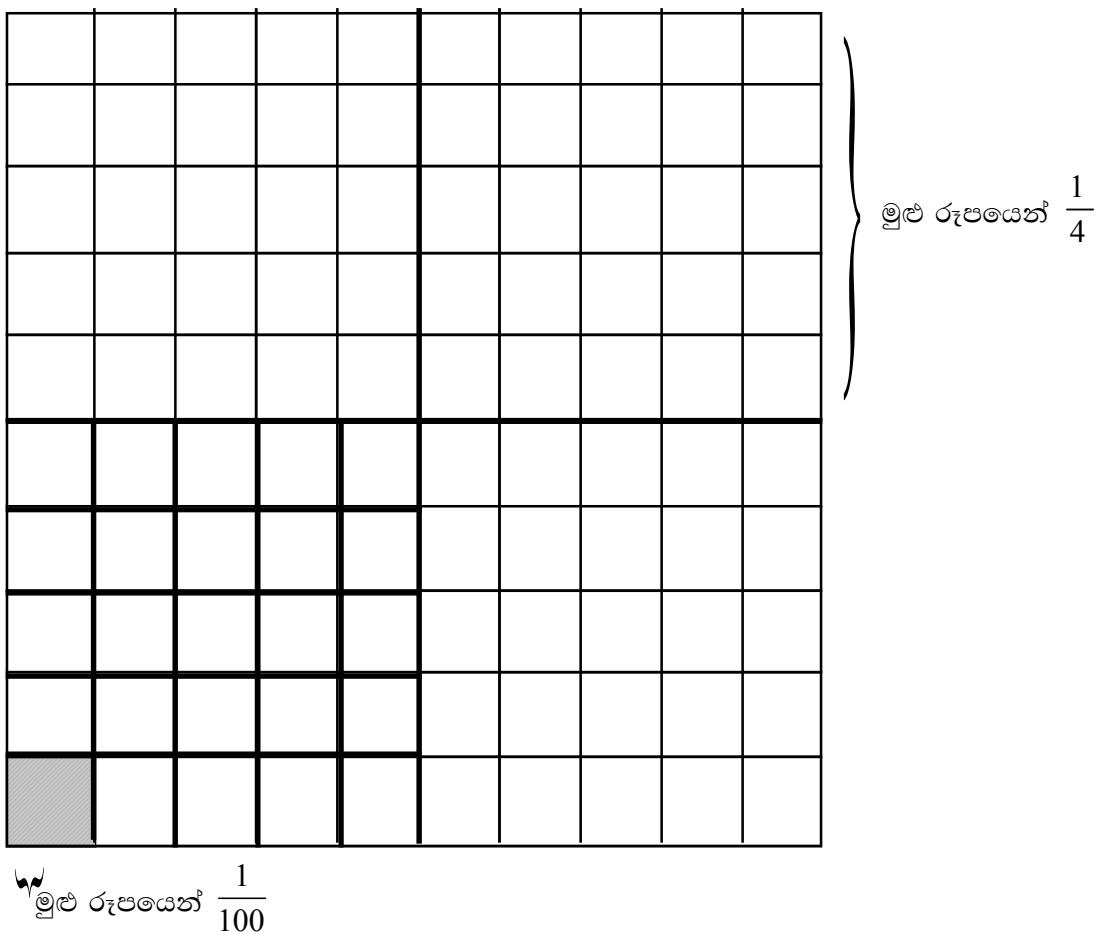
තක්සේරුව හා අභයීම:

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 18හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිපුර පරිශීලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=FSpSrZQzzVs>
- <http://www.youtube.com/watch?v=xEDnwEOOf7Y>
- <http://www.youtube.com/watch?v=JaScdH47PYg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=AjYil74WrVo>
- <http://www.youtube.com/watch?v=Llt-KkHugRQ>
- http://www.youtube.com/watch?v=SpE4hQ8D_o
- http://www.youtube.com/watch?v=4oeolOan_h4
- <http://www.youtube.com/watch?v=TvSKeTFsaj4>
- <http://www.youtube.com/watch?v=N4kDzoQ0ngY>
- http://www.youtube.com/watch?v=DAikW24_O0A
- <http://www.youtube.com/watch?v=d1oNF88SAGg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1LtBcfk1uHg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=LRKMoqrMbGw>
- <http://www.youtube.com/watch?v=gKywkLHV6Ko>
- <http://www.youtube.com/watch?v=-IUEWEpmlo>

19. කුලක

නිපුණතාව 30 : එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු පහසුකර ගැනීම සඳහා කුලක ආශ්‍රිත මූලධර්ම හසුරුවයි.

නිපුණතා මට්ටම 30.1 : කුලක ආශ්‍රිත විවිධ සම්බන්ධතා විග්‍රහ කරයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 04

හඳුන්වීම :

කිසියම් අවයවයක්, දෙන ලද කුලකයකට අයත් බව දැක්වීමට ඇත්තෙක් සංකේතය ද අවයවයක්, දෙන ලද කුලකයකට අයත් නොවන බව දැක්වීමට ඇත්තෙක් සංකේතය ද කුලක හාජාව හැසිරවීමේදී හාවිත කරයි.

අහිඟුනාස කුලකයක් යනු කිසිම අවයවයක් නොමැති කුලකයක් වන අතර එය \emptyset හෝ { } යන්නෙන් සංකේතවත් කරයි.

A නම් කුලකයක අවයව සංඛ්‍යාව දැක්වීමට සඳහා $n(A)$ යන සංකේතය හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 30.1 ට අභ්‍යාල ඉගෙනුම් පල :

1. අවයවයක්, දෙන ලද කුලකයකට අයත් වන බව දැක්වීමට ඇත්තෙක් සංකේතය හාවිත කරයි.
2. අවයවයක්, දෙන ලද කුලකයකට අයත් නොවන බව දැක්වීමට ඇත්තෙක් සංකේතය හාවිත කරයි.
3. අහිඟුනාස කුලකය යන්න නිදසුන් සහිත ව විස්තර කරයි.
4. අහිඟුනාස කුලකය දැක්වීමට \emptyset හෝ { } යන සංකේත හාවිත කරයි.
5. A නම් කුලකයක අවයව සංඛ්‍යාව දැක්වීමට $n(A)$ සංකේතය හාවිත කරයි.
6. කුලක අංකන ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳයි.

පරිභාෂ්ක වචන මාලාව :

කුලකය	- තොටො	- Set
අහිඟුනාස කුලකය	- බෙවුන් තොටො	- Null set
අවයව	- මුළකම	- Elements
කුලකයක අවයව සංඛ්‍යාව	- මුළකන්කளින් ගණනිකක	- Number of elements of a set

පාඨම් සැලැසුම-සඳහා උපදෙස් :

නිපුණකා මට්ටම 30.1ට අදාළ ඉගෙනුම් පල 1 හා 2 ට අදාළ විෂය සංකල්ප තහවුරු වූ එසු ඉගෙනුම් පල 3, 4, 5 හි ඇතුළත් විෂය සංකල්ප ශිෂ්‍යයන් තුළ ගොඩ නැගීම සඳහා යුගල ක්‍රියාකාරකමක් සහ දේශන සාකච්ඡා ක්‍රමය ඇසුරින් සකස් කළ නිදිරිගකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්දූ 40 දි

ගුණාත්මක යෙදුවම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- කුලක අංකනය සිහිපත් කරන්න. සගල වරහන් තුළ කුලකයක අවයව ලිවීම නිදුසුනක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- ශිෂ්‍යයන් යුගල කර කාර්ය පත්‍රිකා බෙදා දී ඔවුන් කාර්යයෙහි නිරත කරවන්න.
- අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙමින් සාර්ථකව කාර්යයෙහි නියැලීමට මග පෙන්වන්න. වගුවෙහි අවසාන තීරුව ගරු උපදෙස් ලැබුණු එසු සම්පූර්ණ කළ යුතු බව පවසන්න.
- ශිෂ්‍ය කාර්යය අවසන් වූ එසු පහත කරුණු මතු වන පරිදි ඔවුන් සමග සාකච්ඡාවක නිරතවන්න.
- අභිජුනා කුලකය යනු කිසිම අවයවයක් නොමැති කුලකය බවත් අභිජුනා කුලකය ඇ හෝ { } ලෙස සංකේතවත් කරන බව පැහැදිලි කරන්න.
- { 0 } යනු අභිජුනා කුලකයක් නොවන බව ශිෂ්‍යයන් තුළ තහවුරු කරන්න.
- අභිජුනා කුලක සඳහා {0 ත් 5ත් අතර ඇති 10හි ගුණාකාර} වැනි ගණීතමය උදාහරණ ශිෂ්‍යයන්ගෙන් විමසන්න.
- A නම් කුලකයේ අවයව සංඛ්‍යාව දැක්වීමට $n(A)$ සංකේතය භාවිත කරන බව පවසන්න.

- වගුවෙහි නිවැරදි පිළිතුරු හිජ්‍යයන් සමඟ සාකච්ඡා කරන්න.

ඉහළයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව

- පහත සඳහන් කුලකවල අවයව පිළිබඳ ව සලකා බලමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
1. A = දේශීන්නේ පාට කුලකය
 2. B = 1 සහ 10 අතර පිහිටි 2හි ගුණාකාර කුලකය
 3. C = 5ත් 10ත් අතර පිහිටි 10හි ගුණාකාර කුලකය
 4. D = ඉංග්‍රීසි හෝ සියේ මුල් අකුරු දහයෙන් යුත් කුලකය
 5. E = 13573 යන සංඛ්‍යාව ලිවීමට හාවිත කරන ඉරටිට ඉලක්කම් කුලකය
 6. F = -1 ත් 1 ත් අතර පිහිටි නිඩිල කුලකය
 7. G = 10ට අඩු දන පූර්ණ සංඛ්‍යා කුලකය
 8. H = 2468 සංඛ්‍යාව ලිවීමට හාවිත කරන ඔත්තේ ඉලක්කම් කුලකය
 9. I = 'රන් රඹුටන්' යන වචනය ලිවීමට හාවිත වන අකුරු කුලකය
 10. J = 1 ත් 2 ත් අතර පිහිටි පූර්ණ සංඛ්‍යා කුලකය
 11. K = 2ට අඩු ප්‍රථමක සංඛ්‍යා කුලකය

කුලකය	සගල වරහන තුළ අවයව ලිවීම	අවයව සංඛ්‍යාව	අවයව සංඛ්‍යාව සංක්තය පැසුරෙන්
1. A	A = {දම්, ඉන්ඩියෝ, කොල, නිල්, කහ, තැඹිලි, රතු}	7	$n(A) = 7$
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			

- ඔබට ලැබුණු කුලක අතරෙහි අවයව කිසිවක් නොමැති කුලක තිබේ ද?
- එම කුලක වෙන් කර ලියන්න.

- මෙම කුලක සඳහා විශේෂ නමක් යෝජනා කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක
- වචනයෙන් විස්තර කර ඇති කුලකයක අවයව සැගල වරහන් තුළ ලියමින්, එහි අවයව සංඛ්‍යාව ලියා දක්වයි.
- දෙන ලද කුලක සමූහයක් අතුරෙන් අවයව කිසිවක් නොමැති කුලක වෙන් කර දක්වයි.
- අවයව කිසිවක් නොමැති කුලකය, අහිඟුනා කුලකය ලෙස පිළිගනියි.
- අහිඟුනා කුලකය සංකේත මගින් ලියා දක්වයි.
- කුලකයක අවයව සංඛ්‍යාව සංකේත මගින් ලියා දක්වයි.
- කණ්ඩායම තුළ උද්යෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 19හි අදාළ අභයාස වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍රනය සඳහා :

- https://www.khanacademy.org/math/probability/independent-dependent-probability/basic_set_operations/e/basic_set_notation
- <https://www.mathsisfun.com/sets/sets-introduction.html>

20. වර්ගජලය

නිපුණතාව 8 : වර්ගජලය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් සීමිත ඉඩකඩ ප්‍රශනස්ථ මට්ටමින් ප්‍රයෝගනයට ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 8.1 පරිසරයේ ඇති සංයුත්ත තල රැපවල වර්ගජලය සෞයමින් ඒවාට වෙන් කර ඇති ඉඩ ප්‍රමාණ පිළිබඳ විමසිලිමන් වෙයි.

නිපුණතා මට්ටම 8.2 විවිධ සහ වස්තුවල පෘෂ්ඨ වර්ගජලය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් දෙනික අවශ්‍යතා සපුරා ගනියි.

කාලවිපේද සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වම :

මායිමකින් වට්ටී ඇති පෘෂ්ඨයක ඉඩ ප්‍රමාණය එහි වර්ගජලය සි. එහි මිනුම් සෙනට් මිටර්වලින් දී ඇති විට වර්ගජලය මැතිමේ ඒකකය වර්ග සෙනට් මිටර (cm^2) දී මිනුම් මිටර්වලින් දී ඇති විට වර්ගජලය මැතිමේ ඒකකය වර්ග මිටර (m^2) දී වේ.

පැත්තක දිග ඒකක a වූ සමවතුරසුයක වර්ගජලය A නම් $A =$ වර්ග ඒකක a^2 දී දිග, ඒකක a හා පළල ඒකක b වූ සාපුරුණුසුයක වර්ගජලය $A =$ වර්ග ඒකක $a \times b$ දී භාවිත කර සමවතුරසුක සහ සාපුරුණුසුයක වර්ගජලය සේවිය හැකි ය.

සාපුරුණුණි ත්‍රිකෝණයක වර්ගජලය සාපුරුණුණය අඩංගු පාද, බද්ධ පාද වන සේ අදි සාපුරුණුණුයේ වර්ගජලයෙන් හරි අඩකි. මිනැම ත්‍රිකෝණයක වර්ගජලය,

$$\frac{1}{2} \times \text{ආධාරකය} \times \text{ලම්බ උස යන සූත්‍රය} \text{ භාවිත කර සෞයා ගැනීමට මෙහිදී}$$

අවධානය යොමු කර ඇත. ඒ අනුව ත්‍රිකෝණයක ආධාරකය හා ලම්බ උස දී ඇති විට වර්ගජලය සේවිම ද වර්ගජලය සමඟ ආධාරකයේ දිග හෝ ලම්බ උස දී ඇති විට අනෙක් මිනුම් ගණනය කිරීම ද මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

එසේම, ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු, සාපුරුණුණුසු යන තල රැපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනස් වර්ගවල හැඩා දෙකක් සංයුත්ත විමෙන් සැදෙන සංයුත්ත තල රැපවල වර්ගජලය සේවිමට ද මෙහි දී අවධානය යොමුකර ඇත. සංයුත්ත තල රැපය සුදුසු පරිදි ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු හෝ සාපුරුණුණුසුවලට වෙන් කර එම එක් එක් තල රැපයේ වර්ගජලය ලබාගත හැකි ය.

තවද සනකයක හා සනකාභයක පෘෂ්ඨ වර්ගජලය සේවිම ද මෙහි දී අපේක්ෂිත ය. සනකයක සමාන මුහුණත් හයක් නිවේ. සනකයේ මූල පෘෂ්ඨ වර්ගජලය පහසුවෙන් සේවිමට එක් මූහුණතක වර්ගජලය හයෙන් ගුණ කිරීමෙන් ලබාගත හැකි ය. සනකාභයක එක සමාන මුහුණත් දෙක බැඟින් එවැනි මුහුණත් යුගල් තුනක් ඇත. සනකාභයක එකිනෙකට වෙනස් මුහුණත් තුනෙහි වර්ගජලවල එකතුව දෙකෙන් ගුණකිරීමෙන් මූල පෘෂ්ඨ වර්ගජලය ලබාගත හැකි වේ. දිග, පළල හා උස පිළිවෙළින් a, b හා c වූ සනකාභයක පෘෂ්ඨ වර්ගජලය $2(ab+bc+ca)$ මගින් ලැබේ.

නිපුණතා මට්ටම 8.1 ට අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. සාපුෂ්කේර්ණාසුයක වර්ගේලය ඇසුරෙන් සාපුෂ්කේර්ණී ත්‍රිකේර්ණයක වර්ගේලය සොයයි.
2. ඔහුම ත්‍රිකේර්ණයක වර්ගේලය, $\frac{1}{2} \times$ ආඩාරකය \times ලම්බ උස මගින් ලබාගත හැකි බව පිළිගනියි.
3. සූත්‍රය භාවිතයෙන් ත්‍රිකේර්ණයක වර්ගේලය සොයයි.
4. ත්‍රිකේර්ණයක වර්ගේලය ආස්‍රිත ගැටුප විසඳයි.
5. සංයුත්ත තල රුපයක වර්ගේලය සෙවීමේ දී එය සුදුසු පරිදි කොටස්වලට වෙන් කර ගතයුතු බව පිළිගනියි.
6. ත්‍රිකේර්ණය, සමවතුරසු, සාපුෂ්කේර්ණාසු යන තල රුපවලින් එක ම වර්ගයෙන් හෝ වෙනස් වර්ගවල හැඩ දෙකක් සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන තල රුපවල වර්ගේලය සොයයි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

වර්ගේලය	- පර්ප්පෘඩ	- Area
ත්‍රිකේර්ණය	- මුක්කොණී	- Triangle
සාපුෂ්කේර්ණී ත්‍රිකේර්ණය	- ජේංකොණී මුක්කොණී	- Right triangle
ආඩාරකය	- ආඩ	- Base
උව්වය	- ඔයරම	- Altitude
සාපුෂ්කේර්ණාසුය	- ජේව්වකම්	- Rectangle
සමවතුරසුය	- සතුරම්	- Square
සනකය	- සතුරමුකි	- Cube
සනකාභය	- කන්ටුරු	- Cuboid
සංයුත්ත සනවස්තු	- කුට්ටුත්තින්මංකල්	- Compound Solids

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 8.1 හි ඇතුළත් පළමුවන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්පය සිංහයන් තුළ ගොඩනැගීම අරමුණු කරගනිමින් ගුරු මග පෙන්වීම යටතේ කණ්ඩායම තුළ සිදු කළ හැකි කේවල ක්‍රියාකාරකමක් ආස්‍රිත නිදර්ශකයක් පහත දක්වේ.

කාලය : මෙනින්න 40 ඩී

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවහි ඇති සාපුෂ්කේර්ණී ත්‍රිකේර්ණවල සඳහන් මිනුම්වලට අදාළ ව සන කාඩ්බුඩ්වලින් කපාගන්නා ලද සාපුෂ්කේර්ණී ත්‍රිකේර්ණ කට්ටල (කණ්ඩායමට එක බැඟින්)

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්

ගුරුච්චරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- කළුලැල්ලේ ඇදි සමවතුරසු සහ සාපුරුණුපූවල දළ සටහන් කිහිපයක වර්ගේලය සෞයන්න.
- සමවතුරසුයක, සාපුරුණුපූයක විකර්ණ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.
- විකර්ණයක් මගින් සාපුරුණුපූය සමාන කොටස් දෙකකට වෙන් වන බව සාකච්ඡා කරන්න. එවිට ලැබෙන ත්‍රිකෝණ දෙක සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ බව යිෂායන්ගෙන් ලබා ගන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

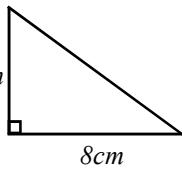
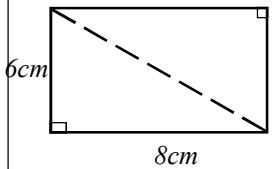
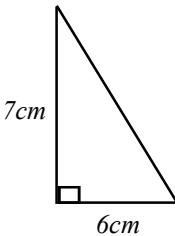
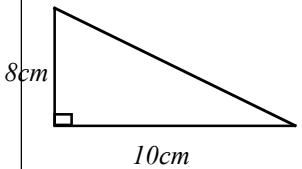
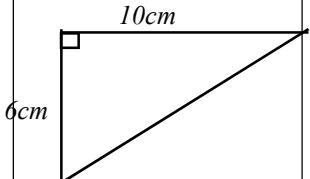
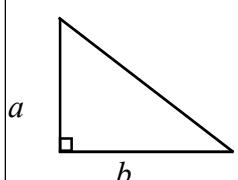
- යිෂායන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම්වලට වෙන් කරන්න.
- සකස් කරගත් තල රුප කට්ටලය හා කාර්ය පත්‍රිකාව බැඟින් එක් එක් කණ්ඩායම් වෙත ලබා දී යිෂායන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- යිෂා ක්‍රියාකාරකම් අවසන් වූ පසු ලබාගත් ප්‍රතිඵල පිළිබඳ යිෂායන්ගෙන් විමසන්න.
- යිෂා අනාවරණ ඇසුරු කරගනිමින්, සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගේලය, සාපුරුණුණී අවංග පාද දෙකක් ගුණිතයෙන් හරි අඩක් බව මතු කර ගන්න.

යිෂායන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

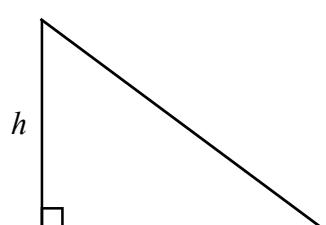

මෙබේ කණ්ඩායමට ලැබුණු සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ අඩංගු ත්‍රිකෝණ කට්ටලයෙන් එක සමාන සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ දෙකක් තොරාගන්න. එම ත්‍රිකෝණ සමජාත කිරීමෙන් ත්‍රිකෝණ දෙක සමාන බව තහවුරු කරගන්න.

- එම සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ දෙක භාවිත කර සාපුරුණුපූයක් සකස් කරන්න.
- සාදාගත් සාපුරුණුපූයයේ වර්ගේලය ගණනය කරන්න.
- සාදාගත් සාපුරුණුපූයයේ වර්ගේලය ඇසුරින් එක් සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගේලය ලබාගන්න.
- වෙනත් සමාන සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ යුගලයක් තොරා ගෙන ඉහත ආකර්යට ම සමජාත කර බැලීමෙන් ත්‍රිකෝණ දෙක සමාන බව තහවුරු කරගන්න. එය භාවිතයෙන් සාපුරුණුපූයක් සකස් කර එහි වර්ගේලය ගණනය කර එමගින් සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගේලය ගණනය කරන්න.
- සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණයක සාපුරුණුණයට සම්බන්ධ පාදවල දිග භාවිතයෙන් සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණයේ වර්ගේලය ලබා ගැනීමට සම්බන්ධතාවක් ලියන්න.
- සාපුරුණුණී ත්‍රිකෝණ ඇසුරෙන් සාපුරුණුපූ සකස් කරමින් එක් එක්

සාජ්‍යකෝෂී ත්‍රිකෙෂණය	සාජ්‍යකෝෂාපුය	සාජ්‍යකෝෂාපුයේ වර්ගලීලය	සාජ්‍යකෝෂී ත්‍රිකෙෂණයේ වර්ගලීලය
			
			
			
			
			

•

සාජ්‍යකෝෂාපුය සකස් කිරීමෙන් තොර ව ඉහත සාජ්‍යකෝෂී ත්‍රිකෙෂණයේ වර්ගලීලය සඳහා සම්බන්ධතාවක් ගොඩනගන්න.

සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඝලය සොයමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- එක සමාන සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණ දෙකක් හාවිතයෙන් සාපුරුකෝණාපුයක් සකස් කරයි.
- සාපුරුකෝණාපුයේ වර්ගඝලය ගණනය කරයි.
- සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගඝලය, රේට අදාළ සාපුරුකෝණාපුයේ වර්ගඝලයෙන් හරි අඩක් බව පිළිගනියි.
- සාපුරුකෝණී ත්‍රිකෝණයක වර්ගඝලය, සාපුරුකෝණය අඩංගු පාද දෙකක් ගැනීතයෙන් හරි අඩක් වේ යන සම්බන්ධතාව ගොඩනගයි.
- කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 20හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 8.1ට අදාළ ඉගෙනුම් පල 2 සිට 6 දක්වා වූ විෂය සංක්ලේෂ සාධනය සඳහා සුදුසු ගුරු ආදර්ශන සහිත ත්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- නිපුණතා මට්ටම 8.2ට අදාළ ඉගෙනුම් පල සාධනය සඳහා ද සුදුසු ක්‍රමවේද සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා ඇගයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 20 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිභාශා සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=kqqmJiJez6o>
- <http://www.youtube.com/watch?v=YOYQys52sPs>
- <http://www.youtube.com/watch?v=YTRimTJ5nX4>
- <http://www.youtube.com/watch?v=UKQ65tilQ6o>
- <http://www.youtube.com/watch?v=LoaBd-sPzkU>
- http://www.youtube.com/watch?v=b8q6i_XPyhk
- <http://www.youtube.com/watch?v=7S1MLJOG-5A>
- <http://www.youtube.com/watch?v=vWXMDIazHjA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=vaOXkt7uuac>
- <http://www.youtube.com/watch?v=BJSk1joCQsM>
- <http://www.youtube.com/watch?v=l9eLKDbc8og>

21. කාලය

නිපුණතාව 12 : වැඩ ලෝකයේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා කාලය කළමනාකරණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 12.1 : පාරීවියේ තුම්ණය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් ඉන් ඇති වන ප්‍රතිඵල විමසයි.

නිපුණතා මට්ටම 12.2 : විශිෂ්ට රටවල වේලාව වෙනස් වීම පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරමින් එම රටවල සාපේක්ෂ පිහිටීම සෞයයි.

කාලවිපේශී සංඛ්‍යාව : 06

හැඳුන්වීම :

පාරීවිය ගෝලාකාර හැඩයක් ගති. එය සිරසට $23\frac{1}{2}^{\circ}$ ක ආතතියකින් සෞරගුහ මණ්ඩලයේ පිහිටා ඇත. සිය අක්ෂය වටා තුම්ණය වෙමින්, සූර්යයා වටා ද පරිතුම්ණය වන පාරීවියට තම අක්ෂය වටා එක් තුම්ණයක් සඳහා පැය 24 ක් ද, සූර්යයා වටා පරිතුම්ණයට දින 365 පැය 5 මිනිත්තු 48 තත්පර $47\frac{1}{2}$ ගත වේ. සමකය නම් මන්කල්පිත රේඛාවකින් උත්තර හා දක්ෂීය අර්ධගෝල ලෙස පාරීවි ගෝලය වෙන් වේ. මෙම සමකයට සමාන්තර ව පිහිටන රේඛා අක්ෂාංශ නම් වේ. පාරීවියේ උත්තර බැවුයේ සිට දක්ෂීය බැවුයට ඇදි මන්කල්පිත රේඛා දේශාංශ සි. එංගලන්තයේ මිනිච් නගරය හරහා වැට් ඇති දේශාංශ රේඛාව 0° ලෙස සලකා ඉන් දෙපසට නැගෙනහිර හා බටහිර දේශාංශ හඳුන්වා ඇත. මෙම 0° රේඛාව මිනිච් මධ්‍යහ්න රේඛාව (GMT) ලෙස හැඳින්වේ. මෙම අක්ෂාංශ හා දේශාංශ මගින් රටක පිහිටීම විස්තර කරයි. පාරීවියට තම අක්ෂය වටා තුම්ණය වීමට පැය 24 ක් ගතවන නිසා, එක් දේශාංශකයක් තුම්ණය වීමට මිනිත්තු $\frac{24 \times 60}{360} = 4$ ක් ගත වේ.

මිනිච් මධ්‍යහ්න රේඛාවෙන් දෙපසට $7\frac{1}{2}^{\circ}$ බැගින් ගනිමින් වෙන් කරන ලද 15° ක තිරුවක් 0 කාල කළාපය ලෙස ගෙන ඉන් නැගෙනහිරට හා බස්නාහිරට +1, +2, +3 හා -1, -2, -3, ලෙස +12 හා -12 තෙක්, කාල කළාප වෙන් කර ඇත. දේශාංශ 1° ට මිනිත්තු 4ක් අයත් වන නිසා කාල කළාපයකට මිනිත්තු $4 \times 15 =$ පැය 1ක් අයත් වේ. මෙම කාල කළාප යොදාගනිමින් එක ම මොහොතේ ලෝකයේ විවිධ රටවල්වල වේලාව තීරණය කරයි. මෙහිදී සැලකිය යුතු කරුණක් වන්නේ පැය 24 ක් ගත වන විට දිනයක අවසානය සිදුවීම සි. ඒ මොහොතේ එම රට අලුත් ද්වසක් උදා වේ. එසේම 180° දේශාංශ රේඛාව වන ජාත්‍යන්තර දින රේඛාව (IDL) හරහා ගමන් කිරීමේ දී වේලාව වෙනස් තොවී දිනයක වෙනස් වීමක් සිදු වේ. බස්නාහිරින් නැගෙනහිරට යාමේ දී දිනයක් අඩු වීම ද, නැගෙනහිරින් බස්නාහිරට යාමේ දී දිනයක් වැඩි වීම ද සිදු වේ. ඉහත කරුණු සමග, එක් එක් එක් රටවල එකම මොහොතේ වේලාව වෙනස් වීම පිළිබඳ ව මෙම පාඨමෙන් සලකා බැලේ.

නිපුණතා මට්ටම 12.2 ට අභාළ ඉගෙනුම් පල:

- ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්න රේබාවට අදාළ ව එක් එක් රටවල සම්මත වේලාව සැකසීමේදී දිනය වෙනස් විය හැකි අවස්ථා ලෙස, පැය 24 සම්පූර්ණ විම හා ජාත්‍යන්තර දින රේබාව පසු කිරීම හඳුනා ගනියි.
- මිනැම රටක පිහිටීම අනුව, එම රටෙහි දෙල ලද සම්මත වේලාවකට සාපේක්ෂ ව වෙනත් රටවල වේලාව, දිනය හා දවස ලබා ගනියි.

ජාරිභාණික වචනමාලාව :

අක්ෂාංශ	- අකලක්කොටු	- Latitude
දේශාංශ	- නෙටුන්කොටු	- Longitude
ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්න රේබාව	- කිරින් ඩ්ස් කිංග් කොටු	- Greanwich meridian lime
ජාත්‍යන්තර දින රේබාව	- සර්වතොස තිකතිකොටු	- International date line
කාල කළාප	- කාලවලයාම	- Time zones

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 12.1 හි ඇතුළත් ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්න රේබාව හා කාල කළාප පිළිබඳ ව සිංහයන් හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් අනතුරු ව නිපුණතා මට්ටම 12.2හි 1 හා 2 ඉගෙනුම් පල තහවුරු කිරීම සඳහා එළිමහන් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මෙනින්තු 40 ඩී

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- අැමුණුම 1හි සඳහන් වගුව අනුව සකස් කර ගත් $12cm \times 10cm$ කාඩ්පත් 26
- කාල කළාප අංක $+5\frac{1}{2}$ ද අතුළුව $-12, -11, \dots, 0, \dots, +12$ තෙක් ලියන ලද $8cm \times 8cm$ ප්‍රමාණයේ කාඩ්පත් 26
- අැමුණුම 2හි සඳහන් සිතියම
- කාඩ්පත් අමුණා ගැනීමට අල්පෙනෙති

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- පාටිවි ගෝලය, සිය අක්ෂය වටා කැරකෙමීන්, සුරුයා වටා කැරකෙන බවත්, එම කැරකීම, බස්නාහිර සිට නැගෙනහිරට දිගාවට සිදුවන බවත් එබැවින් පාටිවියේ බස්නාහිරින් පිහිටි රටකට වඩා කළින්, රට නැගෙනහිරින් පිහිටි රටකට හිරු නැගීම දරුණනය වන බවත් සිහිපත් කරවන්න.
- යම් මොහොතක, එකම වේලාව සැම රටක ම නොපවතින බවත්, එය ගැටලුවක් බවත්, එම ගැටලුවට විමසදුමක් ලෙස ග්‍රිනිච් මධ්‍යහ්න රේබාව ආග්‍රිත ව මනාකල්පිත ව හඳුනා ගත් කාල කළාප හා ජාත්‍යන්තර දින රේබාව යොදා ගන්නා බවත් සිහිපත් කරන්න.

- යාබද කාල කළාප දෙකක් අතර වෙනස පැය 01 ක් බවත්, බස්නාහිර සිට තැගෙනහිරට එක් කාල කළාපයක සිට වෙනත් කාලකළාපයකට යාමේ දී පැය 1 බැහින් වැඩි වන බවත්, සිහිපත් කරමින් එම වේලාව එක් එක් රටවල වෙනස් වන ආකාරය හඳුනා ගැනීමට පන්ති කාමරයෙන් පිටත එළිමහන් ස්ථානයකට ශිෂ්‍යයන් කැඳවා ගෙන ගොස් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- පන්තියේ ශිෂ්‍යයන්ගෙන් උපරිම වශයෙන් 26 දෙනෙක් තෝරා ගන්න. (ප්‍රමාණවත් ශිෂ්‍ය ප්‍රමාණයක් පන්තියේ තොමැති නම සිටින ප්‍රමාණය යොදාගන්න.)
- 12 සිට +12 තෙක් අංක ලියු අපිලිවෙළට තැබූ කාචිපත් කට්ටලයෙන් කාචිපතක් අහඩු ලෙස තෝරා ගැනීමට ශිෂ්‍යයන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ශිෂ්‍යයන්ට හිමි අංකය උපිකියේ පැළඳ ගැනීමට උපදෙස් දී, මවුන් එම අංකය සඳහන් කාල කළාපය නියෝජනය කරන බව දන්වන්න.
- ශිෂ්‍යන් 26 දෙනා අංක පිළිවෙළට රුම්කට සිටින සේ රඳවා, එක් එක් ශිෂ්‍යයාට ඇමුණුම (1) හි සඳහන් කාචිපත බැහින් බෙදා දෙන්න.
- කාචිපතහි සඳහන් ආකාරයට එක් එක් ශිෂ්‍යයා ලබා තමා අයත් රටත්, එහි කාල කළාපයත් ප්‍රකාශ කරවන්න.
- ග්‍රිනිව් මධ්‍යහ්න වේලාව ලෙස කාල කළාප 0 හි සිටින්නා ලබා වේලාවක් ප්‍රකාශ කරවා එම මොහොතේ, එක් එක් රටේ වේලාව (GMT) සිට දෙපසට අනුපිළිවෙළින් සිටින කාල කළාප නියෝජනය කරන්නන් ලබා ප්‍රකාශ කරවන්න. (දිනය වෙනස් වන අවස්ථා මෙහි දී තොගෙන සිටින්න.)
- දිනය වෙනස් වීමේ එක් අවස්ථාවක් මතු වන ආකාරයට ග්‍රිනිව් මධ්‍යහ්න වේලාව ඉරිදා 22:00 වන වේලාව කාල කළාප 0 නියෝජනය කරන්නනා ලබා ප්‍රකාශ කරවා ඒ මොහොතේ කාල කළාප +1, +2, +3 ආදි වශයෙන් වූ රටවල වේලාව ප්‍රකාශ කරවන්න.
- දිනය වෙනස් වීමේ රේග අවස්ථාව මතු කර ගැනීම සඳහා කාල කළාප +9 වූ ජපානය නියෝජනය කරන්නනා ලබා ඉරිදා 23:00 වේලාව ප්‍රකාශ කරවන්න. ඒ මොහොතේ කාල කළාප -8 හි සිටින්නාගේ වේලාව ලබා ගන්නා ආකාරය විමසා, +9 සිට +10, +11, +12, -11, -10, -9, -8 ලෙස වේලාව ප්‍රකාශ කරවන්න. IDL හරහා බස්නාහිරින් තැගෙනහිරට යාමේ දී වේලාව වෙනස සිදු වන ආකාරය පැහැදිලි කර දෙන්න. ඒ මොහොතේ, සම්පූර්ණ රුම් වටා කැරකී +9 කාල කළාපයට තැවත පැමිණෙන විට වේලාව ඉරිදා 23:00 බව තහවුරු කරන්න.
- ග්‍රි ලංකාව නියෝජනය කරන ශිෂ්‍යයාට වෙනත් තමන් කැමති ඕනෑම රටක් නියෝජනය කරන්නෙක් සමග කතා කරමින්, වේලාව විමසීමටත්, ඒ ආකාරයෙන් ම වෙනත් ඕනෑම රටක් නියෝජනය කරන්නෙකුට තවත් රටක් සමග වේලාව විමසීමටත් යොමු කරවන්න.
- ක්‍රියාකාරකම අවසානයේ ඇමුණුම -2 හි සඳහන් කාල කළාප හා රටවල් අඹුලත් සිතියම ඇසුරෙන් ක්‍රියාකාරකමෙහි සිදු වූ අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- ග්‍රිනිච් වේලාවට අනුව, දිනය වෙනස් නොවන එම මොහොතේ වෙනත් රටක වේලාව ලියා දක්වයි.
- යම් රටක වේලාව අනුව, එම මොහොතේ දිනය ද වෙනස් වීමක් සහිත ව සිදු වන වෙනත් රටක වේලාව ලියා දක්වයි.
- ජාත්‍යන්තර දින රේඛාවෙන් එක් පසක පිහිටන රටක යම් මොහොතාක දිනය හා වේලාව අනුව, එම මොහොතේ, ජාත්‍යන්තර දින රේඛාවෙන් අනිත් පස පිහිටි රටක, දිනය හා වේලාව ප්‍රකාශ කරයි.
- ජාත්‍යන්තර දින රේඛාව හරහා යාමේ දී වේලාව වෙනස් නොවී දිනය වෙනස් වීම සිදු නොවූයේ නම්, එකම මොහොතාක ලෝකයේ රටවල් අතර වේලාව ප්‍රකාශ කළ නොහැකි බව පිළිගනියි.
- උනන්දුවෙන් හා සහයෝගයෙන් කටයුතු කරමින් ක්‍රියාකාරකම සාර්ථක කර ගැනීමට කැප වේ.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 21 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවිත :

- ගුවන් ගමන්වල දී, මෙම වේලාව සකස් වීම ඉතා වැදගත් වේ. අන්තර්ජාතික ගුවන් ගමන්වල දී යම් රටකින් පිටත් ව, වෙනත් රටකට ඇතුළුවන විට එම රටේ වේලාවට ගැළපෙන පරිදි වේලාව සකස් කර ගැනීම සිදු කෙරේ.

අවධානයට ..

පාඨම සංවර්ධනය :

- වේලාව පරිවර්තනය කිරීම පිළිබඳ ව දිජ්‍යායන්ට තවදුරටත් දුෂ්කර බව පෙනී යන්නේ නම්, ඇමුණුම 2 හි සිතියම හා කාල කළාප ඇතුළත් සටහන මගින්. පෙළුද්ගලික උද්වී කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 21 හි අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <https://www.mathsisfun.com/time-zones-world.html>

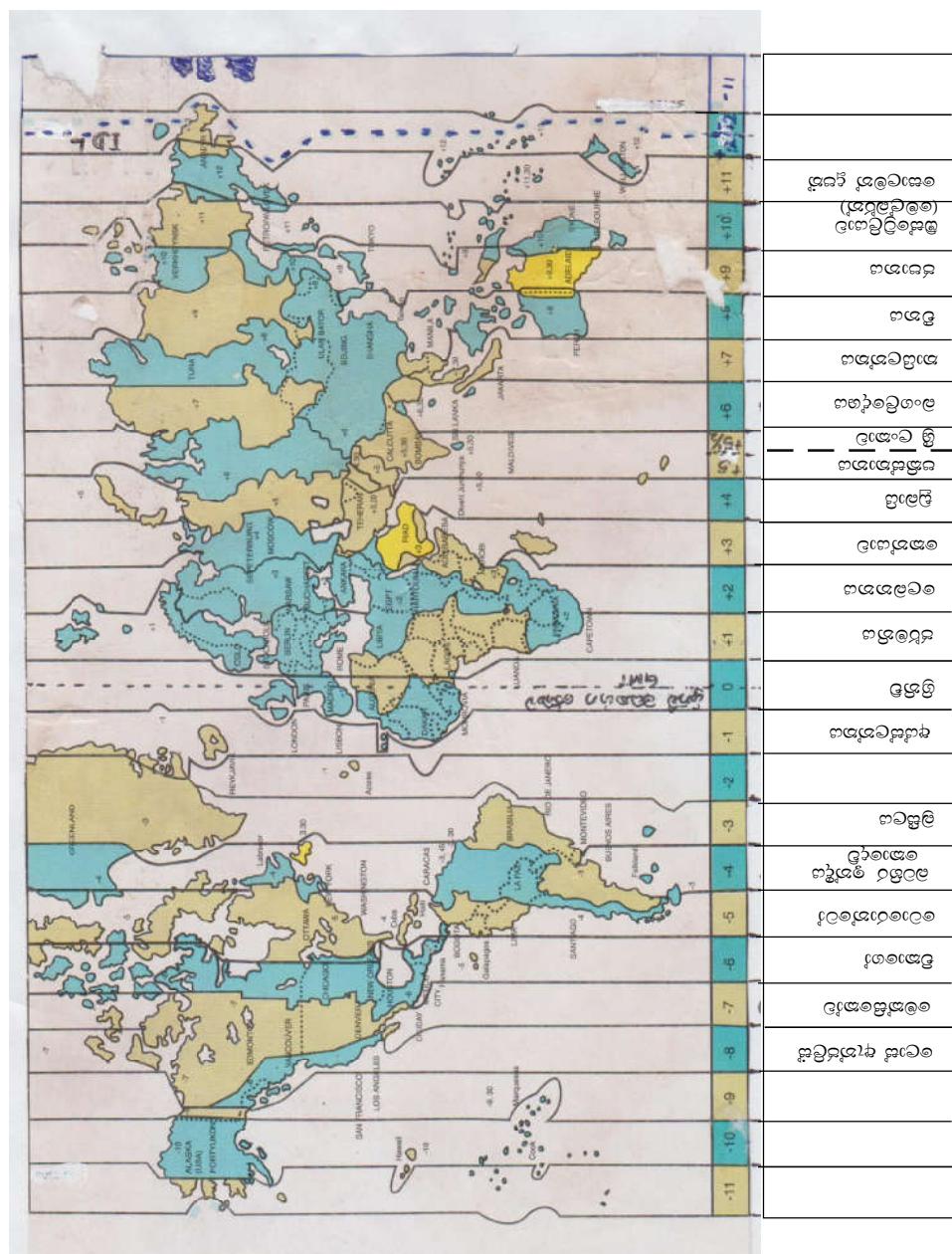
අඟම මූලම 1

කාල තුළාප	-12	-11	-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3+4	+5	+6	+7	+8	+9	+10	+11	+12
රට																								

නොමෙනාපුව (ඇංග්‍රීස් එ)

ඡලයේ ආන්තරික් (ඇංග්‍රීස් එ) මෙකස්සි කොට්ඨාස විභාගය (ඇංග්‍රීස් එ) පොලර්යන්ටෝ (කොන්හිටුව) බටහිර ඉන්දිය කොමොට් මිලියෝ අයිස්ලන්තය ඉන්න ජේලෙය උතුන් පොනනය කොන්යාව පුබයි පැක්ස්ප්ලය ශ්‍රී ලංකාව බැංලියුදය තායිලන්තය විනය ජ්‍යෙන්ස්ලයිය (මොලේන්න) සොමොන් දුපත නිවිස්ලන්තය

අඟම මූලම 2

සම්මත වේලාවන්

22. පරිමාව හා ධාරිතාව

නිපුණතාව 10 : පරිමාව පිළිබඳ විවාරණීලි ව කටයුතු කරමින් අවකාශයේ උපරිම එලදාව ලබා ගතියි.

නිපුණතා මට්ටම 11 : දෙනීක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා ද්‍රව මිනුම් පිළිබඳ ව විවාරණීලි ව කටයුතු කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 10.I : එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ සන වස්තු අවකාශයෙන් අයත්කර ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණ නිර්ණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 11.I : ද්‍රව ඇසුරුම්වල ධාරිතාව පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් දෙනීක කටයුතු පහසුකර ගතියි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම :

කිසියම් සන වස්තුවක් අවකාශයේ ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණය එම සන වස්තුවේ පරිමාව ලෙස හඳුන්වයි. විවිධ හැඩා ඇති එහෙත් එකම පරිමාව ඇති සන වස්තු තිබිය හැකි ය.

පරිමාව මතින අන්තර්ජාතික එකකය සන මීටර (m^3) වේ. දිග 1 m ක් පළල 1 m ක් හා උස 1 m ක් වන සනකයක් අවකාශයේ ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණය 1 m^3 කි.

$$1000000 \text{ cm}^3 = 1 \text{ m}^3$$

සන අඩ් හා කියුබි යන එකක ද සාමන්‍ය හාවිතයේ පවතී.

$$\text{සන අඩ් } 100 = \text{කියුබි } 1$$

පැත්තක දිග එකක a තුළ සනකයක පරිමාව a^3 සූත්‍රයෙන් ද දිග එකක a , පළල එකක b හා උස එකක c වන සනකාභයක පරිමාව abc සූත්‍රයෙන් ද දක්වීය හැකි ය.

යම් හාජනයක් සම්පූර්ණයෙන් පිරවීමට අවශ්‍ය ද්‍රව ප්‍රමාණය එම හාජනයේ ධාරිතාව නම් වේ. ධාරිතාව මතින අන්තර්ජාතික එකකය ලිටර (l) වේ.

$$1000 \text{ ml} = 1 \text{ l}$$

පළපූරුදේද අනුව, හාජනයකට දුම්ය හැකි ද්‍රව ප්‍රමාණය හෙවත් ධාරිතාවය පිළිබඳ ආසන්න අගයක් ප්‍රකාශ කිරීම එනම් ධාරිතාව නිමානය කිරීම එදිනෙදා ජීවිතයට බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් වේ.

මෙ අනුව. සනකය හා සනකාභයෙහි පරිමාව සම්බන්ධ සූත්‍ර ගොඩනැගීම, එම සූත්‍ර ඇසුරෙන් පරිමාව ගණනය කිරීම, ධාරිතාව යන්න හඳුනාගැනීම හා ධාරිතාව නිමානය කිරීම පිළිබඳ හැකියාව ලබාදීම මෙම කොටසින් අපේක්ෂිත ය.

නිපුණතා මට්ටම 10.1 ව අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. පැත්තක දිග a වූ සනකයක පරිමාව a^3 මගින් ලබාගත හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
2. සූත්‍රය ඇසුරෙන් සනකයක පරිමාව ගණනය කරයි.
3. සනකයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳුයි.
4. දිග, පළල හා උස පිළිවෙළින් a, b, c වූ සනකාභයක පරිමාව abc මගින් ලබාගත හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
5. සූත්‍රය ඇසුරෙන් සනකාභයක පරිමාව ගණනය කරයි.
6. සනකාභයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳුයි.
7. සනකයක හා සනකාභයක පරිමාව ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳුයි.

පාර්නාෂික වචන මාලාව :

සනකය	- සතුරාමකි	- Cube
සනකාභය	- කණවුරු	- Cuboid
පරිමාව	- කණවෘතු	- Volume
දාරිතාව	- කොள්සෘවු	- Capacity
සූත්‍රය	- ගුත්තිරාම	- Formula

පාඨම් සැලකුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 10.1 හි ඇතුළත් 1, 2, 3 වන ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ විෂය සංකල්ප දිජ්‍යයන් තුළ තහවුරු වූ පසු ඉගෙනුම් පලය 4 කරා දිජ්‍යයන් ගෙන යැම්ව සකස් කළ කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් සහිත නිදරණයක් පහත දක්වේ.

කාලය : මිනිත්තු 40 සි.

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- සකස් කරගත් පැත්තක දිග $4cm$ වන පියන රහිත සනකයක්
- දිග, පළල හා උස පුරුණ සංඛ්‍යාමය සෙන්ටීම්ටර අගයන් ඇති සකස් කර ගත් වෙනස් මිනුම් සහිත සනකාභ 8cm^3 (මෙම සනකාභ විනිවිද පෙනෙන ලෙස සකස් කර ගැනීම වඩාත් යෝග්‍යය. පරිමාව 50cm^3 වන ලෙස සකසා ගන්න.)
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්
- සෙන්ටී කියුව කැට

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- සන වස්තුවක් අවකාශයේ ගන්නා ඉඩ ප්‍රමාණය එම සන වස්තුවේ පරිමාව ලෙස හඳුන්වන බව පැහැදිලි කර දෙන්න.
- පරිමාව මැනීමේ අන්තර්ජාතික ඒකකය සන මේටර බවත් සමහර අවස්ථාවල පරිමාව ප්‍රකාශ කිරීමට සන සෙන්ට් මේටර හාවිත කළ හැකි බවත් පැහැදිලිකර දෙන්න.
- සෙන්ට් කියුබි කැටයක් පුදරුණය කර එහි පරිමාව 1cm^3 ක් බව පෙන්වා දෙන්න.
- සකස්කරගත් විනිවිද පෙනෙන පියන රහිත සනකයේ ගිහුයන් ලබා සෙන්ට් කියුබි කැට මගින් ක්‍රමවත්ව පුරවා එහි පරිමාව කැට ගණන අනුව පැහැදිලි කරන්න.
- සනකාභයක දිග, පළල හා උස හාවිත කර පරිමාව සෙවීමේ පහසු ක්‍රමයක අවශ්‍යතාව මතුකර ක්‍රියාකාරකමට යොමු කරවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- ගිහුයන් කණ්ඩායම් 4කට වෙන් කරන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක් ද සෙන්ට් කියුබි කැට 50 ක්ද සකස් කරගත් සනකාභ දෙකක් ද බැහින් එක් එක් කණ්ඩායම වෙත බෙදා දෙන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාව අනුව ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පියවර 1, අවසානයේ සනකාභයේ පරිමාව = දිග \times පළල \times උස බව මතුකර ගන්න.
- කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම අවසන් වූ පසු ගිහු අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සලස්වා එවා අයයින් දිග a , පළල b හා උස c වන සනකාභයක පරිමාව සඳහා abc සූත්‍රය ලබා ගැනීම පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක යෙදන්න.

ගිහුයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ඔබ කණ්ඩායමට ලැබේ ඇති සනකාභ දෙක හොඳින් පරීක්ෂා කරන්න.
- සනකාභ දෙක, සෙන්ට් කියුබි කැට මගින් ක්‍රමවත්ව පුරවන්න.
- කැට සංඛ්‍යාව ඇසුරෙන් දිග, පළල හා උස ලබාගෙන පියවර 1 යටතේ ඇතුළත් වගුවේ සටහන් කරන්න.
- එක් එක් සනකාභයේ පිරි ඇති සම්පූර්ණ කැට ගණන අනුව, එක එකෙහි පරිමාව වගුවේ ඇතුළත් කරන්න.
- දිග, පළල හා උස අයයන් අතර සම්බන්ධයකින් එම පරිමා අයයම ලැබේදියි කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කරන්න.

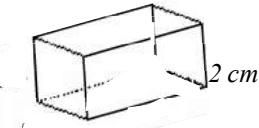
- කණ්ඩායම හඳුනාගත් සම්බන්ධතාව පත්‍රිකාවේ පියවර 1 අවසානයේ සටහන් කරන්න.
- පසුව, පියවර 2හි දී ඇති රුප සටහන්වල දැක්වෙන තොරතුරු අනුව වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- බෙංච් අනාවරණ සමස්ත පන්තිය වෙත ඉදිරිපත් කරන්න.

පියවර 1

සනවස්තුව	දිග (cm)	පළල(cm)	උස(cm)	සම්පූර්ණයෙන් පිරවීමට වැයවුතු කැට ගනන අනුව සන වස්තුවේ පරිමාව (cm^3)
1. සනකාභය				
2. සනකාභය				

කණ්ඩායම හඳුනාගත් සනකාභයේ දිග, පළල, උස හා පරිමාව අතර සම්බන්ධතාව

පියවර 2

සනකාභය	දිග	පළල	උස	$දිග \times පළල \times උස$	පරිමාව
					
4 cm 6 cm 1 cm					
c b a					

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
 - රුප සටහනක ලකුණු කර ඇති දත්ත නිවැරදි ව හඳුනාගෙන සටහන් කරයි.
 - සනකාභයක දිග, පලළ, උස හා පරිමාව අතර සම්බන්ධතාව ප්‍රකාශ කරයි.
 - සනකාභයක පරිමාව සඳහා සූත්‍රයක් ලබා ගනියි.
 - ද්‍රව්‍ය හැසිරවීමේ දී ඒවායේ පරිමාව පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබිය යුතු බව පිළිගනියි.
 - උපදෙස් අනුව නිවැරදි ව කාර්යය සම්පූර්ණ කරයි.
 - කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 22 හි අදාළ අභයාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවිත :

- සනක හෝ සනකාහ හැඩැති කාමර, පෙටිරි හෝ වෙනත් හාජන තුළ තවත් සනක හෝ සනකාහ හැඩැති හාණේඛ ඇසිරීමේ දී
- ද්‍රව්‍ය මැනීම්වලදී, ද්‍රව්‍ය වර්ග බෙදාහීමේ දී හා ද්‍රව්‍ය වර්ග තවත් හාජනවලට පිරවීමේ දී

අවධානයට . . .

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 10.1හි 5, 6, 7 ඉගෙනුම් පල සහ නිපුණතා මට්ටම 11.1හි සියලු ඉගෙනුම් පල දිජ්‍යායන් තුළ තහවුරු කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර දිජ්‍යායන් සමඟ ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 22 හි අදාළ අභයාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- http://www.youtube.com/watch?v=daCT_24RnIY
- <http://www.youtube.com/watch?v=l9efKVtLCf4>
- <http://www.youtube.com/watch?v=OanPzjf2EYY>
- http://www.youtube.com/watch?v=o_Vt7J08PE4

23. වෘත්තය

නිපුණතාව 24 : වෘත්ත ආස්‍රිත ජ්‍යෙෂ්ඨ සංකල්ප පදනම් කර ගනීමින් නිගමනවලට එප්පීම සඳහා තර්කානුකූල වින්තනය මෙහෙයවයි.

නිපුණතා මට්ටම 24.1 : වෘත්තය හා බැඳුණු සුවිශේෂ ලක්ෂණ විමසයි.

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම්:

වෘත්තයක කේත්දය, අරය සහ විෂ්කම්භය පිළිබඳ ව මීට පෙර ගුණීවල දී අවබෝධයක් ලබා ඇත. ජ්‍යාය, කේත්දික බණ්ඩය. වෘත්ත බණ්ඩය සහ වෘත්තයක සම්මිතිකත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම මෙම පාඨමෙන් අභේක්ෂා කෙරේ. වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ඕනෑම ලක්ෂණ දෙකක් යා කරන සරල රේඛාව එම වෘත්තයේ ජ්‍යායකි. වෘත්තය මත පිහිටි ලක්ෂණ දෙකක් යා කරන රේඛාව කේත්දය හරහා යයි නම්, එම ජ්‍යාය විෂ්කම්භය ලෙස හැඳින්වේ. විෂ්කම්භය, වෘත්තයක සම්මිති අක්ෂයකි. වෘත්තයකට විෂ්කම්භ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් තිබෙන බැවින්, සම්මිති අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇත. වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ලක්ෂණ දෙකක් අතර පිහිටි වෘත්තයේ කොටස වෘත්ත වාපයක් ලෙස හදුන්වනු ලැබේ. වෘත්තයක අරයන් දෙකකින් හා අදාළ වාප කොටසකින් වට වූ ප්‍රදේශය, කේත්දික බණ්ඩයක් ලෙස හදුන්වනු ලැබේ. වෘත්තයක වාප කොටසකින් හා එම වාපයේ අන්ත දෙක යා කිරීමෙන් ලැබෙන ජ්‍යායෙනුත් වටවන ප්‍රදේශය, වෘත්ත බණ්ඩයක් ලෙස හදුනා ගනියි. 5. වෘත්තයක සම්මිති අක්ෂය, විෂ්කම්භය බවත් වෘත්තයකට සම්මිති අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇති බවත් හදුනා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 24.1 ව අදාළ ඉගෙනුම් පල :

1. වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ඕනෑම ලක්ෂණ දෙකක් යා කරන සරල රේඛාව ජ්‍යායක් ලෙස හදුනා ගනියි.
2. වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ඕනෑම ලක්ෂණ දෙකක් අතර පිහිටි වෘත්තයේ කොටස, වෘත්ත වාපයක් ලෙස හදුනා ගනියි.
3. වෘත්තයක අරයන් දෙකකින් හා අදාළ වාප කොටසකින් වට වූ ප්‍රදේශය, කේත්දික බණ්ඩයක් ලෙස හදුනා ගනියි.
4. වෘත්තයක වාප කොටසකින් හා එම වාපයේ අන්ත දෙක යා කිරීමෙන් ලැබෙන ජ්‍යායෙනුත් වටවන ප්‍රදේශය, වෘත්ත බණ්ඩයක් ලෙස හදුනා ගනියි.
5. වෘත්තයක සම්මිති අක්ෂය, විෂ්කම්භය බවත් වෘත්තයකට සම්මිති අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇති බවත් හදුනා ගනියි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

වෘත්තය	-	වැට්ටම්	-	Circle
කේත්දය	-	මායාම්	-	Centre
ජ්‍යාය	-	නාංස්	-	Chord
වෘත්ත වාපය	-	වැට්ටවිල්	-	Arc of a circle

කේන්ද්‍රික බණ්ඩය	- අුරෑස්සිඟෙ	- Sector of a circle
වෘත්ත බණ්ඩය	- බට්ටත්තුජ්‍යෙම	- Segment of a circle
සමම්තිය	- සමස්ස්‍රි	- Symmetry
අපරිමිත	- මුද්‍රාඩිලි	- Infinite

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 23.1 යටතේ වන ඉගෙනුම් පල 1, 2, 3 සහ 4ට අදාළ විෂය සංකල්ප දිජ්‍යායන් කුළ තහවුරු වූ පසු ඉගෙනුම් පල 5 සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අනාවරණ කුමය යටතේ සකස් කළ දිජ්‍යායනාකාරකමක් සහිත නිද්‍රිකායක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නෑ 40 දි.

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- A_4 කඩ්පිලි, කතුරු, පාට පැන්සල්
- ගුරුවරයා සඳහා කඩ්පිලියකින් කපන ලද විශාල වෘත්තාකාර ආස්ථිරයක්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- ක්‍රියාත්මක භාවිතයෙන් පූඩු ලැංල මත වෘත්තයක් ඇද එහි කේන්ද්‍රය සහ අරය පිළිබඳ ව දිජ්‍යායන්ට සිහිපත් කරන්න.
- වෘත්තාකාර ආස්ථිරය ගෙන, කේන්ද්‍රය ඔස්සේ නමමින් එහි විෂ්කම්භය දිජ්‍යායන්ට පුද්ගලික ප්‍රතිඵලනය කරන්න.
- විෂ්කම්භයේ දිග, අරයේ දිග මෙන් දෙගුණයක් බව ආදර්ශනය කරන්න.
- වෘත්තයක් මත ලකුණු කරන ලද ඕනෑම ලක්ෂණ දෙකක් යා කරන සරල රේඛාව එම වෘත්තයේ, ජ්‍යායක් ලෙස හඳුන්වන බව සිහිපත් කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- දිජ්‍යායන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කර, ගුණාත්මක යෙදුවුම් යටතේ සඳහන් ද්‍රව්‍ය දිජ්‍යායන්ට බෙඳා දී මුළුන් කාර්යයෙහි නිරත කරවන්න.
 - දිජ්‍යායන් අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
 - දිජ්‍යායන් ඉදිරිපත් කිරීම් අවසන් වූ පසු, සියලු කරුණු මතු කරමින් සාකච්ඡාවක නිරතවන්න.
- එහිදින්
- වෘත්තයක දිගින් වැඩිම ජ්‍යාය, විෂ්කම්භය බවත්
 - වෘත්තයක සමමිති අක්ෂයක්, විෂ්කම්භය වන බවත්
 - මෙවැනි සමමිති අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇදිය හැකි බවත් සිහිපත් කරන්න.

සිභුන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

1. A₄ කඩුවැයියක් භාවිතයෙන් අරය 5cm වන වෘත්තාකාර ආස්ථර දෙකක් කපා ගන්න.
2. සැම වෘත්තාකාර ආස්ථරයක ම කේත්දය O ලෙස නම් කරන්න.
3. එක් වෘත්තයක් ගෙන, වෘත්තය මත පිහිටි ලක්ෂා දෙක බැඳින් යා කරමින් ජ්‍යායයන් කිහිපයක් අදින්න.
4. මෙසේ ජ්‍යායන් අදිමින් ඔබට ඇඳිය හැකි විශාලතම ජ්‍යායය සොයාගන්න. එම ජ්‍යාය පාට පැන්සලකින් අදින්න.
5. වෘත්තයක දිගින් වැඩි ම ජ්‍යාය වන්නේ එම වෘත්තයේ යි.
(හිස් තැන සම්පූර්ණ කරන්න.)
6. අනෙක් වෘත්තාකාර ආස්ථරය ගෙන, කේත්දය ඔස්සේ දෙකට නමන්න. දිග හැර, එහි නැවුම් රේඛාව අදින්න.
7. නැවුම් රේඛාව ඔස්සේ වෘත්තය සමාන කොටස් දෙකකට බෙදේ ද?
8. කිහිප වාරයක් මෙසේ නමලින් වෘත්තයේ සම්මිතය පරීක්ෂා කරන්න. එක් එක් අවස්ථාවේ දී ලැබෙන සම්මිත අක්ෂ අදින්න.
9. ක්‍රියාකාරකම අනුව වෘත්තයක ඇති සම්මිත අක්ෂ ගණන පිළිබඳ ව කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කරන්න.
10. ඔබේ නිමැවුම් බිමයි කොලයක අලවා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සුදානම් වන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- තක්සේරු නිර්ණායක
 - වෘත්තයක් මත පිහිටි ලක්ෂා දෙකක් යා කරමින් එම වෘත්තයේ ජ්‍යායක් නිවැරදි ව ඇද දක්වයි.
 - වෘත්තයක දිගින් වැඩිම ජ්‍යාය, විෂ්කම්භය බව පිළිගනියි.
 - වෘත්තයක සම්මිත අක්ෂය, විෂ්කම්භය ලෙස හඳුනාගනියි.
 - වෘත්තයකට සම්මිත අක්ෂ අපරිමිත සංඛ්‍යාවක් ඇති බව නිගමනය කරයි.
 - තම කණ්ඩායම තුළ ක්‍රියාකාලී ව කටයුතුකරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 23 නි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික භාවිත :

- විවිධ නිර්මාණකරණවල දී
- රෝදයක ඇද හැරීමේ දී

වැඩිදුර පරිශ්‍යනය සඳහා :

- https://www.youtube.com/watch?v=fdi3moO_NdU
- <https://www.youtube.com/watch?v=cAOVS2DTU0U>

24. ස්ථානයක පිහිටීම

නිපුණතාව 13 : විවිධ ක්‍රම විධි ගෙවිජනය කරමින් ප්‍රායෝගික අවස්ථා සඳහා පරීමාණ රුප හාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 13.1 : දිගාවක් ඇසුරින් ස්ථානයක පිහිටීම දක්වයි.

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 07

හඳුන්වීම:

රාත්‍රි කාලයේ කාන්තාරය තරණය කළ ගැල් කණ්ඩායම් අහසේ තරු රටා නිරීක්ෂණය කරමින් දිගාව හඳුනාගෙන ඒ ඔස්සේ නියමිත ස්ථානයකට ලැඟා වූ බව පුරාණ වෘත්තාන්තවල සඳහන් වේ. මුල් වකවානුවේ හිරු නැගෙන දිගාව අනුව නැගෙනහිරන්, පසුකාලීනව මාලිමාව අනුව උතුරත් ඒ මගින් ප්‍රධාන හා අනු දිගාත් හඳුනා ගනු ලැබිණ. එහෙත් ප්‍රධාන හා අනු දිගා අතර වූ පිහිටීමෙන් දිගාව හඳුනා ගැනීමේ අවශ්‍යකාව සඳහා වරින් වර තොයෙක් ක්‍රම ඉදිරිපත් කර ඇත. උතුර හෝ දකුණ මූලික කරගෙන, එම දිගාවලින් නැගෙනහිරට හෝ බස්නාහිරට ලෙස දිගාව දක්වීමට සමත් වුවත්, යම් පිහිටීමක් නිශ්චය කිරීම, එම දිගාව මගින් ම පමණක් ප්‍රමාණවත් තොවන බව වැටහිණ. ඒ සඳහා නිශ්චිත දුරක් ද තිබිය යුතු බව තොරුම් ගන්නා ලදී. එවැනි පිහිටීමක් දිගාව හා දුර ඔස්සේ නිශ්චය කර ගැනීම පිළිබඳ ව මෙම පාඨමෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 13.1 ට අභ්‍යන්තර පාර්ශවය :

1. උතුර හා දකුණ මූලික කරගෙන ස්ථානයක පිහිටීම දැක්වීය හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
2. උතුරෙන් බස්නාහිරට, උතුරෙන් නැගෙනහිරට, දකුණෙන් නැගෙනහිරට ආදී ලෙස ස්ථානයක පිහිටීම විස්තර කරයි.
3. දිගාවේ මුල් අකුරු දෙපසටත්, කෝණයේ විශාලත්වය මැදුටත් සිටින පරිදි ස්ථානයක පිහිටීම නිරුපණය කරයි.
4. නිශ්චිත ලක්ෂණයක සිට යම් ස්ථානයක පිහිටීම දැක්වීමට දිගාව හා දුර ඇසුරින් දළ සටහනක් අදියි.

පාරිභාෂික වචන මාලාව :

දිගාව	-	තිශ්‍ය	-	Direction
දුර	-	තුරාම්	-	Distance
පිහිටීම	-	අමෙමු	-	Location
දළ සටහන	-	පරුම්පාඩ පතම	-	Rough sketch
කෝණ මානය	-	පාකෙකමාණී	-	Protractor

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 13.1 යටතේ වන 1 හා 2 ඉගෙනුම් පල ශිෂ්‍යයන් .තුළ තහවුරු වූ පසු එමගින් ඉදිරිපත් කළ පිහිටීම දැක්වීමේ දළ අදහස ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීමේ අරමුණ ඇතිව හා 3 හා 4 යන ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් වනසේ සකස් කරන ලද ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමක් ඇතුළත් නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

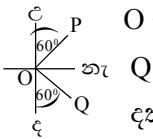
කාලය : මිනින්තු 80 ඩි.

ගණ්න්මක යෙදවුම් :

- $20cm \times 20cm$ ප්‍රමාණයේ $\frac{1}{2}$ " ගණකම රිජ්ගෝම් කැබලිවල අලවා සංදාගත් ඇමුණුම 1 හි ඇතුළත් කෝණමාතා උපකරණ කණ්ඩායමකට එක බැඟින්
- බිම බට හෝ පැන් බට කණ්ඩායමට එක බැඟින්
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්
- කණ්ඩායමට එක බැඟින් මාලිමා

ගුරුච්චරය සඳහා උපදෙස්

ප්‍රවේශය :

- ඉර පායන දිගාව හෝ මාලිමාව හෝ ඇසුරෙන් ප්‍රධාන දිගා හා අනු දිගා ලබා ගත හැකි බව සිහිපත් කරමින් එම දිගා අට ඇතුළත් රුපයක් ලැංශේල් ඇද පෙන්වන්න.
- ප්‍රධාන දිගා භතර පිහිටි අනු දිගා හැර වෙනත් පිහිටීමක දිගාව දැක්වීමට උතුර හෝ දකුණ මූලික කර ගන්නා ආකාරය සිහිපත්කරන්න.
- පිටපත් පිහිටීම දකුණෙන් 60° නැගෙනහිරට ($\text{L } 60^\circ$ නැ) හා 60° නැ Q හි පිහිටීම දකුණෙන් 60° නැගෙනහිරට ($\text{R } 60^\circ$ නැ) ලෙස දැක්වන බව සිහිපත් කරමින්, යම් ලක්ෂාක සිට, ඒ වටා පිහිටි වෙනත් ලක්ෂාක සිහිපයක පිහිටීම දළ සටහනකට ඇතුළත් කර ගන්නා ආකාරය සොයා බැලීමට පහත ක්‍රියාකාරකමට යොමු කරවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- එක් කණ්ඩායමකට භතර දෙනෙක් බැඟින් වනසේ ශිෂ්‍යයන් කුඩා කණ්ඩායම්වලට වෙන් කරන්න.
- කණ්ඩායමට එකක් බැඟින් තිරස් තවිටුව සහිත බෙස්ක් කිහිපයක් ද රැගෙන ශිෂ්‍යයන් පන්ති කාමරයෙන් බැහැර එළිමහනට කැඳවා ගෙන යන්න.
- සැම කණ්ඩායමකට ම කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක්, කෝණ මාතා උපකරණයක් හා මාලිමාවක් බැඟින් දෙන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායමට නියමිත ස්ථාන වෙන් කර, එම ස්ථානවල තැබු බෙස්ක් මත, මාලිමාවෙන් හඳුනාගත් උතුරු දකුණු දිගා මස්සේ දිගානත වන සේ කෝණමාතාය තැබීමට උපදෙස් දෙන්න.

- ශිෂ්‍යයන්ට නිරික්ෂණය කිරීමට P, Q, R, S හා T ලෙස ලක්ෂා පහක් හඳුන්වා දෙන්න. (ඉන් දෙකක් එකම දිගාවේ විය යුතුයි.)
- එක ම දිගාව ඔස්සේ ලක්ෂා දෙකක් ද ඇතුළත් වන සේ, ලක්ෂා පහක පිහිටීම ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට පැවරෙන බවත්, එම පිහිටීම දැක්වෙන දිගාව හා දුර පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනිමින් දළ සටහනක් ආදිය යුතු බවත් දැනුම දෙන්න. දුර මැනීමේ දී, පියවර ලෙස ගැනීමටත් සාමාන්‍ය ගමනින් ඇවිධින විට, පාද දෙකේ පතුල් දෙක අතර දුර පියවරක් ලෙස ගැනීමටත් උපදෙස් දෙමින් කියාකාරකම වෙත යොමු කරන්න.
- ක්‍රියාකාරකම අවසානයේ ස්ථානයක පිහිටීම, දිගාව හා දුර ඇසුරෙන් නිශ්චිත ව දැක්විය හැකි බව ශිෂ්‍ය ක්ෂේපණයෙන් දළ සටහන් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරමින් සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- මබට නියමිත ස්ථානයේ බෙස්ක් එකත්, මාලිමාව ඒ මතත් තබා උතුරු දිගාව හඳුනාගෙන, උතුරු, දකුණු රේඛාව, බෙස්ක් එක මත අදින්න.
- කේෂමානයේ උතුරු හා දකුණු යාවන රේඛාව, බෙස්ක් එකමත අදින උද උතුරු දකුණු රේඛාව හා සිටින සේ, කේෂමානය බෙස්ක් එක මත තබන්න.
- කේෂමාන උපකරණය තොසෙල්වෙන සේ තබා ගනිමින් එහි කම්බි පුවුව තුළින් බීම පටය යවා ගුරුතුමා විසින් මබට පෙන්වා දුන් එක් එක් ලක්ෂා බීම බටය තුළින් නිරික්ෂණය කරමින් එම ලක්ෂාය පිහිටි දිගාව උතුරෙන් හෝ දකුණෙන්, බටහිරට හෝ නැගෙනහිරට ලෙස කේෂමානයේ දැක්වෙන අගය පහත දැක්වෙන ආකාරයට සටහන් කර ගන්න.

$\angle 40^{\circ}$ නැ

$\angle 30^{\circ}$ බ

$\angle 40^{\circ}$ නැ

($\angle 40^{\circ}$ නැ යනු උතුරේ සිට 40° නැගෙනහිරට යන්නයි
 $\angle 25^{\circ}$ බ යනු දකුණේ සිට 25° බටහිරට යන්නයි)

- මබේ සාමාන්‍ය ගමනේ දී තබන අඩි දෙකක් අතර දුර පියවර ලෙස ගනිමින්, බෙස්ක් එක ලග සිට එක් එක් ලක්ෂායට ඇති දුර මැනී ගන්න.
- ඉහත මිනුම් පහත ආකාරයේ වගුවක දක්වන්න.

නිරික්ෂණ ලක්ෂාය	දිගාව	දුර (පියවර)
P	
Q	
R	
S	
T	

- එම තොරතුරු ඇසුරෙන් දළ සටහනක් අදින්න.
- එකම දිගාවේ පිහිටි ලක්ෂා දෙකේ පිහිටිම නිශ්චිත කර ගැනීමට උදි වන්නේ කුමන මිනුම දුයි සාකච්ඡා කරන්න.
- ඔබේ නිමැවුම් සමස්ත පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම් වන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- තක්සේරු නිර්ණායක :

 - යම් ලක්ෂායක සිට ඊට ඇතින් පිහිටි තවත් ලක්ෂායක් පිහිටි දිගාව දක්වීමට යම් දිගාවක් මූලික කර ගත යුතු බව ප්‍රකාශ කරයි.
 - උතුර හෝ දකුණ මූලික කරගෙන, තැගෙනහිරට හෝ බටහිරට ඇති කේත්තයේ ප්‍රමාණයෙන් ලක්ෂායක් පිහිටි දිගාව දක්වයි.
 - යම් ලක්ෂායක පිහිටිම නිශ්චිත කර ගැනීමට දිගාවක් සමග දුර ද අවශ්‍ය බව පිළිගනියි.
 - යම් ලක්ෂායක සිට දෙන ලද ලක්ෂාවල පිහිටිම දිගාව හා දුර ලෙස ලබා ගනිමන් දළ සටහනක දක්වයි.
 - ක්ෂේඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කරමින් ක්‍රියාකාරකමෙහි සාර්ථකත්වයට අත දෙයි.

- පෙළ පෙළතෙහි පාඨම 24 හි අදාළ අන්තර් වෙත ගිහුයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවිත :

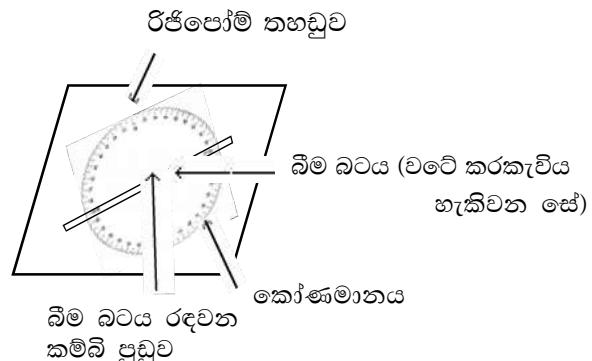
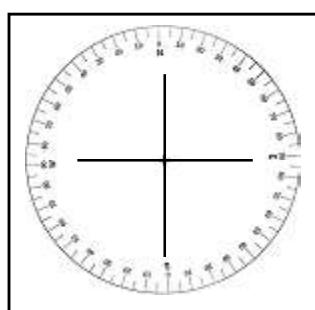
- කුඩා බිම් කොටසක සැලැස්ම ඇදිමට අවශ්‍ය මිනුම් ලබා ගැනීමට මෙම විෂය කොටස ඉතා වැදගත් වේ.

වැඩිදුර පරිභේදනය සඳහා :

- <https://www.youtube.com/watch?v=b7ZvpIF1jCk>
- <https://www.youtube.com/watch?v=pSNrrJ9lCP0>

අමුණුම 01

25. සංඛ්‍යා රේඛාව හා කාට්සීයතලය

නිපුණතාව 20 : විවිධ ක්‍රම විධි ගෙවීමෙන් කරමින් විවෘත දෙකක් අතර පවතින ආනෙකානු සම්බන්ධතා පහසුවෙන් සන්නිවේදනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.1 : හාග සහ දැකම සැසදීම සඳහා සංඛ්‍යා රේඛාව යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 20.2 : විවෘතයක හැසිරීම රුපිකව නිරුපණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 20.3 : කාට්සීයතලය ඇසුරින් පිහිටීම නිරුපණය කරයි.

කාල්වීපේද සංඛ්‍යාව : 09

හඳුන්වීම :

සංඛ්‍යා රේඛාවක් නිවැරදිව ඇදීම හා එය මත පූර්ණ සංඛ්‍යා නිරුපණය මිට ඉහත දී ඉගෙන ගෙන ඇත. සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත හාග, දැකමස්ථාන එකක් සහිත දැකම නිරුපණය සහ දැකම හා හාග සංසන්දනය කිරීමේ හැකියාව ලබා දීම නිපුණතා මට්ටම 20.1 න් අපේක්ෂා කෙරේ.

තවද සංඛ්‍යා රේඛාව මත ප්‍රාන්තර නිරුපණය, එනම් $x > a$, $x < a$, $x \geq a$, $x \leq a$ හා $a \leq x \leq b$ ආකාරයේ සංවෘත හා විවෘත ප්‍රාන්තර නිරුපණය කිරීමේ හැකියාව ලබාදීම නිපුණතා මට්ටම 20.2න් අපේක්ෂා කෙරේ. මිට අමතර ව සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත අසමානතා ලකුණු කිරීමේදී $x < a$ වැනි අවස්ථාවක $x=a$ අයත් නොවන බැවින් a ලක්ෂණය අදුරු නොකළ යුතු බව අවධාරණය කළ යුතු වේ. තවද සංඛ්‍යා රේඛාවක් මත නිරුපණය කර ඇති අසමානතාවය, විෂ්ය ලෙස ලිවීම ද මෙම නිපුණතා මට්ටම 20.2න් අපේක්ෂා කෙරේ.

වෙතත් පාදක හතර ම සහිත කාට්සීය තලයක් ඇදීම, $x, y \in \mathbb{Z}$ වූ (x, y) ලක්ෂණය ලකුණු කිරීම, $x=a, y=b$ ආකාරයේ සරල රේඛාවල ප්‍රස්තාර ඇදීම ද නිපුණතා මට්ටම 20.3න් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 20.3 ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

- වෙතත් පාදක හතර ම ඇතුළත් වන පරිදි වූ කාට්සීය බණ්ඩාංක තලය අදියි.
- $x, y \in \mathbb{Z}$ වූ (x, y) ලක්ෂණ, බණ්ඩාංකතලය මත ලකුණු කරයි.
- බණ්ඩාංකතලය මත ලකුණු කර ඇති ලක්ෂණයක් පටිපාටිගත යුගලයක් ලෙස ලියයි.
- $a, b \in \mathbb{Z}$ වන පරිදි වූ $x=a, y=b$ ආකාරයේ සරල රේඛාවල ප්‍රස්තාර බණ්ඩාංක තලය මත අදියි.

ජාරිහාමික වචනමාලාව :

කාරීසීය බණ්ඩාංකතලය	- තෙක්කාට්ඩ් ආෂ්සැථ්‍රුත්තාම - Cartesian co-ordinate plane
පරිපාටිගත යුගල	- බඩිසෑස්ප්‍රේට් සොඳ - Ordered Pairs
වෘත්ත පාදක	- කාර්පගුත්ති - Quadrant

ජාඩා සැලසුම් සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 20.1, 20.2 හා නිපුණතා මට්ටම 20.3 හි ඇතුළත් ඉගෙනුම පල 1, 2, හා 3ව අදාළ විෂය සංකල්ප දිජ්‍යායන් තුළ තහවුරු වූ පසු ඉගෙනුම පලය 4ව අදාළ විෂය සංකල්ප ගොඩ නැංවීම සඳහා ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරින් සකස් කරන ලද තිබුණකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්තු 40 දි.

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- ගුරු ආදර්ශනය සඳහා විශාලනය කරන ලද කාරීසීය තලයක්
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත් (අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට)

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- පරිපාටිගත යුගල ලෙස ලියනු ලබන ලක්ෂා බණ්ඩාංකතලයක් මත ලක්ෂා කරන ආකාරය විමසන්න.
- බණ්ඩාංක තලය මත ලක්ෂා කරනු ලැබූ ලක්ෂායක් පරිපාටිගත යුගලයක් ලෙස ලියන ආකාරය ද විමසන්න් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

ජාඩා සැලසුම් :

- දිජ්‍යායන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කර කාර්ය පත්‍රිකා පිටපත් කණ්ඩායම් අතර බෙදා දෙන්න.
- දිජ්‍යායන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- ක්‍රියාකාරකම අවසානයේ දිජ්‍යායන් අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබාදෙන්න.
- ආදර්ශනය සඳහා යොදාගත් විශාලිත කාරීසීය තලය මත කණ්ඩාංක ලක්ෂාකර පිළිවෙළින් යා කළ විට සරල රේඛාවක් ලැබෙන බවත් ඒ මත ඕනෑම ලක්ෂායක y බණ්ඩාංකය -3 වන බවත් දිජ්‍යායන්ගෙන් ලබාගන්න. එම නිසා එම සරල රේඛාව $y=-3$ රේඛාව ලෙස හැඳින්විය තැකි බව පවසන්න. එම රේඛාව x අක්ෂයට සමාන්තර වන බව පැහැදිලි කරන්න. ඒ අනුව $y=b$ ආකාරයේ ඕනෑම රේඛාවක් x අක්ෂයට සමාන්තර බව තහවුරු කරන්න.
- එමෙස ම අනෙක් කාරීසීය තලයේ ලක්ෂා ලක්ෂා කර පිළිවෙළින් යා කළ විට ද සරල රේඛාවක් ලැබෙන බවත් එම සරල රේඛාව මත ඕනෑම ලක්ෂායක x බණ්ඩාංකය 2 වන බැවින් එම සරල රේඛාව $x=2$ ලෙස

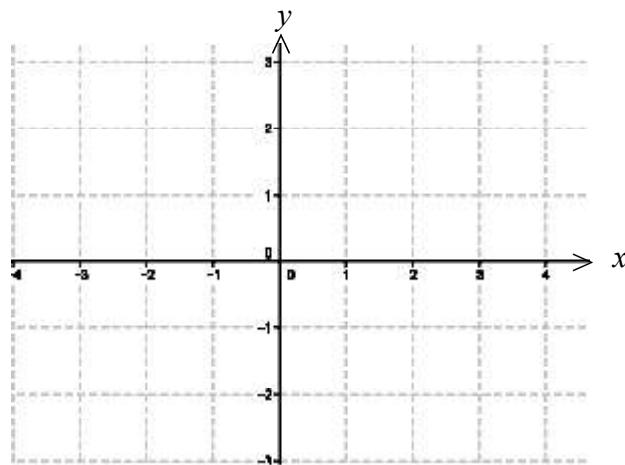
හැඳින්විය හැකි බවත් පවසන්න. එම සරල රේබා y අක්ෂයට සමාන්තර බවත් $x=a$ ආකාරයේ යිනැම සරල රේබාවක් y අක්ෂයට සමාන්තර වන බව තහවුරු කරන්න.

සිසුන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

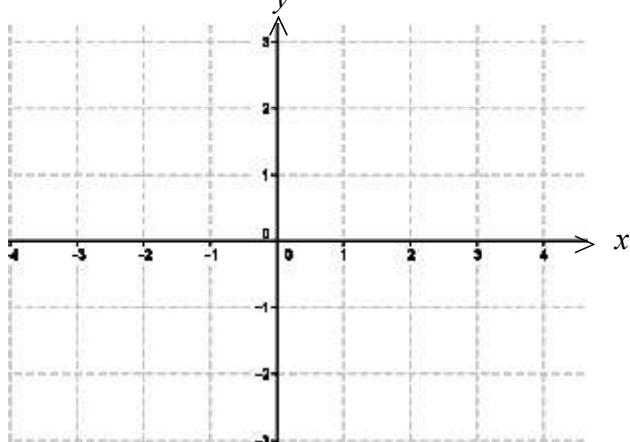
- මධ්‍ය ලැබුණු කාට්සීය තලය මත පහත සඳහන් පටිපාටිගත යුතුල මගින් දැක්වෙන ලක්ෂණ ලක්ණු කරන්න.

(a) $(-2, -3)$ $(-1, -3)$ $(1, -3)$ $(3, -3)$

- ලක්ණු කරන ලද ලක්ෂණ පිළිවෙළින් යා කරන්න.
- මධ්‍ය ලැබුණ සරල රේබාව මත පිහිටි ලක්ණු කළ ලක්ෂණ හැර වෙනත් ලක්ෂණ කිහිපයක බණ්ඩාක ලියන්න.
- එම බණ්ඩාක නොදින් නිරීක්ෂණය කරන්න. සැම ලක්ෂණක ම y බණ්ඩාකය පිළිබඳ ව මධ්‍ය කුමක් කිව හැකි ද?
- ඒ අනුව මධ්‍ය ඇදි සරල රේබාව නම් කරන්න.

(b) $(2, 3)$ $(2, 2)$ $(2, 0)$ $(2, -1)$ $(2, -3)$

- ඉහත ආකාරයට ම ලක්ෂණ ලක්ෂණ කර පිළිවෙළින් යා කරන්න.
- එම සරල රේඛාව මත පිහිටි වෙනත් ලක්ෂණ කිහිපයක බණ්ඩාක ලියන්න.
- එම බණ්ඩාක හොඳින් නිරික්ෂණය කරන්න. සැම ලක්ෂණයක ම x බණ්ඩාකය ගැන ඔබට කුමක් කිව හැකි ද?
- ඒ අනුව ඔබ ඇදි සරල රේඛාව නම් කරන්න.

භක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දෙන ලද කාට්සීයතලය මත, දී ඇති ලක්ෂණ නිවැරදි ව ලක්ෂණ කරයි.
- x බණ්ඩාකය සමාන ලක්ෂණ කිහිපයක් හෝ y බණ්ඩාකය සමාන ලක්ෂණ කිහිපයක් හෝ යා කිරීමෙන් සරල රේඛාවක් ලැබෙන බව පිළිගනියි.
- නිවැරදි ව හා පැහැදිලි ව ප්‍රතිචාර දක්වයි.
- රේඛාව මත ලක්ෂණ කරන ලද ලක්ෂණවල පටිපාටිගත යුගල පරීක්ෂා කර, රේඛාවේ සම්කරණය තීරණය කරයි.
- කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 25හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත ගිෂ්වයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශීලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=N4nrdf0yYfM>
- <http://www.youtube.com/watch?v=VhNkWdLGpmA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=5ctsUsvlp8w>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1op92ojA6q0>
- <http://www.youtube.com/watch?v=Jeh5vudjmLI>
- <http://www.youtube.com/watch?v=b9H22F0Qbgw>

26. ත්‍රිකෝණ නිරමාණය

නිපුණතාව 27 : ජ්‍යාමිතික තියමයන් අනුව අවට පරිසරයේ පිහිටීම්වල ස්වභාවය විශ්ලේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 27.1 : ත්‍රිකෝණයක් පැවතීමේ අවශ්‍යතා හඳුනා ගනිමින් ත්‍රිකෝණ නිරමාණය කරයි.

කාලවිපේශ සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම :

ත්‍රිකෝණයක් යනු පාද තුනකින් වට වූ සංඛ්‍යාවක බහු අපුයකි. බහු අපු කුලකයේ අඩු ම පාද සංඛ්‍යාවක් ඇති බහු අපුය ද ත්‍රිකෝණය වේ. ත්‍රිකෝණයක අංග ලෙස එහි පාද තුන සහ කෝණ තුන හඳුන්වා ත්‍රිකෝණයක් නිරමාණය කිරීම සඳහා එහි පාදවල දිග පිළිබඳ තිබිය යුතු අවශ්‍යතාව මෙම කොටසින් සාකච්ඡා කෙරේ. ඒ සඳහා ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සැලැස්වීම මෙහි දී සිදු කෙරේ. පාද තුනක දිග දුන් විට ත්‍රිකෝණයක් නිරමාණය කරන ආකාරය පිළිබඳ ව දිග්‍යායන් දැනුවත් කරන අතර පාද තුනක දිග දුන් විට ඒවා ත්‍රිකෝණයක පාද විය හැකි ද යන්න තීරණය කිරීමට මෙම පාඩම අවසානයේ දී දිග්‍යායන්ට හැකියාව ලැබේය යුතු ය. ත්‍රිකෝණයක නිරමාණය පිළිබඳ ව තව දුරටත් ඉදිරියේ දී උගෙනීමට අවස්ථාව ලැබෙන අතර මෙම කොටසේ දී පාද තුනක දිග දුන් විට ත්‍රිකෝණ නිරමාණය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 27.1 ව අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

1. ත්‍රිකෝණයක ඔහු ම පාද දෙකක දිගෙහි එකතුව ඉතිරි පාදයේ දිගට වඩා විශාල බව හඳුනා ගනියි.
2. ත්‍රිකෝණයක් පැවතීමේ අවශ්‍යතාව ආඩ්‍රිත ගැටුලු විසඳයි.
3. පාද තුනහි දිග දී ඇති විට අභාල ත්‍රිකෝණය නිරමාණය කරයි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

ත්‍රිකෝණය	- මුක්කොණී	- Triangle
සංඛ්‍යාව රුප	- මුද්‍ය මුද්‍රා	- Closed figures
බහු අපුය	- පල්කොණී	- Polygan
ත්‍රිකෝණයක පාද	- මුක්කොණීයින් පක්කංකස්	- Sides of a Triangle
නිරමාණය	- අමෙප්පු	- Construction
වඩා විශාල	- මුළුම් පෙරිය	- Greater than

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 27.1 අදාළ ඉගෙනුම් පල අතුරෙන් පළමු වන සහ දෙවන ඉගෙනුම් පලවලට අදාළ ව තිකෝනයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා එහි පාදවල දිග සඳහා තිබිය යුතු අවශ්‍යතාව අනාවරණය කර ගැනීම පිළිස කණ්ඩායම් ත්‍රියාකාරකමක් සහිත ව අනාවරණයට මග පෙන්වා ඇති නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්තු 40 දි

ගුණාත්මක යෙදුවුම් :

- වගුව සහිත කාර්ය පත්‍රිකා පිටපත් 4 ක්
- විශාලිත ABC තිකෝනයේ රුප සටහනක්
- පස්දෙනා බැහින් වූ එක් කණ්ඩායමකට බෙදා දීමට දිග ඉරටු තුනක් පමණ වන සේ ප්‍රමාණවත් ඉරටු සංඛ්‍යාවක්

ගුරුච්චරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- තිකෝනයක් යනු පාද තුනක් සහිත බහු අසුයක් බව පවසම්න් ABC තිකෝනයේ විශාලිත රුපය දිජ්‍යායන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- එහි පාද AB, BC, CA වන බව සාකච්ඡා කරන්න. AB සහ BC පාද එක් විමෙන් B දිරිපිය සැමේනා බව ද දිජ්‍යායන්ගෙන් ලබාගන්න.

පාඨම සංවර්ධනය :

- එක් කණ්ඩායමකට පස්දෙනා බැහින් වන පරිදි කණ්ඩායම්වලට පන්තියේ දිජ්‍යායන් වෙන් කරන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාව සහ දිග ඉරටු තුනක් බැහින් කණ්ඩායම්වලට ලබා දෙන්න.
- 3cm, 4cm, 5cm, 6cm, 7cm, 8cm, 9cm, 10cm වන ලෙසට ඉරටු කැබලි කඩා ගැනීමට දිජ්‍යායන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ ආකාරයට තිකෝන සැකසීය හැකි දැයි දිජ්‍යායන් පරීක්ෂා කරන විට ඉරටු කොන් දිරිපිය වන සේ තිකෝන සකසන්නේ දැයි පරීක්ෂා කරමින් ඒ සඳහා උදිව වන්න.
- දිජ්‍යායන් වගුව සම්පූර්ණ කළ පසු තිකෝන සැකසීය හැකි වන සේ වූ ඉරටු කැබලිවල දිග ඇසුරෙන් එවායේ ඉරටු කැබලි 2 ක දිග හා තුන්වන ඉරටු කැබලේලේ දිග අතර සම්බන්ධතාවක් තිබේ දැයි වගුව ඇසුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.
- මේ අනුව තිකෝන සැකසීය හැකි අවස්ථාවල, ඉරටු කැබලිවල දිග සැලකු විට ඉන් ඕනෑම ම යුගලයක දිගෙහි එකතුව තුන්වන ඉරටු කැබලේලේ දිගට වඩා වැඩි වන බව ලබා ගන්න.
- තිකෝන සැකසීය නොහැකි අවස්ථාවල, ඉරටු කැබලිවල දිග සැලකු විට ඉන් එක් යුගලයක හෝ දිගෙහි එකතුව තුන්වනි ඉරටු කැබලේලේ දිගට වඩා අඩු හෝ සමාන වන බව වගුව ඇසුරෙන් ලබාගන්න.

- දිග මිනුම් තුනක් දී ඇති විට, ඒවා ත්‍රිකෝර්සයක පාද විය හැකි දැයි, පරීක්ෂා කළ හැකි බව ශිෂ්‍යයන්ට තහවුරු කරන්න.
- මේ අනුව ත්‍රිකෝර්සයක ඕනෑම ම පාද දෙකක දිගෙහි එකතුව තුන්වන පාදයට වඩා දිගින් වැඩිය යන නිගමනයට එළඹෙන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- ඔබට ලබා දී ඇති ඉරටුවලින් $3\text{cm}, 4\text{cm}, 5\text{cm}, 6\text{cm}, 7\text{cm}, 8\text{cm}, 9\text{cm}, 10\text{cm}$ දිග ඉරටු කැබලි කඩා ගන්න.
- ඕනෑම ඉරටු කැබලි 3ක් ගෙන එය මේසය මත තබා ශිර්ප එක් වන සේ ත්‍රිකෝර්සයක් සකස් කළ හැකි දැයි පරීක්ෂා කරන්න. ත්‍රිකෝර්සය සැකසීය හැකි ව්‍යව ද නොහැකි ව්‍යව ද එම දිග සටහන් කරමින් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (නිදුසුන බලන්න.)
- නැවත වෙනත් ඉරටු කැබලි 3ක් ද ගෙන ඒ ආකාරයට ම ත්‍රිකෝර්ස සැකසීය හැකි දැයි පරීක්ෂා කර වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.
- අවසානයේ ඔබ කණ්ඩායම සම්පූර්ණ කරන ලද වගුව ඉදිරිපත් කරන්න.

ඉරටු කැබලි 3ක් දිග (i)	ඉන් ඉරටු කැබලි දෙකක එකතුව (ii)	තුන්වෙනි කැබලේ දිග (iii)	(ii) සහ (iii) හි ලැබුණු අගය < හෝ > මගින් සම්බන්ධ කරන්න.	ත්‍රිකෝර්සයක් සැකසීය හැකි නම ✓ ලකුණ ද නොහැකි නම ✗ ලකුණ ද යොදන්න.
නිදුසුන :	3, 4, 5	7 9 8	5 3 4	7 > 5 9 > 3 8 > 4

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දී ඇති ත්‍රිකෝණයක පාද නම් කරයි.
- නියමිත දිගට අනුව ඉරටු කැබලි කඩා වෙන් කර ගනියි.
- ඉරටු කැබලි සැකසීමෙන් ත්‍රිකෝණ සැදිය හැකි සහ නොහැකි වන ඉරටු කැබලි කට්ටල තොරයි.
- ත්‍රිකෝණයක් පැවතීම සඳහා පාදවල දිග අතර සම්බන්ධයක් තිබිය යුතු බව පිළිගනියි.
- දෙන ලද මිනුම් තුනකින් යුත් කට්ටලවලින්, ත්‍රිකෝණයක් නිර්මාණය කළ හැකි කට්ටල තොරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 26 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවින :

- වෙසක් කුඩා සකස් කිරීමේදී, අවශ්‍ය රාමු සඳහා බට පතුරු කැබලි වෙන් කර ගැනීමේදී මෙම අවශ්‍යතාව ආධාර කර ගත හැකි ය.
- ගොඩනැගිලිවල වහල සවි ගැන්වීම සඳහා සකස් කරන ලද ත්‍රිකෝණකාර කාජ්‍ය සැකසීම සඳහා යකඩ පටි සකස් කර ගැනීමට ද ප්‍රයෝගනයට ගත හැකි ය.

අවධානයට . . .

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 27.1 ට අදාළ තුන්වන ඉගෙනුම් පළයෙහි ඇතුළත් ත්‍රිකෝණ නිර්මාණය කිරීමේදී ත්‍රිකෝණයක් නිර්මාණය සඳහා දෙනු ලබන දිග මගින් ත්‍රිකෝණයක් නිර්මාණය කළ හැකි දැයි පළමු ව පරීක්ෂා කරන ලෙස දිජ්‍යායන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- පාද තුනෙහි දිග දී ඇති විට ත්‍රිකෝණ නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව දිජ්‍යායන්ට ලබාදීම සඳහා ද සූදුසු පාඨමක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 26 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <https://www.youtube.com/watch?v=dtmMOF07kgE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=wDJrOWMeYOc>

27. දත්ත නිරුපණය හා අර්ථ කථනය

නිපුණතාව 28 : දෙදිනික කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා දත්ත නිරුපණය කිරීමේ විවිධ ක්‍රම විමර්ශනය කරයි.

නිපුණතාව 29 : දෙදිනික කටයුතු පහසුකර ගැනීම සඳහා දත්ත විවිධ ක්‍රම මගින් විශ්ලේෂණය කරමින් පූරෝචනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 28.1 : සන්නිවේදනය පහසු වන සේ වෘත්ත පත්‍ර සටහනින් දත්ත නිරුපණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 29.1 : වෘත්ත පත්‍ර සටහන මගින් දත්තවල විසින්ම විගුහ කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 29.2 : දත්ත වැළක් ආශ්‍රිත මිනුම් සංඛ්‍යාතමක ව විමසමින් පූරෝචනය කරයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 10

හඳුන්වීම :

එදිනෙදා ජීවිතයේ විවිධ කටයුතුවල දී දත්ත නිරුපණය කළ හැකි ආකාරයක් ලෙස වෘත්ත පත්‍ර සටහන හඳුන්වා දිය හැක. දත්ත සංඛ්‍යාව 30ට අඩු 1000ට අඩු සංඛ්‍යා ඇතුළත් දත්ත සමුහයක් සඳහා වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් පිළියෙළ කිරීම මෙම කොටසින් අපේක්ෂා කෙරේ.

වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් ඇසුරින් දත්ත සමුහයක අවම අගය, උපරිම අගය සහ ඒ ඇසුරෙන් දත්ත සමුහයේ පරාසය ගණනය කිරීම ද පරාසය ඇසුරින් දත්තවල විසින්ම පිළිබඳ තිගමනවලට එළඹිය හැකි බව ඉදිරිපත් කිරීම ද අමු දත්ත වැළක මාතය, මධ්‍යස්ථාය, මධ්‍යනාය හා පරාසය සෙවීම ද මෙම කොටසින් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 28.1 ට අභ්‍යා ඉගෙනුම් පල :

1. වෘත්ත පත්‍ර සටහන හඳුනා ගනියි.
2. වෘත්ත පත්‍ර සටහනක යතුරුක් ඇතුළත් කළ යුතු බව පිළිගනියි.
3. දත්ත සංඛ්‍යාව 30ට අඩු හා 1000ට අඩු සංඛ්‍යා ඇතුළත් දත්ත සමුහයක් වෘත්ත පත්‍ර සටහනක නිරුපණය කරයි.

පාර්භාෂික වචන මාලාව :

දත්ත	- තරව	- Data
වෘත්ත පත්‍ර සටහන	- තැන්ටු - මූල්‍ය බැංකු	- Stem and leaf diagram
අවම අගය	- ගුරුත්වා පෙනුමාණම	- Minimum value
උපරිම අගය	- කුඩා පෙනුමාණම	- Maximum value
පරාසය	- ගණ තොටරි	- Range
සන්නිවේදනය	- තොටර්පාටල්	- Commiunication
මාතය	- ආකාරම	- Mode
මධ්‍යස්ථාය	- මධ්‍යයම	- Median
මධ්‍යනාය	- මධ්‍ය	- Mean

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 28.1 අදාළ ඉගෙනුම් පල 3 ට අදාළ විෂය සංකල්පය දිජ්යායන් තුළ ගොඩනාගිම සඳහා සාකච්ඡා ක්‍රමය ඇතුළත් කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් සහිත නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නෑ 40 ය

ගණාන්තක යෙදුවම් :

- පැහැදිලි ව පෙනෙන ලෙස ඇමුණුම - 1 හි ඇතුළත් දැ ලියන ලද බිමයි කඩාසියක්
- දිජ්යා කණ්ඩායම්වලට ප්‍රමාණවත් කාර්ය පත්‍රිකා පිටපත්

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- දත්ත සටහන් කළ හැකි විවිධ ක්‍රම වන විතු ප්‍රස්ථාර ප්‍රස්ථාර සහ වෘත්ත පත්‍ර සටහන පිළිබඳ ව සාකච්ඡාවක් මගින් සිහිපත් කරවන්න.
- ඇමුණුම-1හි ඇතුළත් දැ ලියු බිමයි කඩාසිය දිජ්යායන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- ඒ අනුව වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් සැකසීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු පහත දැක්වන ක්‍රියාපිළිවෙළ ගැන පැහැදිලි කරන්න.
 - දත්ත කාණ්ඩා වශයෙන් සකස් කර ගන්න. 0-9, 10-19 හෝ 0-99, 100-199 ආදී ලෙස)
 - දත්තවල එකස්ථානයේ ඉලක්කම හැර ඉතිරි ඉලක්කම් 0, 1, 2, ... ආදී ලෙස වෘත්තයේ අනුපිළිවෙළන් සටහන් කරන්න.
 - එක් එක් දත්තයන්හි එකස්ථානයේ ඉලක්කම පත්‍රය සඳහා ඇතුළත් කරන්න.
 - යම් කාණ්ඩායකට අයත් දත්තයක් නොමැති නම් වෘත්තයේ ඉලක්කම ලියා, පත්‍රය හිස් ව තිබීම අවශ්‍ය බව අවධාරණය කරන්න.
 - එකම දත්තය කිහිප වාරයක් සටහන් ව ඇති විට එය වෘත්ත පත්‍ර සටහනෙහි දක්වන ආකාරය කෙරෙහි අවධාරණය යොමු කරන්න.
 - එමෙන් ම වෘත්ත පත්‍ර සටහනක දත්ත සටහන් කිරීමේ දී යතුරුක් හාවිත කරන බවත් එය $3|2$ යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ 32 යන්න සි ලෙස ද හෝ 11|5 යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ 115 යන්න සි ලෙස ද ඇතුළත් කරන බවත් අවධාරණය කරන්න.

ජාවම් සංවර්ධනය :

- සුදුසු පරිදි දිජ්යායන් කණ්ඩායම් කර කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත බැඟින් එක් එක් කණ්ඩායම වෙත ලබාදෙන්න. එහිදී දිජ්යා කණ්ඩායමට අදාළ විෂය නම් කර ඔවුන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යොදවන්න.
- දිජ්යා අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබාදෙන්න.
- දිජ්යා අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීම මගින් දත්ත, වෘත්ත පත්‍ර සටහනක නිවැරදි ව දක්වන්නේ කෙසේ ද? යන්න පිළිබඳ ව නිගමනයට එළඹෙන්න.

විෂයයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

- (a) පහත දී ඇත්තේ ඩිජ්යෙන් 20 දෙනෙකු විවිධ විෂයන් සඳහා ලබාගත් ලකුණු ය. ගුරුහැවතා විසින් නම් කරන ලද විෂයයට අදාළ ලකුණු සැලකිල්ලට ගන්න.
- ලකුණු සුදුසු පරිදි කාණ්ඩ කරගන්න.
 - ඒ අනුව වෘත්තයට ගැළපෙන සංඛ්‍යා අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.
 - දත්ත සටහනට ඇතුළත් කරමින් වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් සකස් කරන්න.

නම	විෂයයට ආදාළ ලකුණු			
	ගණිතය	විද්‍යාව	ඉංග්‍රීසි	සිංහල
රංජිති	78	85	60	74
දිමති	65	58	65	35
බිහන්සා	56	63	63	84
ගිතිමා	62	74	72	95
වම්තා	38	42	34	37
නෙත්මි	85	58	83	65
ගෙරි	28	65	58	78
ප්‍රියංකා	43	70	46	48
බිනරි	78	83	52	90
පාතිමා	92	90	78	60
ලක්ෂමි	18	25	36	45
නදේවි	78	42	58	70
මනුන්	85	74	68	82
බිනුක	83	78	57	56
සිතුම්	49	42	83	84
සනිදු	90	64	88	92
නවිදු	78	63	45	38
දෙසදු	49	40	53	43
සුපුන්	54	69	68	74
තර්ග	78	69	68	74

- (b) පහත සඳහන් ව ඇත්තේ සෙන්ටි මීටරවලින් මතින ලද ඩිජ්යෙන් 15කගේ උස ය.
- 125, 132, 128, 137, 141, 143, 124, 130, 126, 138, 144, 121, 138, 142, 138
මෙම දත්ත ඇතුළත් කර වෘත්ත පත්‍ර සටහනක් සකස් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- දෙන ලද දත්ත කාණ්ඩවලට වෙන් කර ලියා දක්වයි.
- දෙන ලද දත්තවලට අදාළ ව වෘත්ත පත්‍ර සටහන සකස් කරයි.
- වෘත්ත පත්‍ර සටහනක දත්ත සටහන් කිරීම පහසු ක්‍රමයක් බව ප්‍රකාශ කරයි.
- එදිනේදා ජීවිතයේ දී හමුවන විවිධාකාර දත්ත නිරුපණ ක්‍රමයක් ලෙස වෘත්ත පත්‍ර සටහන යොදාගත හැකි බව පිළිගනියි.
- කණ්ඩායම තුළ සාමූහික ව කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 27හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිහෙයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවින :

- පත්ති කාමරයක වාර පරීක්ෂණයක එක් එක් විෂයයන්ට ගිහෙයන් ලබාගත් ලකුණු පිළිබඳ ව තීරණ ගැනීමට උපකාරී වේ.
- වෙළඳ කටයුතුවල දී විවිධ පරාස සඳහා මුදල් තීරණය කිරීම වැනි අවස්ථාවල දී යොදා ගත හැකි ය.

අවධානයට . . .

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 29.1 සහ 29.2හ අදාළ ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා පුදුසු ඉගෙනුම් ක්‍රම සැලසුම් කර කියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා අභයීම :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 27 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත ගිහෙයන් යොමු කරන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=9VZsMY15xeU>
- <http://www.youtube.com/watch?v=h8EYJ32oQ8>
- <http://www.youtube.com/watch?v=k3aKKasOmlw>
- <http://www.youtube.com/watch?v=n6xCyzOP900>

අභ්‍යන්තර 1

දත්ත : 32, 33, 44, 43, 42, 63, 65, 42, 70, 72, 73, 42, 101, 88, 103, 126

වෘත්ත පත්‍ර සටහන

3	2, 3
4	2, 2, 2, 3, 4
5	
6	3, 5
7	0, 2, 3
8	8
9	
10	1 3
11	
12	6

28. පරිමාණ රුප

නිපුණතාව 13 : විවිධ ක්‍රම විධි ගැවීමෙනය කරමින් ප්‍රායෝගික අවස්ථා සඳහා පරිමාණ රුප භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 13.2 : පරිමාණ රුප ඇසුරින් පරිසරයේ විවිධ පිහිටිම විමර්ශනය කරයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 05

නැඳුන්වීම :

ගොඩනැගිලි සැදීම, නගර සැලසුම් සකස් කිරීම, රටක සිතියම ඇදීම, ඉඩමක පිළුර ඇදීම වැනි බොහෝ කටයුතුවල දී ඒවායේ රුප සටහන් ඇදීමට අවශ්‍ය වේ. එවිට සැබැඳූ මිනුම් සහිත රුප සටහන් ඇදීම දුෂ්කර කාර්යයක් බැවින් ඒවායේ මිනුම් යම් අනුපාතයකට කුඩා කර අදිනු ලබයි. කුඩා දේවල් විශාල කර දැක්වීම සඳහා ද මෙවැනි රුප අදිනු ලැබේ. මෙලෙස අදිනු ලබන රුප පරිමාණ රුප නම් වන අතර ඒවා මූල් රුපයේ හැඩිය ගනියි. මෙම අවස්ථා දෙකේ දී ම පරිමාණය යොදාගන්නා අතර එම යොදාගන්නා පරිමාණය, විස්තර කිරීමක් ලෙසට හෝ අනුපාතයක් ලෙසට හෝ ලියා දක්වයි. තව ද සැබැඳූ මිනුම් හා පරිමාණ රුපයේ ඊට අනුරුප මිනුම් සැබැඳූ ඒකක සහිතව ම ඊතලයකින් සම්බන්ධ කර ලිවීමෙන් ද පරිමාණය දක්වයි. "1cm කින් $\frac{1}{2}km$ ක් නිරුපණය වේ" ලෙස විස්තර කර දක්වූ සිතියමක පරිමාණය අනුපාතයක් ලෙස 1:50000 ලෙස ද, $1cm \rightarrow \frac{1}{2}km$ ලෙස මිනුම් දෙක සම්බන්ධ කර දක්වීමෙන් ද ලියා දක්වයි.

බොහෝ විට පරිමාණය ලියා දක්වනු ලබන්නේ, අනුපාතයක් ලෙසට ය. එවිට එහි මිනුම් ඒකකය සෙන්ටීමේටර්වලින් වෙයි. පරිමාණ රුප ඇදීමෙන් විශාල රුපයක් සමඟ්ත ලෙස දක්බලා ගැනීමටත් සැබැඳූ රුපයේ නොදන්නා දුරවල් සොයා ගැනීමටත් හැකි වේ. සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරන පරිමාණ රුප පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කිරීම මෙම පාඨමෙන් අපේක්ෂා තෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 13.20 අභ්‍යන්තර පාරිභාශක :

- දෙන දී පරිමාණයක් \rightleftharpoons සංඛ්‍යාමය \rightleftharpoons අනුපාතයක්
විස්තර කිරීමක් ලෙස
(සෙන්ටීම් මිටර 1 කින්
සෙන්ටීම් මිටර x දක්වේ.) \Rightarrow සම්බන්ධයක්
ලෙස $(1cm \rightarrow x cm)$
පරිපාශකය කරයි.
- සරල රේඛිය තළ රුපයක සැබැඳූ දිගක් හා පරිමාණය දී ඇති විට පරිමාණ රුපයේ දිග ගණනය කරයි.
- සරල රේඛිය තළ රුපයක සැබැඳූ මිනුම් හා පරිමාණය දී ඇති විට පරිමාණ රුපයක් අදියි.
- පරිමාණ රුපයක් ඇසුරින් සැබැඳූ රුපයේ මිනුම් ගණනය කරයි.

ජාරිහාමික වචන මාලාව :

පරිමාණය	- අභ්‍යන්තර	- Scale
සැබැඳු දිග	- ඉණ්ණම් න්‍යාම	- True length
අනුපාතය	- බිජිතම්	- Ratio

ජාවම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 13.2හි පළමු වන ඉගෙනුම් පලයට අදාළ විෂය සංකල්ප සාධනය සඳහා දේශන සාකච්ඡා ක්‍රමය හා කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ඇසුරින් සකස් කළ නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කළය : මිනින්නෑ 40 දි

ගුණාත්මක යොදුවුම් :

- අැමුණුම 2හි සඳහන් පරිමාණ ලියන ලද කාඩ්පත් 15ක් සහිත කට්ටලය (කණ්ඩායමකට කට්ටල 1 බැංහින්)

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- පහත සඳහන් ප්‍රකාශන තුන කළුලැල්ලේ ලියා හෝ ඩීමයි කඩ්දාසියක ලියා පාතියේ පුද්ගලනය කරන්න.
- ඉඩමක පරිමාණ රුපයක් ඇද ඇත්තේ $1cm$ න් $50m$ ක් දක්වන පරිදිය.
- විත්ති සැරසිල්ලක පරිමාණ රුපයක් ඇද ඇත්තේ 1:10 පරිමාණයට වේ.
- සමවතුරුපාකාර පුවරුවක පරිමාණ රුපයක් $2cm \rightarrow 3m$ පරිමාණයට ඇද තිබේ.
- 7 ශේෂීයේ දි උගත් කරුණු සිහිපත් කරමින් පරිමාණ රුපයක පරිමාණය ලියා දැක්වූ, ඉහත සඳහන් ආකාර තුන පිළිබඳ ව සිහිපත් කරන්න.
- මෙම පරිමාණ පැහැදිලි කර ගැනීම සඳහා මිනුම් ඒකක අතර සම්බන්ධතාව හා ඒකක පරිවර්තනය පිළිබඳ ව මතකය අවදි කරගත යුතු බව ද දැනුම් දෙන්න.
- අැමුණුම 1හි සඳහන් මිනුම් ඒකක පරිවර්තන කළුලැල්ලේ ලියා දිජ්‍යයන් සම්ග සාකච්ඡා කරමින් හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.
- ආකාර 3න් එක් ආකාරයකට දක්වා ඇති පරිමාණයක්, ඉතිරි ආකාරවලින් දැක්වීම මෙම පාඨමෙන් අපේක්ෂා කරන බව දිජ්‍යයන්ට දන්වමින් පාඨමට ප්‍රවේශ වන්න.

ජාවම සංවර්ධනය :

- ප්‍රවේශය යටතේ ඉදිරිපත් කළ $1cm$ න් $50m$ ක් දක්වෙන පරිමාණයේ එකක සහිතව ම එය $1cm \rightarrow 50m$ ලෙසට ලිවිය හැකි බවත්,
 $50 m = 5000 cm$ බැවින් එම පරිමාණය අනුපාතයක් ලෙස $1:5000$ ලෙසට ද ලිවිය හැකි බවත් පැහැදිලි කරන්න.
- ඉහත පරිදිම $1:10$ යන පරිමාණයෙන් විස්තර වන්නේ $1cm$ ක් මගින් $10cm$ ක් නිරුපණය වන බවත් එය $1cm \rightarrow 10cm$ ලෙසට ද ලිවිය හැකි බවත් පැහැදිලි කරන්න.
- $2cm \rightarrow 3m$ යන පරිමාණයේ දී, $2cm$ න් $3m$ ක් නිරුපණය වන බවත් $3m = 300cm$ බැවින් එය අනුපාතයක් ලෙස $2:300$ ලෙසට ලිවිය හැකි බව ද පැහැදිලි කරන්න. මෙහි දී අනුපාතයේ පළමු වන පදය 1 වන ලෙසට ලියාගත යුතු බැවින් ඉහත අනුපාතයේ පද දෙකෙන් බෙදා අනුපාතය $1:150$ ලෙසට සරල ම ආකාරයෙන් පරිමාණය දක්වන බව අවධාරණය කරන්න.
- ලෝක සිතියම, ලංකා සිතියම වැනි සිතියම පංති කාමරයේ පුද්ගලනය කර එවායේ සඳහන් පරිමාණ, ශිෂ්‍යයන්ට නිරීක්ෂණය කිරීමට ලබා දී එම පරිමාණ ද ඉහත පරිදි පරිවර්තනය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- $1:200000$ පරිමාණය සැලකු විට එහි $1cm$ න් $200000cm$ ක් නිරුපණය වන බවත්, $200000 cm = 2000m = 2km$ බැවින් ඉහත පරිමාණය $1cm \rightarrow 2km$ හෝ $1cm$ න් $2km$ ක නිරුපණය කරයි; ලෙසට ලියා දැක්විය හැකි බව පැහැදිලි කරන්න.
- මෙම පැහැදිලි කිරීම අනුව එක ම පරිමාණය විවිධ ආකාරවලින් ලියා දැක්විය හැකි බව ප්‍රකාශ කොට එවැනි ස්ථියාකාරකමක් සඳහා ශිෂ්‍යයන් හතර දෙනා බැඟින් කණ්ඩායම්වලට වෙන් කරන්න.
- කණ්ඩායමකට ඇමුණුම 2හි සඳහන් අභ්‍යාස පත්‍රිකාව හා කාචිපත් කට්ටලය බැඟින් ලබා දෙන්න.
- ශිෂ්‍ය ස්ථියාකාරකම තීම වූ පසු සාකච්ඡා කරමින් මුළුන් අය කරන්න.

ශිෂ්‍යයන් සඳහා කාර්ය ප්‍රතිකාව :

- ගුරු හවතා ලබා දුන්, හිස් තැන් සම්පූර්ණ කිරීමේ අභ්‍යාසය ඔබේ අභ්‍යාස පොතේ පිටපත් කරන්න.
- ඔබේ කණ්ඩායමට ලබා දුන් කාචිපත් කට්ටලය හොඳින් මිශ්‍ර කර කණ්ඩායම තුළ සම සේ බෙදාගන්න.
- කාචිපත්වල ලියා ඇති පරිමාණ හොඳින් පරික්ෂා කරමින්, එක ම පරිමාණය විවිධ ආකාරවලට ලියා ඇති කාචිපත් තොරා එවා එක පෙළට සිටින සේ මෙසය මත පිළියෙළ කරන්න.
- කාචිපත් සියල්ල පිළියෙළ කර තීම වූ පසු ගුරුහවතාට පෙන්වා නිවැරදිකාව තහවුරු කර ගන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තරය:

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- මිනුම් ඒකක අතර සම්බන්ධතා යොදාගනිමින් විස්තර කිරීමක් ලෙස, දෙන ලද පරිමාණයක් අනුපාතයක් ලෙස ලියා දක්වයි.
- පරිමාණ රුපයක, පරිමාණය ආකාර තුනකින් ලියා දක්විය හැකි බව ප්‍රකාශ කරයි.
- එක් ආකාරයකට දී ඇති පරිමාණයක් වෙනත් ආකාර දෙකකින් ලියා දක්වයි.
- විවිධ ආකාරවලින් ලියා ඇති පරිමාණ ඇතුළත් කාචිපත් කට්ටලයකින් එක ම පරිමාණය ආකාර තුනකට ලියා දක්වා ඇති කාචිපත් කට්ටලය තෝරා වෙන්කර ගනියි.
- කණ්ඩායම් ලෙස කටයුතු කිරීමේ දී සාමූහික ව හා සහයෝගයෙන් යුතුව තම දායකත්වය ලබා දෙයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 28හි අදාළ අභ්‍යන්තරය වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- අවශ්‍ය පරිදි නිදර්ශන හා පැහැදිලි කරදීම ලබා දෙමින් දිජ්‍යායන්ට ක්‍රියාකාරී ව නිරත්වීමට කාර්යයන් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ඉගෙනුම්මිල 2, 3, 4 අන්තර් කර දෙන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තරය:

- විද්‍යාලයේ ගණිත උයනේ ඇති පාත්‍රිවල හෝ වෙනත් ගැළපෙන බිම කොටසක පරිමාණ රුප ඇදීමට දිජ්‍යායන් කණ්ඩායම් ලෙස යොමු කරවන්න.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 28 හි අදාළ අභ්‍යන්තරය වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරවන්න.

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.basic-mathematics.com/scale-drawings.html>
- <http://www.virtualnerd.com/geometry/similarity/ratios-proportions/scale-model-scale-factor>

അളമുമാർഗ്ഗം - 1

- $1m = \dots \dots \dots cm$
- $1km = \dots \dots \dots m = \dots \dots \dots cm$
- $50m = \dots \dots \dots cm$
- $\frac{1}{2} km = \dots \dots \dots m = \dots \dots \dots cm$
- $\frac{1}{2} km = \dots \dots \dots cm$
- $300cm = \dots \dots \dots m$
- $50000cm = \dots \dots \dots m = \dots \dots \dots km$
- $150000cm = \dots \dots \dots m = \dots \dots \dots km$

അളമുമാർഗ്ഗം - 2

അഹാംസ അതികാരം :

പിටപട്ട് കര തിങ്കൽക്കുന്ന സമിച്ചല്ലാൻ കരന്തു.

(i) $1cm \rightarrow 50m$	(ii) $2cm \rightarrow 3m$	(iii) $1:200000$
$1cm \rightarrow \dots \dots cm$	$2cm \rightarrow \dots \dots cm$	$1cm \rightarrow 200000cm$
$\therefore \underline{\underline{1: \dots \dots}}$	$\therefore \underline{\underline{1: \dots \dots}}$	$1cm \rightarrow \dots \dots m$
		$1cm \rightarrow \dots \dots km$
		$\therefore \underline{\underline{1 : \dots \dots}}$

ക്യാമ്പിംഗ് കവിതാലയം :

1: 200000

 $1cm \rightarrow 400 m$

2cmന് 1kmക്ക് നിരീപണയ വേ.

1:40000

 $1cm \rightarrow \frac{1}{2} km$

1cmന് 400mക്ക് നിരീപണയ വേ.

1: 50

 $1cm \rightarrow 2km$

1cmന് 50mക്ക് നിരീപണയ വേ.

1: 50000

 $1cm \rightarrow 50cm$

1cmന് 2kmക്ക് നിരീപണയ വേ.

1: 5000

 $1cm \rightarrow 50m$

1cmന് 50cmക്ക് നിരീപണയ വേ.

29. සම්භාවනාව

නිපුණතාව 31 : අනාගත සිදුවීම් ප්‍රථම්කත්‍යාව කිරීම සඳහා සිදුවීමක වියහැකියාව විශ්ලේෂණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 31.1 : ප්‍රමාණාත්මක අගයක් පදනම් කර ගනිමින් පරීක්ෂණ මත සිදුවීමක විය හැකියාව නිර්ණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 31.2 : සුදුසු අගයක් ලබා ගැනීමේ ක්‍රම විධ විමර්ශනය කරමින් සිද්ධියක විය හැකියාව සෞයයි.

කාලවීපේද සංඛ්‍යාව : 06

හඳුන්වීම් :

යම් සිදුවීමක වියහැකියාව අනුව රේඛ ප්‍රමාණාත්මක අගයක් ලබා දීමේ හැකියාවක් පවතී.

ස්ථීරව සිදුවන සිද්ධි සඳහා 1 ද ස්ථීරව සිදු නොවන සිද්ධි සඳහා 0 ද නිශ්චිත නොවන සිද්ධි සඳහා 0ක් 1ක් අතර අගයක් ද ලබා දිය හැකි ය. බිංදුවත් එකත් අතර අගයක් ලබා දිය හැකි, සිදුවීම නිශ්චිත ව කිව නොහැකි සිද්ධි, කාණ්ඩ තුනකින් හඳුනා ගත හැකි ය.

- සමාන විය හැකියාවෙන් යුත් සිද්ධි දෙකක් පමණක් ඇති සිදුවීම් එවැනි සිදුවීම්වල එක් ප්‍රතිඵලයක් සිදුවීමේ විය හැකියාවට $\frac{1}{2}$ ක අගයක් ද
- එක් සිද්ධියක් සිදුවීමේ විය හැකියාවට වැඩි නම්, එවැනි සිදුවීම්වල සිදුවීමේ හැකියාවට $\frac{1}{2}$ ක් 1 ක් අතර අගයක් ද
- යම් සිද්ධියක් සිදුවීමේ විය හැකියාව අඩු නම්, එවැනි සිදුවීම්වල සිදුවීමේ හැකියාවට 0 ක් $\frac{1}{2}$ ක් අතර අගයක් ද ලබා දෙනු ලැබේ.

යම් පරීක්ෂණයක් සිදු කළ වාර ගණනින්, එහි අපේක්ෂිත සිද්ධිය සාර්ථක වූ වාර ගණන දක්වන හාගය, සාර්ථක හාගය ලෙස ද, පරීක්ෂණය වඩා වැඩි වාර ගණනක් සිදු කිරීමෙන් ලබා ගන්නා සාර්ථක හාගය, පරීක්ෂණාත්මක සම්භාවනාව ලෙස ද, පරීක්ෂණයකින් තොර ව සමාන වියහැකියා මත පදනම් ව සෞයා ගන්නා සම්භාවනාව, සෞයාන්තික සම්භාවනාව ලෙස ද හඳුන්වන බව මෙම කොටසින් තහවුරු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

වඩා වැඩි වාර ගණනකින් ලබා ගන්නා සාර්ථක හාගය, සෞයාන්තික සම්භාවනා අගයට ඉතා ආසන්න වනු ඇත.

නිපුණතා මට්ටම 31.2ව අභ්‍යාල ඉගෙනුම් පල :

- පරික්ෂණයක් සිදු කළ වාර ගණන හා සාර්ථක වූ අවස්ථා ගණන ඇසුරෙන් සාර්ථක හාගය ප්‍රකාශ කරයි.
- පරික්ෂණය කළ වාර ගණන වැඩි වූ විට, ලබා ගන්නා සාර්ථක හාගය, සිද්ධියට අදාළ වියහැකියාවට වඩා සුදුසු බව ප්‍රකාශ කරයි.
- පරික්ෂණය වැඩි වාර ගණනක් සිදු කිරීමෙන් ලබාගත් සාර්ථක හාගය, පරික්ෂණාත්මක සම්භාවිතාව ලෙස හඳුනා ගනියි.
- පරික්ෂණයකින් තොර ව සමාන විය හැකියා මත පදනම් ව සෞයා ගන්නා සම්භාවිතාව, සෙස්ද්ධාන්තික සම්භාවිතාව ලෙස හඳුනා ගනියි.
- පරික්ෂණාත්මක සම්භාවිතාව හා සෙස්ද්ධාන්තික සම්භාවිතාව ආශ්‍රිත සරල ගැටලු විසයි.

පාර්භාෂික වචනමාලාව :

පරික්ෂණය	- පරිශෘතනය	- Experiment
සම්භාවිතාව	- නිකුත්තකව	- Probability
සිද්ධි	- නිකුත්ස්සිකள්	- Events
සිදු නොවන සිද්ධි	- නුතකුම් නිකුත්ස්සිකள්	- Events that cannot happen
සමහර විට සිදු වන සිද්ධි	- සිලවෙශෙන නුතකුම් නිකුත්ස්සිකள්	- Random events
(අහඹු සිද්ධි)	(එමුමාර්ගාන නිකුත්ස්සිකளා)	
ස්ථිර වශයෙන් සිදු වන සිද්ධි		- Events that are certain to happen
සාර්ථක හාගය	- බෙවුරුපියින්නම්	-Fraction of success
පරික්ෂණාත්මක සම්භාවිතාව	- පරිශෘතනය මුහෙර නිකුත්ස්සිකൾ	- Experimental probability
සෙස්ද්ධාන්තික සම්භාවිතාව	- අඩුමුහෙර නිකුත්තකව	- Theoretical probability
විය හැකියාව	- ඕයල්තකව	- Possibility
පරිමාණය	- අளවිභාග	- Scale

පාඨම් සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

නිපුණතා මට්ටම 31.1ව අයත් ඉගෙනුම් පල දිජ්‍යායන් තුළ තහවුරු වූ එසු නිපුණතා මට්ටම 31.2ව අයත් 1,2 හා 3 ඉගෙනුම් පල කරා දිජ්‍යායන් ගෙන යාමට සුදුසු කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් සහිත තිද්‍රිකාකායක් පහත දක්වේ.

කළය : මීනින්දු 80 දී

ගණාන්ත්මක යෙදවුම් :

- කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපත්
- එක ම ප්‍රමාණයේ සුදු පැහැති හා රතු පැහැති විදුරු බෝල

ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

- සිද්ධියක වියහැකියාව සඳහා 0 - 1 පරීමාණයට ලකුණු (අගයන්) පුදානය කිරීම පිළිබඳ ව සිහිපත් කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න. සමාන විය හැකියා සහිත පරීක්ෂණයක දී එහි යම් ප්‍රතිඵලයක් අපේක්ෂාවෙන් පරීක්ෂණය කිහිපවරක් නැවත නැවත සියු කළ විට, එහි දී ලැබෙන ප්‍රතිඵලය කෙසේ සටහන් කරන්නේ දැයි විමසමින් කණ්ඩායම් ත්‍රියාකාරකම වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.

ඡාචිම සංවර්ධනය :

- සුදුසු පරිදි දිජ්‍යායන් කණ්ඩායම් කරන්න.
- එක් එක් කණ්ඩායමට කාර්ය පත්‍රිකාවේ පිටපතක් බැඟින් හා අදාළ ද්‍රව්‍ය කට්ටල බෙදා දෙන්න.
- කාර්ය පත්‍රිකාවේ උපදෙස් අනුව ත්‍රියාවහි නිරත වෙමින් ලබාගන්නා තොරතුරු සටහන් කිරීමට දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න.
- කණ්ඩායම් ත්‍රියාකාරකම අවසන් පසු අනාවරණ පංතියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- අනාවරණ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු පහත කරුණු මත් වන සේ සාකච්ඡාවක නිරත වන්න.
- සාර්ථක වූ අවස්ථා ගණන, පරීක්ෂණය කළ වාර ගණනේ හාගයක් ලෙස ලිඛිමෙන් සාර්ථක හාගය ලබාගන්නා බව
- පරීක්ෂණය වැඩි වාර ගණනක් සිදු කිරීමෙන් ලබා ගන්නා සාර්ථක හාගය, පරීක්ෂණත්මක සම්භාවිතාව ලෙස හඳුන්වන බවත් පරීක්ෂණය වැඩිවාර ගණනක් (100 වරක් හෝ රටත් වැඩි) සිදු කිරීමෙන් ලැබෙන සාර්ථක හාගය මෙම පරීක්ෂණයේ දී සැම කණ්ඩායමකට ම පොදු ලෙස $\frac{1}{2}$ ට ආසන්න වන බවත් මත් කරන්න.

ඡිහෘයන් සඳහා කාර්ය පත්‍රිකාව :

පරීක්ෂණය : සුදු හා රතු පැහැති එක ම ප්‍රමාණයේ විදුරු බෝල 3 බැඟින් බෝල ක් ඇති පාර්සලයකින් තේරීමක් නොමැති ව බෝලයක් ඉවතට ගැනීම

- ඉහත පරීක්ෂණය නැවත නැවත ඒ අකාරයට ම සිදු කරමින් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

පරීක්ෂණය කළ වාර ගණන	10	20	30	50
සුදු පැහැති බෝලයක් ලැබුණු වාර ගණන				
රතු පැහැති බෝලයක් ලැබුණු වාර ගණන				

- පරීක්ෂණය වැඩි වාර ගණනක් කිරීමේ දී ලැබිය හැකි ප්‍රතිඵලය ලැබුණු වාර ගණන, පරීක්ෂණය කළ වාර ගණනේ හාගයක් ලෙස සැකසු විට එහි අගය පිළිබඳ කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කරන්න.
- කණ්ඩායම් අනාවරණ සමස්ත පංතියට ඉදිපත් කරන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තරය:

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- සසම්හාවී පරීක්ෂණයක තොරතුරු නිවැරදි ව වාර්තා කරයි.
- පරීක්ෂණයක ප්‍රතිඵල මත සිද්ධියක් සිදුවී මේ සාර්ථක හාගෙ ගණනය කරයි.
- සාර්ථක හාගෙ ඇසුරෙන් පරීක්ෂණත්මක සම්හාවිතාව ප්‍රකාශ කරයි.
- පරීක්ෂණත්මක සම්හාවිතාව ලබා ගැනීමට පරීක්ෂණය වැඩි වාර ගණනක් කළ යුතු බව පිළිගනියි.
- දෙන ලද උපදෙස් අනුව කටයුතු කරමින් පැවරු කාර්ය සම්පූර්ණ කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 29 හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

ප්‍රායෝගික හාවිත :

- කාලගුණ අනාවැකි පුරෝක්තිතය සඳහා
- කෘෂිකර්ම සහ ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- නිපුණතා මට්ටම 31.2 හි ඉගෙනුම් පල 4 හා 5 සඳහා සූදුසු පරිදි පාඨම සැලුසුම් කර ශිෂ්‍යයන් සමග ක්‍රියාත්මක කරන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තරය:

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 29 හි අදාළ අභ්‍යන්තර කිරීමට ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න

වැඩිදුර පරිශ්‍යාලනය සඳහා :

- <http://www.youtube.com/watch?v=dTwZ5N126gw>
- <http://www.youtube.com/watch?v=UTs4uZhu5t8>
- <http://www.youtube.com/watch?v=PNXozoJWsWc>
- <http://www.youtube.com/watch?v=FZ2APP6-grU>
- <http://www.youtube.com/watch?v=17a443nL7Qw>
- <http://www.youtube.com/watch?v=D1cKk48kz-E>
- <http://www.youtube.com/watch?v=cCMpin3Te4s>
- <http://www.youtube.com/watch?v=pbLiN8D9gAk>

30. වෙසලාකරණය

නිපුණතාව 26 : විවිධ ජ්‍යාමිතික හැඩිතල පිළියෙල කළ හැකි ක්‍රම විධි විමර්ශනය කරමින් එවා අලංකරණය සඳහා යොදා ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම 26.I : අලංකරණය සඳහා යොදාගත හැකි විවිධ රටා මවමින් හැඩිතල පිළිබඳ ව සෞයා බලයි.

කාලවිපේශු සංඛ්‍යාව : 05

හඳුන්වීම් :

ජ්‍යාමිතික හැඩිතල හෝ වෙනත් හැඩිතල එකක් පමණක් යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලබන වෙසලාකරණ, ගුද්ධ වෙසලාකරණ ලෙසත් ජ්‍යාමිතික හෝ වෙනත් හැඩිතල දෙකක් හෝ කිහිපයක් යොදා ගනිමින් සිදුකරනු ලබන වෙසලාකරණ අර්ථ ගුද්ධ වෙසලාකරණ ලෙසත් මිට ඉහත දී ඉගෙනගෙන ඇත.

ජ්‍යාමිතික සවිධි හැඩිතල එකක් පමණක් යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලබන වෙසලාකරණ සවිධි වෙසලාකරණ ලෙස හැදින්වේ. මෙහි දී සවිධි වෙසලාකරණ නිර්මාණය කළ හැකි තල රුප හැඳුනා ගැනීම කළ යුතු ය. වෙසලාකරණයක් නිර්මාණයේ දී හැඩිතලවල දිර්ජ හමු වන ලක්ෂණය, එනම් දිර්ජ ලක්ෂණය වටා සියලු ම හැඩිතල පිහිටයි. එම දිර්ජ ලක්ෂණයේ දී කොළඹවල එකතු ව 360° ක් වේ. සවිධි බහු අපුරුෂක අභ්‍යන්තර කොළඹයක අගයෙහි ගුණාකාරයකින් 360° ක් ලැබේ නම් එම සවිධි බහු අපුරුෂයන් වෙසලාකරණයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය. මේ අනුව සවිධි පංචාපුරුෂය අභ්‍යන්තර කොළඹයක අගය 108° ක් බැවින් සවිධි පංචාපුරුෂය මගින් වෙසලාකරණයක් නිර්මාණය කළ නොහැකි ය.

මේ අනුව සවිධි රුප එකක් පමණක් භාවිතයෙන් කරනු ලබන වෙසලාකරණවල දී යොදාගත හැකි සවිධි රුප වන්නේ සමඟාද ත්‍රිකෝණය, සමවතුරපුරුෂය හා සවිධි ඡ්‍යාපුරුෂය යන හැඩිතල පමණි.

සවිධි බහු අපුරුෂ හැඩි දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් භාවිතයෙන් දිර්ජ ලක්ෂණයක් වටා දැක්වා වර්ත ව හෝ වාමාර්ත ව දිර්ජවල සැකැස්ම නොවෙනස් ව ප්‍රතිනි වෙසලාකරණ අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණ ලෙස හැදින්වේ. මේ පිළිබඳ විස්තරාත්මක අධ්‍යාපනයක් සිදුකිරීම මෙම පාඨමෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිපුණතා මට්ටම 26.Iට අදාළ ඉගෙනුම් පළ :

1. ජ්‍යාමිතික සවිධි හැඩිතල එකක් පමණක් යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලබන වෙසලාකරණ සවිධි වෙසලාකරණ බව ප්‍රකාශ කරයි.
2. සවිධි වෙසලාකරණ නිර්මාණය කළ හැකි ජ්‍යාමිතික හැඩිතල හඳුනාගනිමින් සවිධි වෙසලාකරණ නිර්මාණය කරයි.

3. සවිධි හැඩතල දෙකක් හෝ කිහිපයක් යොදාගනීමින් සිදුකරනු ලබන වෙසලාකරණ,
- අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණ ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
4. අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණ නිර්මාණය කළ හැකි ජ්‍යාමිතික හැඩතල හැඳුනා ගනීමින් අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණ නිර්මාණය කරයි.
5. වෙසලාකරණ යොදා ගනීමින් නිර්මාණකරණයේ යොදේයි.

පාරිභාෂික වචන මාලාව :

වෙසලාකරණ	- තෙසලාක්කම්	- Tesselation
සවිධි වෙසලාකරණ	- ඉමුණ්කාණ තෙසලාක්කම්	- Regular tesselation
අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණ	- අරෙත් ත්‍රාය තෙසලාක්කම්	-Semi regular tesselation

පාඨම් සැලසුම් සඳහා උපදෙස් :

නිපුණකා මට්ටම 26.1ට අයත් ඉගෙනුම්පල 1 හා 2 දිජ්‍යයන් තුළ තහවුරු වූ පසු නිපුණකා මට්ටම 26.1ට අයත් 3 හා 4 ඉගෙනුම්පල කරා දිජ්‍යයන් ගෙන යාමට සුදුසු ක්‍රේඛායම් ක්‍රියාකාරකමක් සහ ගුරු සාකච්ඡාවක් සහිත නිදර්ශකයක් පහත දැක්වේ.

කාලය : මිනින්නෑ 40 දි

ගුණාත්මක යොදුවුම් :

- සමපාද ත්‍රිකේර්ණය, සමවතුරසුය හා ජ්‍යාමිතිය හාවිතයෙන් නිර්මාණය කරන ලද සවිධි වෙසලාකරණය අඩංගු පෝෂ්ටරයක්
- කපාගත් සමපාද ත්‍රිකේර්ණ, සමවතුරසු සහ සවිධි ජ්‍යාමිති කට්ටල්
- අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක් හා අර්ථ සවිධි නොවන වෙසලා-කරණයක් ඇතුළත් පෝෂ්ටරයක්
- බිමසි කොළ
- ගම්

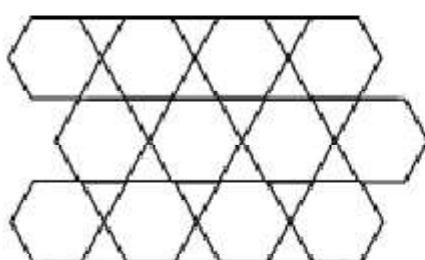
ගුරුවරයා සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය :

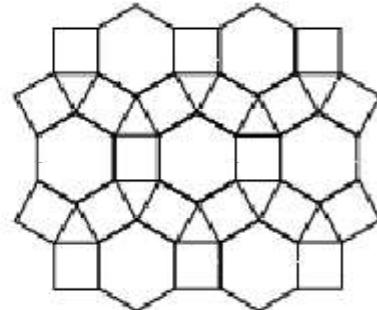
- සමපාද ත්‍රිකේර්ණය, සමවතුරසුය හා ජ්‍යාමිතිය හාවිතයෙන් නිර්මාණය කරන ලද සවිධි වෙසලාකරණය අඩංගු පෝෂ්ටරය පෙන්වමින් පාඨමට පිවිසෙන්න.
- එම එක් එක් වෙසලාකරණවල දිර්ජ ලක්ෂ්‍යය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. එම දිර්ජ ලක්ෂ්‍යක දී හමු වන හැඩතලවල කේරුවල එකතුව 360° බව තහවුරු කරවන්න.
- සවිධි හැඩතල දෙකක් හෝ රේට වැඩි ගණනක් හාවිතයෙන් වෙසලාකරණයක් නිර්මාණය කරන අපුරු විමසමින් පහත ක්‍රියාකාරකම වෙත දිජ්‍යයන් යොමු කරවන්න.

ජාඩම සංවර්ධනය :

- දිජ්‍යායන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම කර සමඟාද ත්‍රිකෝණ, සමවතුරසු සහ සවිධි ඡ්‍යාපු කට්ටලයක් මුළුන් වෙත ලබා දී හැඩතල එකකට වඩා යොදා ගනිමින් වෙසලාකරණයක් නිර්මාණය කිරීමට යොමු කරන්න.
- දිජ්‍යායන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද එක් එක් වෙසලාකරණයේ දිර්ජ ලක්ෂ්‍යන්හි දී බහු අපුවල සැකැස්ම පිළිබඳ මුළුන් සමඟ නිරීක්ෂණයේ යෙදෙන්න.
- එම සැකැස්ම ලිවිමේ දී දක්ෂීණාවර්ථ ව හෝ වාමාවර්ත ව පිහිටා ඇති බසු අපු පිළිවෙළින් ලිවිය යුතු බව අවධාරණය කරන්න.
- එලෙස දිර්ජ ලක්ෂ්‍යයක දී බහු අපුවල සැකැස්ම සමාන වන්නේ නම් එවැනි වෙසලාකරණයක් අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක් වන බව විස්තර කරන්න.
- සවිධි බහු අපු එකකට වඩා යොදා ගත්ත ද මිනැ ම දිර්ජ ලක්ෂ්‍යයක දී සැකැස්ම සමාන නොවන්නේ නම් එය අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක් නොවන බව දිජ්‍යා නිර්මාණ හෝ සාදාගත් පහත අකාරයේ වෙසලාකරණ නිර්මාණ දෙකක් ඇසුරින් තවදුරටත් පහදා දෙන්න.

(a)

(b)

- ඉහත වෙසලාකරණ දෙකකි එක් එක් දිර්ජවල බහු අපු සැකැස්ම සැලකු විට (a) වෙසලාකරණයේ මිනැ ම දිර්ජයක දී සැකැස්ම සමාන වන අතර (b) වෙසලාකරණයේ මිනැ ම දිර්ජයක දී සැකැස්ම සමාන නොවන බව පෙන්වන්න.
- ඒ අනුව අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක් යනු, සවිධි බහු අපු එකකට වඩා හාවිත කරමින් කරන නිර්මාණයක් වන අතර එහි මිනැ ම දිර්ජ ලක්ෂ්‍යයක දී දක්ෂීණාවර්ථ ව, හෝ වාමාවර්ත ව බහු අපු සැකැස්ම සමාන වන බව තවදුරටත් පැහැදිලි කරන්න.

නක්සේරුව හා ඇගයීම්:

- තක්සේරු නිර්ණායක :
- අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක ලක්ෂණ විස්තර කරයි.
- සවිධි බහු අපු කිහිපයක් යොදා ගනිමින් වෙසලාකරණ නිර්මාණය කරයි.
- සවිධි බහු අපු කිහිපයක් ඇසුරින් අර්ථ සවිධි වෙසලාකරණයක් කළ හැකි/නොහැකි බවට හේතු දක්වයි.
- වෙසලාකරණ හාවිතයෙන් පරිසරය අලංකරණය කළ හැකි බව පිළිගනියි.
- කණ්ඩායම තුළ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
- පෙළ පොතෙහි පාඨම 30 හි අදාළ අභ්‍යාස වෙත දිජ්‍යායන් යොමු කරන්න

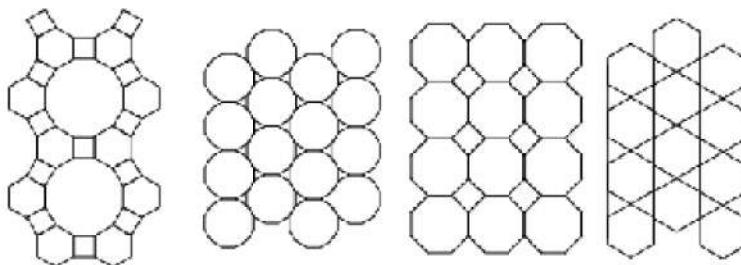
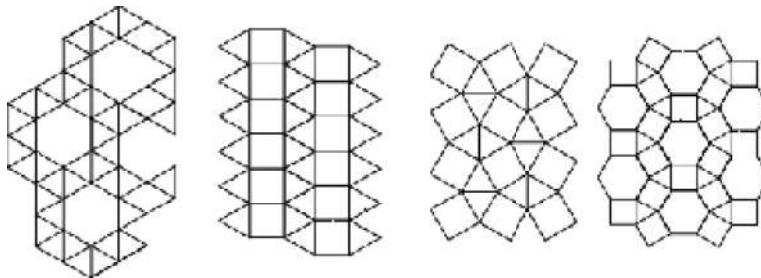
ප්‍රායෝගික භාවිත :

- නිවාසවල , පූජනීය ස්ථානවල, ගෙවිම, බිත්ති සැරසිලි, රේඛි මූලුණය හා ස්වාභාවික පරිසරයේ නිර්මිත ලෙස වෙසලාකරණ යෙදෙන අවස්ථා සාකච්ඡා කරන්න.

අවධානයට ...

පාඨම සංවර්ධනය :

- සමඟාද තිකෙන්න, සමවතුරසු, සවිධී ජඩාසු, සවිධී අඡ්ටාසු, සවිධී ද්වා දැඟාසු ලබාදී කැමති ආකාරයකට වෙසලාකරණ නිර්මාණය කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- මෙලෙස නිර්මාණය කළ හැකි අර්ධ සවිධී වෙසලාකරණ පහත පරිදි සීමිත සංඛ්‍යාවක් වන බව අවබෝධ කර දෙන්න.

- මේ ආකාරයට ඉගෙනුම පල 1, 2 හා 5 ට අදාළ විෂය සංකල්ප දිජ්‍යයන්ට අවබෝධ කරවීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරන්න.

තක්සේරුව හා අභ්‍යන්තර :

- පෙළ පොතෙහි පාඨම 30 හි අදාළ අභ්‍යන්තර වෙත දිජ්‍යයන් යොමු කරන්න.

වෘත්තික පරිභ්‍යනය සඳහා :

- <https://www.youtube.com/watch?v=yxYReJ1yjuE>